

ഗുരുമുഖത്തു നിന്നും

(രണ്ടാം ഭാഗം)

(മലയാളം)

ഗുരുമുഖത്തു നിന്നും (രണ്ടാം ഭാഗം)

(ഗ്രിഗോറിയൻ പാതം)

ഫാ. ഡോ. കെ. ജെ. ഗബ്രിയേൽ

പ്രസാധകർ : സോഫിയാ ബുക്സ്
ആസാദ് ലയ്ൻ, കോട്ടയം

ഒന്നാം പതിപ്പ് : 2004 ഫെബ്രുവരി

കോപ്പികൾ : 1000

ഡി. ടി. പി.

& പ്രിന്റിംഗ് : സോഫിയാ പ്രിന്റ് ഹൗസ്, കോട്ടയം

☎ 0481 - 2303237

വില : 65.00

ഗുരുമുഖത്തു നിന്നും

(രണ്ടാം ഭാഗം)

ഫാ. ഡോ. കെ. ജെ. ഗബ്രിയേൽ

സോഫിയാ ബുക്സ്

കോട്ടയം

വില: 65.00

ഫാദർ ഡോ. കെ. ജെ ഗബ്രിയേൽ
BA, GST, BD, M.Th., D.Th.

കോട്ടയം ബസേലിയോസ് കോളജിൽ നിന്നും ഇംഗ്ലീഷ് സാഹിത്യത്തിൽ ബി. എ. യും ഓർത്തഡോക്സ് വൈദിക സെമിനാരിയിൽ നിന്നും ജി. എസ്. ടി. യും സെറാമ്പൂർ സർവകലാശാലയിൽ നിന്നും ബി.ഡി. യും കരസ്ഥമാക്കി.

പാരീസിലെ കാത്തലിക് സർവകലാശാലയിൽ നിന്നും പുതിയനിയമത്തിൽ എം. റ്റി. എച്ചും, എബ്രായ ഭാഷയിൽ ത്രിവത്സര ഡിപ്ലോമയും അരമായ ഭാഷയിൽ ദിവത്സര സർട്ടിഫിക്കറ്റും ഗ്രീക്കു ഭാഷയിൽ പ്രാഗത്ഭ്യവും നേടി.

ഷിക്കാഗോയിലെ 'ലൂഥറൻ സ്കൂൾ ഓഫ് തിയോളജിയിൽ' ഗവേഷണം നടത്തി. 'വി. പൗലോസിന്റെ ലേഖനങ്ങളിലെ ദൈവതേജസ്സി'നെ അടിസ്ഥാനമാക്കി രചിച്ച ഗവേഷണ പ്രബന്ധത്തിന് സെറാമ്പൂർ സർവകലാശാലയിൽ നിന്നും ഡോക്ടറേറ്റ് ലഭിച്ചു. കോംബ്രിഡ്ജ് സർവകലാശാലയിൽ പോസ്റ്റ് ഡോക്ടറൽ ഗവേഷണവും നടത്തി.

മാർത്തോമ്മാ, സി. എസ്. ഐ., ഓർത്തഡോക്സ് സെമിനാരികളുടെ സംയുക്ത വേദശാസ്ത്ര ഗവേഷണപഠനകേന്ദ്രമായ എഫ്. എഫ്. ആർ. ആർ. സി. യുടെ രജിസ്ട്രാർ / ഡയറക്ടർ (1995 - 2003) ആയി സേവനം അനുഷ്ഠിച്ചു.

ഓർത്തഡോക്സ് - മാർത്തോമ്മാ സംവാദ സമിതി, ഓർത്തഡോക്സ് - ലൂഥറൻ സംവാദ സമിതി, ബൈബിൾ സൊസൈറ്റി കേരളാ ഓക്സിലറി കമ്മിറ്റി, തിയോളജിക്കൽ ലിറ്ററേച്ചർ സമിതി എന്നിവയിൽ ആറു വർഷം വീതം മലങ്കരസഭയെ പ്രതിനിധീകരിച്ചു. ഭാരതത്തിലെ വേദപണ്ഡിതരുടെ സംഘടനയായ സൊസൈറ്റി ഫോർ ബിബിൾസ് സ്റ്റഡീസിന്റെ ട്രഷററർ ആയ് (1996 - 2000) പ്രവർത്തിച്ചു.

1982 മുതൽ കോട്ടയം ഓർത്തഡോക്സ് സെമിനാരി പുതിയനിയമ വിഭാഗം പ്രൊഫസർ. ഇംഗ്ലണ്ടിലെ ബർമ്മിങ്ഹാം കേന്ദ്രമായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന എക്യുമെനിക്കൽ പ്രസ്ഥാനമായ ജോർജ് ബെൽ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഫെലോ (1998 -) സെറാമ്പൂർ സർവകലാശാല അക്കാഡമിക് അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് കമ്മിറ്റി മെമ്പർ (2003 -) പരിശുദ്ധ വട്ടശ്ശേരിൽ മാർ ഡാനിയേൽ എൻഡോവ്മെന്റ് ഫണ്ട് സെക്രട്ടറി (1983 -) എന്നീ നിലകളിൽ സേവനം അനുഷ്ഠിക്കുന്നു.

ഗ്രന്ഥങ്ങൾ: ദൈവതേജസ്സിലേക്ക് (1984), Towards A New Humanity (Co-editor 1992), കുരിശും തേജസ്സും (1997) ഗുരുമുഖത്തുനിന്നും (1998), ആദ്ധ്യാത്മികതയുടെ യഥാർത്ഥ സ്രോതസ്സുകൾ (1999), ഗുരുമുഖത്തുനിന്നും രണ്ടാം ഭാഗം (2004). ഇംഗ്ലീഷിലും മലയാളത്തിലുമായി 100 ൽ പരം ഗവേഷണ പ്രബന്ധങ്ങൾ രചിച്ചിട്ടുണ്ട്.

പ്രമുഖ ധ്യാനഗുരു, പൗരസ്ത്യ വേദശാസ്ത്രജ്ഞൻ, അനുഗ്രഹീതനായ അജപാലകൻ, അദ്ധ്യാപകൻ, ഗ്രന്ഥകാരൻ, പ്രഭാഷകൻ, സംഘാടകൻ, ചിന്തകൻ എന്നീ നിലകളിൽ അറിയപ്പെടുന്നു.

വിലാസം: ഓർത്തഡോക്സ് സെമിനാരി, കോട്ടയം - 686001 ഫോൺ: 0481 - 2566357

പൗരസ്ത്യ വേദശാസ്ത്ര പഠനത്തിന് ഒരു കൈവിളക്ക്

പ്രൊഫ. എം. തോമസ് മാത്യു

‘കേരള ഫിലസോഫിക്കൽ കോൺഗ്രസ്സ്’ എന്ന പേരിൽ ഒരു സംഘടന ഒരു കാലത്ത് നമ്മുടെ നാട്ടിൽ പ്രവർത്തിച്ചിരുന്നു. അതിന്റെ വാർഷിക ചർച്ചാ സമ്മേളനങ്ങൾ ആഴത്തിലാഴത്തിൽ അന്വേഷിച്ചു പോകുന്ന ശീലം കൊണ്ട് ബുദ്ധിക്ക് നല്ല ഉന്മേഷം പകരുമായിരുന്നു. ആ ചർച്ചകൾ കേൾക്കാൻ, വെറും കേൾവിക്കാരായി, ചില യുവാക്കൾ എത്തിയിരുന്നു. തത്ത്വചിന്ത, ദൈവശാസ്ത്രം തുടങ്ങിയ വിഷയങ്ങളിൽ അവർ കേവലം പാമരന്മാരായിരുന്നു - വെറും അൽമേനികൾ! അടുത്തതിലെ ഒരു പതിവു കാരനായിരുന്നു ഞാൻ. അക്കാലത്ത് താല്പര്യമെടുത്തിരുന്ന സാഹിത്യ സിദ്ധാന്തവും കലാദർശനവും ഏറെക്കുറെ വഴങ്ങിക്കിട്ടണമെങ്കിൽ തത്ത്വചിന്താപരമായ ചില മുന്നൊരുക്കങ്ങൾ ആവശ്യമാണെന്ന ബോധമാണ് എന്നെ അവിടെ എത്തിച്ചത്. ആ പശ്ചാത്തലം വേണ്ടത്രയില്ലാതെ എഴുതിയിറങ്ങിയ ചില പ്രബന്ധങ്ങളും, ചില ഗ്രന്ഥങ്ങൾ തന്നെയും, വേണ്ടത്ര താക്കീതുകൾ തന്നിരുന്നു. ഏതു നിലപാടു തരയിൽ നിന്നാണ് സംസാരിക്കുന്നതെന്ന് നിശ്ചയമില്ലെങ്കിൽ പറയുന്ന കാര്യങ്ങൾ യുക്തി ഭദ്രമാകാതെ കൂഴയുന്നതു കണ്ടിട്ടുണ്ട്. അതുകൊണ്ട്, സാഹിത്യ പഠനത്തിന് അവശ്യം വേണ്ട പശ്ചാത്തല സജ്ജീകരണം ഒരുക്കുന്നതിനുള്ള ചില സഹായങ്ങൾ പ്രതീക്ഷിച്ചു കൊണ്ടു കൂടിയാണ് ഞങ്ങളിൽ ചിലർ അവിടെ ചെന്നു കയറി ഇടം പിടിച്ചിരുന്നത്. അത് ഏറെ പ്രയോജനം ചെയ്തു എന്ന് ഇന്നു ഞാൻ കൃതജ്ഞതയോടെ ഓർക്കുന്നു. അവിടെ വെച്ചാണ് ഞാൻ ആദ്യമായി പൗലോസ് മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനിയെ കാണുന്നതും പരിചയപ്പെടുന്നതും. അന്ന് അദ്ദേഹം പൗലോസ് മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനിയല്ല, പോൾ വർഗ്ഗീസ് അച്ചനാണ്. പുരോഹിതന്മാർ ഏറെപ്പേർ പങ്കെടുക്കുന്ന സമ്മേളനങ്ങളായിരുന്നു അവ, പ്രത്യേകിച്ചും കത്തോലിക്കാ സഭയിലെ പുരോഹിതന്മാർ. തത്ത്വചിന്താപഠനം വൈദിക പരിശീലനത്തിന്റെ അവിഭാജ്യഘടകമായിരുന്നതിനാൽ കത്തോലിക്കാ പുരോഹിതന്മാർ അതിൽ പങ്കെടുക്കുക സ്വാഭാവികമാണ്. പഠിച്ച കാര്യങ്ങൾ പച്ച വിടാതെ മനസ്സിൽ നില്ക്കുന്ന യുവവൈദികർ നല്ല ഉത്സാഹത്തോടെയാണ് അവിടെ വന്നിരുന്നത്.

ഇടയവൃത്തിക്ക് തത്ത്വചിന്തയും വേണ്ടാ ദൈവശാസ്ത്രവും വേണ്ടാ എന്ന് ഇടവക ജനങ്ങൾ അവരെ പഠിപ്പിക്കുന്നതു വരെ ആ വരവ് ഉണ്ടാവുകയും ചെയ്യും. പതുകപ്പെട്ടതുകൊണ്ട് അവർ പ്രായോഗികബുദ്ധി വളർത്തിയെടുത്ത്, അന്വേഷണകൗതുകത്തിന് അന്ത്യകുദാശയണച്ച് 'ദേശത്തു പട്ടക്കാരു' വേണ്ട സർഗ്ഗങ്ങൾ പരിപോഷിപ്പിച്ച് ഇടവകഭരണത്തിൽ ഒരുങ്ങും. ഇതര സഭാവിഭാഗങ്ങളിലെ പട്ടക്കാർക്ക് ഇത്തരത്തിലുള്ള അലോസരങ്ങൾ ഉണ്ടാകാതിരിക്കാനുള്ള പ്രതിരോധ സജ്ജീകരണങ്ങൾ മുൻകൂറായി തന്നെ ഉള്ളതിനാൽ അവർ പ്രായേണ തങ്ങളുടെ അനുഗൃഹീതാ വസ്ഥയിൽ നിന്ന് പുറത്താക്കപ്പെടുന്നില്ല. അതുകൊണ്ട്, അവരാരും തങ്ങളെ ഏല്പിച്ച ആടുകളെ അനാഥരായി വിട്ടിട്ട് ഫിലോസഫി കോൺഗ്രസിനു വന്നു കണ്ടിരുന്നില്ല.

എന്നാൽ, പോൾ വർഗ്ഗീസ് അച്ചൻ ആദ്യം മുതൽക്കേ അതിൽ ഉണ്ടായിരുന്നു. ഉണ്ടായിരുന്നു എന്നു മാത്രമല്ല ഡോ. എ. ജി. കൃഷ്ണവാര്യർ, സിദ്ധിനാഥാനന്ദ സ്വാമികൾ, ഡോ. ആൽബർട്ട് നമ്പ്യാപറമ്പിൽ, പ്രൊഫ. ജി. സുകുമാരൻ നായർ തുടങ്ങിയവരോടൊപ്പം മുൻനിരയിൽ സജീവമായി വർത്തിച്ചിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രഭാഷണങ്ങളേക്കാൾ എന്നെ ഏറെ ആകർഷിച്ചിരുന്നത് ചർച്ചയിലുള്ള ഇടപെടലുകളായിരുന്നു എന്ന് ഇന്നു ഞാൻ ഓർക്കുന്നു. പ്രഭാഷണങ്ങൾ താരതമ്യേന കുറവുമായിരുന്നു. എന്നാൽ, ഇടപെടലുകൾ അങ്ങനെയല്ല. ചെറിയ ചോദ്യവുമായി അത് ആരംഭിക്കുന്നു. മിക്കപ്പോഴും ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്ന വാക്ക് ഏത്, തത്സമയമായ ഏതേതു വാക്കുകൾ ഉപയോഗിക്കാവുന്ന സ്ഥാനത്താണ് ഈ സവിശേഷപദം പ്രയോഗിച്ചിരിക്കുന്നത് എന്നീ മട്ടിലാവും ചോദ്യം. ആദ്യം തോന്നുക എന്തൊരു കുമ്പസാരം കുമ്പസാരം ആണ് ഈ ചോദ്യമെന്നായിരിക്കും. പക്ഷേ, വാക്കിന്റെ നിരൂപണത്തിലേക്കും ചിന്തയുടെ ചരിത്രത്തിൽ ആ വാക്കിന്മേൽ പതിഞ്ഞ അർത്ഥാന്തര സംസ്കാരത്തിന്റെ പ്രസക്തിയിലേക്കും കടന്ന്, ആ പദം തന്നെ പ്രയോഗിക്കുമ്പോൾ എങ്ങനെയാണ് തത്ത്വചിന്താപരമായും ദൈവശാസ്ത്രപരമായും ഉള്ള ഒരു നിലപാടിന്റെ സുനിശ്ചിതമായ വെളിപ്പെടുത്തലായിത്തീരുന്നതെന്ന് വ്യക്തമാക്കിക്കൊണ്ടായിരിക്കും ആ ഇടപെടൽ അവസാനിക്കുക. അതൊന്നും ഒരിക്കലും ഏറെ നേരം കൊണ്ടു നടത്തുന്ന പ്രവൃത്തിയല്ല. ഏതാനും നിമിഷങ്ങൾ, ഏതാനും ചെറുവാക്യങ്ങൾ.... അത്ര മതി ആശയങ്ങളുടെ ഒരു വിപുലലോകം അദ്ദേഹം തുറന്നു തരും. ശ്രോതാക്കളിലേക്ക് തന്റെ ആശയങ്ങൾ ചൊരിഞ്ഞുകൊടുക്കുന്ന രീതിയുമല്ല അത്. ചിന്തയുടെ ഒരു പ്രക്രിയയിലേക്ക് നമ്മെ കടത്തിനിർത്തുകയാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ രീതി. സ്വന്തം നിഗമനങ്ങൾ അന്യരിലേക്ക് ശാഠ്യത്തോടെ പകരാൻ അദ്ദേഹം തിരക്കു കൂട്ടുന്നില്ല. ഈ വഴിക്കും ചിന്തിച്ചു നോക്കേണ്ടതല്ലേ

എന്നൊരു സ്നേഹമധ്യസ്ഥമായ ക്ഷണമാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ വാക്കുകൾ. സ്വന്തം നിലപാടുകളിൽ അദ്ദേഹത്തിനു ചാഞ്ചല്യമില്ല; അതിൽ വിട്ടുവീഴ്ച ചെയ്യാൻ അദ്ദേഹം ഒരുകുറവുമല്ല. പക്ഷേ, ആ നിഗമനങ്ങളിലെത്താൻ ഏതേതു പടികൾ ചവിട്ടണമെന്ന് കാണിച്ചുതരികയും അതിൽ നടക്കാൻ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ഒരു വഴികാട്ടി മാത്രമായിരിക്കാൻ അദ്ദേഹം ഇഷ്ടപ്പെടുന്നു.

ഏതു വാക്ക് പ്രയോഗിച്ചു എന്നതു മാത്രമല്ല, ഏതേതു വാക്കുകൾ ഉപയോഗിക്കാവുന്നിടത്ത്, അവയെയെല്ലാം തള്ളിയിട്ടാണ് ആ വാക്കു പ്രയോഗിച്ചതെന്നു കൂടി നോക്കിയിട്ടാണ് ഭാഷയിലെ അർത്ഥ നിർണ്ണയനം നടക്കുന്നതെന്ന് ഭാഷാ ശാസ്ത്രത്തിന്റെയും സാഹിത്യ ശാസ്ത്രത്തിന്റെയും സാമാന്യപരിചയമെങ്കിലും ഉള്ളവർക്ക് ഇപ്പോൾ അറിയാം. എന്നാൽ, ഇതൊന്നും കേരളത്തിലെ അന്വേഷണ കുതുകികൾക്കോ വിദഗ്ദ്ധരായവർക്കോ കേട്ടുകേൾവി പോലും അല്ലാതിരുന്ന കാലത്തു തന്നെ ഈ ഭാഷാ ദർശനത്തിന്റെ പാഠങ്ങൾ തിരുമേനി അറിഞ്ഞിരുന്നു എന്നു മാത്രമല്ല, തന്റെ വിചാരശൈലിയെ രൂപപ്പെടുത്തുന്നതിന് അവയെ സഹലമായി ഉപയോഗിക്കാനും അദ്ദേഹത്തിനു കഴിഞ്ഞു. പൗലോസ് മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനിയുടെ ഗ്രന്ഥങ്ങളിലൂടെ കടന്നുപോകുന്ന ഏവർക്കും അദ്ദേഹത്തിന്റെ പദനിഷ്ഠയോടൊപ്പം പദങ്ങൾക്കു പിന്നിലുള്ള അർത്ഥത്തിന്റെയും അർത്ഥാന്തരവ്യാപനത്തിന്റെയും കാര്യത്തിലുള്ള സൂക്ഷ്മവിചാര കൗതുകത്തെയും ശ്രദ്ധിക്കാൻ കഴിയും. ഭാഷയും ആശയ പരിണാമവും തമ്മിലുള്ള പാരസ്പര്യത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ദൃഢാവബോധമാണ് ഇതിന്റെ പ്രേരണ.

ഫിലോസഫി കോൺഗ്രസിൽ വന്നിരുന്ന പോൾ വർഗീസ് അച്ചനെ സംബന്ധിച്ച്, താരതമ്യേന അപ്രസക്തമെന്നു തോന്നിയിരുന്ന ഒരു കാര്യം കൂടി ഇവിടെ പറഞ്ഞുകൊള്ളട്ടെ. പഴയ നസ്രാണി കത്തനാരന്മാർ ഉപയോഗിച്ചിരുന്ന ജോഹയുടെ ശേലിലുള്ള വസ്ത്രധാരണമായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റേത്. പുതിയ തരം കുപ്പായം അദ്ദേഹം അണിഞ്ഞു കണ്ടിട്ടില്ല. എന്നാൽ അതിൽ അദ്ദേഹം അതീവ ശ്രദ്ധാലുവുമായിരുന്നു; ഒരു ചുളിവോ ഒരു പാടോ അതിലെങ്ങും കാണുകയില്ല. നിസ്സാരമെന്നു തോന്നാവുന്ന ഈ കാര്യം പലതും കൂട്ടിച്ചേർത്തു വായിക്കുമ്പോൾ അത്യന്തം ദൃഢമായ ഒരു പാരമ്പര്യാവബോധത്തിന്റെ പ്രതിഫലനമായിരുന്നു എന്നു മനസ്സിലാക്കാൻ പ്രയാസമില്ല. ഒരാളുടെ വസ്ത്രധാരണരീതിയിൽ നിന്ന് ആശയഗതി സ്വരൂപിക്കുന്ന കാര്യമല്ല ഞാൻ പറയുന്നത്. പക്ഷേ, ചിന്തയുടെ വഴി അറിയുമ്പോൾ ആ വിചാരശൈലി ജീവിതത്തിന്റെ എല്ലാ വശങ്ങളിലും തന്റെ മുദ്ര പതിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നതു കാണാൻ കഴിയും. ചിന്തയ്ക്ക് ബുദ്ധിയുടെ തലത്തിൽ മാത്രം അസ്തിത്വം ഉണ്ടായാൽ പോരാ എന്നു

മാത്രം. വ്യക്തിസത്തയുടെ പ്രകാശനമായിട്ടാണ് ആശയങ്ങൾ ഉയിർക്കൊള്ളുന്നതെങ്കിൽ, സംശയം വേണ്ടാ, അത് എല്ലാ ചര്യകളിലും സാന്നിധ്യം അറിയിക്കുക തന്നെ ചെയ്യും. പൗലോസ് മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനിയുടെ വ്യക്തിത്വം ഇത്തരത്തിൽ സമ്പൂർണ്ണ സംസക്തിയുടെ സന്തുഷ്ടമായ ലയം പ്രത്യക്ഷീകരിക്കുന്നതാണെന്ന് സംശയലേശമെന്നേ പറയാവുന്നതാണ്.

ആ വ്യക്തിത്വത്തിന്റെയും ചിന്തയുടെയും ഘടനയിൽ പാരമ്പര്യബോധത്തിന് സുപ്രധാനമായ സ്ഥാനവുമുണ്ട്. കേരളീയ വേദശാസ്ത്രമണ്ഡലത്തിന് പ്രായേണ അപരിചിതമായ ആശയധാരകൾ മൗലികതയുടെ തിളക്കത്തോടു കൂടി അവതരിപ്പിക്കുമ്പോഴും അദ്ദേഹം പറഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു, ഇതൊരു തുടർച്ചയാണ്, പരിശുദ്ധാത്മനിറവിൽ വേദസത്യങ്ങൾ വിവേചിക്കാൻ ആത്മാവിനെ അർപ്പിച്ച പൂർവ്വസൂരികൾ ആവിഷ്കരിച്ച ആശയങ്ങളുടെ തുടർച്ചയാണ്, ഇതിൽ ഞാൻ ഒരു ഉപകരണം മാത്രം എന്ന്. മൗലികതയും പാരമ്പര്യവും തമ്മിലുള്ള ബന്ധം അനുഭവ സത്യമെങ്കിലും തൊട്ടുകാണിക്കാൻ വിഷമമുള്ള ഒന്നാണ്. എത്രയെത്ര ഉറവകൾ ചാലു വെച്ചിട്ടാണ് നാം കാണുന്ന ഒഴുക്ക് ഈ മട്ടിൽ ഇരുകരകളേയും പുല്കി സാഗരോന്മുഖമായി ആയം പിടിക്കുന്നത്! വിചാരങ്ങളുടെ പ്രവാഹത്തിനും പ്രസക്തമാണ് ഈ കാര്യം. ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനിക്ക് ഇക്കാര്യം അറിയാമെന്നതല്ല പ്രധാനം. അത്രയേ ഉള്ളുവെങ്കിൽ നാം പറഞ്ഞു സമർത്ഥിക്കേണ്ടതില്ലാത്ത വിധം വ്യക്തമാണത്. എന്നാൽ, ഈ പാരമ്പര്യത്തിന്റെ പ്രഭവസ്ഥാനം ഏതൊക്കെ എന്ന് കണ്ടെത്താനും അവിടങ്ങളിലേക്ക് ഒരു തീർത്ഥാടകന്റെ വിനയത്തോടെ യാത്ര ചെയ്യാനും അദ്ദേഹം സന്നദ്ധനാകുന്നു. അങ്ങനെ ചെയ്യാൻ സവിശേഷമായ കാരണവുമുണ്ട്. ആ കാരണം ഏകദേശമായെങ്കിലും വിവരിക്കാൻ കഴിഞ്ഞാൽ മാർ ഗ്രിഗോറിയോസിന്റെ ചിന്താലോകത്തിന്റെ അതിരുകൾ അടയാളപ്പെടുത്താൻ കഴിഞ്ഞേക്കും.

ആ സാഹസ കർമ്മത്തിന് ഞാൻ തുനിയാൻ പോകുന്നു എന്ന വിളംബരമല്ല മേൽ എഴുതിയ വാക്യം. ഈ പരിശ്രമത്തിന്റെ സാഹചര്യമാണ് ഫാ. ഡോ. കെ. ജെ. ഗബ്രിയേലിന്റെ 'ഗുരുമുഖത്തു നിന്നും' എന്ന കൃതി എന്ന് ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുക മാത്രമാണ് എന്റെ ധർമ്മം.

പാശ്ചാത്യ മിഷനറിമാർ - മിഷൻ, മിഷനറി എന്നീ പദങ്ങൾ അർത്ഥസൂക്ഷ്മതയില്ലാതെയാണ് നാം പ്രയോഗിച്ചു പോരുന്നതെന്ന് മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനിക്ക് അഭിപ്രായമുണ്ട് - കേരളത്തിൽ വന്നതിനു ശേഷമാണല്ലോ ഇവിടെയുള്ള സഭാ വിശ്വാസികൾ വേദശാസ്ത്രനിലപാടുകളെക്കുറിച്ചുള്ള ക്രോഡീകരണങ്ങളെ വഴിപോലെ പരിചയിച്ചു

തുടങ്ങിയത്. കത്തോലിക്കാ പാരമ്പര്യമായാലും പ്രൊട്ടസ്റ്റന്റ് പാരമ്പര്യമായാലും ആ ക്രോഡീകരണങ്ങളുടെ മൂലകാണഡം വിശുദ്ധ അഗസ്ത നീസിന്റെ ചിന്തകളായിരുന്നു. ആ ചിന്തകളിലും ഉണ്ടായിരുന്നു പലതരം കലർപ്പുകളും ശൂന്യമായ ഇടങ്ങളും. അതുകൊണ്ട് കേരളത്തിലെ സഭ പൗരസ്ത്യമായ ഒരു പാരമ്പര്യം പിൻതുടരേണ്ടതുണ്ട് എന്ന് തിരുമേനി വിചാരിക്കുന്നു. സമ്പന്നവും ഗഹനവുമായ ഭാരതീയ തത്ത്വചിന്താ പദ്ധതികളുടെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ വിശ്വാസസത്യങ്ങളെ അവതരിപ്പിക്കാൻ ഉതകുന്നതും ഇത്തരത്തിലുള്ള ഒരു ചട്ടക്കൂടിനുള്ളിലായിരിക്കുകയും ചെയ്യും. മനുഷ്യന്റെ വിശകലന വൈഭവങ്ങൾക്ക് അപ്രാപ്യമായ ദൈവിക രഹസ്യങ്ങൾക്ക് അഭിമുഖമായി മനുഷ്യന്റെ ആത്മാവിനെയും ധീഷണയെയും നിർത്താൻ കഴിയുന്നതും ഇങ്ങനെയൊരു വിചാരശൈലിയ്ക്കായിരിക്കും. എന്തിനേയും ഏതിനേയും യുക്തിയുടെ ഘടനയ്ക്കുള്ളിൽ ഒതുക്കിനിർത്താൻ കഴിയും എന്ന പാശ്ചാത്യചിന്തയുടെ ധാർഷ്ട്യം പാര്യന്തിക സത്യത്തിൽ നിന്ന് നമ്മെ അകറ്റിക്കളയുകയേയുള്ളൂ എന്നാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിചാരം. ഈ പരിമിതികളെല്ലാമുള്ള പാശ്ചാത്യ പാരമ്പര്യത്തെ അതേപടി കൈക്കൊള്ളാൻ പൗരസ്ത്യസഭകൾക്ക് ബാധ്യതയേതുമില്ല. പൗരസ്ത്യ വിചാര പാരമ്പര്യത്തെ മനസ്സിലാക്കാൻ ഒരിക്കലും ശ്രമിച്ചിട്ടില്ലാത്ത പാശ്ചാത്യർക്ക് ഈ പരിമിതികളിൽ നിന്ന് രക്ഷപെടാൻ കഴിയുകയില്ലായിരിക്കാം. പക്ഷേ, ആ പാരതന്ത്ര്യത്തിൽ പങ്കു പറ്റാൻ എന്തിനാണ് നമ്മൾ പാഞ്ഞു ചെല്ലുന്നത്? ഇതാണ് മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനി ചോദിക്കുന്നത്.

പക്ഷേ, ഈ ആപത്തിൽ പെടാതെ കാക്കണമെങ്കിൽ പൗരസ്ത്യ വേദശാസ്ത്രത്തിന്റെ വ്യതിരക്തതയെന്തെന്ന് നന്നായി മനസ്സിലാക്കിയിരിക്കണം. ആ ചിന്തയുടെ ധന്യമായ സാഹചര്യമായി മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് കാണുന്നത് നിസ്സായിലെ ഗ്രിഗോറിയോസിന്റെ രചനകളെയാണ്. തലനാരിഴ കീറി വ്യാഖ്യാനിക്കേണ്ട വേദശാസ്ത്ര സമസ്യകളുടെ മുമ്പിൽ നില്ക്കേണ്ടി വരുമ്പോൾ അദ്ദേഹം ഗ്രിഗോറിയോസിലേക്കു തിരിയുന്നു; അപഗ്രഥനങ്ങൾക്കപ്പുറം ഘനീഭവിക്കുന്ന ഇരുട്ടിലേക്ക് നടക്കാൻ ദൃഷ്ടിയെ പരിശീലിപ്പിക്കുമ്പോൾ അവ്യാഖ്യേയമായ ആദ്ധ്യാത്മിക സത്യങ്ങൾ അനുഭവപ്രത്യക്ഷമായി നല്കുന്ന കൃപയുടെ സാന്നിദ്ധ്യം ഉണ്ടാകുന്നു. എന്തും വ്യാഖ്യാനിച്ചു വെളിപ്പെടുത്താം എന്ന അഭിമാനത്തിന്റെ ലഹരി നിസ്സായിലെ ഗ്രിഗോറിയോസിന് ഇല്ല; എന്നാൽ, ആദ്ധ്യാത്മിക ചിന്തയിൽ യുക്തിബോധം നിഷ്പ്രയോജനം എന്ന വിചാരവും ഇല്ല. യുക്ത്യതീതമെന്നാൽ യുക്തിവിരുദ്ധം എന്നല്ല അർത്ഥമെന്ന് അറിയുന്ന വിവേകത്തിന്റെ അനുഗ്രഹം സാക്ഷി നില്ക്കുന്നതുകൊണ്ടാണ് പൗലോസ് മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് നിസ്സായിലെ ഗ്രിഗോറിയോ

സിനെ ഗുരുവിനെപ്പോലെ പ്രണമിക്കുന്നത്. കത്തോലിക്കാ വേദശാസ്ത്ര ജ്ഞന്മാരോടു പൊതുവിൽ വിസംവദിച്ചു നില്ക്കുമ്പോഴും ഈശോ സഭക്കാരനായ ഷെർദാൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആദരവിനു പാത്രമാകുന്നതിന്റെ കാരണവും ഇതാണ്. ഏത് അതിർത്തി വരെയാണ് യൂക്തി സഹായത്തിനു വരിക; ഏത് അതിർത്തിയിൽ എത്തുമ്പോഴാണ് യൂക്തി പിൻവാങ്ങി ദൈവിക രഹസ്യത്തിന്റെ മുമ്പിൽ വിനയാനിതനാകാൻ ശീലിക്കേണ്ടത് എന്ന് കണിശമായി അറിഞ്ഞവന്റെ പ്രസാദം ഷെർദാന്റെ രചനകൾക്കുണ്ട്.

നിസ്സായിലെ ഗ്രിഗോറിയോസിന്റെ ചിന്തകളിൽ ഇത്രമാത്രം ആവേശത്തോടെ അഭിരമിക്കാൻ പൗലോസ് മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനിയെ പ്രേരിപ്പിക്കുന്ന മറ്റൊരു ഘടകവുമുണ്ട്. സ്വാതന്ത്ര്യമാണ് ഇരുവരുടേയും കേന്ദ്ര പ്രമേയം. കുരിശ് സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെ കവാടമാണ് തുറക്കുന്നത്; യേശു കുരിശേറുമ്പോൾ സ്വത്വപൂർണ്ണതയായ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെ നിറവാണ് അനുഭവിച്ചത്. ക്രിസ്തുമാർഗ്ഗം സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെ മാർഗ്ഗമാണ്.

ഈ സ്വാതന്ത്ര്യം മനുഷ്യനു മാത്രമായി സംവരണം ചെയ്യപ്പെട്ടതാണോ? അതോ ജൈവ - അജൈവ വസ്തുക്കളെല്ലാം ഒരുപോലെ അവകാശികളാണോ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്. പൗലോസ് മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനി മനുഷ്യനെ സ്വാതന്ത്ര്യശ്രേണിയിലെ ഉയർന്ന പടവിൽ നിർത്തുന്നെങ്കിലും സ്വാതന്ത്ര്യത്തെ മനുഷ്യന്റെ കുത്തകയായി പരിമിതപ്പെടുത്തുന്നില്ല. ഈ ആശയം വിശദീകരിക്കാൻ അദ്ദേഹം ആധുനികശാസ്ത്രത്തിന്റെ പരികല്പനകളേയും സഹായത്തിനു വിളിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ട് രണ്ടു പ്രയോജനങ്ങൾ ഉണ്ടായി. ഒന്നാമത് ശാസ്ത്രത്തിനും വേദശാസ്ത്രത്തിനും പകവിടാത്ത ശത്രുക്കൾ എന്ന നില ആവശ്യമില്ലെന്നു വ്യക്തമാക്കി; മനുഷ്യനെ സൃഷ്ടപ്രപഞ്ചത്തിന്റെ ഒരു ഭാഗം തന്നെയായി ഇണക്കി നിർത്തിയെന്നതാണ് രണ്ടാമത്തെ പ്രയോജനം. അതോടെ 'അധികാരം' എന്ന സങ്കല്പനത്തിന് ആശാസ്യമായ ഒരർത്ഥം കല്പിക്കാനും കഴിഞ്ഞു.

പൗലോസ് മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനിയുടെ ചിന്താലോകത്തെ ഒതുക്കിപ്പിടിച്ച് ഏതാനും താളുകളിൽ സംഗ്രഹിക്കാനല്ല ഞാൻ ഉദ്യമിച്ചത്. അവ എത്രമാത്രം ഭദ്രമാണ് എന്നു പരീക്ഷിക്കാനുള്ള വൈഭവവും എനിക്കില്ല. ഫാ. ഡോ. ഗബ്രിയേൽ ആ വിചാരപഥത്തിലൂടെ എന്തൊരു ഉല്ലാഘവതന്ത്രോടെയാണ് നടക്കുന്നതെന്നും എത്ര അനായാസമായിട്ടാണ് നമ്മെ നടത്തുന്നതെന്നും കാണാനുള്ള ശ്രമം മാത്രമാണ് ഇവിടെ ഉണ്ടായത്. 'ഗുരുമുഖത്തു നിന്നും' എന്നാണ് ഈ ഗ്രന്ഥത്തിന് അദ്ദേഹം പേരിട്ടിരിക്കുന്നത്. ഗുരുവിന്റെ കൃതാർത്ഥത അർത്ഥലോപമോ, അർത്ഥവക്രതയോ കൂടാതെ തന്റെ വാക്കുകൾ ശിഷ്യരിൽ എത്തിയിരിക്കുന്നു

എന്നു കാണുന്നതാണ്. മനുഷ്യനു രണ്ടു ചെവികൾ ദൈവം തന്നിരിക്കുന്നത് ഒരു ചെവിയിൽക്കൂടി കേട്ടത് മറു ചെവിയിൽക്കൂടി പുറത്തേക്കു വിടാനാണ് എന്നു വിചാരിക്കുന്നവരാണ് ശിഷ്യസമൂഹത്തിൽ ഏറിയ പങ്കും. ഏഥൻസിലെ പ്ലേറ്റോയുടെ അക്കാദമിയെക്കുറിച്ച് ആ ഗുരു തന്നെ പറയുകയുണ്ടായത്രേ, അക്കാദമിക്കു രണ്ടു ഘടകങ്ങളുണ്ട്, അരിസ്റ്റോട്ടിലിന്റെ മസ്തിഷ്കവും മറ്റ് ശിഷ്യന്മാരുടെ ശരീരവും എന്ന്. ഇതാ, ഇവിടെ ഒരു ശിഷ്യൻ ഗുരുമുഖത്തു നിന്ന് നിസ്സരിച്ച വാക്കുകൾ ശ്രദ്ധ വെച്ചു കേൾക്കുകയും ഒന്നൊഴിയാതെ ഹൃദയത്തിൽ സംഗ്രഹിക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. ആ വാക്കുകൾ നേരിൽ കേൾക്കാൻ ഭാഗ്യമില്ലാതെ പോയവർക്കു വേണ്ടി അവ ചിട്ടയോടെ പ്രതിപാദിക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. കേൾക്കുകയും കേട്ടത് ഓർമ്മിക്കുകയും മാത്രം ചെയ്താൽ ഈ കർമ്മം നിറവേറ്റാൻ കഴിയുകയില്ല. നന്നായി പഠിച്ച് ആത്മസാത്ക്കരിച്ച്, സ്വചിന്തയുടെ നിലയിലേക്ക് ആനയിച്ച്, ആത്മ പ്രകാശനത്തിന്റെ സ്വാച്ഛന്ദ്യം അനുഭവിച്ചാലേ ഇത്തരം രചന സാധിക്കുകയുള്ളൂ. ഫാ. ഗബ്രിയേൽ അവിടെ നില്ക്കുന്നില്ല; മാർ ഗ്രിഗോറിയോസിന്റെ ചിന്തകളുടെ പ്രസക്തിയെന്തെന്നും വിപുലമായ വേദശാസ്ത്ര വിചിന്തനത്തിന്റെ ലോകത്ത് അവയുടെ അനന്യമായ സ്ഥാനം എന്തെന്നും ചൂണ്ടിക്കാണിക്കാനും അദ്ദേഹത്തിനു കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ആ പ്രതിപാദനമാകട്ടെ, തികച്ചും ലളിതമാണ്; അതേസമയം അതിലളിതവത്ക്കരണം കൊണ്ട് അസത്യത്തിലേക്കു ചായാതിരിക്കാനും ആ ആശയലോകത്തിന്റെ ഗഹനത കുറച്ചു കാണാൻ അനുവദിക്കാ തിരിക്കാനും ശ്രദ്ധിച്ചിരിക്കുന്നു. ആത്മവിശ്വാസത്തോടെ നിങ്ങൾക്ക് അതിൽ പ്രവേശിക്കാം; പക്ഷേ, ഉദാസീനത അരുത് എന്ന താക്കീത് അനുപദം നല്കാനും - അനുചാരിതമായി നല്കാനും - അദ്ദേഹം ശ്രദ്ധിച്ചിരിക്കുന്നു. ഉയർന്ന നിലയിൽ സ്വാംശീകരണം നടന്ന ആശയങ്ങളുടെ കാര്യത്തിൽ മാത്രമേ ഇത്തരം പ്രതിപാദനം സാധ്യമാകൂ. എന്തൊരു സാർത്ഥകമായ ഗുരുപൂജ എന്ന് ആർക്കാണ് അനുഭവിക്കാൻ തോന്നാത്തത്!

പൗലോസ് മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനിയുടെ സർവ്വസ്പർശകമായ അന്വേഷണകൗതുകം ഏതു കേന്ദ്രബിന്ദുവിൽ നിന്ന് പുറപ്പെട്ടിട്ടാണ് ഈ ശബളകാന്തി വഴിയുന്ന ആശയഗരിമാവിനെ സാക്ഷാത്ക്കരിച്ചതെന്ന് അറിയാൻ ഈ ഗ്രന്ഥം നമ്മെ സഹായിക്കുന്നു; ആ ആശയപ്രപഞ്ചത്തെ കൂടുതൽ അറിയാനുള്ള ഉത്തേജനമായും ഈ ഗ്രന്ഥം പ്രവർത്തിക്കുന്നു. ഈ വരിഷ്ഠതയുടെ മുമ്പിൽ കടന്നു നിന്ന് ഈ വാക്യങ്ങൾ കുറിക്കാൻ എന്നെ നിയോഗിച്ച സ്നേഹത്തിന് ഞാൻ എങ്ങനെ നന്ദി പറയേണ്ടു?

വാങ്മുഖം

‘ഗുരുമുഖത്തു നിന്നും’ എന്ന ശീർഷകത്തിൽ ‘മലങ്കരസഭാദീപ’ത്തിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന ലേഖനങ്ങളുടെ സമാഹാരമാണ് ഈ ഗ്രന്ഥം. വാമൊഴിയായും വരമൊഴിയായും അഭിവന്ദ്യ ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനി പകർന്നുതന്ന ചിന്തകളുടെ അനുധ്യാനങ്ങളാണ് ഓരോ അദ്ധ്യായത്തിലെയും ഉള്ളടക്കം.

ലേഖനങ്ങൾ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നപ്പോൾ തന്നെ ചില ആശങ്കകൾ ഉയർന്നിരുന്നു: ‘ഗുരുമുഖത്തു നിന്നും’ യഥാർത്ഥത്തിൽ ഗുരു ചിന്തയോ അതോ ശിഷ്യന്റെ സ്വതന്ത്ര ചിന്തയോ? ഗുരുവിനെയും ശിഷ്യനെയും തമ്മിൽ തിരിച്ചറിയാൻ ബുദ്ധിമുട്ടാവുന്നതിനാൽ ശീർഷകത്തിന് പ്രസക്തിയെന്ത്? എന്നിങ്ങനെ. ഈ ചോദ്യങ്ങളുടെ വെളിച്ചത്തിൽ ‘ഗുരുമുഖം’ എന്ന പദത്തിന് ഒരു വിശദീകരണം ആവശ്യമായി വന്നിരിക്കുന്നു. ‘ഗുരുമുഖത്തു നിന്നും’ എന്ന പംക്തിയിൽ വന്ന ലേഖനങ്ങൾ വെറും കേട്ടെഴുത്തോ, കണ്ടെഴുത്തോ, വിവർത്തനമോ, പരാവർത്തനമോ അല്ല. ഓരോ ലേഖനവും അതിൽ തന്നെ ഒരന്വേഷണമാണ്. അതേ സമയം അത് ഗുരുമുഖത്തു നിന്നും സ്വാംശീകരിച്ചതാണു താനും. ചില ഭാഗങ്ങൾ മാർ ഗ്രിഗോറിയോസിന്റെ തന്നെ വാക്കുകൾ ഓർമ്മയിൽ നിന്നു പകർത്തിയതാവാം. മറ്റു ചിലവ അദ്ദേഹം വളരെ സംക്ഷിപ്തമായി പറഞ്ഞുവെച്ച ചില ചിന്തകളുടെ പുനരാവിഷ്ക്കാരമാവുന്നു. വേറെ ചിലവ തിരുമേനി സൂചിപ്പിക്കുക മാത്രം ചെയ്ത ചില ചിന്തകൾ പഠനമനങ്ങളിലൂടെ വികസിപ്പിച്ചെടുത്തവയത്രെ. ഇവയെല്ലാം അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചിന്താപരിധിയിൽത്തന്നെ നിൽക്കുന്നുണ്ടെന്ന് മാർ ഗ്രിഗോറിയോസിന്റെ ചിന്തകൾ ആഴമായി പഠിച്ചിട്ടുള്ളവർക്ക് തിരിച്ചറിയാൻ വിഷമമില്ല. മറ്റൊരു വിധത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ മാർ ഗ്രിഗോറിയോസിന്റെ ചിന്തകൾ മൗലികങ്ങളെങ്കിൽ പുനരാവിഷ്ക്കാരത്തിനും തനതായ മൗലികതയുണ്ട്. എന്നാൽ ഗുരുവിന്റേതിൽ നിന്ന് അന്യമായ ഒരു മൗലികത ശിഷ്യൻ അവകാശപ്പെടുന്നില്ലെന്നു മാത്രം. ശിഷ്യന് സർവ്വവും ഗുരുവരപ്രസാദം ആകുന്നു.

പൗരസ്ത്യ നാടുകളിലെ ഗുരുസങ്കല്പത്തോട് ചേർത്ത് ചിന്തിക്കുമ്പോൾ മുൻപറഞ്ഞ വിശദീകരണം കൂടുതൽ സ്പഷ്ടമായി വരുന്നത് കാണാം. പൗരസ്ത്യ പാരമ്പര്യത്തിൽ ഗുരു ചൊല്ലിക്കൊടുക്കുന്നവ അതേ പടി ഓർമ്മ വയ്ക്കുക മാത്രമല്ല ശിഷ്യൻ ചെയ്യുന്നത്. ഗുരുമൊഴികൾ

ശിഷ്യൻ നന്നായി ഹൃദിസ്ഥമാക്കി വെച്ചിട്ടുണ്ടാവും. പഴയകാലങ്ങളിൽ ഇന്നത്തേക്കാളേറെ ഓർമ്മശക്തിയുണ്ടായിരുന്നു താനും. എന്നാൽ ഗുരുകുലം ഗുരുശിഷ്യ സംവാദത്തിനുള്ള കളരി കൂടിയിരുന്നില്ല. ഗുരുവിൽ നിന്ന് ശിഷ്യനും ശിഷ്യനിൽ നിന്ന് ഗുരുവും പഠിക്കുന്നു. ശിഷ്യൻ അടുത്ത് ഒരു പടി താഴെ ഗുരുവിന് അഭിമുഖമായാണ് ഇരിക്കുക. ഗുരുവും ശിഷ്യനും തമ്മിലുള്ള ഈ ആഭിമുഖ്യവും പാരസ്പര്യവും തല്ക്കാലത്തു മാത്രം നിലനില്ക്കാനുള്ളതല്ല. ശിഷ്യനിൽ ഇത് ക്രമേണ സ്ഥായിഭാവമായി പരിണമിക്കുന്നു. ഗുരുവിന്റെ ഇഹലോകവാസശേഷവും ഗുരുമുഖം ശിഷ്യന് അഭിമുഖമായിരിക്കുന്നു. ശിഷ്യനിലൂടെ ഗുരു ജീവിക്കുന്നു. ഇങ്ങനെ ഒരു ഗുരുപരമ്പര തന്നെ ആവിർഭവിക്കുകയായി.

ഗുരുമുഖത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ഈ ഉൾക്കാഴ്ച സുവിശേഷങ്ങളുടെ വ്യാഖ്യാനത്തിന് ഒരു പുതിയ സമീപനത്തിന് വഴി തെളിയിക്കുന്നു. ഇതിന് ഏറ്റവും നല്ല മാതൃകയായി എടുത്തു കാണിക്കാവുന്നത് യോഹന്നാന്റെ സുവിശേഷമാണ്. സുവിശേഷ വ്യാഖ്യാനത്തിന് ഇന്നും പ്രബലമായി ഉപയോഗിച്ചു വരുന്നത് ചരിത്രനിഷ്ഠ - വിമർശനാത്മക സമീപനമാണ് (Historical-Critical Method). യോഹന്നാന്റെ സുവിശേഷത്തിൽ, കർത്താവ് യഥാർത്ഥത്തിൽ പറഞ്ഞ വചനങ്ങളെ സുവിശേഷകനും സംശോധകനും കൂട്ടിച്ചേർത്തവയിൽ നിന്ന് വേർതിരിച്ചെടുക്കാനുള്ള ശ്രമം പാശ്ചാത്യ വേദപണ്ഡിതരുടെയിടയിൽ ഇന്നും കാണുന്നു. ചരിത്രനിഷ്ഠ - വിമർശനാത്മക സമീപനത്തിന്റെ ഭാഗമാണ് ഈ അന്വേഷണം. എന്നാൽ ഈ സമീപനം അർത്ഥശൂന്യമാണെന്ന് വളരെ മുമ്പു തന്നെ ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനി വാദിച്ചിരുന്നു. ഞാൻ വൈദിക സെമിനാരിയിൽ പഠിക്കുമ്പോൾ ഞങ്ങളെ യോഹന്നാന്റെ സുവിശേഷം വ്യാഖ്യാനിച്ചു പഠിപ്പിച്ചത് ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനി ആയിരുന്നു. ചരിത്രനിഷ്ഠ - വിമർശനാത്മക സമീപനം സ്വീകരിക്കുന്നപക്ഷം നാലാം സുവിശേഷത്തിന്റെ ഗതീയതയും സൗന്ദര്യവും നഷ്ടമായിത്തീരും എന്ന് അദ്ദേഹം ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചു. യോഹന്നാന്റെ സുവിശേഷത്തിലെ ദീർഘമായ പ്രഭാഷണങ്ങൾ പരിശോധിക്കുന്ന പക്ഷം ഗുരുവിന്റെ വചനങ്ങളും യോഹന്നാന്റെ വിചിന്തനങ്ങളും വേർതിരിക്കാനാവാത്തവിധം കലർന്നു വരുന്നതായി കാണാം. ഇതിൽ ഗുരു എവിടെ? ശിഷ്യൻ എവിടെ? എന്നീ ചോദ്യങ്ങൾ അപ്രസക്തമാകുന്നു. കാരണം ഗുരുവിന്റെ മൊഴിയും ശിഷ്യന്റെ അനുധ്യാനവും തമ്മിലുള്ള അകലം പരിശുദ്ധാത്മ വ്യാപാരത്തിൽ നേർത്തു നേർത്തു വന്ന് തീർത്തും ഇല്ലാതായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നുവെന്ന് കാണാം. തന്മൂലം യോഹന്നാന്റെ സുവിശേഷത്തിന് അസാധാരണവും അലൗകികവുമായ ഒരു സൗന്ദര്യം കൈവന്നിട്ടുണ്ട്. ഇത് ചരിത്രനിഷ്ഠ - വിമർശനാത്മക സമീപനം കൊണ്ട് തിരിച്ചറിയാൻ കഴിയുന്നതല്ല. അനുധ്യാനം കൊണ്ട് അനുഭവിച്ചറിയാനേ

തരമുള്ളു. ഗുരുമുഖസങ്കല്പം ഒരു വ്യാഖ്യാന സമീപനമായിക്കണ്ട് (Hermeneutic) സുവിശേഷങ്ങളുടെ ആഴവും വിപുലവുമായ അർത്ഥതലങ്ങളിലേക്ക് പ്രവേശിക്കുവാൻ ഭാരതത്തിലെ വേദപണ്ഡിതർക്ക് കഴിയേണ്ടതാണ്. ഇതേ സംബന്ധിച്ച് ചില സൂചനകൾ നൽകാനല്ലാതെ വിപുലമായ ചർച്ചയ്ക്ക് ഇവിടെ ഇടമില്ല. അനുവാചകർ ഇവിടെയൊരു പ്രശ്നമുന്നയിക്കാൻ ഇടയുണ്ട്. സുവിശേഷത്തിന് സമാനമായ ഒരു സംരംഭമാണ് “ഗുരുമുഖത്തു നിന്നും” എന്ന ലേഖനപരമ്പരയെന്ന് പറഞ്ഞു വയ്ക്കുകയാണോ? ഒരിയ്ക്കലുമല്ല. അങ്ങനെയെങ്കിൽ അതൊരു അഹംഭാവം തന്നെയാകും. മറിച്ച്, ഗുരുമുഖ സങ്കല്പത്തിന് വിപുലമായ അർത്ഥതലങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്നുവെന്നും അത് ഒരേസമയം പൗരസ്ത്യവും ഭാരതീയവും ക്രിസ്തീയവുമാണെന്നും പുതിയനിയമ പഠനത്തിന് ഒരു വ്യാഖ്യാനസങ്കേതമായി അത് സ്വീകരിക്കുവാൻ കഴിയുമെന്നും ആനുഷംഗികമായി ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചുവെന്നു മാത്രം.

II

1966 ഡിസംബർ 15 -നാണ് ഞാൻ ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനിയെ ആദ്യമായി സെമിനാരിയിൽ വച്ച് കാണുന്നതും അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രഭാഷണം കേൾക്കുന്നതും. അന്നെനിക്ക് 17 വയസ്സു മാത്രം പ്രായം. ആദർശലോകത്തിൽ വിഹരിക്കുന്ന ഘട്ടം. ജീവിതത്തിന് ദാർശനികവും ആദ്ധ്യാത്മികവുമായ ഒരു അടിത്തറയുണ്ടാവണമെന്ന അഭിവാഞ്ച ഹൃദയത്തിൽ പേറി നടക്കുന്ന പ്രായം. ഈ ദശാസന്ധിയിലാണ് ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനിയെ കണ്ടെത്തുന്നത്. 1966 നവംബർ 24-ന് അദ്ദേഹം കാലം ചെയ്യുന്നതു വരെ മൂന്നു പതിറ്റാണ്ടുകൾ ആ ഗുരുമുഖത്തു നിന്നും കേൾക്കാനും ഗ്രഹിക്കാനും കഴിഞ്ഞു. അദ്ദേഹത്തിൽ നിന്നു ലഭിച്ച അറിവിന്റെ ഓരോ ശകലവും നമുക്കു മുമ്പിൽ ഒരു ആശയ പ്രപഞ്ചം തന്നെയായി രൂപപ്പെട്ടു വരുന്നതു കാണാം. നിരന്തരം വികസനമാകുന്ന ഇത്തരം ഏതയെത്ര ആശയ പ്രപഞ്ചങ്ങൾ! ഇവിടെ അറിവ് ഒരു അനുഭൂതിയായി പരിണമിക്കുന്നു. ഇന്നും ആ ഗുരുസാന്നിധ്യത്തിന് മുമ്പിലിരുന്നു കൊണ്ടാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചിന്തകളെപ്പറ്റിയുള്ള ധ്യാനമനനങ്ങളിലേർപ്പെടുന്നത്. ഇത് ബുദ്ധിപരമായ ഒരു അന്വേഷണം മാത്രമല്ല. ജീവിതത്തിന് അർത്ഥം തേടിയുള്ള തീർത്ഥാടനമാകുന്നു. ജീവിതത്തിന്റെ സമസ്ത തലങ്ങളേയും സ്പർശിക്കുന്നതും വിവിധ ഭാവങ്ങളെ സമുദ്ഗ്രഥിക്കുവാൻ കെല്പുള്ളതുമായ ഒരു ജീവിത ദർശനത്തിലേക്ക് നമ്മെ ഉപനയിച്ച ഗുരുവരനാണ് മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ്.

III

ദൈവത്തെ നമുക്ക് എങ്ങനെ അറിയാം? യുക്തിയുടെ താർക്കികത കൊണ്ട് തെളിയിച്ചെടുക്കാവുന്നതാണോ ദൈവവിശ്വാസം? ബുദ്ധിപരമായ തീരുമാനങ്ങൾ എടുക്കുന്നത് ദൈവത്തെക്കുറിച്ചുള്ള അറിവായോ? ഉണർവ്വ ഗാനങ്ങളും ഉണർവ്വ പ്രസംഗങ്ങളും കൊണ്ടുണ്ടാകുന്ന വികാരപരതയാണോ ദൈവാനുഭവം? ദൈവദർശനവും ധർമ്മനിഷ്ഠയും തമ്മിലുള്ള പാരസ്പര്യമെന്ത്? ഇത്തരം ചോദ്യങ്ങൾക്ക് പൗലോസ് മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് നൽകുന്ന ഉത്തരം ഏതാണ്ടിങ്ങനെ സംക്ഷേപിക്കാം. നിഷ്ഠയോടെയുള്ള അനുഷ്ഠാനങ്ങളിലൂടെ ദൈവത്തെ ആരാധിക്കുന്നതു വഴി മാത്രമേ മനുഷ്യൻ ദൈവത്തെ അറിയാനും ദൈവീകതയിലേയ്ക്ക് ഉയരാനും കഴിയൂ. അനുഷ്ഠാനങ്ങൾക്ക് കർമ്മങ്ങളും ആചാരങ്ങളുമുണ്ട്. കർമ്മാചാരങ്ങൾക്ക് ചട്ടങ്ങളും ചിട്ടകളുമുണ്ട്. ചട്ടപ്രകാരം ചിട്ടയോടെ കർമ്മങ്ങൾ നടത്തുന്നതുകൊണ്ടു മാത്രം അനുഷ്ഠാനം പൂർണ്ണമാവുന്നില്ല. ശ്രദ്ധയും ശുദ്ധിയും കൊണ്ടേ അനുഷ്ഠാനങ്ങൾക്ക് ഫലസിദ്ധിയുണ്ടാവൂ. ശ്രദ്ധ ബോധത്തിന്റെ സൂക്ഷ്മതയും തെളിമയുമാണ്. ബോധത്തിന്റെ തെളിച്ചമാവട്ടെ വിശുദ്ധിയുടെ വെളിച്ചവും. വിശുദ്ധിയുടെ വെളിച്ചം മനോവാക്കർമ്മങ്ങളിലെല്ലാം നിറഞ്ഞു കവിയുന്ന ജീവിത വൃത്തിയാകുന്നു. ജീവിത വൃത്തിയാകട്ടെ സ്വാർത്ഥമകന്ന് സ്നേഹത്തിലും സേവനത്തിലും സോദരിലേക്കും പ്രപഞ്ചത്തിലേക്കും ഒഴുകി എത്തുന്ന പ്രവിശാലമായ പരിവൃത്തിയുമാകുന്നു.

പൗലോസ് മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് 1967 - ൽ സെമിനാരിയിൽ പ്രിൻസിപ്പലായി വന്ന വർഷം തന്നെ രചിച്ച *The Joy of Freedom. Eastern Worship and Modern Man* എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ ആധുനിക മനുഷ്യൻ അനുഷ്ഠാനത്തിലൂന്നിയ ആരാധനയിലേക്ക് മടങ്ങിപ്പോവണമെന്ന് ശക്തമായി ആവശ്യപ്പെടുന്നു. 28 വർഷങ്ങൾക്കു ശേഷം, 1995 -ൽ എഴുതിയ “Does Neoplatonism Have Anything to say to Postmodern Spirituality” എന്ന ലേഖനത്തിൽ മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് എത്തിനിൽക്കുന്നതും ഇതേ അടിസ്ഥാന പ്രമാണം ഊന്നിപ്പറഞ്ഞുകൊണ്ടാണ്. ആദ്യം സൂചിപ്പിച്ച ഗ്രന്ഥത്തിൽ ആധുനികതയുടെ വക്താക്കളെയാണ് മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് അഭിസംബോധന ചെയ്യുന്നതെങ്കിൽ രണ്ടാമത്തേതിൽ ഉത്തരാധുനികതയെ വാഴ്ത്തിപ്പാടുന്നവരെ ലക്ഷ്യം വയ്ക്കുന്നു. ആധുനികതയുടെ പോരായ്മകൾ തിരുത്താൻ കഴിയുന്ന ചിന്താധാരയാണ് ഉത്തരാധുനികത എന്ന അഭിപ്രായത്തോട് മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് വിരോധിക്കുന്നു എന്നു സാരം. ഇതേ സംബന്ധിച്ച് വിശദമായ ചർച്ച ആവശ്യമാകയാൽ അതിനിവിടെ ഇടമില്ലല്ലോ.

അറിവിന്റെ വിവിധവും അധുനാതനങ്ങളുമായ മേഖലകൾ കൈകാര്യം

ചെയ്യാൻ കഴിവുള്ള മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് വളരെ യാഥാസ്ഥിതികമെന്ന് കരുതാവുന്നതും എന്നാൽ അടിസ്ഥാനപരമായി യഥാർത്ഥമെന്ന് പരക്കെ ബോധ്യപ്പെട്ടു വരുന്നതുമായ പ്രമാണത്തിൽ ചുവടുറപ്പിച്ച് അന്നും ഇന്നും നിലകൊള്ളുന്നു. വിശാലമായ വായനയും ആഴമായ ബോധ്യവും കപട രഹിതമായ ആദ്ധ്യാത്മികാനുഭവവും ഉള്ള, ലോകം കണ്ട അപൂർവ്വം ചില ഗുരുവരരിൽ ഒരാളായിരുന്നു അദ്ദേഹം. മാർ ഗ്രിഗോറിയോസിന്റെ ചിന്തകളുടെ ചില ധാരകൾ ഇഴതിരിച്ച് പരിശോധിക്കാൻ മാത്രമേ എളിയ ശിഷ്യനായ എനിക്ക് കെല്പുള്ളൂ. എങ്കിലും അതുതന്നെ ഒരു മഹാഭാഗ്യവും നിയോഗവുമായി ഞാൻ സ്വീകരിക്കുന്നു. മറ്റൊന്നുകൊണ്ടുമല്ല, ഈ പരിശ്രമം എന്റെ ചിന്തയേയും ആദ്ധ്യാത്മികതയേയും പരിപോഷിപ്പിക്കുന്നു എന്നതുകൊണ്ടു തന്നെ.

ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചിട്ടുള്ള അദ്ധ്യായങ്ങൾ എല്ലാം തന്നെ മലങ്കര സഭാദീപത്തിൽ ഖണ്ഡശഃ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുള്ളതാകുന്നു. ബഹു. എം. ഒ. ജോണച്ചന്റെ നിർബന്ധപൂർവമായ പ്രോത്സാഹനത്തിനു നന്ദി. ഇത് പുസ്തകരൂപത്തിൽ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നതിന് മുൻകൈയെടുത്ത രണ്ടു പേരാണ് ബഹു. റ്റി. പി. ഏലിയാസച്ചനും, ശ്രീ. ജോയ്സ് തോട്ടയ്ക്കാടും. സോഫിയാ ബുക്സിന്റെ അമരക്കാരായ രണ്ടു പേരോടും ഞാൻ കടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഇവരുടെ സഹകരണം ഒന്നു കൊണ്ടു മാത്രമാണ് ഈ ഗ്രന്ഥം പുറത്തിറങ്ങുന്നത്. ബഹു. ജോൺ തോമസ് കരിങ്ങാട്ടിലച്ചൻ ഈ ഗ്രന്ഥം എഡിറ്റു ചെയ്ത് ഭംഗിയാക്കുന്നതിൽ വളരെ സഹായിച്ചു. ഏറെ നന്ദി.

പ്രൗഢമായ ആമുഖ പഠനം കൊണ്ട് ഈ ഗ്രന്ഥം സമ്പന്നമാക്കിയ പ്രശസ്ത സാഹിത്യ നിരൂപകനും ചിന്തകനുമായ ആദരണീയനായ പ്രൊഫ. എം. തോമസ് മാത്യുവിനോടുള്ള നന്ദി വിനയപൂർവ്വം രേഖപ്പെടുത്തട്ടെ.

ഫാ. ഡോ. കെ. ജെ. ഗബ്രിയേൽ

2004 ഫെബ്രുവരി 23

ഓർത്തഡോക്സ് സെമിനാരി

കോട്ടയം

പ്രസാധകക്കുറിപ്പ്

പൗലോസ് മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് മെത്രാപ്പോലീത്താ ജ്ഞാനത്തിന്റെ മഹാസാഗരമായിരുന്നു. ആ ജ്ഞാനത്തിന്റെ ശ്രീഭണ്ഡാരത്തിൽ നിന്ന് മുത്തുകൾ ശിഷ്യന്മാർക്ക് പകർന്നു കൊടുക്കുന്നതിൽ അദ്ദേഹം എപ്പോഴും ശ്രദ്ധിച്ചിരുന്നു. വാമൊഴിയായും വരമൊഴിയായും പകർന്നുകൊടുത്ത ഗുരുവരുളുകൾ ഏറെപ്പേരെ ആകർഷിച്ചെങ്കിലും വളരെ കുറച്ചുപേർക്കേ അത് പൂർണ്ണമായും സ്വാംശീകരിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞുള്ളൂ.

പൗലോസ് മാർ ഗ്രിഗോറിയോസിന്റെ ചിന്താമണ്ഡലത്തെയും ജീവിതത്തെയും ഉൾക്കൊണ്ടുകൊണ്ട് അദ്ദേഹം പകർന്നു നൽകിയ അറിവിന്റെ പൊൻമുത്തുകൾ വ്യാഖ്യാനിച്ച് എഴുതുവാൻ ഓർത്തഡോക്സ് സെമിനാരി പ്രൊഫസർ ഫാ. ഡോ. കെ. ജെ. ഗബ്രിയേൽ ഏതാനും വർഷങ്ങളായി 'ഗുരുമുഖത്തു നിന്നും' എന്ന പംക്തിയിലൂടെ ശ്രമിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് മെത്രാപ്പോലീത്തായുടെ വാത്സല്യശിഷ്യനും സഹ പ്രവർത്തകനും ആയിരുന്ന അദ്ദേഹം സാധാരണക്കാരായ വായനക്കാർക്കു വേണ്ടി ലളിതസുന്ദരമായ ഭാഷയിൽ രചിച്ച ലേഖനങ്ങളുടെ സമാഹാരമാണ് ഈ ഗ്രന്ഥം. 'മലങ്കരസഭാദീപം' ദൈവാരികയിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച ലേഖനങ്ങളുടെ ആദ്യഭാഗം 1998 -ൽ 'ഗുരുമുഖത്തുനിന്നും' എന്ന പേരിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിരുന്നു. അതിനുശേഷം എഴുതിയ ലേഖനങ്ങളുടെ സമാഹാരമാണ് ഈ രണ്ടാം ഭാഗത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്.

പൗരസ്ത്യ വേദശാസ്ത്രത്തിന്റെ വിശാലവും അഗാധവുമായ തലങ്ങളെ സംക്ഷിപ്തമാക്കി പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നതിൽ ഡോ. കെ. ജെ. ഗബ്രിയേലച്ചൻ അനിതരസാധാരണമായ വ്യുൽപ്പത്തി ഈ പഠനത്തിൽ വെളിപ്പെടുത്തുന്നു. വേദശാസ്ത്രത്തിന്റെ വിവിധ തലങ്ങൾ അനുഭവിച്ചറിയുവാനും വാക്കുകളിലും അക്ഷരങ്ങളിലും കാച്ചിക്കുറുക്കി എടുക്കുവാനും കഴിവുറ്റ വ്യക്തിത്വത്തിനുമായ കെ. ജെ. ഗബ്രിയേലച്ചൻ 'ഗ്രിഗോറിയൻ വിചാരലോക'ത്തിലേക്ക് പ്രവേശിക്കുവാൻ സാധാരണക്കാരെ ഈ ഗ്രന്ഥം വഴി പ്രാപ്തമാക്കുന്നു. സഭ, സമൂഹം, സ്വാതന്ത്ര്യം, സാക്ഷ്യം, അധികാരം, സംസ്കാരം, ദൈവീകരണം, ആദ്ധ്യാത്മികത തുടങ്ങിയ സംജ്ഞകൾക്ക് ഗ്രിഗോറിയൻ കാഴ്ചപ്പാടിൽ അർത്ഥവും വ്യാഖ്യാനവും പകർന്നു നൽകുന്ന ഈ ഗ്രന്ഥം സോഫിയാ ബുക്സ് അഭിമാനപൂർവ്വം മലയാളികൾക്ക് കാഴ്ചവയ്ക്കുന്നു.

ന്യൂജേഴ്സിയിലുള്ള ശ്രീ. ബെന്നി കുര്യനാണ് ഇങ്ങനെയൊരു ഗ്രന്ഥം

പ്രസിദ്ധീകരണത്തിനു ഞങ്ങളെ പ്രേരിപ്പിച്ചതും പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചതും. സോഫിയാ ബുക്സിന്റെ ഏറ്റവുമടുത്ത അഭ്യുദയകാംക്ഷികളിലൊരാളായ ശ്രീ. ബെന്നിയോടുള്ള കൃതജ്ഞത വാക്കുകളിൽ ഒതുക്കാവുന്നതല്ല.

പൗരസ്ത്യ സഭാപിതാക്കന്മാരുടെ രചനകൾ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുവാൻ വേണ്ടി രൂപീകൃതമായ സോഫിയാ ബുക്സിന്റെ ഇരുപത്തിയഞ്ചാമത് ഗ്രന്ഥമാണിത്. പൗരസ്ത്യ സഭാജ്യോതിസ്സായ പൗലോസ് മാർ ഗ്രിഗോറിയോസിന്റെ വാമൊഴികളും അദ്ദേഹത്തെക്കുറിച്ചുള്ള പഠനങ്ങളും ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ഈ സമാഹാരം സന്തോഷത്തോടെ ഞങ്ങൾ സമർപ്പിക്കുന്നു.

സോഫിയാ ബുക്സിനു വേണ്ടി,

ഫാ. ടി. പി. ഏലിയാസ്
ജോയ്സ് തോട്ടയ്ക്കാട്
 (കാര്യദർശികൾ)

ഫെബ്രു. 23
 കോട്ടയം

"ദൈവം നന്മയാണ്. അവൻ മാത്രമാണു യഥാർത്ഥമായും പൂർണ്ണമായും നന്മ. തിന്മയുടെ സകലനം കൂടാതെ നന്മയാണവൻ. അവനിൽ സകല തിന്മയും അന്തർദ്ധാനം ചെയ്യുന്നു. അവനിൽ തിന്മയ്ക്കു യാതൊരു സ്ഥാനവുമില്ല - പ്രകാശത്തിൽ ഇരുട്ടിനു യാതൊരു സ്ഥാനവുമില്ലാത്തതുപോലെ തന്നെ. തിന്മ ചെയ്യാൻ അവനു കഴിയുകയില്ല. തിന്മ അവനിൽ നിന്നു വരുന്നില്ല. അവൻ അതിനെ സൃഷ്ടിച്ചില്ല. അവൻ തന്റെ സൃഷ്ടിക്കു സ്വാതന്ത്ര്യം നൽകി; ഒന്നിച്ചുതന്നെ സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ട നന്മയെ നിരാകരിക്കാനുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യം, അതുവഴി തിന്മയെ തെരഞ്ഞെടുക്കാനുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യവും. സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ട ഉണ്മയുടെതന്നെ നിഷേധമാണ് തിന്മ. നന്മയെ കൂടാതെ അതിനു തനിയെ നിലനില്പില്ല. സ്വാതന്ത്ര്യത്തിലാണ് തിന്മയുടെ വേർ. പക്ഷേ തിന്മയ്ക്കു തനിയെ നിലനില്ക്കാൻ കഴിവില്ല. നന്മയോടുള്ള സമ്മിശ്രണത്തിലല്ലാതെ തിന്മയ്ക്കു നിലനില്പില്ല. നന്മയ്ക്കു മാത്രമേ സ്ഥിരമായ നിലനില്പുള്ളൂ. ഉണ്മയും നന്മയും വേർതിരിക്കാനാവില്ല. ഏതെങ്കിലും വ്യക്തിയും നന്മയെ നിഷേധിക്കുകയും നിരാകരിക്കുകയും ചെയ്യുമ്പോൾ സ്വന്തം ഉണ്മയെത്തന്നെ നിഷേധിക്കലാണ് അത്. കാരണം, സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ട യഥാർത്ഥ വ്യക്തി, അതിന്റെ സ്രഷ്ടാവിനെപ്പോലെ, നന്മയാണ്.

.... എല്ലാ നന്മയും അവനിൽ നിന്നു വരുന്നു. നന്മയായതെല്ലാം അവനിൽ നിന്നു മാത്രമല്ല, അവന്റെ സാന്നിധ്യത്തിൽനിന്നു കൂടി വരുന്നു. എവിടെ നന്മയുണ്ടോ അവിടെ ദൈവസാന്നിധ്യവുമുണ്ട്. നന്മയെ വ്യത്യസ്ത വിശ്വാസങ്ങളിലും മതങ്ങളിലുംപ്പെട്ട ജനങ്ങളിലും, ദൈവത്തിൽ വിശ്വസിക്കുന്നില്ല എന്ന് അവകാശവാദം ഉന്നയിക്കുന്നവരിലും, പക്ഷികളിലും, മൃഗങ്ങളിലും, വൃക്ഷങ്ങളിലും പൂക്കളിലും, പർവതങ്ങളിലും, നദികളിലും, വായുവിലും ആകാശത്തിലും, സൂര്യനിലും ചന്ദ്രനിലും, ശില്പങ്ങളിലും ചിത്രരചനയിലും, സംഗീതത്തിലും കലയിലും, ശിശുവിന്റെ പുഞ്ചിരിയിലും ജ്ഞാനിയുടെ ബുദ്ധിയിലും, പ്രഭാതത്തിന്റെ അരുണിമയിലും സൂര്യാസ്തമയത്തിന്റെ വർണ്ണശബളിമയിലും, എവിടെ കാണപ്പെട്ടാലും ഞാൻ പ്രണമിക്കുന്നു. നന്മ എവിടെയോ അവിടെയാണു ദൈവരാജ്യം."

- പൗലോസ് മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ്

(അന്ത്യ സന്ദേശത്തിൽ നിന്ന്)

ഉള്ളടക്കം

പൗരസ്ത്യ വേദശാസ്ത്ര പഠനത്തിന് ഒരു കൈവിളക്ക്	4
പ്രൊഫ. എം. തോമസ് മാത്യു	
വാങ്മുഖം	12
പ്രസാധകക്കുറിപ്പ്	17
1. തിന്മയ്ക്ക് ഉണ്ടായോ?	21
2. പിശാച് എങ്ങനെയാണുണ്ടായി?	26
3. നിർവ്വചനത്തിലെ ന്യൂനീകരണം	31
4. വി. കുദാശകൾ: വിവിധ വീക്ഷണങ്ങൾ	36
5. അഗസ്തീനോസ് സാർവത്രിക സഭാപിതാവോ?	42
6. മുൻനിർണ്ണയവും മനുഷ്യസ്വാതന്ത്ര്യവും	46
7. വൈയക്തികതയുടെ വേരുകൾ	51
8. ഗ്രിഗോറിയൻ സുവിശേഷദർശനം	55
9. സുവിശേഷഭൗത്യം, സാക്ഷ്യം, സുവിശേഷീകരണം	60
10. സുവിശേഷത്തിന്റെ നിർമ്മലതയിലേക്ക്	64
11. സംസ്കാരവും സാക്ഷ്യവും	68
12. ദൈവം മനുഷ്യനായി	72
13. മർത്ത്യീകരണവും ദൈവീകരണവും	76
14. ദൈവീകരണം: ഏഷ്യൻ ആഫ്രിക്കൻ സഭാ പൈതൃകം	80
15. ആദ്ധ്യാത്മികതയുടെ നൈരന്യരം	84
16. മാർഷാഷായും ഓർത്തഡോക്സ് സഭകളുടെ ആശങ്കകളും	89
17. സൃഷ്ടിയുടെ സ്വാതന്ത്ര്യം	95
18. അധികാരവും ധിക്കാരവും	101
19. മാർ ഗ്രിഗോറിയോസും പൗരസ്ത്യ ചിന്തയുടെ മൗലികതയും	106

Appendix

The Works Of Dr. Paulos Mar Gregorios: A Chronological List 110

1

തിന്മയ്ക്ക് ഉണയോ?

തിന്മ എന്ന് ഒന്നുണ്ടോ? ഉണ്ടെങ്കിൽ അത് എവിടെ നിന്ന് ഉത്ഭവിച്ചു? തിന്മ ഉണ്ടെന്നാണ് ഉത്തരമെങ്കിൽ അതിന് ഉണയുണ്ടെന്നാണ് സൂചിപ്പിക്കുന്നത്. ഉണയുള്ളതെല്ലാം ദൈവം സൃഷ്ടിച്ചതാണല്ലോ. അങ്ങനെ വരുമ്പോൾ തിന്മയും ദൈവം സൃഷ്ടിച്ചതായി വരുന്നു. അതായത് തിന്മയുണ്ടെന്നും, അത് ദൈവം സൃഷ്ടിച്ചതാണെന്നും സാരം.

ഇവിടെ സംഗതമായ ഒരു ചോദ്യം ഉയർന്നുവരുന്നു. പൂർണ്ണ നന്മയായ ദൈവത്തിന് എങ്ങനെ തിന്മ സൃഷ്ടിക്കാനാവും? ദൈവവേഷ്ടയിൽ നിന്നാണല്ലോ സകലവും ഉളവാകുന്നത്. ഇങ്ങനെ വരുമ്പോൾ തിന്മ ദൈവം സൃഷ്ടിച്ചതല്ല എന്ന് വരുന്നു.

ഈ രണ്ട് ചോദ്യങ്ങൾക്ക് രണ്ട് തലങ്ങളിൽ നിന്നുകൊണ്ട് ഉത്തരം കണ്ടെത്തുവാൻ കഴിയും. 1) ദാർശനികം. 2) പ്രായോഗികം. ദാർശനിക തലത്തിൽ തിന്മ എന്നൊന്നില്ല. നന്മ ഉണയും തിന്മ ഇല്ലായ്മയും ആകുന്നു. തിന്മ അന്ധകാരം പോലെയാണ്. അന്ധകാരം പ്രകാശത്തിന്റെ അഭാവമാണല്ലോ. പ്രകാശമുള്ളിടത്ത് അന്ധകാരമില്ല. ഒരിരുട്ടു മുറിയിൽ കൈത്തിരിയുമായി കടന്നുവരുമ്പോൾ ഇരുട്ട് ഓടിമറയുന്നത് നാം കാണുന്നു. നന്മ ഇല്ലാത്തതിടത്തേ തിന്മ ഉണ്ടാകും. നന്മയുടെ സാന്നിധ്യം കൊണ്ട് തിന്മയെ വിപാടനം ചെയ്യാം.

മുൻപറഞ്ഞ ദാർശനിക സമീപനം പ്രായോഗിക തലത്തിൽ ബുദ്ധിമുട്ടുണ്ടാക്കുന്നു. ഇവിടെ നന്മയുടെ അഭാവം മാത്രമല്ല തിന്മ. കാരണം തിന്മയ്ക്ക്, അന്ധകാരത്തിന് ഒരു അക്രമണ സ്വഭാവവും കൂടിയുണ്ട്. അതിന്റെ സ്വാധീനം ലോകത്തിൽ ഇന്ന് വളരെ ശക്തമാണ്. ആധ്യാത്മിക ജീവിതത്തിലേക്ക് കടന്നുവന്നിട്ടുള്ള ഏതൊരാളും അന്ധകാര ശക്തികളോടുള്ള പോരാട്ടം ഗൗരവമായി സ്വീകരിക്കുന്നു. മനുഷ്യനെ കാർന്നുതിന്ന് നശിപ്പിക്കുവാൻ കെല്പുണ്ട് തിന്മയ്ക്ക്. അതിസൂക്ഷ്മമായി, രഹസ്യത്തിൽ, ശക്തമായി ആഞ്ഞടിച്ചു തകർത്തുകളയുവാൻ തിന്മയുടെ ശക്തികൾക്ക് കഴിയുന്നു. ഈ നിലയിൽ ചിന്തിക്കുമ്പോൾ തിന്മയ്ക്ക് പ്രായോഗികമായ അസ്തിത്വം ഉണ്ടെന്ന് വരുന്നു.

പ്രായോഗിക ജീവിതത്തിൽ അനുഭവപ്പെടുന്ന തിന്മയുടെ സ്വാധീനം രണ്ടു തലങ്ങളിലാണ് നാം കാണുക. ഒന്ന്, പ്രത്യക്ഷത്തിൽ സത്യമെന്നു തോന്നുന്നവിധം പ്രലോഭിപ്പിച്ച് വഞ്ചനയിലൂടെ പിശാച് മനുഷ്യനെ തിന്മയ്ക്ക് അടിമയാക്കുന്നു. ഇവിടെ പിശാച് ഒരു ലോകാതീത ശക്തിയാണ്. അതിന് ആളുതമുണ്ട്. രണ്ട്, തിന്മ വ്യക്തികളിലും സാമൂഹ്യ-സാമ്പത്തിക-രാഷ്ട്രീയ ഘടനകളിലും നിറഞ്ഞ് കാണാൻ കഴിയും. രണ്ടാമത്തെ തലത്തെപ്പറ്റി കൂടുതൽ വിശദീകരിക്കേണ്ടതില്ല. കാരണം അത് സാമാന്യ ബുദ്ധിക്ക് യുക്തിക്കും മനസ്സിലാക്കാവുന്നതേയുള്ളൂ. എന്നാൽ ഒന്നാമത്തെ തലം ആധുനിക മനുഷ്യന് ഗ്രഹിക്കാൻ പ്രയാസമാണ്.

സാത്താൻ, പിശാച്, പൈശാചികവും ലോകാതീതവുമായ തിന്മയുടെ ശക്തികൾ എന്നൊക്കെയുള്ള പ്രയോഗങ്ങൾ ഇന്ന് ഏതാണ്ട് പഴഞ്ചനായി മാറിയിട്ടുണ്ട്. തിന്മയ്ക്ക് ആളുതം നൽകുന്ന സമീപനം ആധുനിക മനുഷ്യന് അസ്വീകാര്യമായിരിക്കുന്നു. തിന്മയ്ക്ക് ആളുതം നൽകിക്കൊണ്ട് പുതിയ നിയമത്തിൽ കാണുന്ന വിവരണങ്ങൾ പ്രതീകാത്മകമായി കാണുന്ന സമീപനമാണ് ആധുനിക വേദപണ്ഡിതർ സ്വീകരിക്കുന്നത്. പിശാചിന് ആളുതമില്ലെന്ന് അവർ കരുതുന്നു. ഈ നിലപാടിനോട് മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനി ശക്തമായി വിരോധിക്കുന്നു. വ്യക്തികളിലും സാമൂഹ്യഘടനകളിലും കാണുന്ന തിന്മയെ തിരിച്ചറിഞ്ഞാൽ മാത്രം പോരാ, തിന്മയുടെ ലോകാതീത ശക്തികൾ മനുഷ്യജീവിതത്തിലും ലോകത്തിലും എങ്ങനെ ഇടപെടുന്നുവെന്ന് കണ്ടെത്താൻ കഴിയണമെന്ന് മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് വാദിക്കുന്നു. സാധാരണ യുക്തികൊണ്ടും ശാസ്ത്രീയ അന്വേഷണങ്ങൾക്കൊണ്ടും കണ്ടെത്താവുന്നതല്ല ഇത്. ആദ്ധ്യാത്മികതയുടെ ഉയർന്ന തലങ്ങളിലേക്ക് കടന്നുവന്നിട്ടുള്ളവർക്കു മാത്രമേ പിശാചിന് ആളുതമുണ്ടെന്നും പൈശാചിക ശക്തികൾ ജീവിതത്തിൽ ഇടപെടുന്നു എന്നും തിരിച്ചറിയുവാൻ കഴിയൂ.

ഈ കാണുന്നതും ശാസ്ത്രീയ പര്യവേഷണങ്ങൾ കൊണ്ട് ഇനിയും കണ്ടെത്തുവാൻ കഴിഞ്ഞേക്കാവുന്നതുമായ ഒരു പ്രപഞ്ചമുണ്ട്. ഇത് ഇന്ദ്രിയങ്ങൾക്കും ബുദ്ധിയ്ക്കും ഒരു പരിധി വരെ വഴങ്ങുന്നു. എന്നാൽ ഇന്ദ്രിയാതീത ലോകം എന്നൊന്നുണ്ട്. അത് ഐന്ദ്രിക ലോകത്തേക്കാൾ വളരെ വിശാലമാണുതാനും. ഇന്ദ്രിയാതീത ലോകത്തിലും ജീവികളുണ്ട്. മാർ ഗ്രിഗോറിയോസിന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ ദൈവം അവയെ സ്വതന്ത്രമായി സൃഷ്ടിച്ചിരിക്കുന്നു. പുതിയനിയമത്തിൽ ഈ ജീവികളെ ദൂതന്മാർ എന്നും പിശാചുക്കൾ എന്നും വിളിക്കുന്നു. പ. പൗലോസ് അപ്പോസ്തലൻ പൈശാചിക ശക്തികളോടുള്ള പോരാട്ടം വളരെ ഗൗരവമായി എടുക്കുന്നു. എഫേ. 6:12 ൽ അദ്ദേഹം പറയുന്നു. “നമുക്ക് പോരാട്ടമുള്ളത് ജഡരക്തങ്ങളോടല്ല,

വാഴ്ചകളോടും അധികാരങ്ങളോടും ഈ അന്ധകാരത്തിന്റെ ലോകാധിപതികളോടും സ്വർലോകത്തിലെ ദുഷ്ടാത്മ സേനയോടുമത്രെ.” അതുകൊണ്ട് പോരിനുള്ള വസ്ത്രം ധരിച്ചുകൊള്ളണമെന്ന് പ. പൗലോസ് തുടർന്നു നിർദ്ദേശിക്കുന്നു. പൈശാചിക സേനയ്ക്ക് നേതാവുണ്ട്. പുതിയനിയമത്തിൽ പല പേരുകളും ഈ സൈന്യാധിപന് നൽകുന്നു. പിശാച് (മത്തായി 4:1, 9:32), സാത്താൻ (1 കൊരി. 5:5, 1 തെസ്സ. 2:18), പരീക്ഷകൻ (മത്തായി 4:3), ഈ ലോകത്തിന്റെ പ്രഭു (1 കൊരി. 2:6), അന്ധകാരത്തിന്റെ ലോകാധിപതി (എഫേ. 6:2,12), വെളിപാട് പുസ്തകത്തിൽ മഹാസർപ്പം, പഴയ പാമ്പ് (വെളി. 12:9) എന്നിങ്ങനെയും പിശാചിന് പേര് നൽകിയിരിക്കുന്നു.

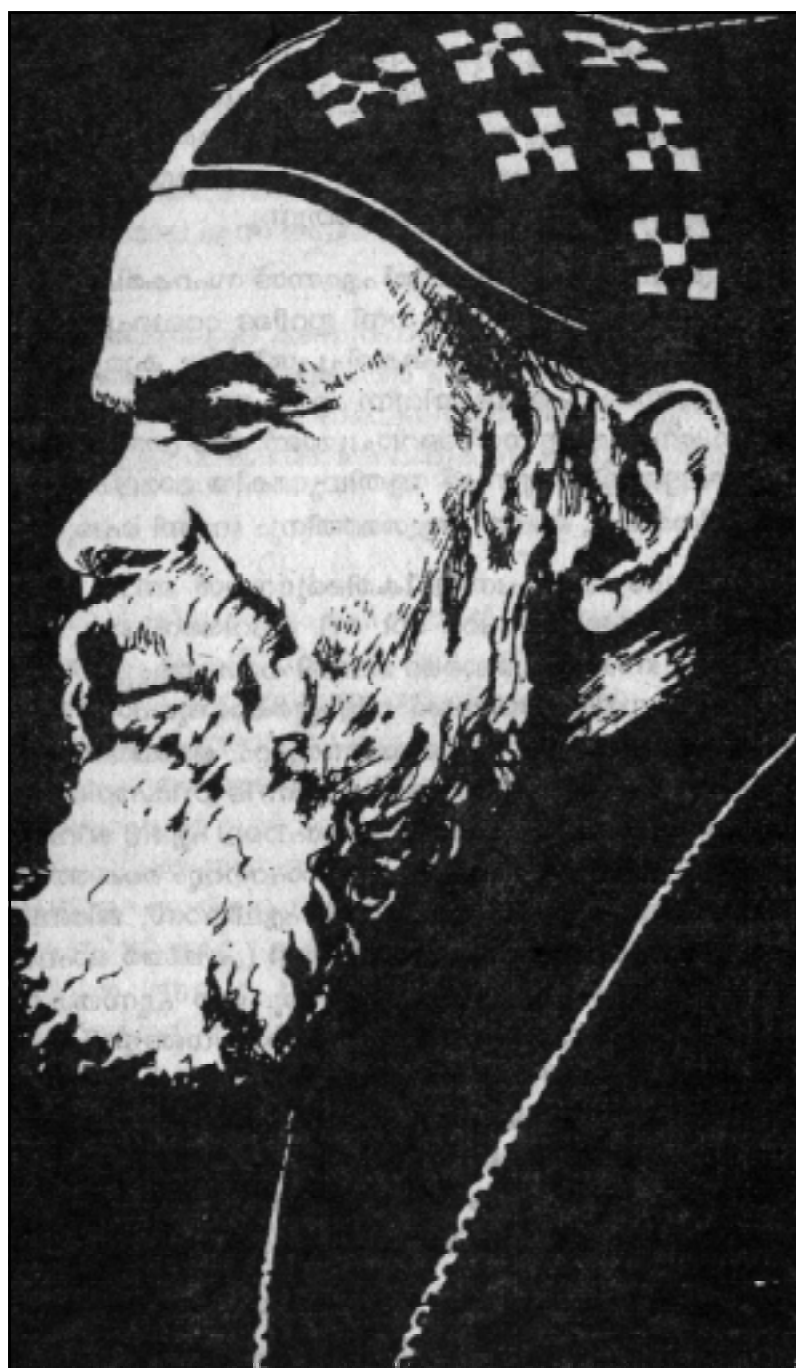
ഈ ആശയങ്ങൾ എല്ലാം തന്നെ ആധുനിക മനുഷ്യന് അപരിചിതവും അസ്വീകാര്യവുമായ ആശയങ്ങളായേ അനുഭവപ്പെടുന്നുള്ളൂ എന്ന് മുമ്പ് സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. ചില പണ്ഡിതന്മാർ പിശാചിന്റെ ആളത്വം പ്രതീകാത്മകമായി കാണുന്നുവെന്നും മുമ്പ് സൂചിപ്പിക്കുകയുണ്ടായി. മറ്റ് ചില പണ്ഡിതന്മാരാകട്ടെ ഇത് മനുശാസ്ത്രപരമായി വിശദീകരിക്കുന്നതിന് ശ്രമിക്കുന്നു. മനുശാസ്ത്രത്തിൽ കാണുന്ന വിഭേദചിത്തതയാണ് (Schizophrenia) പുതിയനിയമത്തിലും ചിലരുടെ അനുഭവങ്ങളിലും കാണുന്ന ഭൂതാവേശമെന്ന് അവർ വ്യാഖ്യാനിക്കുന്നു. ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനിയുടെ അഭിപ്രായത്തിൽ വിഭേദചിത്തത എന്ന പ്രതിഭാസം എപ്പോഴും മനുശാസ്ത്രപരമായി മാത്രം മനസ്സിലാക്കുവാൻ കഴിയാവുന്നതല്ല. അദ്ദേഹം പറയുന്നു: ഭൂതാവേശം മനസ്സിനും ആത്മാവിനും പിടിപെടുന്ന രോഗമാണ്. അത് ആളുതന്റെ തനിമയും ഉദ്ഗ്രഥനവും നശിപ്പിക്കുന്നു. വ്യക്തിത്വം വിഭജിതമായി അയഥാർത്ഥമായ ഒരു സ്വപ്നലോകത്തിലേക്ക് മുഴുവൻ ശ്രദ്ധയും വലിച്ചിഴയ്ക്കപ്പെടുന്നു. ഈ രോഗത്തിന് ഹേതു പലപ്പോഴും ഭൂതാവേശം തന്നെയാണെന്നാണ് പുതിയനിയമം നൽകുന്ന ഉൾക്കാഴ്ച.

ഈ ചർച്ചയിൽ നിന്നും ഉരുത്തിരിഞ്ഞു വരുന്ന ചില കാര്യങ്ങൾ സൂചിപ്പിക്കട്ടെ. നമ്മുക്ക് എതിരെ പോരാടുന്ന തിന്മയുടെ ശക്തികൾ (പിശാച്) സൃഷ്ടിയിൽ തന്നെയുണ്ട്. തിന്മയോടാണ് അതിന്റെ പ്രതിബദ്ധത. നമ്മുടെ കാലഘട്ടത്തിലെ യുക്തിവിചാരത്തിന്റെ ചട്ടക്കൂട്ടിൽ ഒതുങ്ങുന്നതല്ല ഈ ആശയം. അനുഭവതലത്തിൽ അറിയാമെന്നല്ലാതെ സാധാരണ ബുദ്ധികൊണ്ട് ഗ്രഹിക്കാവുന്നതല്ല ഇത്. സാമാന്യബുദ്ധിക്ക് വഴങ്ങാത്ത തുകൊണ്ടും പഴയഭാഷയിൽ പൊതിഞ്ഞതായതുകൊണ്ടും ഈ ആശയം തള്ളിക്കളയുവാൻ പാടില്ല. ഇതിൽ നിന്ന് ഉൾക്കാഴ്ചകൾ സ്വീകരിക്കുവാൻ കഴിയണമെന്ന് ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനി നിർദ്ദേശിക്കുന്നു.

പൗലോസ് മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനി ഒരു വശത്ത് തികഞ്ഞ

ഉല്പത്തിഷ്ണുവായിരുന്നു. പ്രത്യേകിച്ച് സാമൂഹ്യ-സാമ്പത്തിക പ്രശ്നങ്ങളെ സമീപിക്കുന്നതിൽ. മറുവശത്ത് വിശ്വാസപരമായ കാര്യങ്ങളിൽ അദ്ദേഹം കടുത്ത യാഥാസ്ഥിതികനും ആയിരുന്നു. ചില വരുത്തവങ്ങളിന്മേൽ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തിയുള്ളതായിരുന്നില്ല അദ്ദേഹത്തിന്റെ യാഥാസ്ഥിതികത. അതിന് ചലനാത്മകമായ ഒരു അനുഭവതലം അദ്ദേഹം കാണുന്നു. ഇത് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആഴമായ ബോധ്യമായിരുന്നു. വെറും ബുദ്ധിപരമായ അറിവായിരുന്നില്ല. ഇക്കാരണത്താൽ ആധുനികതയിൽ പൊതിഞ്ഞ് അവതരിപ്പിക്കുന്ന വേദവ്യാഖ്യാനങ്ങളോട് അദ്ദേഹം ശക്തമായി വിരോധിക്കുന്നു.

ഒരു വർഷം വലിയ നോമ്പ് തുടങ്ങുന്ന സന്ധ്യക്ക്, അന്നത്തെ പ്രഭാത നമസ്കാരത്തോട് ചേർന്നു വായിക്കുന്ന സുവിശേഷഭാഗത്തെ സംബന്ധിച്ച് മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് ധ്യാനപ്രസംഗം നടത്തുകയായിരുന്നു. പരീക്ഷകൻ (പിശാച്) അടുത്തുവന്ന് കർത്താവിനെ പരീക്ഷിക്കുന്നതാണ് വേദഭാഗം (വി. മത്താ. 4:1-11). ആധുനിക വേദപണ്ഡിതന്മാർ ഈ ഭാഗം ഒരു 'മിത്ത്' (myth) ആയി കാണുന്നതിനോ മനുശാസ്ത്രപരമായി വിശദീകരിക്കുന്നതിനോ ആണ് ശ്രമിക്കുന്നത്. ഒരു പ്രത്യേക സന്ദർഭത്തിൽ യേശുവിന്റെ മനോമണ്ഡലത്തിലൂടെ കടന്നുപോയ ചില സ്വപ്നസമാനമായ അനുഭവങ്ങളായി അവർ അതിനെ മനസ്സിലാക്കുന്നു. ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനിയായാകട്ടെ പ്രസ്തുത വേദഭാഗം അതേപടി തന്നെ സ്വീകരിക്കുന്നു. പിശാച് എന്നൊന്ന് ഉണ്ടെന്നും, പിശാച് വന്ന് കർത്താവിനെ പരീക്ഷിച്ചത് സംഭവിച്ചത് തന്നെയാണെന്നും അദ്ദേഹം വിശദീകരിച്ചു. ആധുനിക മനുഷ്യന് ഈ വേദഭാഗം അയഥാർത്ഥമായി അനുഭവപ്പെടുന്നത് രണ്ട് കാരണങ്ങൾ കൊണ്ടാണ്. 1) അതിരുകവിഞ്ഞ യുക്തിവിചാരം. 2) ആഴമായ ആദ്ധ്യാത്മികാനുഭവങ്ങളുടെ ദാരിദ്ര്യം.

2

പിശാച് എങ്ങനെയാണുണ്ടായി?

തിന്മ, തിന്മയുടെ ഉത്ഭവം, തിന്മപൂർണ്ണനായ പിശാച്, പിശാചിന്റെ ഉത്ഭവം, പിശാചിന്റെ ഉത്ഭവം (നിലനില്പ്) എന്നിവയെപ്പറ്റി മാർ ഗ്രിഗോറിയോസിന് വ്യക്തമായ അഭിപ്രായങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നു. ഈ വിഷയം സംബന്ധിച്ച് അദ്ദേഹത്തിനു ലഭിച്ച ഉൾക്കാഴ്ച പുതിയനിയമത്തിൽ നിന്നും, പിശാചിനോട് പോരാടി ജയിച്ച പിതാക്കന്മാരുടെ സാക്ഷ്യങ്ങളിൽനിന്നും, സ്വന്തം ജീവിതാനുഭവങ്ങളിൽ നിന്നുമായിരുന്നു.

പിശാച് എന്നൊന്നുണ്ടെന്നും അതിന് ആളുതമുണ്ടെന്നും പുതിയ നിയമം പഠിപ്പിക്കുന്നു. ഇതിന് ഏറ്റവും നല്ല തെളിവ് കർത്താവിന്റെ പ്രാർത്ഥന തന്നെയാണ്: “സ്വർഗ്ഗസ്ഥനായ ഞങ്ങളുടെ പിതാവേ, തിന്മപ്പെട്ടവനിൽ നിന്ന് ഞങ്ങളെ രക്ഷിച്ചുകൊള്ളണമേ.” തിന്മയിൽനിന്ന് എന്നല്ല തിന്മപ്പെട്ടവനിൽ നിന്ന് (ദുഷ്ടനിൽ നിന്ന്) എന്നുതന്നെയാണ് മൂലഭാഷയിൽ. ചില സഭകൾ ദുഷ്ടൻ (തിന്മപ്പെട്ടവൻ) എന്നതിനുപകരം തിന്മ എന്ന് ഉപയോഗിക്കുന്നുണ്ട്. പിശാചിന് ആളുതമുണ്ടെന്ന് സമ്മതിക്കുന്നതിനുള്ള വൈമനസ്യത്തിൽ നിന്നാണ് ഇങ്ങനെയൊരു വിവർത്തനം ഉണ്ടാകുന്നത്. തിന്മ നന്മയുടെ അഭാവമാണെന്ന് പറയാം. ഇരുട്ട് വെളിച്ചത്തിന്റെ അഭാവമാണെന്നു പറയുന്നതുപോലെ. ഈ നിലയിൽ നിന്നു നോക്കുമ്പോൾ തിന്മ ഒരു പ്രായോഗിക യാഥാർത്ഥ്യമാണ്. ഇരുട്ട് വസ്തുക്കളെ മറയ്ക്കുന്നു. കാൽ തട്ടി വീഴുന്നതിന് ഇടയാക്കുന്നു. ഇങ്ങനെ ഇരുൾ പ്രായോഗിക ജീവിതത്തിൽ ശക്തമാണെന്ന് നാം അനുഭവിച്ചറിയുന്നു. തിന്മയും ഇതുപോലെ തന്നെയാണ്. എന്നാൽ ഇരുളിനില്ലാത്ത വേറൊരു തലം തിന്മയ്ക്കുണ്ട്. തിന്മ ധാർമ്മിക ബോധത്തോടും ഇച്ഛയോടും ചേർന്നുവരുമ്പോൾ അക്രമണകാരിയായിത്തീരുന്നു. ഇവിടെ തിന്മയ്ക്ക് ആളുതമുണ്ടാകുന്നു എന്നതാണു കാരണം. ഒളിഞ്ഞും പതിഞ്ഞും കൗശലത്തോടും കണക്കുകൂട്ടിയും ജീവിതത്തിലേക്ക് കടന്ന് മനുഷ്യനെ തിന്മയ്ക്ക് അടിമയാക്കുന്നു. ഇവിടെ തിന്മ ആളുതമില്ലാത്ത ഒരു ശക്തിയല്ല; അക്രമണകാരിയായ വഞ്ചകനും ദുഷ്ടനുമായ പിശാചാണ്.

പിശാചിനെപ്പറ്റി ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനി മൂന്ന് കാര്യങ്ങൾ ഊന്നി പറയുന്നു.

1. മനുഷ്യാല്പത്തിക്കു മുമ്പുതന്നെ പിശാചുണ്ടായിരുന്നു.
2. പിശാച് ദൈവസൃഷ്ടിയല്ല.
3. നന്മപൂർണ്ണനായ ദൈവത്തിന് സമാനമായും വിരുദ്ധമായും നിത്യമായി നിലനിൽക്കുന്ന തിന്മപൂർണ്ണതയുടെ ആളത്വമായി പിശാചിനെ കാണാൻ പാടില്ല.

ഇറാനിലെ പുരാതനമായ സ്വറാസ്ത്രിയൻ മതത്തിലും മൂന്നാം നൂറ്റാണ്ടിൽ പേർഷ്യയിൽ ഉത്ഭവിച്ച മാണിക്കേയൻ ചിന്തയിലും തിന്മയ്ക്ക് ആത്യന്തികമായി ഉണ്ടാകുമെന്ന് സങ്കല്പിച്ചിരുന്നു. സ്വറാസ്ത്രിയൻ മതത്തിൽ പരിശുദ്ധാത്മാവിന് തുല്യമായും വിരുദ്ധമായും ദുഷ്ടാത്മാവ് നിലകൊള്ളുന്നു. പരസ്പരം പോരാടുന്ന നിത്യമായ നിലനില്പുള്ള യാഥാർത്ഥ്യങ്ങളാണ് അവ രണ്ടും. മാണിക്കേയൻ ചിന്തയിൽ നന്മതിന്മകൾ തമ്മിലുള്ള വൈരുദ്ധ്യം വെളിച്ചവും ഇരുളും തമ്മിലുള്ള പോരാട്ടമായി സങ്കല്പിച്ചിരിക്കുന്നു. സ്വറാസ്ത്രിയനിസവും മാണിക്കയിസവും പശ്ചിമേഷ്യയിലാണ് ഉത്ഭവിച്ചത്. പശ്ചിമേഷ്യയിൽ തന്നെ ആവിർഭവിച്ച പ്രധാന മതങ്ങളായ യഹൂദ-ക്രിസ്തീയ-ഇസ്ലാം വിശ്വാസങ്ങളിൽ പിശാചിന് നിത്യമായ ഉണ്മ (നിലനില്പ് - ultimate reality) ഉള്ളതായി സങ്കല്പിക്കുന്നില്ല. തിന്മയോ പിശാചോ ദൈവം സൃഷ്ടിച്ചതല്ല. എല്ലാ ദൈവസൃഷ്ടിയും നന്മയാണ്. നന്മ മാത്രമേ ദൈവം സൃഷ്ടിക്കുന്നുള്ളൂ. തിന്മ സൃഷ്ടിയിൽ തന്നെ ആവിർഭവിക്കുകയായിരുന്നു.

ക്രിസ്തീയ പാരമ്പര്യത്തിൽ നിന്ന് തിന്മയുടെയും പിശാചിന്റെയും ഉത്ഭവത്തെപ്പറ്റി ചില സൂചനകൾ ലഭിക്കുന്നുണ്ട്. മനുഷ്യാല്പത്തിക്കു മുമ്പുതന്നെ പിശാചുണ്ടായിരുന്നുവെന്ന് സൂചിപ്പിച്ചുവല്ലോ. സുറിയാനി പാരമ്പര്യപ്രകാരം പന്ത്രണ്ടു വൃന്ദം മാലാഖമാരിൽ മൂന്നു വൃന്ദം മാലാഖമാർ നിഗളിച്ച് ദൈവസന്നിധിയിൽ നിന്ന് അകന്നുപോയി. ദൈവസന്നിധിയിൽ നിന്ന് ആരാധിക്കുന്ന ഒമ്പത് വൃന്ദം മാലാഖമാർ ഇവരാണ്: സ്രോപ്പേ, ക്രോബേ, മൗത്ബേ, മോറാവോസേ, ഹൈലേ, ശുൽത്തോനേ (ശാലീത്തോനേ), റീശൻവോസേ (അർക്കാവോസേ), റീശൈമാലാഖേ, മാലാഖേ. ദൈവസന്നിധിയിൽ നിന്ന് വീണുപോയ മൂന്നു വൃന്ദം മാലാഖമാരെ ശ്ലീലായ്, നൂറോ (പ്രകാശവാഹികൾ) എന്ന് പൊതുവേ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. യശയ്യാവ് 14:12 ൽ “അരുണോദയപുത്രനായ ശുക്രാ നീ എങ്ങനെ ആകാശത്തുനിന്നു വീണു” എന്ന് കാണുന്നുണ്ടല്ലോ. ഇത് പ്രത്യക്ഷത്തിൽ ബാബേൽ രാജാവിന്റെ പതനമാണ് സൂചിപ്പിക്കുന്നതെങ്കിലും വീണുപോയ മാലാഖമാരെക്കുറിച്ചുള്ള പരോക്ഷമായ പരാമർശമായും കാണണം.

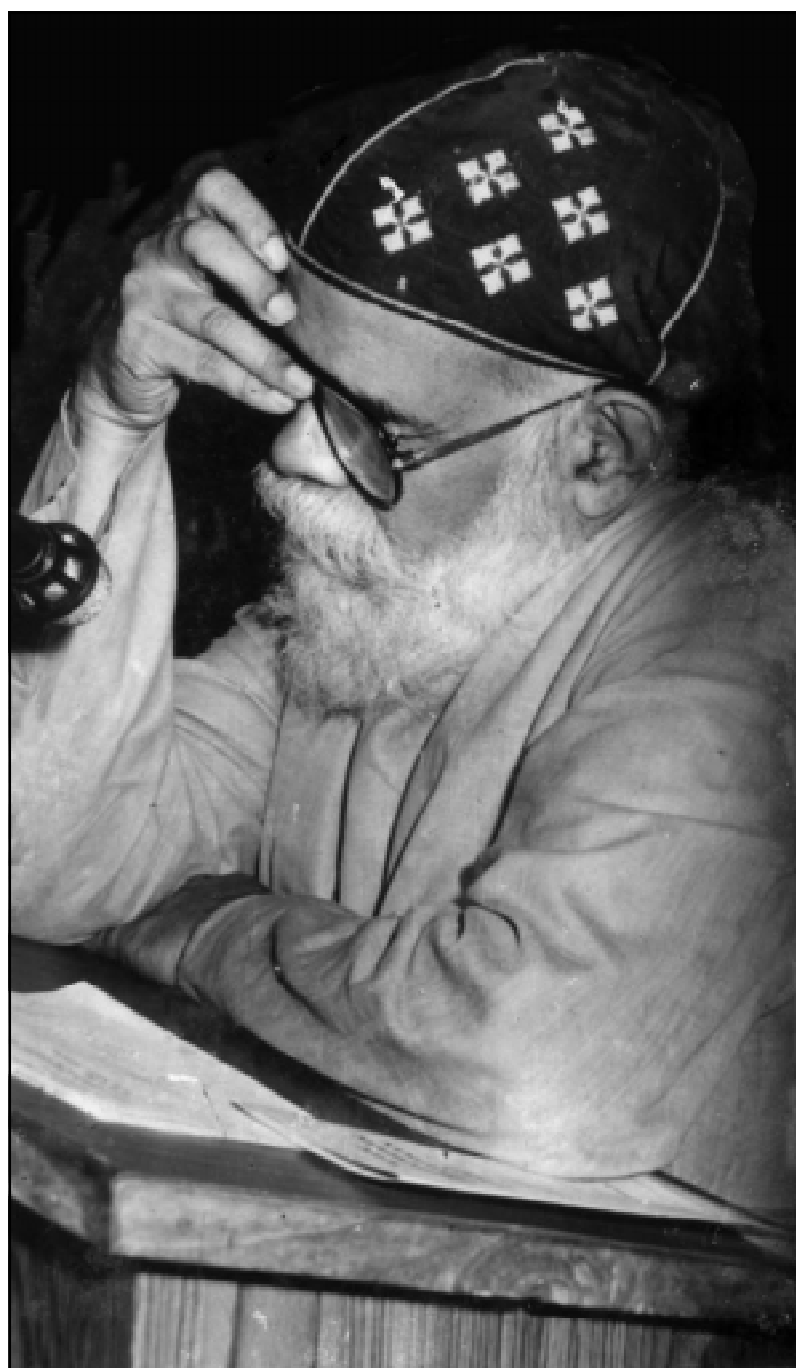
ലൂക്കോസ് 10:17 -ൽ സുവിശേഷം അറിയിക്കാനായി കർത്താവ് അയച്ച എഴുപതു പേർ തിരികെയെത്തി ഇങ്ങനെ പറയുന്നു: “കർത്താവേ നിന്റെ നാമത്തിൽ ഭൂതങ്ങളും ഞങ്ങൾക്ക് കീഴടങ്ങുന്നു.” കർത്താവ് ഈ സമയം അവരോട് പ്രതിവചിക്കുന്നതാണ് തുടർന്നുള്ള വാക്യം: “സാത്താൻ മിന്നൽ പോലെ ആകാശത്തു നിന്നു വീഴുന്നതു ഞാൻ കണ്ടു.” ശിഷ്യന്മാർ ഭൂതങ്ങളെ പുറത്താക്കുന്ന നിമിഷം പിശാച് ആകാശത്തുനിന്നു വീഴുന്നതായി കർത്താവ് ഉൾക്കണ്ണുകൊണ്ട് കണ്ടു. പൈശാചിക ശക്തികളു മായുള്ള പോരാട്ടം സുവിശേഷത്തിന്റെ സുപ്രധാന മർമ്മം തന്നെയാണ്. യശയ്യാവ് 14:12 -ൽ കാണുന്ന ‘അരുണോദയപുത്രനായ ശുക്രൻ’ എന്നതിന് പുരാതന ലത്തീൻ പരിഭാഷയിൽ ലൂസിഫർ (പ്രകാശവാഹകൻ) എന്നാണ് ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്നത്.

വി. പൗലോസിന്റെ ലേഖനങ്ങളിൽ ദൈവസന്നിധിയിൽ നിൽക്കുന്ന ദൂതന്മാരുടെ വൃന്ദങ്ങൾക്ക് സിംഹാസനങ്ങൾ, കർത്തൃത്വങ്ങൾ, ശക്തികൾ, അധികാരങ്ങൾ, വാഴ്ചകൾ എന്നിങ്ങനെ പേരുകൾ നൽകുന്നുണ്ട്. ഇവയെല്ലാം തന്നെ മുൻപറഞ്ഞ സുറിയാനി പദങ്ങൾക്ക് തത്തുല്യമായി വരുന്നവയാണ്. എന്നാൽ പൗലോസ് അപ്പോസ്തോലൻ തന്നെ വാഴ്ചകൾ (റീഗൻവോസേ), അധികാരങ്ങൾ (ഗുൽത്തോനേ), ശക്തികൾ (ഹൈലേ) എന്നീ പേരുകൾ ദൈവസന്നിധിയിൽനിന്ന് വീണുപോയ പൈശാചിക സൈന്യങ്ങൾക്കും നൽകുന്നുണ്ട് (1 കൊരി. 15:24, എഫേ. 6:12, കൊലോ. 2:12). എഫേ. 6:12 -ൽ പൗലോസ് അപ്പോസ്തോലൻ പറയുന്നത് ശ്രദ്ധേയമാണ്: “നമുക്ക് പോരാട്ടമുള്ളത് ജ്വരരക്തങ്ങളോടല്ല; വാഴ്ചകളോടും അധികാരങ്ങളോടും ഈ അന്ധകാരത്തിന്റെ ലോകാധിപതികളോടും സ്വർലോകങ്ങളിലെ ദുഷ്ടാത്മസേനയോടുംമത്രെ.” മനുഷ്യരിലും സാമൂഹ്യഘടനകളിലുമുള്ള തിന്മയോടുംമത്രമല്ല നമുക്ക് പോരാട്ടമുള്ളത്. വാഴ്ചകളും അധികാരങ്ങളും പൈശാചിക ശക്തികളും ലോകാതീത പ്രകൃതികളാണ്. അവയോടും അവയുടെ തന്ത്രങ്ങളോടും എതിർത്തുനിൽപാൻ ദൈവത്തിന്റെ സർവ്വായുധവർഗ്ഗം എടുത്തുകൊള്ളണമെന്നും അപ്പോസ്തോലൻ ഉപദേശിക്കുന്നു.

ദൂതന്മാരുടെ വിവിധ വൃന്ദങ്ങൾ ദൈവസൃഷ്ടിയാണ്. സർവ്വസൃഷ്ടിക്കും സ്വാതന്ത്ര്യമുള്ളതുപോലെ മാലാഖമാരെയും സ്വാതന്ത്ര്യത്തോടെയാണ് ദൈവം സൃഷ്ടിച്ചത്. ദൈവാഭിമുഖമായി നിൽക്കാനും ദൈവത്തിന് പുറംതിരിഞ്ഞു നിൽക്കാനും മാലാഖമാർക്ക് കഴിയും. ഒമ്പത് വൃന്ദം മാലാഖമാർ ദൈവാഭിമുഖമായി നിന്നപ്പോൾ മൂന്ന് വൃന്ദം മാലാഖമാർ ദൈവത്തിന് പുറം തിരിഞ്ഞ് അകന്നുപോയി. സുറിയാനി പാരമ്പര്യത്തിൽ നിന്നു നോക്കുമ്പോൾ ഈ വീണുപോയ ദൂതന്മാർ പൈശാചിക ശക്തികളായി തീരുകയായിരുന്നു.

ചുരുക്കത്തിൽ, ദൈവം നൽകിയ സ്വാതന്ത്ര്യം ദുരുപയോഗപ്പെടുത്തി ദൈവത്തിൽ നിന്ന് സ്വയം അകന്നുപോകുമ്പോൾ സൃഷ്ടി ഇല്ലായ്മയും തിന്മയുമായി തീരുന്നു. മാലാഖമാരിൽ ആരംഭിച്ച വീഴ്ച മനുഷ്യചരിത്രത്തിലും ആവർത്തിക്കുന്നു. തിന്മയുടെയും പിശാചിന്റെയും ഉത്ഭവത്തെപ്പറ്റി ദൈവശാസ്ത്രപരമായ ഒരു വിശദീകരണം കണ്ടെത്താൻ കഴിഞ്ഞുവെന്നുള്ളത് ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനിയുടെ സുപ്രധാനമായ ഒരു സംഭാവനയാണ്.

വിശ്വാസ സത്യങ്ങൾക്ക് പുതിയ പുതിയ വ്യാഖ്യാനങ്ങൾ ഉണ്ടായിവരുന്ന ഒരു കാലഘട്ടമാണിത്. എന്നാൽ വേദാധിഷ്ഠിതവും പിതാക്കന്മാരുടെ പ്രബോധനങ്ങൾക്ക് അനുസൃതവും അതേസമയം തീർത്തും പൗരസ്ത്യവുമായ ഒരു ദൈവശാസ്ത്ര സമീപനം വികസിപ്പിച്ചെടുക്കുവാൻ കഴിയുമെന്ന് ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനി നമുക്ക് കാണിച്ചുതരുന്നു. ഈ ദൗത്യം ഏറ്റെടുത്തു പൂർത്തീകരിക്കുവാനുള്ള നിയോഗം മലങ്കര ഓർത്തഡോക്സ് സഭയ്ക്കുണ്ട്.

3

നിർവ്വചനത്തിലെ ന്യൂനീകരണം

പൗലോസ് മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനിയുടെ മൂന്നാം ഓർമ്മപ്പെരുനാൾ ദിവസം ഉച്ചതിരിഞ്ഞ് വൈദികസെമിനാരി പൂർവ്വ വിദ്യാർത്ഥികളുടെ ദിവിന സമ്മേളനം ചേരുകയുണ്ടായി. ആദ്യത്തെ പഠനം ഈ ലേഖകനാണ് നയിച്ചത്. കുദാശകളെപ്പറ്റിയുള്ള പൗരസ്ത്യ സഭകളുടെ പ്രബോധനമായിരുന്നു മുഖ്യ ചിന്താവിഷയം. ഈ വിഷയത്തിൽ ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനിയുടെ സംഭാവന സുപ്രധാനമാണല്ലോ. തിരുമേനിയുടെ ഓർമ്മപ്പെരുനാൾ ആയതിനാൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ സംഭാവനകൾ വ്യക്തമാക്കുന്ന ഒരു വിഷയം ഉചിതമായിരിക്കും എന്നതുകൊണ്ടാണ് വി. കുദാശകൾ പഠനവിധേയമാക്കിയത്. ക്ലാസ്സ് എടുക്കവേ, ഇപ്പോൾ നമുക്ക് സുപരിചിതമായിരിക്കുന്ന കുദാശകളെപ്പറ്റിയുള്ള നിർവ്വചനം പൗരസ്ത്യ ഓർത്തഡോക്സ് സഭയ്ക്ക് എന്തുകൊണ്ട് സ്വീകാര്യമല്ല എന്ന് വിശദീകരിക്കാൻ ശ്രമിക്കുകയുണ്ടായി. ക്ലാസ്സിന് ഒടുവിൽ നടന്ന ചർച്ചയിൽ കുദാശകളെപ്പറ്റി രണ്ടു ചോദ്യങ്ങൾ ഉയർന്നുവന്നു. ഒന്നാമത്തെ ചോദ്യം, കുദാശകളെപ്പറ്റി പഠിക്കുമ്പോൾ ഒരു നിർവ്വചനം ഉണ്ടാകുന്നത് നല്ലതല്ലേ? സാധാരണക്കാരായ വിശ്വാസികളെ പറഞ്ഞു പഠിപ്പിക്കുവാൻ അത് സഹായിക്കുമല്ലോ? രണ്ടാമത്തെ ചോദ്യം, നിർവ്വചനത്തിൽ കാണുന്ന കൃപയും കർമ്മവും ദൈവചിന്തയുടെ ഭാഗമായി കാണാതെ പരസ്പരം പൊരുത്തപ്പെടുത്തി ചിന്തിക്കാൻ കഴിയേണ്ടതല്ലേ? ഈ ചോദ്യങ്ങൾക്ക് സംക്ഷിപ്തമായി ഉത്തരം പറയാൻ ശ്രമിക്കാം.

ഇന്ന് സഭയിൽ നിലവിലിരിക്കുന്ന കുദാശകളെപ്പറ്റിയുള്ള നിർവ്വചനം ഇങ്ങനെയാണ്: “കുദാശകൾ മനുഷ്യവർഗ്ഗത്തിന്റെ രക്ഷയ്ക്ക് ആവിശ്യപ്പെട്ടവയായി നമ്മുടെ കർത്താവ് കല്പിച്ച് നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള അപ്രത്യക്ഷമായ നന്മകളുടെ പ്രത്യക്ഷമായ വി. കർമ്മങ്ങളാകുന്നു” (മതോപദേശസാരം അഞ്ചാം സംഗതി). ഈ നിർവ്വചനത്തിന് മറ്റൊരു പാഠഭേദവും സഭയിൽ നിലവിലുണ്ട്. “കുദാശകൾ മനുഷ്യവർഗ്ഗത്തിന്റെ രക്ഷയ്ക്ക് ആവിശ്യപ്പെട്ടവയായി കർത്താവ് കല്പിച്ചു നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള അപ്രത്യ

ക്ഷമായ കൃപകളുടെ പ്രത്യക്ഷമായ കൃപാമാർഗ്ഗങ്ങളാകുന്നു.” ഈ നിർവ്വചനങ്ങൾ റോമൻ കത്തോലിക്കാ സഭയുടെയും, ആംഗ്ലിക്കൻ സഭയുടേയും കൂദാശകളെപ്പറ്റിയുള്ള നിർവ്വചനങ്ങളോട് ചേർന്ന് വരുന്നവയാണെന്ന് ഗുരുമുഖത്തുനിന്നും ഒന്നാം ഭാഗം 16-ാം അദ്ധ്യായത്തിൽ ‘പൗരസ്ത്യ ചിന്തയുടെ മൗലികത’ എന്ന ശീർഷകത്തിൽ വിശദീകരിക്കാൻ ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ട് (പേജ് 88-93). അത് ഇവിടെ ആവർത്തിക്കുന്നില്ല. എങ്കിലും പ്രസ്തുത നിർവ്വചനത്തിൽ കാണുന്ന അടിസ്ഥാനപരമായ മൂന്ന് പ്രശ്നങ്ങൾ നാം മനസ്സിലാക്കിയിരിക്കേണ്ടതാണ്.

ഒന്ന്: എല്ലാ നിർവ്വചനങ്ങൾക്കും എന്ന പോലെ കൂദാശകളെപ്പറ്റിയുള്ള നിർവ്വചനത്തിലും ന്യൂനീകരണം (Reductionism) എന്ന അപകടം പതിയിരിപ്പുണ്ട്. വി. കുർബ്ബാന സ്വർഗ്ഗവും ഭൂമിയും തമ്മിലും ദൈവവും മനുഷ്യനും തമ്മിലുമുള്ള സമാഗമമാണ്. സ്വർഗ്ഗരാജ്യത്തിലെ പന്തിഭോജനമാണ്. ദൈവദൂതരോടും പരിശുദ്ധരോടുമുള്ള സംസർഗ്ഗമാണ്. കർത്താവിന്റെ ഒരിക്കലായുള്ള ക്രൂശിലെ യാഗാർപ്പണത്തിലുള്ള സംബന്ധമാണ്. കർത്താവിന്റെ തിരുശരീരരക്തങ്ങളിലുള്ള പങ്കാളിത്തമാണ്. മനുഷ്യർക്ക് അന്യമായിരുന്ന കൃപ ക്രിസ്തുവിൽ പ്രത്യക്ഷമായി. ഇതിന്റെ അത്യുദാത്ത സന്ദർഭമാണ് കർത്താവിന്റെ ക്രൂശിലെ യാഗം. ക്രിസ്തുവിൽ പ്രത്യക്ഷമായിത്തീർന്ന ദൈവകൃപയിലുള്ള പങ്കാളിത്തമാണ് വി. കുർബ്ബാന. വി. കുർബ്ബാനയെപ്പറ്റിയുള്ള ആഴമായ ഈ അർത്ഥതലങ്ങൾ മുൻപറഞ്ഞ നിർവ്വചനത്തിന് ഉൾക്കൊള്ളാനോ സംവേദിക്കാനോ കഴിയുന്നില്ല. വി. കുർബ്ബാനയുടെ പൊരുൾ ചെറുതാക്കി കാണാൻ മാത്രമേ ഇത് സഹായിക്കുന്നുള്ളൂ. അതുകൊണ്ടാണ് ന്യൂനീകരണം എന്ന അബദ്ധം ഈ നിർവ്വചനത്തിൽ ഒളിഞ്ഞിരിപ്പുണ്ട് എന്ന് പറയുന്നതിന്റെ കാരണം.

രണ്ട്: ഈ നിർവ്വചനത്തിൽ അടങ്ങിയിരിക്കുന്ന മറ്റൊരു അപാകത അപ്രത്യക്ഷം (Invisible), പ്രത്യക്ഷം (Visible) എന്നും അപ്രത്യക്ഷമായ നന്മ അല്ലെങ്കിൽ കൃപ (Invisible grace), പ്രത്യക്ഷമായ കർമ്മം അല്ലെങ്കിൽ മാർഗ്ഗം (Visible Works or means) എന്നീ പദങ്ങളും പദാവലികളും പൗരസ്ത്യ പിതാക്കന്മാരുടെ പ്രബോധനങ്ങളിൽ കാണുന്നവയല്ല എന്നുള്ളതാണ്. ഓർത്തഡോക്സ് സഭകളിലെ പണ്ഡിതന്മാരാരും തന്നെ വി. കൂദാശകളെപ്പറ്റി വിവരിക്കുമ്പോൾ ഈ പദങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുന്നില്ല. ഇതിനു കാരണം ഈ നിർവ്വചനത്തിന് പിമ്പിൽ ആത്മാവും വസ്തുവും (Spirit and Matter) തമ്മിലുള്ള ദൈതചിന്ത പശ്ചാത്തലമായി വരുന്നുണ്ട് എന്ന് തിരിച്ചറിയാൻ അവർക്ക് കഴിയുന്നു എന്നുള്ളതുകൊണ്ടാണ്. ഇതിനർത്ഥം വി. കുർബ്ബാനയിൽ കൃപയും കർമ്മവും, കൃപാ മാർഗ്ഗങ്ങളും ഇല്ലെന്നല്ല. ഇവയെല്ലാംകൂടി ചേർന്നിണങ്ങി വരുന്ന അനുഷ്ഠാനമാണ് വി. കുർബ്ബാന. ഈ അനുഷ്ഠാനമാകട്ടെ പരിശുദ്ധാത്മാവിന്റെ നിവാസം

മുഖാന്തിരം ഒരു പുതിയ സൃഷ്ടി കർമ്മം നടക്കുന്ന സന്ദർഭവുമാണ്. നാം സമർപ്പിക്കുന്ന അപ്പവീഞ്ഞുകൾ കർത്താവിന്റെ തന്നെ ശരീരരക്തങ്ങളായി രൂപാന്തരപ്പെടുന്നു. ഇവിടെ പരിശുദ്ധാത്മ വ്യാപാരം സ്വീകരിക്കുന്ന വസ്തുവിനെപ്പറ്റിയുള്ള സങ്കല്പമാണ് കാണാൻ കഴിയുന്നത്. വസ്തു ഇവിടെ കൃപാമാർഗ്ഗമല്ല. കൃപ സംവഹിക്കുന്ന പരിശുദ്ധാത്മ ചൈതന്യമുള്ള ഒന്നായാണ് മനസ്സിലാക്കേണ്ടത്. ഇങ്ങനെ വസ്തു (Matter) വിനെപ്പറ്റിയുള്ള ഉയർന്ന ചിന്ത പാശ്ചാത്യ ദൈവശാസ്ത്രത്തിലും തത്വചിന്തയിലും കാണാൻ കഴിയുകയില്ല. പൗരസ്ത്യ ചിന്തയിൽ വി. കുർബാന കർത്താവിന്റെ ശരീരരക്തങ്ങൾ തന്നെയാണ്. അത് കൃപാമാർഗ്ഗമായി (Means of Grace) ചുരുക്കി കാണാൻ പാടുള്ളതല്ല.

മുൻ: മുൻപറഞ്ഞ നിർവ്വചനത്തിൽ അടങ്ങിയിരിക്കുന്ന മറ്റൊരു അപകൃത, വി. കുദാശകളുടെ പ്രാപഞ്ചികതലം (Cosmic dimension) സംവേദിക്കാൻ പര്യാപ്തമല്ല എന്നുള്ളതാണ്. എല്ലാ കുദാശകളിലും അനുഷ്ഠാനങ്ങളിലും വസ്തുക്കളുടെ അർപ്പണം അടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. അപ്പം, വീഞ്ഞ്, വെള്ളം, സുഗന്ധ ദ്രവ്യങ്ങൾ, എണ്ണ എന്നിങ്ങനെ പ്രപഞ്ചത്തിൽ കാണുന്ന വസ്തുവകകളും ഫലങ്ങളും ദൈവസന്നിധിയിൽ അർപ്പിക്കുന്നതു വഴി നാം പ്രപഞ്ചത്തെയും നമ്മെത്തന്നെയും ദൈവസന്നിധിയിൽ സമർപ്പിക്കുകയാണ്. പ്രപഞ്ചത്തെ നമ്മിൽ തന്നെ സംവഹിച്ചുകൊണ്ടാണ് നാം ദൈവസന്നിധിയിലേക്ക് കടന്നുചെല്ലുന്നത്. ഇങ്ങനെ പ്രപഞ്ചവും മനുഷ്യനും ദൈവകൃപയിൽ സംബന്ധികളായിത്തീരുന്നു. മനുഷ്യന്റെ വീണ്ടെടുപ്പിൽ പ്രപഞ്ചത്തിനും പങ്കാളിത്തമുണ്ടെന്ന് പൗലോസ് അപ്പോസ്തോലൻ തന്നെ വിശദമാക്കുന്നുണ്ടല്ലോ (റോമർ 8:19-23). ഇങ്ങനെ പ്രപഞ്ചത്തെയും മനുഷ്യനെയും ദൈവത്തോട് കൂട്ടിയിണക്കുന്ന സമഗ്ര ദർശനം വി. കുദാശകളുടെ അടിസ്ഥാനപരമായ ഒരു സങ്കല്പമാണ്. ഇത് പൗരസ്ത്യ ചിന്തയിൽ വളരെ സുപ്രധാനമായി കാണുന്നു. നിലവിലിരിക്കുന്ന നിർവ്വചനമാകട്ടെ, ഈ സങ്കല്പങ്ങൾ ഒന്നും തന്നെ ഉൾക്കൊള്ളുന്നതിന് കഴിയുന്നതല്ല. കാരണം പൗരസ്ത്യ ചിന്തയിൽ നിന്നും തീർത്തും വ്യത്യസ്തമായ ഒരു പശ്ചാത്തലത്തിൽ നിന്നും ഉരുത്തിരിഞ്ഞു വരുന്നതാണ് പ്രസ്തുത നിർവ്വചനം.

വേദപുസ്തകത്തിലോ പിതാക്കന്മാരുടെ പ്രബോധനങ്ങളിലോ ഇല്ലാത്ത പദങ്ങൾ ക്രോഡീകരിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ഒരു നിർവ്വചനമാണ് നാം ഉപയോഗിക്കുന്നതെങ്കിൽ അത് ഓർത്തഡോക്സ് സഭയ്ക്ക് എങ്ങനെ സ്വീകരിക്കാൻ കഴിയും? മറിച്ച് വേദപുസ്തകത്തിലും പിതാക്കന്മാരുടെ പ്രബോധനങ്ങളിലും വി. കുർബ്ബാന തക്സായിലും ഉപയോഗിച്ചുവരുന്ന പദങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ചുകൊണ്ട് വി. കുദാശകളെപ്പറ്റിയുള്ള ഒരു പൗരസ്ത്യ സങ്കല്പം നമുക്ക് വികസിപ്പിച്ചെടുക്കാൻ കഴിയേണ്ടതാണ്. ഇത്തരം ഒരു

പരിശ്രമത്തിന് സഹായിക്കുന്ന മൂന്ന് പദങ്ങളാണ് രഹസ്യം (Mystery), സംബന്ധം (Communion/Participation), ഓർമ്മ (Commemoration) എന്നിവ. ഇവയെപ്പറ്റി വിശദമായ ഒരു പഠനം *ഗുരുമുഖത്തുനിന്നും ഒന്നാം ഭാഗത്തിൽ* (പേജ് 26-29) വിശദമായി നൽകിയിട്ടുള്ളതാകയാൽ ഇവിടെ ആവർത്തിക്കുന്നില്ല.

വളരെക്കാലമായി നമുക്ക് ചിരപരിചിതമായിരുന്ന ഒരു നിർവ്വചനവും അതേ ചുറ്റിപ്പറ്റിയുള്ള സങ്കല്പങ്ങളും തിരുത്തിക്കുറിക്കുക അത്ര എളുപ്പമല്ല. എന്നാൽ മലങ്കര ഓർത്തഡോക്സ് സഭ ഈ തിരിച്ചറിവിലേക്ക് വളരുന്നെങ്കിൽ മാത്രമേ പൗരസ്ത്യ സഭയായി തീരുന്നുള്ളൂ എന്ന കാര്യം ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനിയിലൂടെ നമുക്ക് ലഭിക്കുന്ന ഒരു വലിയ പാഠമാണ്.

4

വി. കുദാശകൾ: വിവിധ വീക്ഷണങ്ങൾ

പാശ്ചാത്യ ക്രിസ്തീയ പാരമ്പര്യത്തിൽ നിന്ന് കടമെടുത്ത് നാമിന് ഉപയോഗിച്ചുവരുന്ന കുദാശകളെപ്പറ്റിയുള്ള നിർവ്വചനം, പൗരസ്ത്യ ക്രിസ്തീയ പാരമ്പര്യത്തിലുള്ള കുദാശകളെപ്പറ്റിയുള്ള സങ്കല്പം വിശദമാക്കുന്നതിന് ഒട്ടും പര്യാപ്തമല്ലെന്നും പൗരസ്ത്യ പാരമ്പര്യത്തിൽ കുദാശകൾക്ക് ഇങ്ങനെയൊരു നിർവ്വചനം കൊടുത്തു കാണുന്നില്ലെന്നും കഴിഞ്ഞ അദ്ധ്യായത്തിൽ ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുകയുണ്ടായി. പൗരസ്ത്യസഭകളിലെ പണ്ഡിതന്മാരും കുദാശകളെപ്പറ്റിയുള്ള പഠനങ്ങളിൽ പ്രസ്തുത നിർവ്വചനം ഉപയോഗിച്ചു കാണുന്നില്ല. പൗരസ്ത്യസഭയുടെ കുദാശകളെപ്പറ്റിയുള്ള വീക്ഷണം ശക്തമായും സുന്ദരമായും ആവിഷ്കരിച്ചിരുന്ന ഒരു ഗ്രന്ഥമാണ് ഫാ. അലക്സാണ്ടർ ഷ്മേമാൻ എഴുതിയ *Sacraments and Orthodoxy* (New York: Herder and Herder, 1965). നമ്മുടെ സഭയിൽ തന്നെ ഫാ. ഡോ. കെ. എം. ജോർജ്ജ് എഴുതിയ *ജനതകളുടെ പ്രകാശം: സഭ, പൗരോഹിത്യം, കുദാശകൾ എന്നിവയെക്കുറിച്ച് ഒരു ലഘുപഠനം* (ദിവ്യബോധനം ഗ്രന്ഥാവലി 5, 1985, പേജ് 80-83), ഫാ. ഡോ. ബി. വർഗീസ് എഴുതിയ *ആത്മാവിലും സത്യത്തിലും: പൗരസ്ത്യ ആരാധന - ഒരു പഠനം* (ദിവ്യബോധനം ഗ്രന്ഥാവലി 18, 1987, പേജ് 155-163) എന്നീ ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ പാശ്ചാത്യ നിർവ്വചനം സ്വീകരിക്കുകയോ പുതിയ നിർവ്വചനങ്ങൾ കൊടുക്കുകയോ ചെയ്തിട്ടില്ല. മലങ്കര സഭാവിജ്ഞാനകോശത്തിലും (കോട്ടയം: ഓർത്തഡോക്സ് സെമിനാരി, 1993, പേജ് 249-251) ഈ സമീപനം തന്നെയാണ് സ്വീകരിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഇത് ശ്രദ്ധേയമാണ്.

ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനി എഴുതിയ *പൗരസ്ത്യ ക്രൈസ്തവ ദർശനം* (ദിവ്യബോധനം ഗ്രന്ഥാവലി 21, 1996) എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ “സഭയുടെ വി. രഹസ്യങ്ങൾ” എന്ന പാഠത്തിൽ (പേജ് 27-34) കുദാശകൾക്ക് പാശ്ചാത്യ പാരമ്പര്യത്തിൽ നൽകിയിട്ടുള്ള വിവിധ നിർവ്വചനങ്ങൾ കൊടുത്തിട്ടുണ്ട്. സെയ്ന്റ് വിക്ടറിലെ ഹ്യൂഗിന്റെയും (1142-ൽ അന്തരിച്ചു) തോമസ് അക്വിനാസിന്റെയും (1225-1274) നിർവ്വചനങ്ങൾ കൂടാതെ കത്തോലിക്കാ

സഭയുടെ ഏറ്റവും പുതിയ നിർവ്വചനവും അദ്ദേഹം ഉദ്ധരിക്കുന്നു. രണ്ടാം വത്തിക്കാൻ കൗൺസിലിന്റെ “വി. ശുശ്രൂഷയെക്കുറിച്ചുള്ള പ്രമാണം” എന്ന രേഖയിൽ 59-ാം ഖണ്ഡികയിലാണീ നിർവ്വചനം കാണുക (രണ്ടാം വത്തിക്കാൻ കൗൺസിൽ പ്രമാണരേഖകൾ, ബാംഗ്ലൂർ: ധർമ്മരാം, 1971, പേജ് 134). ആംഗ്ലിക്കൻ സഭയുടെ ആരാധനക്രമത്തിൽ കാണുന്ന നിർവ്വചനവും അദ്ദേഹം ഉദ്ധരിക്കുന്നുണ്ട്. മുൻപറഞ്ഞ നിർവ്വചനങ്ങൾ ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനി സ്വീകരിക്കുന്നില്ല; മറ്റൊരു നിർവ്വചനം നൽകുന്നു മില്ല. പകരം കുദാശകളെപ്പറ്റിയുള്ള പൗരസ്ത്യ ക്രിസ്തീയ സങ്കല്പം വിശദീകരിക്കുന്നതിന് ശ്രമിച്ചിരിക്കുന്നു. “കുദാശ” എന്ന സുറിയാനി പദം ലത്തീനിലെ സാക്രമെന്റം എന്ന പദത്തിൽ നിന്നും വന്ന ഇംഗ്ലീഷിലെ സാക്രമെന്റിനു തുല്യമാണ്. പൗരസ്ത്യ പാരമ്പര്യത്തിൽ മിസ്സറി (ഗ്രീക്കിൽ മിസ്സിറിയോൺ സുറിയാനിയിൽ റോസോ, മലയാളത്തിൽ രഹസ്യം/മർമ്മം) എന്ന വാക്കാണ് കുദാശകൾക്ക് ഉപയോഗിച്ചു കാണുന്നത്. ഈ പദത്തിന് അദ്ദേഹം നൽകുന്ന വിശദീകരണം ശ്രദ്ധിക്കുക. “ക്രിസ്തുവിന്റെ മനുഷ്യാവതാരം ദൈവം മനുഷ്യരക്ഷയ്ക്കായി ചെയ്തിട്ടുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ മർമ്മമത്രെ. മനുഷ്യാവതാരം ചെയ്ത ക്രിസ്തുവിൽ മറ്റു മനുഷ്യരെ പങ്കാളികളാക്കുക എന്നതാണ് കുദാശകളുടെ പ്രധാന ഉദ്ദേശ്യം. അതെങ്ങനെ സംഭവിക്കുന്നു എന്ന് യുക്തിയുക്തമായി പ്രതിപാദിക്കുവാൻ സാധ്യമല്ല. സ്ഥലകാല ലോകത്തിന്റേത് മാത്രമാണ് നമ്മുടെ യുക്തി. അതിന് അതീതമായിട്ടുള്ളതാണ് ഈശ്വര പ്രവർത്തനത്തിന്റെ വ്യാപ്തി. അതുകൊണ്ടാണ് ക്രിസ്തുവിന്റെ മനുഷ്യാവതാരത്തിൽ മറ്റ് മനുഷ്യർ ഭാഗഭാക്കുകളാകുക എന്നത് യുക്തതീതമായ ഒരു രഹസ്യമായി നിലകൊള്ളുന്നത്.” അദ്ദേഹം വീണ്ടും ഇങ്ങനെ പറയുന്നു: “ഈശ്വര സന്നിധാനമായ സ്വർഗ്ഗീയ ലോകത്തിൽ നിതാന്തമായി നിലകൊള്ളുന്ന മഹാരഹസ്യങ്ങളിൽ മനുഷ്യരെ പ്രവേശിപ്പിക്കുകയാണ് കുദാശകളുടെ ലക്ഷ്യം. സ്വർഗ്ഗത്തിലും ഭൂമിയിലും മാലാഖമാരും മനുഷ്യരും ഒരുമിച്ചുള്ള ഒരു ദിവ്യസമൂഹമുണ്ട്. അവിടെയാണ് ഈശ്വരനെ അറിയുവാനും ഈശ്വരന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങളെ വിവേചിച്ചറിയുവാനും സാധിക്കുന്നത്. ആ ദിവ്യസമൂഹത്തിന്റെ ഭൗമിക പ്രത്യക്ഷീകരണമാണ് ഇവിടെയുള്ള സഭ. ക്രിസ്തു ക്രൂശിൽ അനുഷ്ഠിച്ച ദിവ്യബലി ഇന്നും മനുഷ്യർക്കുവേണ്ടി സ്വർഗ്ഗത്തിൽ നിലകൊള്ളുന്ന ഒരു നിതാന്ത രഹസ്യമാണ്. അതിൽ ഭാഗഭാക്കുകളാകുവാൻ നമ്മെ സഹായിക്കുന്ന സഭയുടെ ഒരു ആരാധനാ രൂപമാണ് കുദാശ.” പൗരസ്ത്യ സഭകളുടെ കുദാശകളെപ്പറ്റിയുള്ള മൗലികദർശനം ഈ രണ്ട് ഉദ്ധരണികളിലൂടെ നമുക്ക് മനസ്സിലാക്കുവാൻ കഴിയും.

ഓറിയന്റൽ ഓർത്തഡോക്സ് സഭകൾക്കുവേണ്ടി സണ്ടേസ്കൂൾ പാഠപദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്നതിൽ ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനി സുപ്രധാനമായ

പങ്ക് വഹിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. ഈ പദ്ധതിപ്രകാരമുള്ള പാഠാവലികളിൽ ഒന്നിലും തന്നെ കുദാശകളെ നിർവ്വചിക്കുന്നതിന് ശ്രമിക്കുന്നില്ല. അതേസമയം ഒന്നാം ക്ലാസ് മുതൽ 12-ാം ക്ലാസ് വരെ കുട്ടികളുടെ പ്രായത്തിന് പാകമാകുന്ന വിധത്തിൽ കുദാശകളെപ്പറ്റിയുള്ള പ്രബോധനം നൽകുന്നുമുണ്ട്. ഈ പാഠപദ്ധതി നമ്മുടെ സഭയിൽ ആവിഷ്കരിക്കുമ്പോൾ പൗരസ്ത്യ സഭയുടെ വേദശാസ്ത്ര സമീപനം എത്രമാത്രം നിലനിർത്താൻ കഴിയുന്നുണ്ടെന്ന് നാം വിലയിരുത്തേണ്ടതാണ്. ഒരു കാര്യം വ്യക്തമാവുന്നു. കുദാശകളെപ്പറ്റിയുള്ള പൗരസ്ത്യ ക്രിസ്തീയ ദർശനം ഇന്നും നേതൃത്വ തലങ്ങളിൽ ആഴമായി വേരോടിയിട്ടില്ല. ഇതിന് ഏറ്റവും പുതിയ ഒരു ഉദാഹരണം ചൂണ്ടിക്കാണിക്കാം. ഇക്കഴിഞ്ഞ 11-ാം ക്ലാസിലെ വാർഷിക പരീക്ഷയിൽ ഒരു ചോദ്യം ‘കുദാശ എന്നാൽ എന്ത്?’ എന്നതാണ്. ഇതിനുത്തരം 11-ാം ക്ലാസിലെ പാഠാവലികളിലൊന്നായി നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള *മലങ്കര ഓർത്തഡോക്സ് സുറിയാനിസഭ - ഒരു പഠനം* (കോട്ടയം: എം. ഒ. സി. പബ്ലിക്കേഷൻസ്, 1991, പേജ് 37) എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ കൊടുത്തിട്ടുണ്ട്. നിർവ്വചനം ഇങ്ങനെയാണ്: “മനുഷ്യരക്ഷയ്ക്ക് ആവശ്യമായ അപ്രത്യക്ഷങ്ങളായ കൃപകൾ ലഭിക്കുന്നതിന് നമ്മുടെ കർത്താവ് നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള പ്രത്യക്ഷങ്ങളായ കർമ്മങ്ങളാണ് കുദാശകൾ.” തുടർന്ന് നൽകിയിരിക്കുന്ന വിശദീകരണത്തിൽ കുദാശകൾക്ക് തുല്യമായി പൗരസ്ത്യസഭകൾ ഉപയോഗിക്കുന്ന രഹസ്യം എന്ന പദത്തെക്കുറിച്ചുള്ള സൂചനപോലും കാണുന്നില്ല. എന്നാൽ പ്രസ്തുത ഗ്രന്ഥത്തിൽ തന്നെ മറ്റൊരിടത്ത് (പേജ് 85) ഇങ്ങനെ കാണുന്നു: “കുദാശകൾക്ക് ഉപയോഗിക്കുന്ന മറ്റൊരു പേരാണ് ‘രഹസ്യം’ എന്ന പദം. മിസ്റ്ററി എന്നും റോസൊ എന്നും സാക്രമെന്റ് എന്നും ഗ്രീക്കിലും സുറിയാനിയിലും ഇംഗ്ലീഷിലും പറയുന്നു. കുദാശകൾ വിശ്വാസത്തിന്റെ മർമ്മപ്രധാനമായ കാര്യങ്ങളാണ്. ആ മർമ്മങ്ങളുടെ അർത്ഥവും വളരെ അഗാധമാണ്. അതിന്റെ ഫലസിദ്ധി സുനിശ്ചിതവുമാണ്. കുദാശകൾ എന്നു പറയുന്നത് അദൃശ്യങ്ങളായ ദൈവകൃപകൾ പ്രാപിക്കുന്നതിനുള്ള ദൃശ്യങ്ങളായ മാധ്യമങ്ങൾ ആകുന്നു. അവ കർത്താവ് കൽപിച്ച് നിയമിച്ചിട്ടുള്ളവയുമാകുന്നു.” ഇവിടെ രഹസ്യം എന്ന പദം സൂചിപ്പിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും ആ പദത്തോടു ചേർന്നുവരുന്ന കുദാശകളെപ്പറ്റിയുള്ള പൗരസ്ത്യ ക്രിസ്തീയ സങ്കല്പം കണ്ടെത്തുന്നതിന് ശ്രമിച്ചുകാണുന്നില്ല. മറ്റൊരു വിധത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ സഭാസഭാകളിൽ പഠിപ്പിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി 1951-ൽ ഫാ. കെ. ഡേവിഡ് തയ്യാറാക്കിയ *മലങ്കര സിറിയൻ സഭാസഭാകൾ ചോദ്യോത്തരം രണ്ടാം ഭാഗം* എന്ന പുസ്തകത്തിൽ കുദാശകൾക്ക് നൽകുന്ന നിർവ്വചനം (പേജ് ഒന്ന്) പുനഃസ്ഥാപിക്കുകയാണ് ഈ ഗ്രന്ഥത്തിലൂടെ.

പ. ഔഗേൻ പ്രഥമൻ കാതോലിക്കാ ബാവാ കുദാശകളെപ്പറ്റി

കുറെക്കൂടി മെച്ചമായ ഒരു വീക്ഷണം നൽകാൻ ശ്രമിക്കുന്നുണ്ട്. വി. മതോപദേശസത്യങ്ങൾ എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ 'അനുഷ്ഠേയ മർമ്മകർമ്മങ്ങൾ (കുദാശകൾ)' എന്ന അദ്ധ്യായത്തിൽ കുദാശകളെപ്പറ്റിയുള്ള വിവരണം കാണാം (ഡോ. സാമുവൽ ചന്ദനപ്പള്ളി, മലങ്കര സഭാപിതാക്കന്മാർ, 1990, പേജ് 601 - 602). സുറിയാനി ഭാഷയിലുള്ള ഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ സ്വാധീനം ഈ വിവരണത്തിൽ കാണാൻ കഴിയും. എന്നാൽ കുദാശകളെപ്പറ്റിയുള്ള പാശ്ചാത്യ സമീപനത്തിന്റെ സ്വാധീനവും ഇതോടൊപ്പം തന്നെ കാണാൻ കഴിയുന്നുമുണ്ട്. ഫാ. ഡോ. വി. സി. സാമുവൽ എഴുതിയ An Orthodox Catechism on the Faith and Life of the Church (Kottayam: MGOCSM, 1983, p. 83) എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ 'കുദാശ എന്നാൽ എന്ത്?' എന്ന ചോദ്യത്തിന് പാശ്ചാത്യസഭയുടെ നിർവ്വചനം നൽകിയശേഷം കുദാശ എന്ന വാക്കിനു പകരം രഹസ്യം എന്ന വാക്കാണ് പൗരസ്ത്യസഭകൾ ഉപയോഗിക്കുന്നത് എന്ന് പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഈ വാക്കുകൾ തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസമെന്ത്? എന്ന അടുത്ത ചോദ്യത്തിന് ഉത്തരം നൽകുമ്പോൾ പ്രസ്തുത വാക്കുകൾക്ക് കാര്യമായ അർത്ഥവ്യത്യാസം കൊടുത്തുകാണുന്നില്ല. കുദാശകളെപ്പറ്റിയുള്ള പാശ്ചാത്യവും പൗരസ്ത്യവുമായ സങ്കല്പങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള അന്തരം വേർതിരിച്ചു കാണുന്നതിന് ഗ്രന്ഥം സഹായകമാകുന്നില്ല.

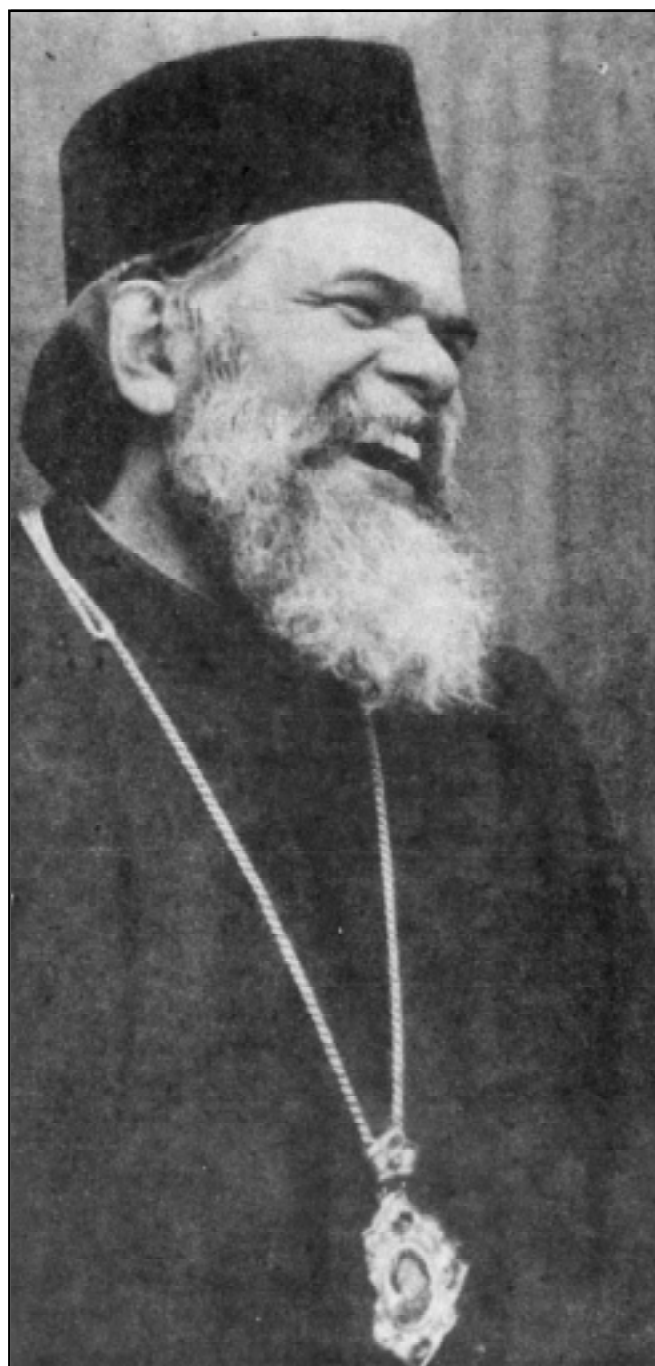
ഫാ. ജി. ജോൺ എഴുതിയ 'വി. കുദാശ - ഒരു വിശകലനം' എന്ന ലേഖനത്തിൽ (ഓർത്തഡോക്സ് യൂത്ത്, വാല്യം 31, ലക്കം 12, 1989, പേജ് 10-13) പാശ്ചാത്യവും പൗരസ്ത്യവുമായ സമീപനങ്ങൾ കൂടിക്കുഴഞ്ഞ് വരുന്നത് കാണാം. ലേഖനം തുടങ്ങുന്നതുതന്നെ 'കുദാശ എന്നാൽ എന്ത്?' എന്ന ചോദ്യത്തിനുത്തരം നൽകിക്കൊണ്ടാണ്. "അദ്യശ്യമായ ദൈവികകൃപ ദൃശ്യമായ ഉപാധികളിലും കർമ്മങ്ങളിലും കൂടെ നമുക്കു നൽകപ്പെടുവാൻ ക്രിസ്തുവിനാൽ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ട ദൈവിക ശുശ്രൂഷയാണ് കുദാശ." പാശ്ചാത്യ നിർവ്വചനം അൽപം പാഠഭേദത്തോടെ ഇവിടെ നൽകിയിരിക്കുന്നു. തുടർന്ന് പൗരസ്ത്യസഭ ഉപയോഗിക്കുന്ന രഹസ്യം എന്ന പദത്തിന്റെ വിശകലനം നൽകുന്നതിന് ശ്രമിക്കുന്നു. ഇവിടെ പൗരസ്ത്യ സഭയുടെ സങ്കല്പം ഏറെ വ്യക്തമായി വരുന്നുണ്ട്.

മലങ്കരസഭയിൽ ഇന്ന് നിലവിലുള്ള കുദാശകളെപ്പറ്റിയുള്ള പ്രബോധനങ്ങൾ മൊത്തത്തിൽ വിലയിരുത്തുമ്പോൾ അവ രണ്ടു ധ്രുവങ്ങളിലായി കേന്ദ്രീകരിച്ച് നിൽക്കുന്നുവെന്നു കാണാം.

1) പാശ്ചാത്യസഭയുടെ നിർവ്വചനവും വ്യാഖ്യാനവും സ്വീകരിച്ചു കൊണ്ടുള്ള സമീപനം. 2) പൗരസ്ത്യ ക്രിസ്തീയ ദർശനത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ കുദാശകൾക്ക് നൽകുന്ന വ്യാഖ്യാനം.

ഇവയിൽ ഏതു വഴിയാണ് സ്വീകാര്യമെന്ന് തിട്ടപ്പെടുത്തി അതനു

സരിച്ച് വേദശാസ്ത്രപരമായ നിലപാട് സ്വീകരിക്കുവാൻ മലങ്കര ഓർത്തഡോക്സ് സഭയ്ക്ക് കഴിയണം. ഇതിന് സഹായകമായി ബൈസന്റീൻ ഓർത്തഡോക്സ് പാരമ്പര്യത്തിലുള്ള വേദപണ്ഡിതരുടെ കൃതികൾ നമുക്കു സ്വീകരിക്കുവാൻ കഴിയും. അതോടൊപ്പം തന്നെ പൗലോസ് മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനി തെളിയിച്ചുതന്നിട്ടുള്ള മാർഗ്ഗദർശനം നാം ഗൗരവമായി എടുക്കേണ്ടതാണ്. വേദപുസ്തകത്തേയും ആരാധനക്രമങ്ങളേയും പൗരസ്ത്യ പിതാക്കന്മാരുടെ പ്രബോധനങ്ങളേയും സൂക്ഷ്മമായി പഠിച്ച് സമന്വയിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് ഒരു പൗരസ്ത്യ ക്രിസ്തീയ വീക്ഷണം മറ്റേതിലും എന്നപോലെ സഭയുടെ കുദാശകളെപ്പറ്റിയുള്ള പ്രബോധനത്തിലും അദ്ദേഹം നമുക്ക് കാണിച്ചുതന്നിട്ടുണ്ട്. ഇതു കാര്യമായി കണക്കിലെടുക്കാത്തതിനേക്കാളും കാലം കുദാശകളെപ്പറ്റിയുള്ള മലങ്കര ഓർത്തഡോക്സ് സഭയുടെ വിശ്വാസം പൗരസ്ത്യ ക്രിസ്തീയ പാരമ്പര്യത്തിന് ചേർന്നതാണെന്ന് പറയുവാൻ നമുക്കു കഴിയുകയില്ല.

5

അഗസ്തീനോസ് സാർവ്വത്രിക സഭാപിതാവോ?

1998 നവം. 24 ന് പൗലോസ് മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനിയുടെ ഓർമ്മ ദിവസം കൂടിയ സെമിനാരി പൂർവ്വ വിദ്യാർത്ഥി സമ്മേളനത്തിൽ ഉയർന്നുവന്ന ചില ചോദ്യങ്ങളോട് പ്രതികരിയ്ക്കുകയായിരുന്നു കഴിഞ്ഞ രണ്ട് അദ്ധ്യായങ്ങളിൽ. പ്രസ്തുത സമ്മേളനത്തിൽ അതോടു ചേർന്നു പൊന്തിവന്ന മറ്റൊരു ചോദ്യം ഇവിടെ ചർച്ചയ്ക്ക് വിധേയമാക്കുകയാണ്.

വി. അഗസ്തീനോസ് പാശ്ചാത്യ സഭയുടെ മാത്രം പിതാവോ? ഈ ചോദ്യത്തിന്റെ വ്യംഗം ഇതാണ്: കുദാശകളെപ്പറ്റി ഇപ്പോൾ നിലവിലിരിക്കുന്ന നിർവ്വചനത്തിന് അടിസ്ഥാനമിട്ടത് വി. അഗസ്തീനോസ് ആണല്ലോ. അഗസ്തീനോസ് സാർവ്വത്രിക സഭയുടെ പിതാവെന്നെങ്കിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കുദാശകളെപ്പറ്റിയുള്ള നിർവ്വചനവും നാം സ്വീകരിക്കേണ്ടതല്ലേ?

മലങ്കരസഭ ഉൾപ്പെടുന്ന ഓറിയന്റൽ ഓർത്തഡോക്സ് സഭകൾ റോമൻ കത്തോലിക്കാ - ബൈസന്റീൻ സഭകളിൽ നിന്ന് പിരിയുന്നത് ക്രിസ്താബ്ദം 451-ലാണ്, കൽക്കദോന്യ സുന്നഹദോസിൽ വച്ച്. 1054-ൽ റോമൻ കത്തോലിക്കാ സഭയും ബൈസന്റീൻ സഭകൾ തമ്മിലും വേർപിരിഞ്ഞു. അഗസ്തീനോസിന്റെ കാലഘട്ടം 354 മുതൽ 430 വരെയാണ്. കാലം വെച്ചു നോക്കുമ്പോൾ കൽക്കദോന്യ സുന്നഹദോസിനും മുമ്പുവരുന്ന പിതാവാണ് അഗസ്തീനോസ്. അതുകൊണ്ട് അദ്ദേഹം കത്തോലിക്കാ സഭയുടെ മാത്രമല്ല, സാർവ്വത്രിക സഭയുടെ പിതാവാണ് എന്ന് മുൻപറഞ്ഞ വാദത്തിൽ നിന്നും ഉരുത്തിരിഞ്ഞുവരുന്നു.

ഈ നിലപാട് പൗലോസ് മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനി അംഗീകരിക്കുന്നില്ല. പൗരസ്ത്യ ക്രിസ്തീയ സഭ അഗസ്തീനോസിന് പരിശുദ്ധ പദവി നൽകി ആദരിക്കുന്നില്ല. ഇതിന് അടിസ്ഥാനമായി മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നത് പൗരസ്ത്യസഭയുടെ ആരാധനാ പഞ്ചാംഗത്തിലോ വേദശാസ്ത്രരേഖകളിലോ അഗസ്തീനോസിന്റെ നാമം

കാണാനാവുന്നില്ല എന്നതാണ്. പൗരസ്ത്യ സഭാപാരമ്പര്യം ബുദ്ധിപൂർവ്വം അഗസ്തീനോസിനെ ഒഴിവാക്കിയിരിക്കുന്നത് കാണാം.

പൗരസ്ത്യസഭകൾക്ക് തനതായ ഒരു സ്വത്വമുണ്ട്. ഇത് കണ്ടെത്തുകയായിരുന്നു മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് ഏറ്റെടുത്ത ജീവിതദൗത്യം. ഈ അന്വേഷണത്തിൽ പാശ്ചാത്യ ചിന്താധാരയിൽ അഗസ്തീനോസ് ചെലുത്തിയ സ്വാധീനത്തിന്റെ ആഴവും പരപ്പും മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് മനസ്സിലാക്കുന്നു. പാശ്ചാത്യ ക്രിസ്തീയ ചിന്തയുടെ ഉത്ഭവം അഗസ്തീനോസിൽ നിന്നാണ്. എന്നാൽ പ്രഭവത്തിൽ തന്നെ പാശ്ചാത്യചിന്ത വിഷലിപ്തമായിത്തീർന്നു എന്ന് മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് തുറന്നടിക്കുന്നു. 1970 -ൽ അദ്ദേഹമെഴുതിയ *A Sacramental Humanism* എന്ന ലേഖനത്തിൽ ഈ കണ്ടെത്തൽ അദ്ദേഹം വിവരിക്കുന്നത് ശ്രദ്ധിക്കുക: "A father - figure comes in handy for the adolescent's discovery of self identity - especially if the figure is dominant and powerful enough to make one's revolt look all the more heroic. For me, Augustine of Hippo was such a figure. What a release it was to learn, in 1959 - 60, that he was the spring and found of all creative Western theology, and then to make the gratifying discovery that this source was poisoned!" (*Love's Freedom - The Grand Mystery : A Spiritual Autobiography*, Kottayam: MGF, 1997, pp. 169 - 170).

പൗലോസ് മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് സ്വീകരിച്ച ഈ സമീപനം കാരണം ഓക്സ്ഫഡ് യൂണിവേഴ്സിറ്റിയിലെ ഡോക്ടറേറ്റ് സംബന്ധമായ ഗവേഷണം (1959 - 61) അദ്ദേഹത്തിനു നിർത്തിവയ്ക്കേണ്ടതായി വന്നു. ഗവേഷണത്തിന് മേൽനോട്ടം വഹിച്ച പ്രൊഫ. ജെ. എൻ. ഡി. കെല്ലി അഗസ്തീനിയൻ ചിന്താധാരയിലൂടെയാണ് മറ്റെല്ലാ വിശ്വാസപ്രമാണങ്ങളെയും വിലയിരുത്തുന്നത്. ഇതിന് അയവുവരുത്തി ഗവേഷണ വിദ്യാർത്ഥിക്കു നൽകേണ്ട സ്വാതന്ത്ര്യം കെല്ലിയിൽ നിന്നു ലഭിക്കില്ലെന്ന് മനസ്സിലായതോടെ ഓക്സ്ഫഡിലെ പഠനം മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് ഉപേക്ഷിച്ചു.

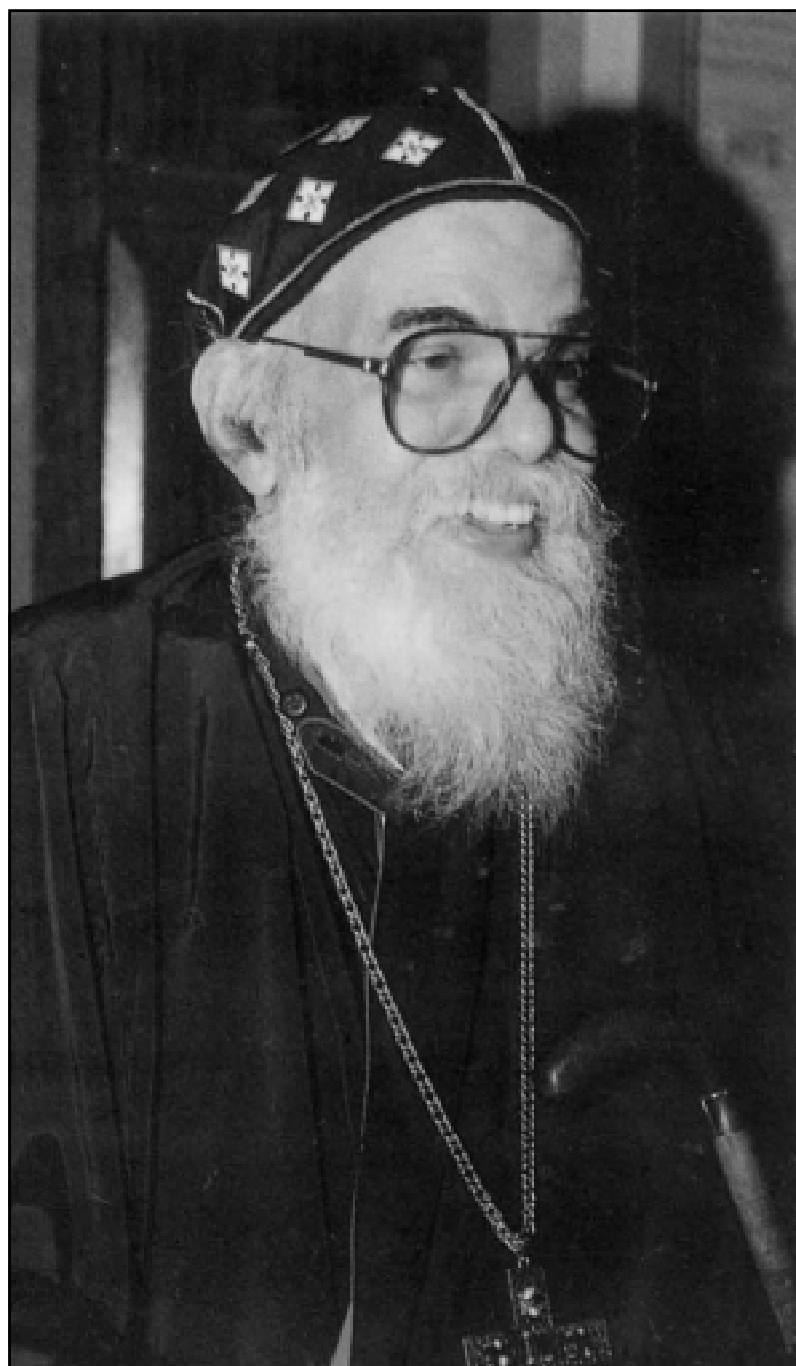
അഗസ്തീനിയൻ ചിന്തയിലെ അടിസ്ഥാനപരമായ അഞ്ച് പ്രമാദങ്ങൾ പൗലോസ് മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് കണ്ടെത്തുകയുണ്ടായി. വസ്തുപ്രപഞ്ചം, മനുഷ്യൻ, ക്രിസ്തുവിന്റെ മനുഷ്യാവതാരം, രക്ഷ, കൂദാശകൾ എന്നിവയെപ്പറ്റിയുള്ള വികലമായ സങ്കല്പങ്ങളാണവ. ഇതേ സംബന്ധിച്ച് പൗലോസ് മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് നൽകുന്ന വിശദീകരണം *ഗുരുമുഖത്തു നിന്നും ഒന്നാം ഭാഗത്തിൽ* (പേജ് 98 - 117) പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുള്ളതിനാൽ ഇവിടെ ആവർത്തിക്കുന്നില്ല.

അഗസ്തീനോസിനെ സംബന്ധിച്ച പൗലോസ് മാർ ഗ്രിഗോറിയോസിന്റെ വിലയിരുത്തൽ എത്ര കണ്ട് അംഗീകരിക്കാം? കത്തോലിക്കാ സഭയിലെ പണ്ഡിതന്മാർ തന്നെ പാശ്ചാത്യ ക്രിസ്തീയ ചിന്തയിൽ

അഗസ്തീനോസിന്റെ സ്വാധീനം നിർണായകമാണെന്നും അത് ക്രിസ്തീയ ചിന്തയുടെ പൊതുധാരയിൽ നിന്നും അകന്നു പോയിരിക്കുന്നതായും സമ്മതിക്കുന്നുണ്ട്. ഉദാഹരണമായി O. J. B. Du Roy ന്യൂ കാത്തലിക് എൻസൈക്ലോപീഡിയായിൽ (ഒന്നാം വാല്യം, 1965, 1041 - 1058 പേജുകൾ) എഴുതിയ 'Augustine, St.' എന്ന ലേഖനം നോക്കുക. വി. ത്രിത്വത്തെ സംബന്ധിച്ചും ക്രിസ്തുവിന്റെ മനുഷ്യാവതാരത്തെ സംബന്ധിച്ചും സഭ നിലനിർത്തിപ്പോന്നിരുന്ന പുരാതന പാരമ്പര്യത്തിൽ നിന്നും വി. അഗസ്തീനോസ് വ്യതിചലിക്കുന്നതായി ലേഖകൻ ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നു. ക്രിസ്തുവിന്റെ മനുഷ്യാവതാരത്തിന്റെ വെളിച്ചത്തിലൂടെ വേണം വി. ത്രിത്വത്തിന്റെ രഹസ്യം ഉൾക്കൊള്ളാൻ. അതിനു പകരം അഗസ്തീനോസ് ബൗദ്ധികമായ അന്വേഷണത്തിലൂടെ വി. ത്രിത്വത്തെപ്പറ്റി മനസ്സിലാക്കുവാനാണ് ശ്രമിക്കുന്നത്. ഇത് സഭയുടെ ഓർത്തഡോക്സ് വിശ്വാസത്തിൽ നിന്നുള്ള വ്യതിചലനമാകുന്നു. പൗരസ്ത്യ പിതാക്കന്മാർ ഉപയോഗിച്ചിരുന്ന എക്കോണമി എന്ന പദം അഗസ്തീനോസിന്റെ ചിന്തയിൽ കാണുന്നതേയില്ല. ദൈവം മനുഷ്യർക്ക് സ്വയം വെളിപ്പെടുത്തുന്നത് മനുഷ്യരോടുള്ള സ്നേഹത്തെ പ്രതി ദൈവം തന്നെ സ്വീകരിക്കുന്ന ഒരു പ്രത്യേക വ്യവസ്ഥയിലൂടെയാണ്. ഇതിനാണ് എക്കോണമി എന്നു പറയുന്നത്. കാരണം ദൈവത്തിന് സ്വന്തം ഉണയെ അതേപടി മനുഷ്യർക്ക് വെളിപ്പെടുത്താനാവില്ല. അടിസ്ഥാനപരമായ ഈ ദർശനം വി. അഗസ്തീനോസ് ഉൾക്കൊണ്ടിട്ടില്ലെന്ന് കാത്തലിക് എൻസൈക്ലോപീഡിയാ തന്നെ സമ്മതിക്കുന്നു.

അഗസ്തീനോസ് ക്രിസ്തീയചിന്തയിൽ ഒരു പുതിയ ബൗദ്ധിക പ്രശ്നത്തിന് വഴിവയ്ക്കുകയായിരുന്നു. ഒരു പുതിയ മാനവസങ്കല്പവും ഒരു പുതിയ അവബോധവും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഗ്രന്ഥങ്ങളിലൂടെ രൂപപ്പെടുകയായിരുന്നു (A profound Augustinian influence that produced a new intellectual problematic, a new type of man and a new consciousness). പാശ്ചാത്യ ക്രിസ്തീയ ചിന്തയിൽ അഗസ്തീനോസിന്റെ സ്വാധീനത്തെ സംബന്ധിച്ചുള്ള ആഴമായ പഠനം ഇനിയും നടക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നുവെന്ന് കാത്തലിക് എൻസൈക്ലോപീഡിയാ എടുത്തുപറയുന്നു.

ഈ പശ്ചാത്തലത്തിൽ പൗലോസ് മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് അഗസ്തീനിയൻ ചിന്തയെ സംബന്ധിച്ചു നൽകുന്ന വിലയിരുത്തൽ നാം ശ്രദ്ധാപൂർവ്വം പഠിക്കേണ്ടതാണ്. പൗരസ്ത്യ ക്രിസ്തീയ പാരമ്പര്യത്തിൽപ്പെട്ട മലങ്കര ഓർത്തഡോക്സ് സഭയ്ക്ക് ഈ അന്വേഷണത്തിലൂടെ സ്വന്തം പാരമ്പര്യത്തിന്റെ തനിമയും മേന്മയും തിരിച്ചറിയുവാൻ കഴിയും എന്നുള്ളതിന് രണ്ടു പക്ഷമില്ല.

6

മുൻനിർണ്ണയവും മനുഷ്യസ്വാതന്ത്ര്യവും

പാശ്ചാത്യ ക്രിസ്തീയതയ്ക്ക് രണ്ട് മുഖ്യ കൈവഴികളുണ്ട്. ഒന്നാമത്തേത് റോമൻ കത്തോലിക്കാ സഭയുടേതും രണ്ടാമത്തേത് പ്രൊട്ടസ്റ്റന്റ് സഭകളുടേതും. ഇരുസഭകളുടേയും വേദശാസ്ത്രചിന്തകളുടെ വേരുകൾ അഗസ്തീനോസിന്റെ ചിന്തയിൽ ഊന്നി നിൽക്കുന്നുവെന്ന് മുമ്പ് ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. ഇതിന് ഒരു ഉദാഹരണമാണ് മുൻനിർണ്ണയം എന്ന പ്രമാണം. ദൈവം ചിലരെ നിത്യരക്ഷയ്ക്കായും ചിലരെ നിത്യശാപത്തിനുമായി മുൻനിർണ്ണയിക്കുന്നു എന്ന വിശ്വാസമാണിത്. ഫ്രാൻസിസ് ക്രിസ്തീയ നവീകരണ പ്രസ്ഥാനത്തിന് നേതൃത്വം കൊടുത്ത ജോൺ കാൽവിൻ (1509 - 1564) ആണ് ഈ പ്രമാണം പുനരുജ്ജീവിപ്പിച്ച് ശക്തമായി അവതരിപ്പിച്ചത്. മുൻനിർണ്ണയം സംബന്ധിച്ച അഗസ്തീനോസിന്റെ അടിസ്ഥാനചിന്തകളെ പുനരവതരിപ്പിക്കുക മാത്രമാണ് കാൽവിൻ ചെയ്തിട്ടുള്ളത്. ദൈവകൃപ അപ്രതിരോധ്യവും അനിഷേധ്യവും അപ്രമാദവുമാണ്. ദൈവകൃപയിൽ നിന്ന് ആർക്കും ഒഴിഞ്ഞുമാറാനാവില്ല. അത് സൗജന്യമായി മനുഷ്യരിലേക്ക് ഒഴുകിപ്പൊങ്ങുന്നു. അർഹത കൊണ്ട് നേടിയെടുക്കുന്നതല്ല; അർഹതയില്ലാതിരിക്കെ, ദൈവ നിർണ്ണയത്തിൽ, സൗജന്യമായി ലഭിക്കുന്നതത്രെ. എന്നാൽ ഈ ദൈവകൃപയ്ക്ക് എല്ലാവരും പ്രാപ്തരായി തീരുന്നില്ല. തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടവർ മാത്രമേ അതിന് അർഹരായി തീരുന്നുള്ളൂ. ഇതിന് ആധാരമായി സ്വീകരിക്കുന്ന ഒരു വേദഭാഗം മത്തായി 20:23 ആണ്. അവിടെ ഇങ്ങനെ കാണുന്നു: “എന്റെ വലത്തും ഇടത്തും ഇരിപ്പാൻ വരും നൽകുന്നത് എന്റേതല്ല. എന്റെ പിതാവ് ആർക്ക് ഒരുക്കിയിരിക്കുന്നുവോ അവർക്ക് കിട്ടും.” മുൻനിർണ്ണയവാദത്തിന് അടിസ്ഥാനമായി എടുത്തിരിക്കുന്ന പ്രധാന വേദഭാഗം റോമർ 8:28-30 വരെയാണ്: “എന്നാൽ ദൈവത്തെ സ്നേഹിക്കുന്നവർക്ക് നിർണ്ണയപ്രകാരം വിളിക്കപ്പെട്ടവർക്കു തന്നെ സകലവും നന്മയ്ക്കായി കൂടി വ്യാപരിക്കുന്നു എന്ന് നാം അറിയുന്നു. അവൻ മുന്നറിഞ്ഞവരെ തന്റെ പുത്രൻ അനേകം സഹോദരന്മാരിൽ ആദ്യജാതൻ ആകേണ്ടതിനു അവന്റെ സ്വരൂപത്തോടു അനുരൂപരാകുവാൻ മുന്നിയമിച്ചുമിരിക്കുന്നു. മുന്നിയമിച്ചവരെ വിളിച്ചും

വിളിച്ചവരെ നീതീകരിച്ചും നീതീകരിച്ചവരെ തേജസ്ക്കരിച്ചുമിരിക്കുന്നു.” ദൈവത്തിന്റെ മുൻനിയമവും മുന്നറിവും അനുസരിച്ചാണ് ദൈവവിളി തന്നെ. ദൈവകൃപയ്ക്ക് പുറത്തുള്ളവരെ ദൈവം വിളിക്കുന്നില്ല. വിളിക്കപ്പെട്ടവർ നീതീകരണവും തേജസ്ക്കരണവും പ്രാപിക്കുക തന്നെ ചെയ്യും.

ജോൺ കാൽവിൻ മുൻനിർണ്ണയവാദം തന്റെ ദൈവശാസ്ത്ര ചിന്തയുടെ മൂലക്കല്ലായി സ്വീകരിച്ചു. സർവ്വത്തെയും രക്ഷിക്കാനുള്ള ദൈവത്തിന്റെ ഇച്ഛയെ ഈ സിദ്ധാന്തം നിരാകരിക്കുന്നു. ക്രിസ്തുവിന്റെ രക്ഷാകരമായ മരണം തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടവർക്കു വേണ്ടി മാത്രമുള്ളതാണ്. അവർക്ക് മുൻ നിർണ്ണയം ദൈവത്തിന്റെ ദാനമാണ്. അതുപോലെ തന്നെയാണ് ശിക്ഷയും. മുൻനിർണ്ണയസിദ്ധാന്തപ്രകാരം ചിലർക്ക് നിത്യശിക്ഷാവിധി ലഭിക്കുന്നത് അതിന് അവർ അർഹരായതുകൊണ്ടല്ല; ദൈവനിശ്ചയമായതുകൊണ്ടാണ്, ഇവർക്ക് രക്ഷ നിത്യമായി നിരോധിച്ചിരിക്കുന്നു.

മുമ്പ് സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതുപോലെ മുൻനിർണ്ണയവാദത്തിന് അടിസ്ഥാനം അഗസ്തീനോസ് തന്നെയാണ്. പെലേജിയസുമായിട്ടുള്ള സംവാദത്തിലൂടെയാണ് അഗസ്തീനോസ് മുൻനിർണ്ണയവാദം വികസിപ്പിച്ചെടുത്തത്. ദൈവം എന്തുകൊണ്ട് ചിലരെ നിത്യരക്ഷയ്ക്കായി തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നു? മറ്റ് ചിലരെ നിത്യശിക്ഷയ്ക്കായും വിധിക്കുന്നു? ഇതിന്റെ കാരണം കണ്ടെത്താൻ മനുഷ്യമനസ്സിനാവില്ല. ഒരു വശത്ത് ദൈവനീതിയിൽ അധിഷ്ഠിതമാണ് ദൈവത്തിന്റെ തിരഞ്ഞെടുപ്പ് എന്ന് പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ ദൈവതീരുമാനമാണ് ഇവിടെ പ്രധാനം. ഓരോരുത്തരെയും സംബന്ധിച്ച ദൈവത്തിന്റെ വിളംബരമാണ് മുൻനിർണ്ണയം. അതുകൊണ്ട് അത് അപ്രമാദമാണ്.

അഗസ്തീനോസിന്റെ അഭിപ്രായപ്രകാരം ദൈവത്തിന്റെ മുൻനിർണ്ണയം മനുഷ്യന്റെ സ്വതന്ത്രചര്യയെ ഇല്ലാതാക്കുന്നില്ല. മാനസാന്തരപ്പെട്ട് ദൈവകൃപ ലഭിക്കുന്നവരെയും പാപത്തിൽ നിന്ന് പിന്തിരിയാതിരിക്കുന്നവരെയും ദൈവത്തിന് മുന്നമേ അറിയാൻ കഴിയുന്നു. ഇക്കാരണത്താൽ ദൈവം ഓരോരുത്തരെയും നിത്യ രക്ഷയ്ക്കായോ നിത്യ ശിക്ഷയ്ക്കായോ മുൻനിർണ്ണയിക്കുന്നു.

അഗസ്തീനോസിന്റെ ഈ അഭിപ്രായത്തിന് നിരക്കാത്ത ചില വേദഭാഗങ്ങളുണ്ട്. ഉദാഹരണമായി 1 കൊരി. 15:22 -ൽ ഇങ്ങനെ കാണുന്നു: “ക്രിസ്തുവിൽ എല്ലാവരും ജീവിപ്പിക്കപ്പെടും.” അതുപോലെ തന്നെ 1 തീമോത്തി 2:4 -ൽ നാം ഇങ്ങനെ വായിക്കുന്നു: “അവൻ സകല മനുഷ്യരും രക്ഷ പ്രാപിക്കുവാനും സത്യത്തിന്റെ പരിജ്ഞാനത്തിൽ എത്തുവാനും ഇച്ഛിക്കുന്നു. ഈ വേദഭാഗങ്ങൾക്ക് അഗസ്തീനോസ് നൽകുന്ന

വ്യാഖ്യാനം ഇങ്ങനെയാണ്: ജീവൻ ലഭിക്കുന്ന എല്ലാവരും ക്രിസ്തുവിൽ ഉൾപ്പെട്ടതെങ്കിലും ജീവൻ പ്രാപിക്കുന്നില്ല. അതുപോലെ തന്നെ രക്ഷ പ്രാപിക്കുന്ന എല്ലാവരും ക്രിസ്തുവിൽ ഉൾപ്പെട്ടതെങ്കിലും രക്ഷ പ്രാപിക്കുന്നില്ല. നിത്യ മരണത്തിന് ചിലർ വിധിക്കപ്പെട്ടിരിക്കെ ഇങ്ങനെയല്ലാതെ ഈ വേദഭാഗങ്ങൾക്ക് വ്യാഖ്യാനം നൽകാനാവില്ല എന്നും അഗസ്തീനോസ് ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നു. മറ്റൊരുവിധത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ മുൻനിർണ്ണയവാദം അഗസ്തീനോസ് പൂർണ്ണമായും ശരിവയ്ക്കുന്നു എന്നാണ് ഇതിനർത്ഥം.

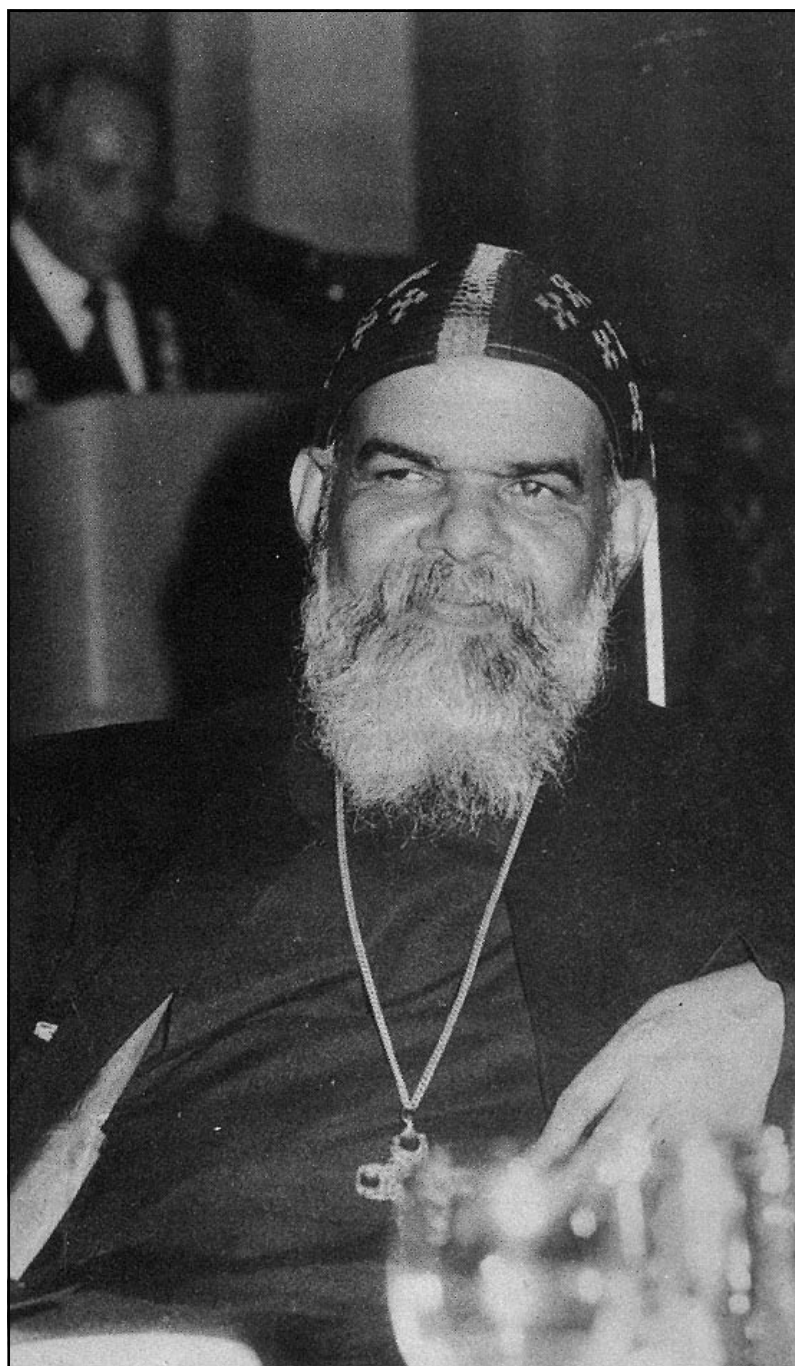
അഗസ്തീനോസിന്റെ മുൻനിർണ്ണയ വാദത്തിന് ഒമ്പതാം നൂറ്റാണ്ടിൽ ഒട്ടുംതന്നെ അയവില്ലാത്ത വ്യാഖ്യാനം നൽകിയ ആളാണ് ഗോട്ട്ഷാൽക് (Gottschalk, 804 - 869). ദൈവം ചിലരെ നിത്യമായ അനുഗ്രഹത്തിനും മറ്റു ചിലരെ നിത്യമായ ശാപത്തിനും തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നു എന്ന് ഗോട്ട്ഷാൽക് വാദിച്ചു. ഈ നിലപാടിന് ഇരട്ട മുൻനിർണ്ണയം (Double Pre-Destination) എന്നു വിളിക്കുന്നു.

അഗസ്തീനോസിൽ നിന്നും ഗോട്ട്ഷാൽക്കും ജോൺ കാൽവിനും വികസിപ്പിച്ചെടുത്ത മുൻനിർണ്ണയ വാദത്തിന് റോമൻ കത്തോലിക്കാ സഭ ട്രന്റ് കൗൺസിലി (1545 - 1563) നുശേഷം ചില വ്യതിയാനങ്ങൾ വരുത്തുകയുണ്ടായി. മനുഷ്യന്റെ സമ്മതവും എല്ലാവരും രക്ഷിക്കപ്പെടണമെന്ന ദൈവത്തിന്റെ ആഗ്രഹവും കൈവിടാതെ തന്നെ കത്തോലിക്കാ സഭ മുൻനിർണ്ണയസിദ്ധാന്തം നിലനിർത്തുകയായിരുന്നു.

അഗസ്തീനോസിന്റെ ചിന്തയിൽ രൂഢമൂലമായിരിക്കുന്ന ഒരു പ്രധാന പിശക് മാണിക്കേയിസത്തിൽ നിന്ന് അദ്ദേഹം സ്വീകരിച്ച ദൈവത ചിന്തയും, മനുഷ്യസ്വാതന്ത്ര്യത്തെ സംബന്ധിച്ചുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ വികലമായ സങ്കല്പവുമാണ്. മനുഷ്യന്റെ സ്വാതന്ത്ര്യം നിരാകരിക്കാതെ തന്നെ ദൈവത്തിന്റെ സൗജന്യമായ കൃപ മനുഷ്യരിലേക്ക് വ്യാപരിക്കുന്നുവെന്ന് അഗസ്തീനോസ് ചില സന്ദർഭങ്ങളിൽ പറയുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ ഈ മനുഷ്യസ്വാതന്ത്ര്യം പാപത്തിൽ മനുഷ്യൻ വീണതിന്റെ ഫലമായി ഏതാണ്ട് പൂർണ്ണമായും നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു എന്ന സങ്കല്പമാണ് അഗസ്തീനോസിനുള്ളത്. മനുഷ്യനും ലോകവും ഇങ്ങനെ പൈശാചികാധിപത്യത്തിന് അടിപ്പെട്ട് പോയിരിക്കുന്നു. ദൈവത്തിന്റെ സൗജന്യമായ കൃപയ്ക്കു മാത്രമേ മനുഷ്യനെ വീണ്ടെടുക്കുവാൻ കഴിയൂ. ഇതിൽ നിന്നും വളരെ വ്യത്യസ്തമായ ഒരു സമീപനം സ്വീകരിച്ച പൗരസ്ത്യ പിതാവാണ് നിസ്സായിലെ വി. ഗ്രിഗോറിയോസ്. പാപത്തിൽ വീണതിന്റെ ഫലമായി സ്വതന്ത്രമായി നന്മയെ സ്വീകരിക്കുവാനും തിന്മയെ നിരാകരിക്കുവാനുമുള്ള കെല്പ് മനുഷ്യന് നഷ്ടപ്പെട്ടു പോയിട്ടുണ്ട് എന്ന് നിസ്സായിലെ വി. ഗ്രിഗോറിയോസ് അംഗീകരിക്കുന്നു. എന്നിരുന്നാൽ തന്നെയും മനുഷ്യനിന്നും

സ്വതന്ത്രനാണ്. നന്മയും തിന്മയും തിരിച്ചറിയാനുള്ള വിവേകത്തിലേക്ക് മനുഷ്യൻ അനുക്രമം രൂപാന്തരപ്പെടണം; പൂർണ്ണ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിലേക്ക് വളരണം. മനുഷ്യസ്വാതന്ത്ര്യവും ദൈവകൃപയും പരസ്പരവിരുദ്ധമായ രണ്ട് പ്രമാണങ്ങളായി കാണാൻ പാടുള്ളതല്ല. ദൈവകൃപയിലാണ് മനുഷ്യന്റെ നിലനിൽപ്പു തന്നെ. ദൈവകൃപയിൽ നിന്ന് അന്യമായി നിൽക്കുന്ന മനുഷ്യൻ ശൂന്യനാണ്. അതേസമയം ദൈവകൃപ അവനെ അടിമയാക്കുന്നുമില്ല. സ്വതന്ത്രനായി വളർന്ന് ദൈവീകരിക്കപ്പെടുവാൻ ക്രിസ്തുവിലൂടെ ദൈവം ധാരാളമായി നൽകിയ വരദാനമാണ് ദൈവകൃപ. ദൈവകൃപയും മനുഷ്യസ്വാതന്ത്ര്യവും ഇണക്കിച്ചേർത്തുകൊണ്ടുള്ള രൂപാന്തരത്തെപ്പറ്റിയുള്ള സങ്കല്പം ഗൗരവമായി എടുക്കുമ്പോൾ മുൻനിർണ്ണയ വാദത്തിന് അമിതമായ പ്രാധാന്യം നൽകുവാൻ കഴിയാതെ വരുന്നു. ഭൂത- ഭവത് - ഭാവി കാലങ്ങളെല്ലാം ദൈവജ്ഞാനത്തിൽ വർത്തമാനമാണ്. ഇത് മൂന്നറിവായി കണക്കാക്കാൻ കഴിയും. എന്നാൽ ഈ മൂന്നറിവ് ദൈവത്തെ കർക്കശനായ ഒരു ഭരണാധികാരിയാക്കുന്നില്ല. അനുതപിക്കുന്ന മനുഷ്യനെ - മുടിയനായ പുത്രനെപ്പോലും - സ്വീകരിച്ച് ആശ്ലേഷിക്കുന്ന ഒരു പിതാവിന്റെയോ മാതാവിന്റെയോ ഭാവമാണ് യേശുക്രിസ്തുവിലൂടെ ദൈവം നമുക്ക് വെളിപ്പെടുത്തി തന്നിട്ടുള്ളത്.

വേദപുസ്തകത്തിൽ അധിഷ്ഠിതമായും നിസ്സായിലെ വി. ഗ്രിഗോറിയോസിനെപ്പോലെയുള്ള പിതാക്കന്മാരുടെ പ്രബോധനങ്ങളിൽ സ്പഷ്ടമായും കാണുന്ന മനുഷ്യസ്വാതന്ത്ര്യത്തെപ്പറ്റിയും ദൈവകൃപയെപ്പറ്റിയുമുള്ള ക്രിസ്തീയ സങ്കല്പം വ്യക്തമായി വ്യാഖ്യാനിച്ചുകൊടുക്കുവാനുള്ള ഉത്തരവാദിത്വം പൗരസ്ത്യസഭകൾക്കുണ്ട്. ഇത് സ്വന്തം ദൗത്യമായി ഏറ്റെടുത്ത മഹാനായിരുന്നു പൗലോസ് മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ്.

7

വൈയക്തികതയുടെ വേരുകൾ

പാശ്ചാത്യ ക്രിസ്തീയതയ്ക്ക് രണ്ട് മുഖ്യ കൈവഴികളുണ്ട്. ഒന്ന്, റോമൻ കത്തോലിക്കാ സഭയുടേത്; രണ്ട്, നവീകരണ സഭയുടേത്. രണ്ടു സഭാ വിഭാഗങ്ങളുടെയും വേദശാസ്ത്ര ചിന്തകളുടെ വേരുകൾ അഗസ്തീ നോസിന്റെ ചിന്തയിൽ ആഴ്ന്നിറങ്ങിയിരിക്കുന്നുവെന്ന് മുൻപ് ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. ഉദാഹരണമായി, അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാലശേഷം (354 - 430) റോമൻ കത്തോലിക്കാ സഭയുടെ അധിപന്മാരായി വന്ന ലിയോ ഒന്നാമൻ (മഹാനായ ലിയോ 461 -ൽ അന്തരിച്ചു), ഗ്രിഗറി ഒന്നാമൻ (മഹാനായ ഗ്രിഗറി: 540 - 604) തുടങ്ങിയ ലത്തീൻ കത്തോലിക്കാ പിതാക്കന്മാരുടെ രചനകളിലും മധ്യകാലയുഗങ്ങളിൽ വികാസം പ്രാപിച്ച കത്തോലിക്കാ സഭയുടെ വിശ്വാസ സംഹിതകളിലും ഔദ്യോഗിക സംഘടനകളിലും പൊതുവായി ആദ്ധ്യാത്മികതയിലും അഗസ്തീനോസിന്റെ ചിന്തകൾ നിർണ്ണായകമായ സ്വാധീനം ചെലുത്തുകയുണ്ടായി. മാത്രമല്ല, അഗസ്തീനിയനിസം എന്ന പേരിൽ ഒരു ചിന്താപദ്ധതി (സിസ്റ്റം) തന്നെ പാശ്ചാത്യ വേദശാസ്ത്രത്തിൽ ആവിർഭവിച്ചു.

അഗസ്തീനോസിന്റെ ചിന്തകൾ കത്തോലിക്കാ വേദശാസ്ത്രത്തെ മാത്രമല്ല സ്വാധീനിച്ചത്. നവീകരണ സഭകളും അവയുടെ വിശ്വാസപ്രമാണങ്ങൾക്ക് ആധാരമായി കണ്ടെത്തിയത്, അഗസ്തീനോസിന്റെ ചിന്തകൾ തന്നെയായിരുന്നു. നവീകരണസഭാ സ്ഥാപകരായ മാർട്ടിൻ ലൂഥറിന്റെയും ജോൺ കാൽവിന്റെയും പ്രബോധനങ്ങൾക്ക് അടിസ്ഥാനം അഗസ്തീനോസിന്റെ കൃതികളത്രെ. നവീകരണസഭാ പാരമ്പര്യത്തിൽ തന്നെ കഴിഞ്ഞ നൂറ്റാണ്ടിൽ ഡൻമാർക്കിൽ ജീവിച്ചിരുന്ന സോറൻ കീർക്കഗോറും (1813 - 1855) പ്രഗൽഭ ചിന്തകനായ കാൾ ബാർത്തും (1886 - 1968) അഗസ്തീനിയൻ ചിന്തകളുടെ സ്വാധീനത്തിൽ വരുന്നവരാണ്. അതേസമയം കത്തോലിക്കാ സഭാപാരമ്പര്യത്തിനുള്ളിൽ തന്നെ ബ്ലെയിസ് പാസ്കലിലും (1623 - 62), കാർഡിനൽ ജെ. എച്ച്. ന്യൂമാനിലും (1801 - 1890) അഗസ്തീനോസിന്റെ ശക്തമായ സ്വാധീനം കാണാനാവും. അഗസ്തീനോസിന്റെ കാലത്തും അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാലശേഷവും പാശ്ചാത്യ

സഭകളിൽ ഉയർന്നു വന്നിട്ടുള്ള വേദശാസ്ത്ര സംവാദങ്ങൾ എല്ലാം തന്നെ അഗസ്തീനിയൻ ചിന്തകളുടെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ ഉണ്ടായിട്ടുള്ളവയത്രെ. പെലേജിയനിസം - അർദ്ധ പെലേജിയനിസം (4 - 6 നൂറ്റാണ്ടുകൾ) മുൻ നിർണ്ണയവാദം, നവീകരണം (16 -ാം നൂറ്റാണ്ട്), ബെയനിസം (16 -ാം നൂറ്റാണ്ട്), ജാൻസനിസം (17 -ാം നൂറ്റാണ്ട്), ഓന്റലോഗിസം (19 -ാം നൂറ്റാണ്ട്) എന്നിവ ഇതിന് ഉദാഹരണങ്ങളത്രെ.

വേദശാസ്ത്രതലത്തിൽ മാത്രം അഗസ്തീനിയൻ സ്വാധീനം ഒരുങ്ങി നിൽക്കുന്നില്ല. പാശ്ചാത്യ തത്വചിന്തയേയും അഗസ്തീനോസ് ഗണ്യമായി സ്വാധീനിച്ചിട്ടുണ്ട്. 'ആധുനിക യുഗത്തിന്റെ പിതാവ്' എന്ന് വിശേഷിപ്പിക്കപ്പെടുന്ന റെനേ ദക്കാർത്ത് (1596 - 1650), ഇമ്മാനുവേൽ കാന്റ് (1724 - 1804) എന്നിവരുടെ ദർശനങ്ങളും അസ്തിത്വവാദം, വൈയക്തിക വാദം, പ്രതിഭാസ വിജ്ഞാനീയം എന്നീ ചിന്താധാരകളും അഗസ്തീനിയൻ ചിന്തകളോട് വളരെ കടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

മുൻപറഞ്ഞ സ്വാധീനങ്ങൾ എല്ലാം തന്നെ ഒരു സാധാരണ ചരിത്രാന്വേഷിക്ക് കണ്ടെത്താൻ കഴിഞ്ഞെന്നുവരും. എന്നാൽ അഗസ്തീനോസിന്റെ സ്വാധീനത്തിന് കുറേക്കൂടി ആഴമായ മറ്റൊരു തലമുണ്ട്. ഇതുകൊണ്ടാണ് അഗസ്തീനിയൻ ചിന്തകളുടെ സ്വാധീനം ഒരു ബൗദ്ധിക പ്രശ്നം തന്നെ ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുണ്ടെന്ന് *ന്യൂ കാത്തലിക് എൻസൈക്ലോപീഡിയ*യിൽ അഗസ്തീനോസിനെക്കുറിച്ച് എഴുതുമ്പോൾ ഒ. ജെ. ബി. ഡു റോയി എടുത്തു പറയുന്നത്. വസ്തുനിഷ്ഠമായ ഒരു പഠനത്തിലൂടെ ഈ പ്രശ്നത്തെ സമീപിക്കാനാവില്ല എന്നതാണിതിനു കാരണം. അഗസ്തീനോസിന്റെ ജീവിത വൃത്താന്തവും ചിന്തകളും ഒരു പുതിയ മനുഷ്യാവബോധത്തിന് അടിത്തറപാകുന്നതായും ഡു റോയി ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നു.

ഇവിടെ പ്ലേറ്റോയുടെ ദർശനമാണ് അഗസ്തീനോസിന്റെ സ്വയാവബോധത്തിനു (സെൽഫ് കോൺഷിയസ്നസ്) മുമ്പിൽ വസ്തുനിഷ്ഠമായ പ്രപഞ്ചം അപ്രസക്തമായിത്തീരുന്നത്. എല്ലാം ആത്മനിഷ്ഠതയിൽ ഒരുങ്ങുന്നു. അഗസ്തീനോസിന്റെ "കൺഫഷൻസ്" എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ "എന്നെ നീ സ്നേഹിപ്പാൻ നിന്റെ കണ്മുമ്പിൽ ഞാൻ എന്ത്?" (കൺഫഷൻസ് 1:5:5) എന്ന പ്രസ്താവന കാണാം. ആത്മനിഷ്ഠതയ്ക്ക് ഒരു ഉദാഹരണമാണീ വാക്കുകൾ. മുമ്പ് സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതു പോലെ അഗസ്തീനോസിന്റെ വ്യക്തിപരമായ അനുഭവങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചിന്തകളെ രൂപപ്പെടുത്തിയെടുക്കുന്നതിൽ ഗണ്യമായി സ്വാധീനിച്ചിട്ടുണ്ട്. വൈയക്തികത ഇങ്ങനെ അഗസ്തീനിയൻ ചിന്തയുടെ കാതലാകുന്നു. അഗസ്തീനോസിന് എല്ലാം ദൈവകൃപ ഒന്നു മാത്രം. കൃപയെ സംബന്ധിച്ച് റോമർക്കെഴുതിയ ലേഖനത്തിലും ഗലാത്യലേഖനത്തിലും വി. പൗലോസ്

നൽകുന്ന പ്രബോധനത്തെയാണ് അഗസ്തീനോസ് ആധാരമാക്കുന്നത്. എന്നാൽ അഗസ്തീനോസ് പൗലോസിന്റെ അനുഭവത്തെ തീർത്തും വൈയയക്തികവും ആത്മനിഷ്ഠവുമാക്കി എന്ന് സൂക്ഷ്മ പരിശോധനയിൽ മനസ്സിലാക്കാനാവും. പൗലോസിന്റെ ലേഖനങ്ങളിൽ ദൈവകൃപയും മനുഷ്യസ്വാതന്ത്ര്യവും തമ്മിൽ വൈരുദ്ധ്യമില്ല. രണ്ടും പരസ്പരം പൊരുത്തപ്പെട്ടു പോകുന്ന പ്രമാണങ്ങളാണ്. അഗസ്തീനോസിന്റെ ചിന്തയിലാകട്ടെ മനുഷ്യസ്വാതന്ത്ര്യം ഏതാണ്ട് നഷ്ടപ്പെട്ട രീതിയിലാണ് കാണാൻ കഴിയുക. കൃപയും സ്വാതന്ത്ര്യവും തമ്മിലുള്ള സൂക്ഷ്മവും ശക്തവുമായ വൈരുദ്ധ്യം അഗസ്തീനോസിലൂടെ പാശ്ചാത്യ ചിന്തയിലേക്ക് സംക്രമിച്ചു. വേദശാസ്ത്രത്തിൽ മാത്രമല്ല തത്വചിന്തയിലും ഈ സ്വാധീനം കണ്ടെത്താൻ കഴിയും. ഈ അടിസ്ഥാനത്തിൽ നിന്നു കൊണ്ടുവേണം മാർട്ടിൻ ലൂഥറും കീർക്കഗോറും തുടങ്ങിയ നവീകരണ വേദശാസ്ത്രജ്ഞരിലും പാസ്കൽ, ന്യൂമാൻ തുടങ്ങിയ കത്തോലിക്കാ വേദശാസ്ത്രജ്ഞരിലും കൂടെ ആവിഷ്കരിക്കപ്പെടുന്ന മാനവ സങ്കല്പത്തിന്റെ പൊതു ഭൂമിക നാം അന്വേഷിക്കേണ്ടത്. അഗസ്തീനോസ് അടിത്തറ പാകിയ വൈയയക്തികത ക്രിസ്ത്യാനികളെ എത്രമാത്രം സ്വാധീനിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നതിന്റെ തെളിവാണ് മുൻപറഞ്ഞ വേദശാസ്ത്രജ്ഞരുടെ രചനകൾ. അതുപോലെ തന്നെ ഡക്കാർട്ട് മുതൽ ഇന്നുവരെയുള്ള ഏറിയ പങ്കും പാശ്ചാത്യ ദാർശനികരുടെ രചനകളിലും വൈയയക്തികതയ്ക്കാണ് മുൻതൂക്കം. ഇതിനെ അടിസ്ഥാനമാക്കി ഡു റോയി എടുത്തു കാണിക്കുന്നത് അഗസ്തീനോസിന്റെ *കൺഫഷൻസിന്* ലഭിച്ച അനിതരസാധാരണമായ പ്രസിദ്ധിയാണ്. പ്രസ്തുത ഗ്രന്ഥം വായിച്ചും, ധ്യാനിച്ചും, അനുകരിച്ചും തലമുറകളായി രൂപാന്തരപ്പെട്ടു വന്നതാണ് വൈയയക്തികതയിലൂന്നിയ പാശ്ചാത്യ മനുഷ്യദർശനം. *ന്യൂ കാത്തലിക് എൻസൈക്ലോപീഡിയ* പ്രസിദ്ധീകൃതമായത് 1960 പതുകളുടെ മധ്യത്തോടെയാണ്. എന്നാൽ 1959 - 60 കളിൽ തന്നെ പൗലോസ് മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനി പാശ്ചാത്യ ചിന്തകളുടെ അടിസ്ഥാനം അഗസ്തീനോസാണെന്നു തന്നെ പ്രഖ്യാപിച്ചുകൊണ്ട് വേദശാസ്ത്രപരമായ ഒരു വിപ്ലവത്തിനു തന്നെ ആരംഭമിട്ടു എന്നു കാണാൻ കഴിയും. ഒരുപക്ഷേ കത്തോലിക്കാ പണ്ഡിതന്മാരെക്കൂടിയും ഈ വഴിക്ക് ചിന്തിക്കാൻ ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനിയുടെ സംവാദങ്ങൾ ഉപകരിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന് ന്യായമായും അനുമാനിക്കാൻ കഴിയും. പൗലോസ് മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനി പൗരസ്ത്യ വേദശാസ്ത്രത്തിനു നൽകിയ സംഭാവനകളെപ്പറ്റിയുള്ള വിലയിരുത്തലിന് ഈ ചരിത്ര പശ്ചാത്തലം ഏറെ ഉപകരിക്കും എന്നതിന് സംശയമില്ല.

8

ഗ്രിഗോറിയൻ സുവിശേഷ ദർശനം

സഭയുടെ സുവിശേഷദൂതത്തിന് 'മിഷൻ' എന്ന പദം ഉപയോഗിക്കുന്നതിനോട് പൗലോസ് മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനി യോജിച്ചിരുന്നില്ല. സുവിശേഷദൂതം സഭയ്ക്കില്ല എന്ന് അദ്ദേഹം ഇതുകൊണ്ട് അർത്ഥമാക്കിയിരുന്നില്ല. മിഷൻ എന്ന പദം ഉപയോഗിക്കുന്നതിൽ അദ്ദേഹം കാണിച്ച വൈമനസ്യത്തിന് പല കാരണങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നു.

പദങ്ങൾ വളരെ സൂക്ഷ്മതയോടെ ഉപയോഗിച്ചിരുന്ന ആളായിരുന്നു മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ്. ഒരു പദത്തിന്റെ വാചാർത്ഥം പ്രയോഗാർത്ഥം, അർത്ഥപരിണാമങ്ങൾ ഇവയെല്ലാം പരിശോധിച്ച് പഠിക്കുന്നതിൽ അദ്ദേഹം പ്രത്യേക താല്പര്യം കാണിച്ചിരുന്നു. മിഷൻ എന്ന പദവും അദ്ദേഹം ശ്രദ്ധാപൂർവ്വം പഠിക്കുന്നതിന് ശ്രമിക്കുകയുണ്ടായി.

മിഷൻ എന്ന പദം ലത്തീൻ ഭാഷയിൽ നിന്നു വന്നിട്ടുള്ളതാണ്. മിത്തറെ എന്ന ക്രിയാരൂപത്തിൽ നിന്നാണ് മിഷൻ എന്ന നാമത്തിന്റെ ഉത്ഭവം. മിത്തറെ എന്ന പദം അപ്പോസ്തലോ എന്ന ഗ്രീക്ക് ക്രിയാരൂപത്തിന് സമാനമായ പദമാണ്. രണ്ടിനും 'അയക്കുക' എന്നാണ് അർത്ഥം. ഇങ്ങനെ വരുമ്പോൾ മിഷൻ എന്ന പദത്തിന് പുതിയനിയമത്തിൽ അടിസ്ഥാനം ഉണ്ടെന്ന് വരുന്നുണ്ടല്ലോ. പിന്നെന്തുകൊണ്ട് മിഷൻ എന്ന പദത്തോട് മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് വിപ്രതിപത്തി കാണിക്കുന്നു?

ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനി അർത്ഥശങ്കയ്ക്കിടയില്ലാത്ത വിധം ഒരു കാര്യം ഊന്നിപ്പറയുന്നുണ്ട്. സുവിശേഷമറിയിക്കുക സഭയുടെ സുപ്രധാനമായ ഒരു ദൗത്യമാണ്. സഭയുടെ ഒരു വിളിയാണ്. എക്കാലവും സഭ ഈ ദൗത്യം പൂർത്തീകരിക്കാൻ ബാധ്യസ്ഥമാണ്. എന്നാൽ എല്ലാ ക്രിസ്ത്യാനികളും മിഷനറിമാർ ആണ് എന്ന ധാരണ ഇന്ന് ഏതാണ്ട് സർവ്വത്ര പ്രബലമായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ട്. ഇതിനോട് ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനി വിരോധിക്കുന്നു. ക്രിസ്ത്യാനികൾ എല്ലാവരും അപ്പോസ്തോലന്മാരാണ് പുതിയനിയമം പഠിപ്പിക്കുന്നില്ല. അപ്പോസ്തോലൻ എന്ന പദം

സുവിശേഷവേലയ്ക്കായി പ്രത്യേകം വിളിക്കപ്പെട്ട് നിയോഗിതരാകുന്ന വർക്ക് നൽകിയിരുന്നതാണ്. ബൃഹത്തായ ശിഷ്യസമൂഹം കർത്താവിനു ഞായിരുന്നു. അവരിൽനിന്ന് പ്രത്യേകം വിളിച്ച് വേർതിരിച്ച് അയയ്ക്കപ്പെട്ടവരാണ് അപ്പോസ്തോലന്മാർ. ഈ ഗണത്തിൽ ആദ്യം വരുന്നവരാണ് പന്തിരുവർ (ലൂക്കോസ് 9:1). പിന്നീട് എഴുപതുപേരെ അയയ്ക്കുന്നതായും കാണാം. കർത്താവിന്റെ കാലശേഷം മറ്റുപലരും അപ്പോസ്തോലന്മാരായി നിയോഗിതരായിട്ടുണ്ട്. ഇവരിൽ പ്രധാനിയായിരുന്നു പൗലോസ്. പുതിയ നിയമം ആകമാനം പരിശോധിക്കുമ്പോൾ ക്രിസ്തുവിന്റെ പുനരുത്ഥാനത്തിന് സാക്ഷികളായിരുന്നവരോ ക്രിസ്തു നേരിട്ട് വിളിച്ച് വേർതിരിച്ചവരോ ആയിരുന്നു അപ്പോസ്തോലന്മാർ. ഈ വിധത്തിൽ നോക്കുമ്പോൾ അപ്പോസ്തോലൻ, അപ്പോസ്തോലത്വം എന്നീ പദങ്ങൾ ഒരു പ്രത്യേക അർത്ഥത്തിലാണ് ഉപയോഗിച്ചിരുന്നതെന്ന് മനസ്സിലാക്കാം. പുതിയനിയമത്തിൽ കാണുന്ന ഈ സവിശേഷമായ അർത്ഥം ഇന്ന് നാം ഉപയോഗിക്കുന്ന മിഷൻ, മിഷണറി എന്നീ പദങ്ങൾക്ക് നൽകാനാവില്ല. ഇതാണ് മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് ഈ വാക്കുകൾ ഉപയോഗിക്കുന്നതിൽ കാണിക്കുന്ന വിമുഖതയുടെ ഒരു പ്രധാന കാരണം.

മിഷൻ, മിഷണറി എന്നീ പദങ്ങൾ 15-ാം നൂറ്റാണ്ടിനു ശേഷം ഉത്ഭവിച്ച് പ്രാബല്യത്തിൽ വന്നവയാണ്. ഏതാണ്ട് 5 നൂറ്റാണ്ടുകൾ മാത്രമേ ഇവയ്ക്ക് പഴക്കമുള്ളൂ. 15-ാം നൂറ്റാണ്ടിൽ സ്‌പെയിനിൽ നിന്നും പോർത്തുഗലിൽ നിന്നും മറ്റു ഭൂഖണ്ഡങ്ങളിലേക്ക് വാണിജ്യത്തിനും സാമ്രാജ്യാധിപത്യത്തിനുമായി യാത്രപുറപ്പെട്ടിരുന്ന സൈന്യത്തോടൊപ്പം അയച്ചിരുന്ന കത്തോലിക്കാ സഭയിലെ പുരോഹിതനെയാണ് മിഷണറി എന്നു വിളിച്ചിരുന്നത്. സാധാരണയായി ഈശോ സമൂഹാംഗമോ ഫ്രാൻസിസ്ക്കൻ സമൂഹാംഗമോ ആയിരുന്നു ഈ മിഷണറിമാർ. 16-ാം നൂറ്റാണ്ടിൽ നവീകരണസഭകളിൽ പോലും 'മിഷനും' 'മിഷണറിമാരും' ഇല്ലായിരുന്നു എന്നതാണ് പരമാർത്ഥം. പിൽക്കാലത്ത് ഡൻമാർക്കിലും നെതർലണ്ടിലുമുള്ള നവീകരണസഭകളിൽ നിന്നും മിഷൻ പ്രവർത്തനം നടന്നിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ അതെല്ലാം സാമ്പത്തിക - സൈനിക ആധിപത്യത്തോട് ചേർന്നാണ് നടന്നിട്ടുള്ളത്.

അമേരിക്കയിൽ നിന്നുള്ള മിഷൻ പ്രവർത്തനങ്ങളും അമേരിക്കയുടെ സാമ്പത്തിക ആധിപത്യത്തോട് ചേർന്നാണ് ഉണ്ടായത്. മറ്റൊരുവിധത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ കത്തോലിക്കാ സഭയുടെയും നവീകരണസഭയുടെയും മിഷൻപ്രവർത്തനങ്ങൾ പാശ്ചാത്യരാജ്യങ്ങളുടെ സാമ്രാജ്യ വികസനസംരംഭങ്ങളുടെ ഒരു ഭാഗമായാണ് ആവിർഭവിച്ചിട്ടുള്ളത് എന്ന് കാണാൻ കഴിയും. ഈ പശ്ചാത്തലത്തിൽ നിന്നുകൊണ്ടാണ് പാശ്ചാത്യസഭകൾ ഈനൽ നൽകുന്ന മിഷൻ സംബന്ധമായ ആശയങ്ങളോടും ആദർശങ്ങളോടും

ളോടും മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് നിഷേധാത്മകമായി പ്രതികരിക്കുന്നത്.

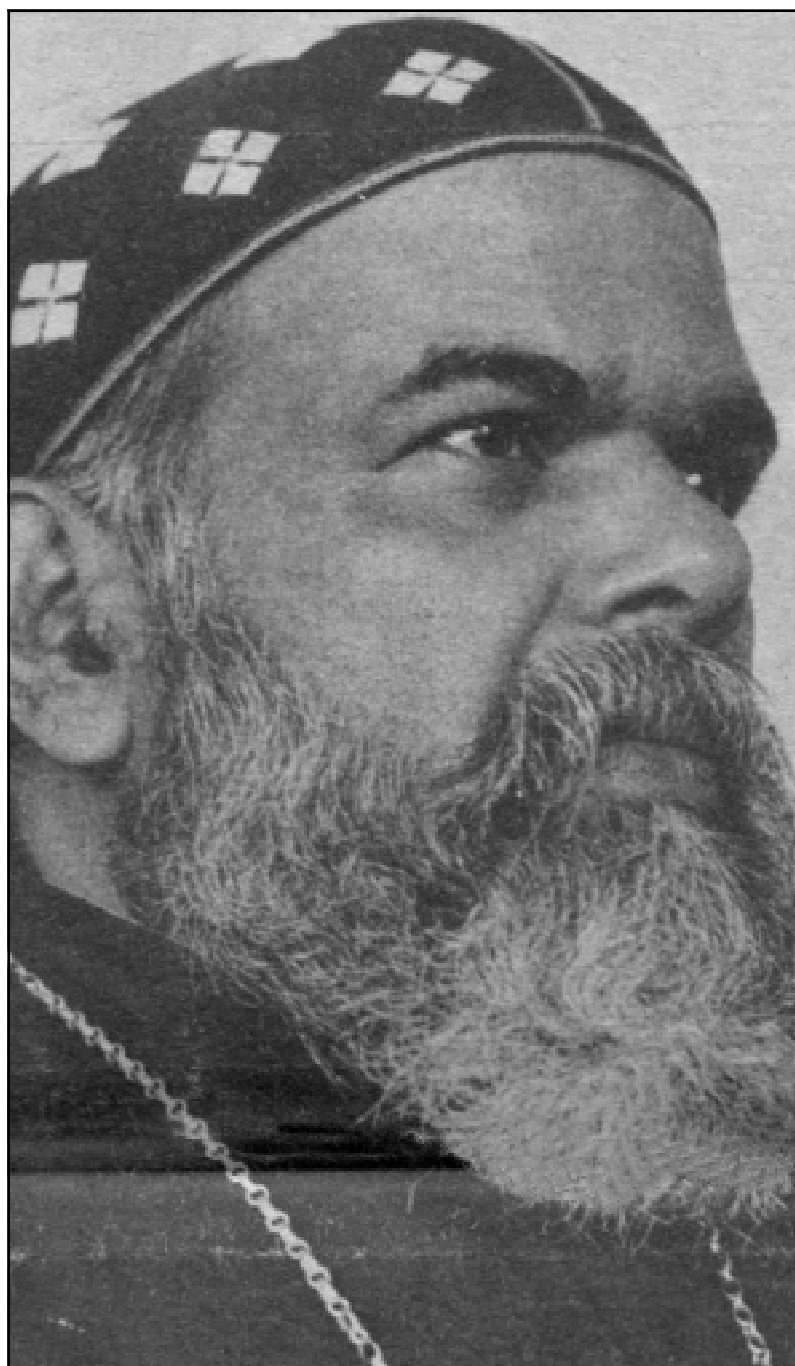
മിഷനെ സംബന്ധിച്ച് പാശ്ചാത്യസങ്കല്പത്തിൽ കാണുന്ന മറ്റൊരു വൈകല്യവും ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനി ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നുണ്ട്. പാശ്ചാത്യസഭയിൽ നിന്ന് ഏഷ്യയിലോ ആഫ്രിക്കയിലോ പോയി പ്രവർത്തിക്കുന്ന വ്യക്തിയെ മിഷനറി എന്നവർ വിളിക്കുന്നു. എന്നാൽ ഇന്ത്യയിൽ നിന്നോ ആഫ്രിക്കയിൽ നിന്നോ യൂറോപ്പിലോ അമേരിക്കയിലോ ക്രിസ്തീയ പ്രവർത്തനം നടത്തുന്ന വ്യക്തിയെ മിഷനറി എന്നു വിളിച്ചുകാണുന്നില്ല. മിഷൻ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ കാണുന്ന യുക്തിക്ക് നിരക്കാത്ത ഈ തരംതിരിവ് പാശ്ചാത്യസഭകളുടെ മനോഭാവത്തിലേക്ക് വിരൽ ചൂണ്ടുന്നു. ഏഷ്യാനാഫ്രിക്കൻ രാജ്യങ്ങളെ ചെറുതാക്കി കാണുന്ന സമീപനരീതി ഈ മിഷൻ സങ്കല്പത്തിനു പിമ്പിലുണ്ട് എന്ന് മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നു.

11-ാം നൂറ്റാണ്ടിൽ ആരംഭിച്ച കുരിശുയുദ്ധത്തിനു മുമ്പുള്ള കാലഘട്ടത്തിൽ പൗരസ്ത്യസഭകളിൽ ഇക്കാലത്ത് നിർവഹിച്ചിട്ടുള്ളതിലും അധികമായിരുന്നു എന്നതാണ് പരമാർത്ഥം. അയർലണ്ടും സ്വിറ്റ്സർലണ്ടും ക്രിസ്തീയമതം സ്വീകരിക്കുന്നതിൽ ഈജിപ്റ്റിൽ നിന്നുള്ള ക്രിസ്തീയ സന്യാസിമാർ വഹിച്ച പങ്ക് നിസ്തൂലമാണ്. മധ്യഏഷ്യയിലും ചൈനയിലും ഇന്ത്യയിലും പൗരസ്ത്യസുറിയാനിസഭ 5 മുതൽ 7 നൂറ്റാണ്ടുവരെ സുവിശേഷവേല നടത്തിയിരുന്നു. റഷ്യയും അതോടു ചേർന്ന രാജ്യങ്ങളും റുമേനിയായും സുവിശേഷം സ്വീകരിക്കുവാൻ ഇടയായത് ഗ്രീക്ക് സഭയുടെ സുവിശേഷവേലയുടെ ഭാഗമായാണ്.

ആദിമകാലത്ത് പാശ്ചാത്യ പൗരസ്ത്യസഭകളിൽ നടന്നിട്ടുള്ള സുവിശേഷവേലയിൽ നിന്നും വ്യത്യസ്തമായിരുന്നു കോളനിവാഴ്ചയോടനുബന്ധിച്ച് പാശ്ചാത്യസഭ നടത്തിയിട്ടുള്ള സുവിശേഷവേലകൾ. ദൈവവിളികേട്ട് സുവിശേഷവേലയ്ക്ക് ഇറങ്ങിപ്പുറപ്പെട്ട ഒരു സംഘം ക്രിസ്ത്യാനികളോ സന്യാസികളോ സുവിശേഷം കേട്ടിട്ടില്ലാത്ത സ്ഥലത്തുപോയി തദ്ദേശീയവാസികളുമായി ഇഴുകിച്ചേർന്ന് സുവിശേഷമറിയിച്ച് സഭ സ്ഥാപിച്ച് അവിടെത്തന്നെ മരണംവരെ ജീവിക്കുന്നു. എന്നാലിന്ന് അങ്ങനെയല്ല. മാതൃസഭയിൽ നിന്ന് സാമ്പത്തികസഹായം സ്വീകരിച്ച് ഏതാണ്ട് ഉദ്യോഗസ്ഥരെപ്പോലെ പ്രവർത്തിക്കുന്ന സുവിശേഷവേലക്കാരെയാണ് കാണാൻ കഴിയുക. പാശ്ചാത്യമിഷനറിമാരിൽതന്നെപ്പെട്ട ഫ്രാൻസിസ് സേവ്യറിലും വില്യം കേറിയിലും കാണാൻ കഴിഞ്ഞ പരിത്യാഗം ഈ മിഷൻ സങ്കല്പത്തിൽ പൊതുവേ കാണാൻ കഴിയുന്നില്ല.

ഇത്തരം മിഷനറിപ്രവർത്തനങ്ങൾ ഒരു നല്ല ക്രിസ്തീയസാക്ഷ്യമായി ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനി കണക്കാക്കുന്നില്ല. സ്നേഹത്തിലും പരിത്യാ

ഗത്തിലും സമ്പൂർണ്ണമായി സ്വയം അർപ്പിച്ച് ക്രിസ്തുവിന്റെ സുവിശേഷം മറിയിച്ചും അവനു സാക്ഷികളായി ജീവിക്കുകൊണ്ടുള്ള സുവിശേഷവേല ഇന്നും പ്രസക്തമാണെന്നു തന്നെ മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് പ്രബോധിപ്പിക്കുന്നു.

9

സുവിശേഷദൗത്യം, സാക്ഷ്യം, സുവിശേഷീകരണം

മിഷൻ എന്ന പദത്തോടൊപ്പം ഉപയോഗിച്ചുവരുന്ന മറ്റ് രണ്ട് ഇംഗ്ലീഷ് പദങ്ങളാണ് വിറ്റ്നസ്, ഇവാഞ്ചലിസം. മിഷൻ എന്നതിന് സുവിശേഷദൗത്യം എന്നും വിറ്റ്നസ് എന്നതിന് സാക്ഷ്യം എന്നും വിവർത്തനം ചെയ്യാം. എന്നാൽ ഇവാഞ്ചലിസം എന്ന പദത്തിന് തത്തുല്യമായ മലയാളപദം കണ്ടെത്തുക വിഷമമാണ്. സുവിശേഷീകരണം എന്നു വിവർത്തനം ചെയ്യുന്ന പക്ഷം അതിനു സമാനമായ ഇംഗ്ലീഷ് പദം ഇവാഞ്ചലൈസേഷൻ എന്നായിരിക്കും. യഥാർത്ഥത്തിൽ ഇവാഞ്ചലിസം എന്ന പദം ഒട്ടുംതന്നെ യോജിക്കുന്നില്ല എന്ന പക്ഷക്കാരനായിരുന്നു ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനി. സോഷ്യലിസം, കമ്മ്യൂണിസം, കാപ്പിറ്റലിസം എന്നൊക്കെ നാം ഉപയോഗിക്കുന്നുണ്ടല്ലോ. ഇംഗ്ലീഷ് ഭാഷയിൽ 'ഇസം' ചേർന്നുവരുന്ന പദങ്ങൾ ഒരു ആദർശത്തെയോ മൂല്യസംഹിതയെയോ ആണ് സൂചിപ്പിക്കുന്നത്. അങ്ങനെയെങ്കിൽ ഇവാഞ്ചലിസം വിവർത്തനം ചെയ്യുക വളരെ ദുഷ്കരം തന്നെ. സുവിശേഷവേലയ്ക്ക് ഇവാഞ്ചലിസം എന്നപദം ഉപയോഗിക്കുന്നതിനുള്ള അനൗചിത്യം സിറ്റ്സർലണ്ടിലെ വിഖ്യാതനായ ദൈവശാസ്ത്രജ്ഞൻ കാൾബാർത്ത് (1886-1968) തന്നെ ഒരവസരം ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുകയുണ്ടായി. ജനീവയിലുള്ള ബൊസ്നെയിലെ എക്യുമെനിക്കൽ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ടിലുള്ള ഒരുസംഘം വിദ്യാർത്ഥികൾ കാൾബാർത്തിനെ സന്ദർശിച്ചു. കുട്ടികൾ ബാർത്തിനോടു ചോദിച്ചു: “മിഷൻ, വിറ്റ്നസ്, ഇവാഞ്ചലിസം എന്നീ പദങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസം എന്താണ്?” കാൾബാർത്ത് ഇങ്ങനെ ഉത്തരം നൽകി: “മിഷൻ എന്നതുകൊണ്ട് സഭയുടെ സുവിശേഷദൗത്യം എന്നാണർത്ഥമാക്കുന്നത്. വിറ്റ്നസ് എന്നതുകൊണ്ട് യേശുക്രിസ്തുവിനെ സാക്ഷിക്കുക എന്നും. എന്നാൽ ഇവാഞ്ചലിസം എന്ന പദം ഡി. ടി. നൈൽസിന്റെ (പ്രശസ്തനായ ദൈവശാസ്ത്രജ്ഞൻ) കണ്ടുപിടുത്തമാണ്. കാൾബാർത്ത് ഈ പദം അംഗീകരിക്കുന്നില്ല എന്നാണ് വ്യംഗ്യം. ബൊസ്നെ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ടിലെ വിദ്യാർത്ഥികളുടെ ഇടയിൽ ബാർത്തിന്റെ പരാമർശം കുറേക്കാലത്തേക്ക് ചർച്ചാവിഷയമായിരുന്നുവെന്നും ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനി രേഖപ്പെടുത്തുന്നു (The

Ecumenical Review, Vol.40, 1988, p. 359)".

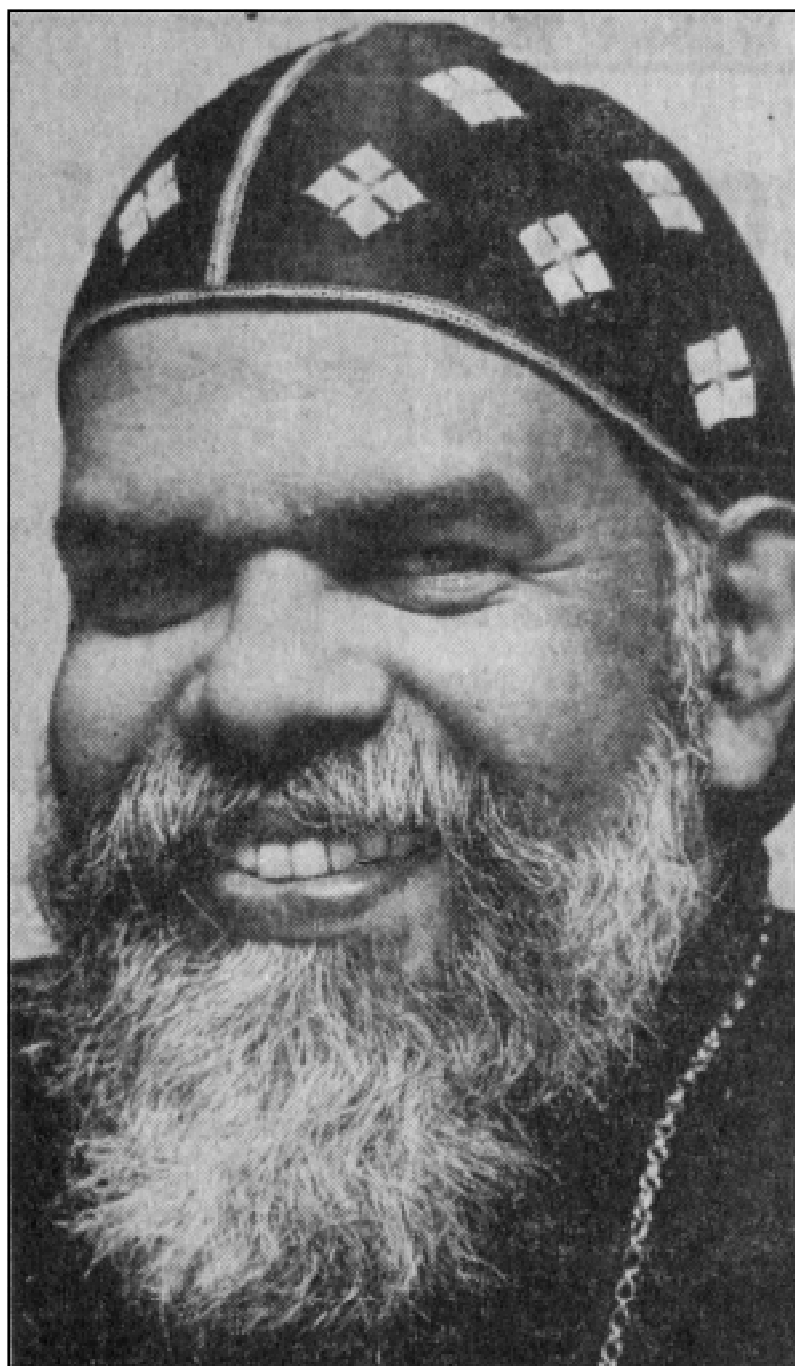
മിഷൻ, വിറ്റനസ്, ഇവാഞ്ചലിസം എന്നീ പദങ്ങൾ ഏതാണ്ട് ഒരേ അർത്ഥത്തിലാണ് ഉപയോഗിച്ചുകാണുന്നത്. നവീകരണപാരമ്പര്യത്തിൽ ഉള്ള മിക്കവാറും എല്ലാ സഭകളും സഭയുടെ എല്ലാ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കും ഈ മൂന്ന് പദങ്ങളും ഏതാണ്ട് ഒരേ അർത്ഥത്തിൽ മാറിമാറി ഉപയോഗിക്കുന്നു. അഖിലലോക സഭാകൗൺസിലിന്റെ രേഖകളിലും ഇതേ രീതിതന്നെയാണ് അവലംബിച്ചു വരുന്നത്. ആരാധന, സാധുസംരക്ഷണം, സഭയുടെ വളർച്ചയ്ക്കുവേണ്ടിയുള്ള ശുശ്രൂഷ, വേദശാസ്ത്രാഭ്യസനം, ക്രിസ്തീയപഠന പദ്ധതി, അക്രൈസ്തവരുടെ ഇടയിലുള്ള സുവിശേഷവേല ഇവയ്ക്കെല്ലാം ഈ മൂന്ന് പദങ്ങളും ഉപയോഗിക്കുന്നു. ക്രിസ്ത്യാനികളും അല്ലാത്തവരുമായ സാധാരണക്കാരായ ആളുകൾ ഇത്ര വിശാലമായ അർത്ഥത്തിലല്ല ഈ പദങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കുന്നത്. സുവിശേഷം, സുവിശേഷവേല, സാക്ഷ്യം, പ്രസംഗം എന്നീ പദങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുമ്പോൾ അവർ പരിമിതമായ അർത്ഥം മാത്രമേ നൽകുന്നുള്ളൂ. ഇക്കാരണത്താൽ ആരാധനയ്ക്കും, വിശ്വാസത്തിലുള്ള സഭയുടെ വളർച്ചയ്ക്കും നവീകരണസഭകളിൽ വേണ്ടത്ര ഊന്നൽ ലഭിക്കാതെ പോകുന്നുണ്ട്.

ഉദാഹരണമായി സാക്ഷ്യം എന്ന പദം തന്നെയെടുക്കാം. ഒരു സംഭവം നേരിട്ടറിഞ്ഞ് അനുഭവത്തിൽ വരുന്നതാണ് സാക്ഷ്യമായിത്തീരുന്നത്. ക്രിസ്തുവിന്റെ പരസ്യശുശ്രൂഷ, പീഡാനുഭവം, ക്രൂശ്മരണം, പുനരുത്ഥാനം എന്നിവയ്ക്ക് അപ്പോസ്തോലന്മാർ ഇങ്ങനെ സാക്ഷികളായിത്തീർന്നു. പിൽക്കാലത്ത് വിശ്വാസത്തെപ്രതി ജീവനർപ്പിക്കുന്നവരെ സാക്ഷികൾ (Martyr-സഹദാ) എന്ന് വിളിച്ചു. എന്നാൽ ഇന്ന് സാക്ഷ്യം എന്ന പദം മുകളിൽ സൂചിപ്പിച്ചതുപോലെ സഭയുടെ എല്ലാ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കും ഉപയോഗിക്കുന്നുണ്ട്. ഒരുവിധത്തിൽ ക്രിസ്ത്യാനി ചെയ്യുന്നതെല്ലാം സാക്ഷ്യം തന്നെയാണ്. ക്രൂശിക്കപ്പെട്ട് മരിച്ച് ഉയിർത്തെഴുന്നേറ്റ ക്രിസ്തുവിന് നാം ജീവിതത്തിലൂടെ സാക്ഷ്യം വഹിക്കുന്നു. വി. കുർബ്ബാനയും ഒരു സാക്ഷ്യമാണ്. യേശുക്രിസ്തുവിന്റെ ക്രൂശ്മരണവും ഉയിർത്തെഴുന്നേൽപ്പും പ്രഖ്യാപിക്കുകയാണല്ലോ വി. കുർബ്ബാന. പക്ഷേ സാക്ഷ്യം എന്ന പദത്തിൽ ഒതുക്കാവുന്നതല്ല വി. കുർബ്ബാന എന്ന സങ്കല്പം. വി. കുർബ്ബാന ദൈവസന്നിധിയിലേക്കുള്ള പ്രവേശനമാണ്. വി. ദൂതന്മാരോടും പരിശുദ്ധന്മാരോടുമുള്ള സംസർഗ്ഗമാണ്. കർത്താവിന്റെ രക്ഷാകരപ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഉള്ള പങ്കാളിത്തവുമാണ്. ഈ അർത്ഥതലങ്ങളെല്ലാം സാക്ഷ്യം എന്ന പദത്തിൽ ഒതുക്കാനാവുന്നില്ലല്ലോ.

ക്രിസ്തീയ ജീവിതത്തിന്റെ ആകെത്തുകയിൽ നിന്ന് സമുദ്ഭൂതമാകുന്നതാണ് ലോകത്തിന്റെ മുമ്പിലുള്ള നമ്മുടെ സാക്ഷ്യം. ഇത് ക്രിസ്തീയ

ജീവിതത്തിന്റെ സമസ്തതലങ്ങളെയും ഉൾക്കൊള്ളുന്നതിന് പര്യാപ്തമായ പദമായി സ്വീകരിക്കുമ്പോൾ ന്യൂനീകരണം എന്ന അപാകത ഉണ്ടാകുന്നു എന്നതിൽ സംശയമില്ല. ഇതിന്റെ ഫലമായി ക്രിസ്തീയജീവിതത്തിന്റെ സമ്പൂർണ്ണവും സമഗ്രവുമായ വീക്ഷണം വികലമാകുന്നതിന് ഇടയായിത്തീരുന്നുവെന്നാണ് മാർ ഗ്രിഗോറിയോസിന്റെ പക്ഷം.

ഇന്ന് സഭകളിൽ കാണുന്ന ഒരു പ്രശ്നത്തിലേക്ക് മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് വിരൽ ചൂണ്ടുന്നു. ഒരാശയം ആകർഷകമായി കണ്ടുകഴിഞ്ഞാൽ അതിലെല്ലാം ഉൾക്കൊള്ളിക്കുന്നതിനുള്ള ശ്രമമായി. മിഷൻ എന്ന സങ്കല്പത്തിൽ സർവ്വവും ഉൾക്കൊള്ളിക്കുക വഴി നാം മിഷനെത്തന്നെ ഫലത്തിൽ ഇല്ലാതാക്കുകയാണ്. സാക്ഷ്യം, ഇവാഞ്ചലിസം എന്നീ പദങ്ങൾക്കും ഈ ദുർഗതി ഉണ്ടായിരിക്കുന്നു. ഇക്കാരണത്താൽ ഇന്ന് സുവിശേഷദൗത്യം, സാക്ഷ്യം, സുവിശേഷീകരണം എന്നീ പദങ്ങൾക്ക് സവിശേഷമായ അർത്ഥമൊന്നുമില്ലെന്ന് വന്നിരിക്കുന്നു. സഭ ചെയ്യുന്നതെന്തും സുവിശേഷവേലയും സാക്ഷ്യവും സുവിശേഷീകരണവുമെങ്കിൽ സുവിശേഷം അറിയുന്നതിലുള്ള കാലികമായ അർത്ഥവും പ്രസക്തിയും നഷ്ടമാകുന്നു. സുവിശേഷവേലയുടെ അർത്ഥവും പ്രസക്തിയും ഇന്ന് വീണ്ടെടുക്കണമെങ്കിൽ വേദാധിഷ്ഠിതവും അപ്പോസ്തോലിക വിശ്വാസത്തിൽ ഊന്നിയതുമായ സുവിശേഷത്തെക്കുറിച്ചുള്ള സങ്കല്പം നാം തിരിച്ചറിയുകയും അന്യവും അനാവശ്യവുമായ എല്ലാ സൂചനകളും ഒഴിവാക്കി അതിനെ ശുദ്ധീകരിക്കുകയും വേണം എന്ന് ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനി വാദിക്കുന്നു.

10

സുവിശേഷത്തിന്റെ നിർമ്മലതയിലേക്ക്

ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനി സുവിശേഷവേലയോട് താല്പര്യം കാണിച്ചിരുന്നില്ലെന്ന് പൊതുവെ ഒരു ധാരണയുണ്ട്. ഇത് എത്രകണ്ട് ശരിയാണ്? സുവിശേഷവേലയ്ക്ക് മിഷൻ എന്ന വാക്ക് ഉപയോഗിക്കുന്നതിനോട് അദ്ദേഹം എന്നും വിമുഖത കാണിച്ചിരുന്നു. ഇതിന് പ്രധാനമായും രണ്ട് കാരണങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നു എന്ന് സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്.

1. കോളനി വാഴ്ചയോട് ബന്ധപ്പെട്ട് പ്രയോഗത്തിൽ വന്നതാണ് മിഷൻ എന്ന വാക്ക്. ഉള്ളടക്കത്തിലും സമീപനത്തിലും സാമ്രാജ്യാധിപത്യത്തിന്റെ പ്രത്യേകതകൾ ഈ വാക്കിനോട് ചേർന്നു വരുന്നതായി ഇന്നും കാണാം.

2. മിഷൻ എന്ന പദം ഇന്ന് സഭയുടെ എല്ലാ ദൗത്യനിർവ്വഹണങ്ങൾക്കും ഉപയോഗിച്ച് കാണുന്നു. ഇക്കാരണത്താൽ പുതിയനിയമത്തിലും ആദിമ സഭയിലും സുവിശേഷവേലയ്ക്ക് നൽകിയിരുന്ന അർത്ഥം ഇന്ന് നഷ്ടമായിപ്പോയിട്ടുണ്ട്.

സഭയ്ക്ക് പല ദൗത്യങ്ങളുണ്ട്; സഭയ്ക്കുള്ളിലും, സഭയ്ക്ക് പുറത്തും. സഭയ്ക്കുള്ളിൽ വിശ്വാസികളുടെ ആദ്ധ്യാത്മികവും സാമൂഹികവും സാംസ്കാരികവുമായ വളർച്ചയ്ക്കുതക്കുന്ന പല ദൗത്യങ്ങളുമുണ്ട്. അതുപോലെ തന്നെ സഭയ്ക്കു പുറത്തുള്ളവർക്ക് വേണ്ടി ജീവകാരുണ്യപരവും സാമൂഹികവും സാംസ്കാരികവും വിദ്യാഭ്യാസപരവുമായ ദൗത്യങ്ങളുണ്ട്. ഇവയെല്ലാം ദൗത്യമെന്ന അർത്ഥത്തിൽ മിഷൻ എന്നും വിളിക്കാം. മാത്രമല്ല സുവിശേഷത്തിന് ഒരു സാമൂഹികമാനം ഉണ്ടെന്നും സാമൂഹികപ്രതിബദ്ധതയില്ലാത്ത സുവിശേഷം സമഗ്രമല്ലെന്നും നമുക്കറിയാം. ഉദാഹരണമായി നസറേത്തിലെ സംഘാലയത്തിൽ വച്ച് യേശു പ്രവചനം 61:1-2 കർത്താവ് ഉദ്ധരിക്കുന്നതിലൂടെ തന്റെ ശുശ്രൂഷയിൽ സാമൂഹികമാനം എത്രകണ്ട് പ്രധാനമാണെന്ന് സൂചിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. ദരിദ്രരോട് സദ്പ്രതിമാനം അറിയിക്കുക; ബന്ധിതരോട് സ്വാതന്ത്ര്യം പ്രഘോഷിക്കുക, കുരുടർക്ക് കാഴ്ചയും മർദ്ദിതർക്ക് വിമോചനവും നൽകുക, ദൈവം

സ്വജനത്തെ രക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള സമയം സമാഗതമായിരിക്കുന്നു എന്ന് വിളിച്ചറിയിക്കുക. സുവിശേഷത്തിന് എക്കാലവും പ്രസക്തമായിരിക്കേണ്ട സമഗ്രവും സമ്പൂർണ്ണവുമായ ഒരു സമീപനം കർത്താവിന്റെ നസറേത്ത് പ്രഖ്യാപനത്തിൽ അടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. ഇതിൽ നിന്ന് വ്യതിചലിക്കണമെന്നോ ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനി ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്?

സുവിശേഷത്തിൽ ആദ്ധ്യാത്മികവും സാമൂഹികവുമായ തലങ്ങളുണ്ട്. ഇവയെ പരസ്പരം വേർതിരിച്ച് കണ്ടുകൂടാ. എന്നാൽ സുവിശേഷഘോഷണത്തെ സഭയുടെ സാമൂഹികദൗത്യമായി ചുരുക്കിക്കളയാനുമാവില്ല. ഇന്ന് വിരുദ്ധ ധ്രുവങ്ങളിലായി നിൽക്കുന്ന രണ്ട് പ്രവണതകൾ കാണുന്നുണ്ട്!

1. സാമൂഹിക പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കിക്കൊണ്ടുള്ള സുവിശേഷ പ്രവർത്തനം. ഇത് സുവിശേഷത്തെ ഒരു സാമൂഹിക സുവിശേഷമാക്കി (social gospel) മാറ്റിയിരിക്കുന്നു.

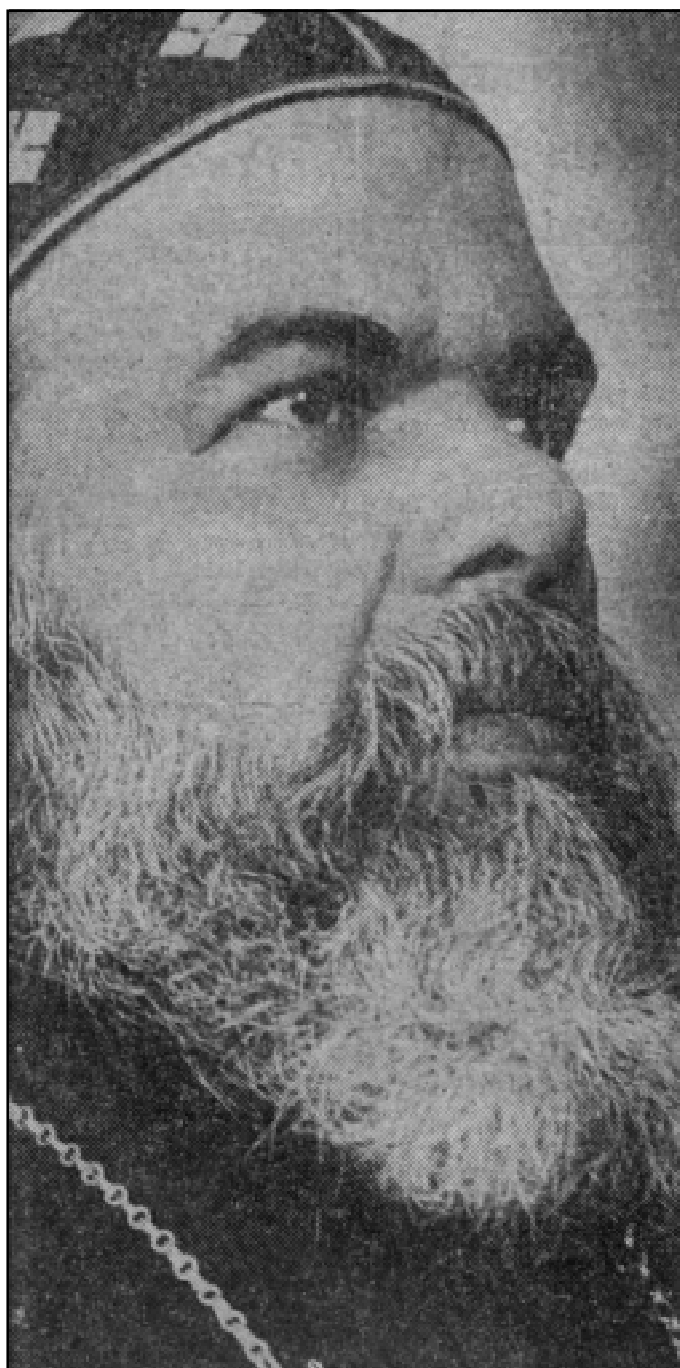
2. സാമൂഹിക പ്രതിബദ്ധത ഒട്ടുംതന്നെ കണക്കിലെടുക്കാത്ത ശുദ്ധ സുവിശേഷീകരണം (pure gospel). രണ്ടുംകൂടെ സമന്വയിപ്പിച്ചുകൊണ്ടുള്ള സമീപനമാണ് സഭകൾ വികസിപ്പിച്ചെടുക്കേണ്ടതെന്ന കാര്യത്തിൽ സംശയമില്ല.

പുതിയനിയമവും ആദിമസഭയും കാണിച്ചുതന്ന സുവിശേഷവേലയുടെ മാതൃക എന്താണ്? വിശ്വാസികളുടെ സമൂഹത്തിൽ നിന്ന് ഒരാളോ ഒരുസംഘം ആളുകളോ അവിശ്വാസികളുടെ അടുക്കലേക്ക് സുവിശേഷവുമായി കടന്നുചെല്ലുന്നു. അവിടെയുള്ള ആളുകളുമായി എല്ലാ അർത്ഥത്തിലും ഏകീഭവിക്കുന്നു. അവർക്കായി സ്വജീവൻ അർപ്പിക്കുന്നു, വാക്കിലും പ്രവർത്തിയിലും അവർ ക്രിസ്തുവിനെ പ്രഘോഷിക്കുന്നു. 'ദൈവത്തിന്റെ അഭിഷിക്തൻ വന്നിരിക്കുന്നു. ദൈവം ലോകത്തെ ക്രിസ്തുവിൽ തന്നോട് നിരപ്പിച്ചു. മരണത്തെയും തിന്മയെയും തോല്പിച്ച് കർത്താവ് പുനരുത്ഥാനം ചെയ്തു. ക്രിസ്തുവിനെ ഇന്നും നമുക്ക് കാലികമാക്കിത്തരുന്ന പരിശുദ്ധാത്മാവിനെ ദൈവം നമുക്ക് ദാനം ചെയ്തു. വിശ്വാസികളുടെ സമൂഹത്തിൽ പരിശുദ്ധാത്മാവ് സന്നിഹിതനായിരിക്കുന്നു'. വിശ്വാസികളുടെ സമൂഹത്തിൽ നിന്ന് അവിശ്വാസികളുടെ അടുത്തേക്ക് കടന്നുചെല്ലുന്നതാണ് സുവിശേഷദൗത്യം. ക്രിസ്തുവിൽ പരിശുദ്ധാത്മാവിന്റെ പുതുജീവൻ സ്വീകരിക്കാനുള്ള ആഹ്വാനമാണ് സുവിശേഷഘോഷണത്തിന്റെ ഉള്ളടക്കം. സ്നാനം ഏറ്റു ക്രിസ്തുശരീരത്തോടു ചേരുക. ഒരേ പാനപാത്രത്തിൽ നിന്നു പങ്കിടും ഒരേ അപ്പത്തിൽ അംശികളായും വി. കുർബ്ബാനയിലൂടെ വിശ്വാസികൾ ക്രിസ്തുശരീരത്തോടുള്ള സംബന്ധം അനുഭവിച്ചറിയുക. സുവിശേഷ ദൗത്യത്തെ സംബന്ധിച്ച ഈ

അടിസ്ഥാനപ്രമാണം സഭകൾ പുനഃസ്ഥാപിക്കേണ്ടതുണ്ടെന്ന് ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനി ഊന്നിപ്പറയുന്നു.

“Does Evangelism Means Anything Today” എന്ന തലക്കെട്ടിൽ ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനി എഴുതിയ ഒരു ലേഖനം കയ്യെഴുത്ത് രൂപത്തിൽ ഓർത്തഡോക്സ് സെമിനാരി പൂരവസ്തുശേഖരത്തിൽ സൂക്ഷിച്ചിരിക്കുന്നു. സുവിശേഷവേലയെ സംബന്ധിച്ച് ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനിയുടെ സമീപനം എന്തെന്ന് പ്രസ്താവിക്കുന്ന ഒരു ഭാഗം ഇവിടെ ഉദ്ധരിച്ചുകൊണ്ട് ഈ ലേഖനം ഉപസംഹരിക്കട്ടെ.

“Evangelization, it seems to me, is ever and always centrally important. But if it has to retain its importance, its meaning must be purged from all extraneous elements. This would mean that Evangelization is not the total task of the church, but rather a specific task, a central task, but not the only task. In that specific sense Evangelization is a process that takes place across the boundary of faith and unbelief, when a member of the community of faith proclaim to the unbeliever the **Evangelion** - the good news that the Messiah has come, that god was in Jesus Christ recoupling the world into himself, that he has risen from the dead, victor over the grave and over evil, that the Holy Spirit has come, and is present in the community of faith. Evangelization always proceeds from a community of faith to those outside it, and includes the invitation to receive new life in the spirit by faith, baptism and incorporation into the Body of Christ manifested in the community of faith.”

11

സംസ്കാരവും സാക്ഷ്യവും

പാശ്ചാത്യസഭകളുടെ സുവിശേഷ സംരംഭങ്ങളിൽ രണ്ട് അപാകതകൾ വന്നിട്ടുള്ളതായി പൗലോസ് മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനി ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നു. ഒന്ന്, അധിനിവേശ - സാമ്രാജ്യ വികസനവും (Colonial - Imperialist Expansion) ക്രിസ്തീയ സുവിശേഷ വളർച്ചയും (Christian Missionary Expansion) തമ്മിലുള്ള അടുത്ത ബന്ധം. രണ്ട്, യൂറോപ്യൻ പ്രബുദ്ധത (European Enlightenment).

അധിനിവേശ സാമ്രാജ്യ വികസന സംരംഭം എപ്പോഴും സുവിശേഷം സ്വീകരിക്കുന്ന സംസ്കാരത്തെ അവഗണിക്കുകയോ താഴ്ത്തിക്കാണുകയോ ചെയ്യുന്നു. ഒരു ജനതയെ ഹൃദയപൂർവ്വം കരുതുകയെന്നതായിരിക്കണം സഭയുടെ ഒന്നാമത്തെ ലക്ഷ്യം. പകരം ആ ജനതയോട് സാക്ഷ്യം വഹിക്കുക എന്ന സമീപനം പ്രാഥമികമായി കാണുമ്പോൾ അത് യഥാർത്ഥത്തിൽ ക്രിസ്തീയമല്ല എന്നു ധരിച്ചുകൊള്ളണം. ഒരു ജനതയുടെ വിശ്വാസത്തെയും ആദർശത്തെയും മാനിച്ച് മനസ്സിലാക്കുക. അത് ജീവിതത്തിൽ സ്വാംശീകരിക്കുക. എന്നാൽ ഈ അടിസ്ഥാന സമീപനം ഒട്ടു മിക്കവാറും ക്രിസ്തീയ സുവിശേഷീകരണ ദൗത്യ സംരംഭങ്ങളിൽ പ്രാധാന്യം കൊടുത്ത് കാണുന്നില്ല എന്നതാണ് പരമാർത്ഥം. മറ്റൊരുവിധത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ ഏറിയ പങ്കു സഭകളും സുവിശേഷീകരണം സ്വന്തം ക്രിസ്തീയ വിഭാഗങ്ങളിലേക്ക് ആളുകളെ കൂട്ടുന്നതിനാണ് മുൻതൂക്കം കൊടുത്ത് കാണുന്നത്. മറ്റ് സംസ്കാരങ്ങൾ അവർ പഠിക്കുന്നത് സ്വന്തം സംസ്കാരത്തെ കൂടുതൽ സമ്പന്നമാക്കുന്നതിനു വേണ്ടിയാണ്. മറിച്ച് ഇതര സംസ്കാരങ്ങളുടെ സ്വത്വവും തനിമയും മാനിക്കുന്നതിനല്ല എന്ന് കാണാൻ കഴിയും.

യൂറോപ്യൻ പ്രബുദ്ധതയിൽ ബുദ്ധിയും യുക്തിയും വസ്തുനിഷ്ഠ നിരീക്ഷണ പരീക്ഷണങ്ങളും കൊണ്ട് തെളിയിക്കുന്നതാണ് സത്യം. അല്ലാത്തവ എല്ലാം മിഥ്യയും. യുക്തിക്ക് അപ്പുറത്തു വരുന്ന മതാനുഭവങ്ങൾ അവർ നിരാകരിക്കുന്നു. ബുദ്ധിയേയും യുക്തിയേയും തൃപ്തിപ്പെടുത്തുന്ന വിധം വിശ്വാസം പര്യവേഷിക്കുക, അതിനു ചേരുംവിധം സുവിശേഷം

അറിയിക്കുക - ഇതാണ് ഇത്തരം ഒരു സമീപനത്തിന്റെ അടിസ്ഥാന പ്രമാണം. ഈയൊരു സമീപനം രണ്ടുവശങ്ങൾക്ക് വഴിവെച്ചിട്ടുണ്ട്. ഒന്ന്, സുവിശേഷത്തിൽ കാണുന്ന അതിശയ പ്രവർത്തനങ്ങൾ യൂക്രിക്ക് നിരക്കുന്നതല്ലെന്ന് കണ്ട് അവ നിരാകരിച്ചു. രണ്ട്, യൂക്രിയെ നേരിട്ട് സംബോധിക്കാത്ത ഘടകങ്ങൾ അന്ധവും അബദ്ധവും അക്കാരണത്താൽ അനാവശ്യവുമായി വിലയിരുത്തി. ഇതിന് ഉദാഹരണമാണ് അനുഷ്ഠാനങ്ങൾ അപ്രസക്തമായി കണ്ട് പുറംതള്ളിയത്. വിശ്വാസം ഒരു തലമുറയിൽ നിന്ന് അടുത്ത തലമുറയിലേക്ക് കൈമാറുന്നതെങ്ങനെ? പ്രബുദ്ധതാ സിദ്ധാന്തം ഇങ്ങനെ ഉത്തരം നൽകും: ബുദ്ധിക്കും യൂക്രിക്കും നിരക്കുംവിധം പ്രബോധിപ്പിക്കുക, പഠിക്കുക. എന്നാൽ ഈ സമീപനം സമഗ്രമായ ഒരു വീക്ഷണമല്ലെന്ന് ഇന്ന് ഏറെക്കുറെ എല്ലാവർക്കും ബോധ്യമായിട്ടുണ്ട്. യഥാർത്ഥത്തിൽ അനുഷ്ഠാനത്തിലൂടെയും ജീവിത മാതൃകയിലും കൂടെയാണ് വിശ്വാസം ഒരു തലമുറയിൽ നിന്ന് അടുത്ത തലമുറയിലേക്ക് സംക്രമിക്കുന്നത്.

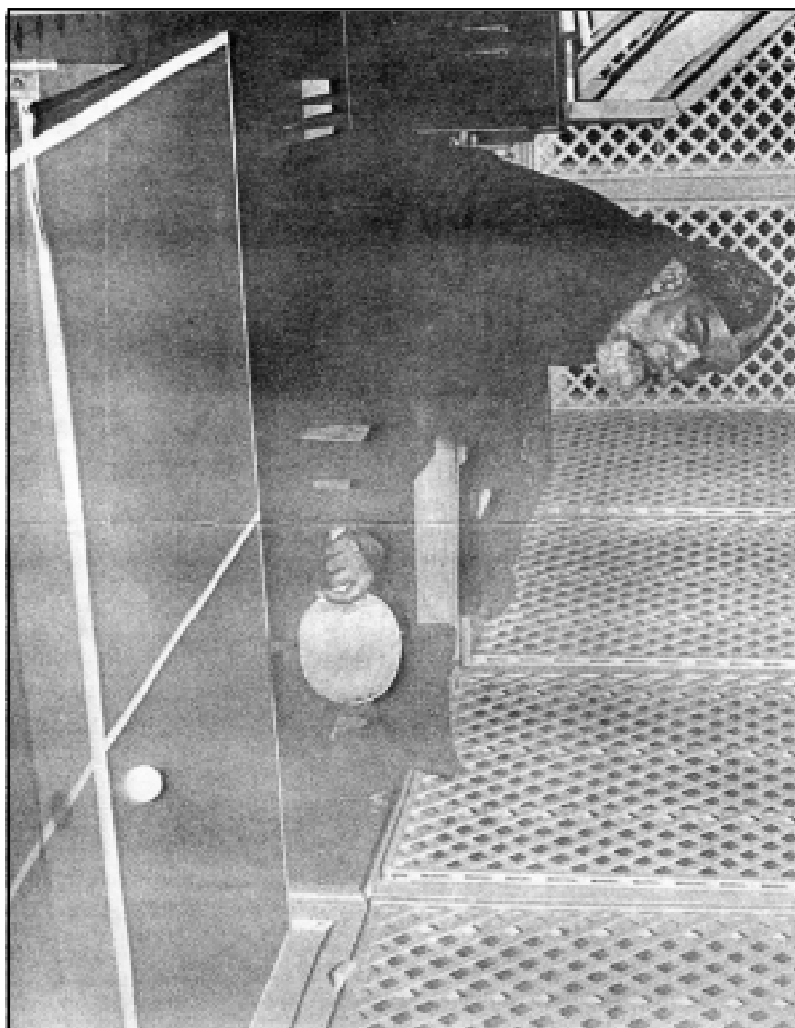
ഇത്തരം ആരാധനാനുഷ്ഠാനങ്ങൾക്ക് ദേശീയ സംസ്കാരത്തിന്റെ രൂപവും ഭാവവും തീർച്ചയായും ഉണ്ടാകും. പൗരസ്ത്യ ഓർത്തഡോക്സ് സഭകളിലെ ആരാധനാ സംവിധാനം ഇതിന് ഒരു വലിയ തെളിവാണ്. ഒരു വശത്ത് അവ വലിയ അളവുവരെ ദേശീയ സംസ്കാരങ്ങൾ ഉൾക്കൊണ്ടിട്ടുണ്ടെന്ന് കാണാം. അതോടൊപ്പം തന്നെ പുരാതന യഹൂദ - ക്രിസ്തീയ പൈതൃകത്തോട് ഇണങ്ങിച്ചേരുന്നുമുണ്ട്. ഈ സംയോജനം സഹജവും സ്വാഭാവികവുമായി വരുന്നുണ്ടുതാനും. 18 ഉം, 19 ഉം, 20 ഉം നൂറ്റാണ്ടുകളിൽ യൂറോപ്പിൽ നിന്നും അമേരിക്കയിൽ നിന്നും വന്ന മിഷനറിമാർ മലങ്കര ഓർത്തഡോക്സ് സഭയിൽ കണ്ട അനുഷ്ഠാനങ്ങൾ പുറജാതി മതത്തിന്റേതെന്ന് മുദ്രകുത്തി തരംതാഴ്ത്തി കാണുന്നതിന് ശ്രമിക്കുകയുണ്ടായി. ദീപം, ധൂപം, കുരിശ്, കുരിശുവര എന്നിവ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ആരാധനാനുഷ്ഠാന സംവിധാനം സുവിശേഷത്തിന് നിരക്കുന്നതല്ലെന്ന് പഠിപ്പിക്കുന്നതിനും അവർ ശ്രമിക്കുകയുണ്ടായി. നവീകരണ സഭകളുടെ സുവിശേഷ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഫലമായുണ്ടായ സഭകളിലും അവരുടെ സ്വാധീനത്തിൽ വന്ന സഭകളിലും എന്തിന്, മലങ്കര ഓർത്തഡോക്സ് സഭയിൽ ഒരു പരിധിവരെയും ഈ സ്വാധീനം ഗണ്യമായി ഇന്നും നിലനിൽക്കുന്നത് കാണാം.

ഭാരതത്തിൽ തന്നെ കത്തോലിക്കാ സഭയും നവീകരണ സഭകളും ആരാധന ദേശീയമാക്കുന്നതിനുള്ള പരിശ്രമങ്ങൾ നടത്തുന്നുണ്ട്. ചില ദേശീയ ഘടകങ്ങൾ ആരാധനയിൽ ഉൾക്കൊള്ളുന്നതിന് അവ ശ്രമിക്കുന്നു. Indigenization എന്ന് അവർ അതിനെ വിളിക്കുന്നു. എന്നാൽ ഈ സംരംഭങ്ങൾ ആരാധനയിൽ മോരും മുതിരയും പോലെ നിലകൊള്ളുന്ന

തായേ കാണുന്നുള്ളു. ആരാധനാ സംവിധാനത്തിൽ ഇണങ്ങി ലയിച്ചു ചേർന്ന് വരുന്നുണ്ട്. ഇതിനു കാരണം പാശ്ചാത്യ വേദശാസ്ത്രത്തിന്റെ ചട്ടക്കൂട്ടിൽ നിന്നും മൂക്തമാകാതെ ചില അനുഷ്ഠാനങ്ങൾ മാത്രം സ്വാംശീകരിക്കുന്നത് കൊണ്ടു സഭ ആന്തരാ ദേശീയമായി തീരുന്നു. അനുഷ്ഠാനങ്ങൾ സഹജമായി രൂപപ്പെടുന്നു. പുറംചട്ടയിൽ തങ്ങി നില്ക്കുന്നുവെന്നു മാത്രം. സ്വാഭാവികമായ ഒരു പരിണിതിയിലൂടെ പാകമായി തീർന്നിട്ടില്ല എന്നു ചുരുക്കം.

യൂറോപ്യൻ പ്രബുദ്ധതയുടെ സ്വാധീനം കൊണ്ട് സഭയ്ക്ക് നഷ്ടമായിപ്പോയ ഒരു പ്രധാന മൂല്യം യുക്ത്യാതീതം എന്ന ഘടകമാണ് - അതായത് ദൈവത്തിന് ലോകത്തിൽ പ്രപഞ്ച നിയമങ്ങൾക്കും യുക്തിയുടെ താർക്കികതയ്ക്കും അതീതമായി അത്ഭുതകരമായി ഇടപെടാൻ കഴിയും. പ്രബുദ്ധതയുടെ ഭാഗമായി വന്ന ലിബറലിസം (മിതവാദം) ഈയൊരു തലം നിഷേധിക്കുകയുണ്ടായി. ഇതിനോടുള്ള പ്രതികരണമായി വേണം പെന്തക്കോസ്ത് - കൃപാവര പ്രസ്ഥാനങ്ങളെ വിലയിരുത്തുവാൻ. എന്നാൽ ഈ സഭകളുടെ പ്രതികരണമാകട്ടെ പാശ്ചാത്യ വേദശാസ്ത്രത്തിന്റെ തട്ടകത്ത് നിന്ന് ക്രിസ്തീയ വിശ്വാസത്തെ വിമുക്തമാക്കി ദേശീയ സംസ്കാരത്തെ സ്വാംശീകരിച്ചുകൊണ്ട് ക്രിസ്തീയ സാക്ഷ്യം പൂർത്തീകരിക്കാൻ പര്യാപ്തമായും തീർന്നിട്ടില്ല. ദേശീയ സംസ്കാരം, പുറജാതി സംസ്കാരം എന്നു കണ്ട് നിരാകരിക്കുന്നതിനാണ് അവർ ശ്രമിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഭാരതത്തിലെ സ്വതന്ത്രസഭകളും നവീകരണ സഭകളും മുൻ പ്രസ്താവിച്ചതുപോലെ ദേശീയ ഘടകങ്ങൾ ആരാധനയിൽ ഉൾക്കൊള്ളിക്കുന്നതിന് ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ വിശ്വാസത്തിന്റെ ഉള്ളടക്കത്തിൽ പാശ്ചാത്യ സാമൂഹിക സാംസ്കാരിക പശ്ചാത്തലത്തിൽ നിന്നും രൂപം കൊണ്ട നവീകരണ സഭകളിൽ കാണുന്ന മിതവാദവും (ലിബറലിസം) മൗലികവാദവും (ഫണ്ടമെന്റലിസം) അവ കൂട്ടിക്കലർത്തിയിരിക്കുന്നതായി മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നു. മൊത്തത്തിൽ അവയുടെ ക്രിസ്തീയജീവിതവും സാക്ഷ്യവും ദേശീയ സംസ്കാരത്തോട് ഏറിയ കുറും ബന്ധമില്ലാതെയാണ് കാണപ്പെടുന്നത്.

ഭാരതസഭ ദേശീയ സാംസ്കാരിക പശ്ചാത്തലത്തിൽ ഈ കാലഘട്ടത്തിന്റേതായ ക്രിസ്തീയ സാക്ഷ്യം പൂർത്തീകരിക്കണമെങ്കിൽ അധിനിവേശ സാമ്രാജ്യ വികസന മാതൃകയിലുള്ള സുവിശേഷീകരണ ശൈലിയും യൂറോപ്യൻ പ്രബുദ്ധതയുടെ സ്വാധീനവും പുറന്തള്ളിക്കൊണ്ട് പുതിയനിയമ സുവിശേഷ ദൗത്യനിർവ്വഹണത്തിൽ കാണാൻ കഴിയുന്ന ലാളിത്യത്തിലേക്ക് തിരികെ പോയെങ്കിൽ മാത്രമേ സാധ്യമാവുകയുള്ളൂ. അതേസമയം ദേശീയ സംസ്കാരത്തിന്റെ തനിമയും സ്വത്വവും പ്രകാശിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് ക്രിസ്തീയ സാക്ഷ്യം പൂർത്തീകരിക്കേണ്ടിയുമിരിക്കുന്നു.

12

ദൈവം മനുഷ്യനായി

ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനിയുടെ ഒരു ലേഖന സമാഹാരത്തിന് തിരുമേനി തന്നെ നൽകിയിരിക്കുന്ന തലക്കെട്ട് A Human God (മനുഷ്യദൈവം) എന്നാണ്. ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ A Human God? എന്ന് (ചോദ്യചിഹ്നം ഇട്ടുകൊണ്ട്) ഒരു ലേഖനം തന്നെയുണ്ട്. അതിലെ ചില ആശയങ്ങൾ കർത്താവിന്റെ ജനനപ്പെരുന്നാളിനോട് ചേർന്ന് ചിന്തിക്കുന്നത് സംഗതമാകയാൽ ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

ദൈവം മനുഷ്യനായി തീർന്നത് എന്തിന്? എങ്ങനെ? ആദ്യത്തെ ചോദ്യത്തിന് പൗരസ്ത്യ പിതാക്കന്മാർ നൽകുന്ന ഉത്തരം ഇതാണ്. മനുഷ്യനെ ദൈവം ആക്കുവാൻ ദൈവം മനുഷ്യനായി തീർന്നു. ഇതിന്റെ പ്രതിധ്വനി എന്നോണം നാം പാടുന്നു:

“തൻ സാമ്യം നാം പൂണ്ടിടുവാൻ
നമ്മുടെ സാമ്യം അവൻ പൂണ്ടു”

പാശ്ചാത്യ ചിന്തയിലാവട്ടെ ദൈവം മനുഷ്യനായി തീർന്നത് എന്തിന് എന്ന ചോദ്യത്തിന് സാധാരണ നൽകിക്കാണുന്ന ഉത്തരം പാപത്തിൽ വീണുപോയ മനുഷ്യനെ കരകയറ്റുവാൻ ദൈവം മനുഷ്യനായി തീർന്നു എന്നായിരിക്കും. ഈ ഉത്തരം പൗരസ്ത്യർക്കു സ്വീകാര്യം തന്നെ. എന്നാൽ ഇതിൽ രക്ഷയെപ്പറ്റി ഋണാത്മകമായ ഒരു ധാരണയ്ക്കാണ് മുൻതൂക്കം. അതുകൊണ്ട് പൗരസ്ത്യർ ഈ ഉത്തരം കൊണ്ട് തൃപ്തരല്ല. മനുഷ്യൻ ക്രിസ്തുവിലൂടെ പാപത്തിൽ നിന്ന് മോചനം പ്രാപിക്കുക മാത്രമല്ല ദൈവസ്വരൂപത്തിലേക്ക് വളരുവാനും കൂടി വിളിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തെ ചിന്തയിൽ കുഴിയിൽ വീണ മനുഷ്യനെ കൈനീട്ടി കരകയറ്റുന്ന ചിത്രമാണ് തെളിഞ്ഞു വരിക. രണ്ടാമത്തേതിലാകട്ടെ ദൈവസ്വരൂപത്തിൽ നിരന്തരം വളർന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഒരു പുതുമനുഷ്യന്റെ ചിത്രം തെളിഞ്ഞുവരുന്നു. പുതുമനുഷ്യനായ ക്രിസ്തുവിൽ പുതുക്കം പ്രാപിച്ച് ദൈവസ്വരൂപത്തിലേക്ക് വളരുന്ന മനുഷ്യൻ. ഈ ഊന്നൽ പാശ്ചാത്യസഭയുടെ പ്രബോധനത്തിൽ കാണാത്തതിന് കാരണം മനുഷ്യപ്രകൃതി

യെപ്പറ്റിയുള്ള താഴ്ന്ന ചിന്തയാണ്. അഗസ്തീനോസിന്റെ വീക്ഷണത്തിൽ മനുഷ്യൻ അടിസ്ഥാനപരമായി പാപിയും നിസ്സഹായനും ആണ്. ഈ സമീപനം പാശ്ചാത്യ ക്രിസ്തീയ ചിന്തയിൽ ആഴമായി കടന്നുകൂടിയിട്ടുണ്ട്. പൗരസ്ത്യ ചിന്തയിൽ നന്മയാണ് മനുഷ്യന്റെ സഹജഭാവം. പലപ്പോഴും തിന്മയ്ക്ക് വിധേയനാകുന്നെങ്കിലും ദൈവത്തിന്റെ കാണപ്പെട്ട രൂപമാണ് മനുഷ്യൻ - ദൈവസ്വരൂപം. ദൈവസ്വരൂപം നന്മയാണ്. അതുകൊണ്ട് മനുഷ്യന്റെയും അടിസ്ഥാനഭാവം നന്മയത്രെ. വീഴ്ച മൂലം ദൈവസ്വരൂപത്തിൽ വന്നുപോയ വൈകല്യം നികത്തി പൂർണ്ണതയിലേക്ക് നയിക്കാനാണ് ദൈവം തന്നെ മനുഷ്യനായി തീർന്നത്.

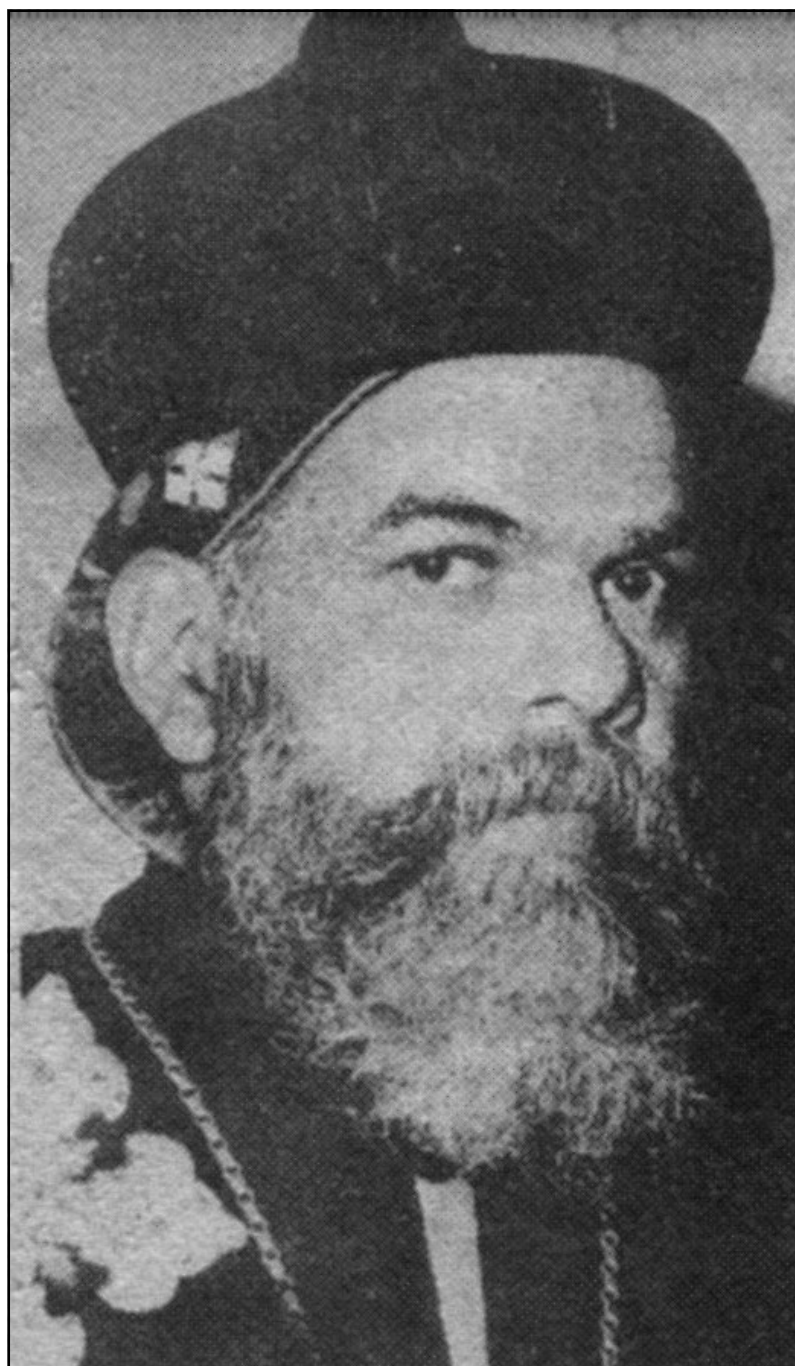
ദൈവം മനുഷ്യനായി തീർന്നത് എങ്ങനെ? ദൈവത്തെ ആരും ഒരു നാളും കണ്ടിട്ടില്ല (യോഹ. 1:18) എന്ന് സുവിശേഷകൻ പറയുന്നുണ്ടല്ലോ. എങ്കിലും ദൈവം മനുഷ്യർക്ക് സ്വയം കാണിച്ചുകൊടുക്കുന്ന സംഭവങ്ങൾ വേദപുസ്തകത്തിൽ ഉടനീളം പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടു എന്ന് പറയുന്നു. തുടർന്നുള്ള വിവരണത്തിൽ ദൈവം മൂന്ന് പുരുഷന്മാരായി അബ്രഹാമിനോട് വ്യാപരിച്ചതായാണ് ഈ അദ്ധ്യായത്തിൽ കാണുന്നത്. മൂന്ന് പുരുഷന്മാർ, ദൈവം എന്നീ പദങ്ങൾ മാറി മാറി ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്നു. ഈ രീതി തന്നെ ദൈവം യാക്കോബിന് പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ട സംഭവത്തിലും കാണാം. “ഒരു പുരുഷൻ ഉഷ്ണസാകുവോളം യാക്കോബിനോട് മല്ലുപിടിച്ചു” എന്നാണ് ഉൽപ്പത്തി 32:24 -ൽ പറയുന്നത്. എന്നാൽ 32:30 -ൽ അത് ദൈവം തന്നെ എന്ന് യാക്കോബ് കണ്ടെത്തുന്നു. യേശുവിന്റെ ദർശനത്തിലും മനുഷ്യരൂപിയായിട്ടാണ് പ്രവാചകൻ ദൈവത്തെ കാണുന്നത് (യെശ. 6:1-5). യെഹൂദ്യയുടെ ദർശനത്തിലും മനുഷ്യസാദൃശ്യത്തിലാണ് യഹോവയെ കാണുന്നത് (യെഹ. 1:26).

ദൈവം ശിംശോന്റെ മാതാപിതാക്കന്മാർക്ക് ദൈവപുരുഷന്റെ രൂപത്തിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നതായി പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു (ന്യായ. 13:6). അതേ സമയം തന്നെ അത് ദൈവദൂതൻ എന്നും പറയുന്നു (ന്യായ. 13:9-21). വേദപുസ്തകത്തിൽ ദൈവദൂതനായി ദൈവം പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്ന ഭാഗങ്ങൾ വളരെയുണ്ട്. ഹാരാറിന് പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്ന ദൈവദൂതൻ ദൈവം തന്നെ യെന്ന് അവർ തിരിച്ചറിയുന്നു (ഉൽ. 16:7-13). ഇങ്ങനെ ദൈവം മനുഷ്യരുടെ ജീവിതത്തിൽ ദൈവദൂതരിലൂടെ ഇടപെടുന്ന ധാരാളം ഭാഗങ്ങൾ വേദപുസ്തകത്തിലുണ്ട്. പുതിയനിയമ ഭാഗങ്ങൾ വളരെ സുപരിചിതമാണല്ലോ. യൗസേപ്പിനും (മത്താ. 1:20, 2:13,19), സഖർയ്യാവിനും (ലൂക്കോ. 1:11), അപ്പോസ്തോലന്മാർക്കും (അപ്പോ. 5:19), ഫിലിപ്പോസിനും (അപ്പോ. 8:26), കൊർനേല്ലോസിനും (അപ്പോ. 10:3) പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നതായി രേഖപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. ദൂതന്മാർ മനുഷ്യർക്ക് സമാനരായി ദൈവസന്നിധിയിൽ നിൽക്കുന്നു. അവർ മനുഷ്യരെ ദൈവസന്നിധിയിൽ പ്രതിനിധാ

നവും ചെയ്യുന്നു. ഇങ്ങനെ മുൻ പറഞ്ഞവിധം മനുഷ്യരൂപിയായും ദൂതനായും ദൈവം മനുഷ്യനെ അഭിമുഖീകരിക്കുന്നു. എന്നാൽ കാലത്തികവിൽ ദൈവം മനുഷ്യനായി പിറന്നു.

മനുഷ്യസ്നേഹത്തെ പ്രതിയത്രെ ദൈവം മനുഷ്യനായിത്തീർന്നത്. എന്നാൽ ഇത് മറ്റൊരു യാഥാർത്ഥ്യത്തിലേക്ക് വിരൽ ചൂണ്ടുന്നു. മനുഷ്യൻ ദൈവസ്വരൂപിയായതുകൊണ്ടാണ് ദൈവത്തിന് മനുഷ്യരൂപം സ്വീകരിക്കാനാവുക. വികലമായിത്തീർന്ന ദൈവസ്വരൂപം വീണ്ടെടുത്ത് പൂർണ്ണ മനുഷ്യനായി തീരണമെന്നതാണ് മനുഷ്യനെ സംബന്ധിച്ച ദൈവോദ്ദേശ്യം.

ഈ ദൈവിക പദ്ധതിയത്രെ കാലത്തികവിൽ ക്രിസ്തുവിലൂടെ പൂർത്തീകരിക്കപ്പെട്ടതും ഇന്നും പൂർത്തീകരിക്കപ്പെടേണ്ടതും.

13

മർത്ത്യീകരണവും ദൈവീകരണവും

മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനി പലപ്പോഴായി രചിച്ച ലേഖനങ്ങളുടെ സമാഹാരമാണ് A Human God എന്ന ഗ്രന്ഥം. ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചിരിക്കുന്ന ഒരു ലേഖനത്തിന് ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ തലക്കെട്ടു തന്നെ നൽകിയിരിക്കുന്നു. ചോദ്യചിഹ്നത്തോടെയാണ് ലേഖനത്തിന്റെ ശീർഷകം എന്ന വ്യത്യാസമേയുള്ളൂ. പ്രസ്തുത ലേഖനത്തിന് നൽകിയിരിക്കുന്ന ഉപശീർഷകം ഇങ്ങനെയാണ്. “God's Becoming Human beings and Human beings' Becoming God. A Brief Introduction to the Christian Doctrine of Theosis.” ഇത് ഏതാണ്ട് ഇങ്ങനെ വിവർത്തനം ചെയ്യാം. “ദൈവം മനുഷ്യനായിത്തീർന്നതും മനുഷ്യർ ദൈവമായിത്തീരുന്നതും. ദൈവീകരണം എന്ന ക്രിസ്തീയ വിശ്വാസത്തിനൊരാമുഖം.” 1982 ഒക്ടോബർ 22 - 24 തീയതികളിൽ തൃപ്പൂത്തുപുളിയിൽ കൂടിയ ഏഴാമത് ഓർത്തഡോക്സ് ലൂമറൻ സംവാദത്തിൽ ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനി അവതരിപ്പിച്ച ലേഖനമാണിത്. പ്രസ്തുത സംവാദത്തിൽ ഓർത്തഡോക്സ് സഭയുടെ പ്രതിനിധിയായി ഈ ലേഖകനും സംബന്ധിച്ചിരുന്നു. അന്ന് അവതരിപ്പിച്ച ലേഖനം അതേപടി സമാഹാരഗ്രന്ഥത്തിൽ ചേർത്തിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ അന്ന് ലേഖനം അവതരിപ്പിക്കുമ്പോൾ ഇപ്പോൾ കൊടുത്തിരിക്കുന്ന പ്രധാന ശീർഷകം ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ഉപശീർഷകം ശീർഷകമായിതന്നെ നൽകിയിരുന്നു. സമാഹാരഗ്രന്ഥത്തിൽ ഈ ലേഖനം ഉൾക്കൊള്ളിക്കുമ്പോൾ തിരുമേനി തന്നെ ഇങ്ങനെയൊരു ശീർഷകം നൽകുകയും അതുതന്നെ തന്റെ സമാഹാരഗ്രന്ഥത്തിന്റെ തലക്കെട്ടായി സ്വീകരിക്കുകയുമായിരുന്നു. ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ തലക്കെട്ടായി വന്നപ്പോൾ ചോദ്യചിഹ്നം ഒഴിവാക്കി എന്നു മാത്രം. 1992 -ലാണ് സമാഹാര ഗ്രന്ഥം പ്രകാശിപ്പിച്ചത്. ലേഖനം എഴുതിയതാകട്ടെ 1982 ലും.

A Human God?, ഈ ശീർഷകം മലയാളത്തിലേക്ക് വിവർത്തനം ചെയ്യുക ദുഷ്കരമാണ്. അതേപടി വിവർത്തനം ചെയ്യുന്നപക്ഷം അനുവാചകർക്ക് മനസിലാക്കുവാൻ ബുദ്ധിമുട്ടായെന്നു വരും. തെറ്റായി മനസിലാക്കിയെന്നും വരും. ലേഖനത്തിന്റെ ഉപശീർഷകത്തിന്റെയും ഉള്ളടക്കം

ത്തിന്റെയും അടിസ്ഥാനത്തിൽ പ്രധാന ശീർഷകത്തിന് തിരുമേനി രണ്ട് അർത്ഥതലങ്ങൾ നൽകുന്നുണ്ടെന്ന് മനസ്സിലാക്കാൻ വിഷമമില്ല. ഒന്ന്, മനുഷ്യനായിത്തീർന്ന ഒരു ദൈവമോ? ദൈവമായിത്തീരുന്ന ഒരു മനുഷ്യനോ? (A God who became human? A Human who becomes God?) ആദ്യത്തേത് കർത്താവിനെ പരാമർശിക്കുന്നുവെങ്കിൽ രണ്ടാമത്തേത് ക്രിസ്തുവിലൂടെ രൂപാന്തരത്തിലേക്ക് വളരുന്ന മനുഷ്യനെ പരാമർശിക്കുന്നു. നമ്മുടെ ദൈവം മനുഷ്യനായിത്തീർന്ന ഒരു ദൈവമാണോ? അതേ, ക്രിസ്തുവിനെ നോക്കൂ. അവൻ നമുക്കുവേണ്ടി മനുഷ്യനായിത്തീർന്ന ദൈവമത്രേ. മാത്രമല്ല, ക്രിസ്തുവിലൂടെ ദൈവമായിത്തീരുന്ന മനുഷ്യനെപ്പറ്റിയുള്ള സങ്കല്പവും നമ്മുടെ വിശ്വാസത്തിന്റെ കാതലാണ്.

“മനുഷ്യനായ ഒരു ദൈവം” എന്ന പ്രയോഗത്തിൽ ‘ഒരു’ (a) എന്ന വിശേഷണം കൊണ്ട് മറ്റ് അവതാരങ്ങളെ അംഗീകരിക്കുന്നു എന്നർത്ഥമില്ല. ക്രിസ്തുവിനെ നോക്കി, “മനുഷ്യനായിത്തീർന്ന ഒരു ദൈവമാണ് നമുക്കുള്ളത്” എന്നു പറയാൻ കഴിയും എന്നാണ് സൂചന (Ours is a human God - a human God). ‘a’, ‘the’ എന്നീ വിച്ഛേദക ഭേദകങ്ങൾ (articles) അതതു സന്ദർഭം കൊണ്ടു മനസ്സിലാക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു എന്നു സാരം.

‘ദൈവം മനുഷ്യനായി’ എന്ന അർത്ഥത്തിൽ തന്നെയാണ് യോഹന്നാൻ ശ്ലീഹാ “വചനം ജഡമായിത്തീർന്നു” (യോഹ. 1:14) എന്നു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നത്. എങ്കിലും ‘ജഡമായിത്തീർന്നു’ എന്ന പ്രയോഗത്തിൽ ഒരു വിശേഷാർത്ഥം അടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. ‘ജഡം’ എന്ന വാക്ക് ഒരു മുഴു വ്യക്തിത്വത്തെത്തന്നെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു. അതേ സമയം ജഡശരീരം സ്വീകരിച്ചു തന്നെ ദൈവം മനുഷ്യനായിത്തീർന്നു എന്ന ഊന്നലും അതിൽ ഉൾക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ഇങ്ങനെ ജഡശരീരിയായ മനുഷ്യനായിത്തീർന്ന ദൈവമാണ് യേശുക്രിസ്തു.

ദൈവം സർവ്വാതീതനല്ലേ? സ്ഥലകാലങ്ങളുടെ പരിധിയും പരിമിതിയും ഉള്ളവൻ ദൈവമാകുന്നതെങ്ങനെ? A Human God? നമ്മുടെ ദൈവം സർവ്വാതീതനായിരിക്കവേ തന്നെ പരിമിതികൾ സ്വയം സ്വീകരിച്ച് മനുഷ്യസ്നേഹത്തെപ്രതി മനുഷ്യനായിത്തീർന്നു. അതുകൊണ്ട് നമുക്ക് ഉറപ്പിച്ചുപറയാം: “നമ്മുടെ ദൈവം മനുഷ്യനായിത്തീർന്ന ഒരു ദൈവം തന്നെ” എന്ന്.

ചോദ്യം: Is your God a human God? ഉത്തരം: Yes, our God is a human God. ചോദ്യചിഹ്നത്തോടെയുള്ള ലേഖനത്തിന്റെ തലക്കെട്ടും ചോദ്യചിഹ്നം ഇല്ലാതെയുള്ള ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ തലക്കെട്ടും ഇത്തരം സംവാദത്തിന്റെ ചലനാത്മകതയിൽ അർത്ഥപൂർണ്ണമാണ്. മനുഷ്യനായിത്തീർന്ന

ദൈവത്തെക്കുറിച്ചുള്ള സങ്കല്പം അന്നും ഇന്നും മനുഷ്യബുദ്ധിക്കും യുക്തിക്കും എത്തിപ്പിടിക്കാവുന്നതിലും അപ്പുറമാണ്. അത് പലർക്കും ചോദ്യചിഹ്നമായി ഇന്നും അവശേഷിക്കുന്നു. എന്നാൽ ക്രിസ്തുവിനെ കണ്ടറിഞ്ഞവർക്ക് അത് ചോദ്യചിഹ്നം മാറി വിശ്വാസപ്രഖ്യാപനമായിത്തീർന്നു.

‘A human God’ എന്നതിന് മറ്റൊരു അർത്ഥമെങ്കിലും കൂടിയുണ്ടെന്ന് സൂചിപ്പിച്ചല്ലോ. മനുഷ്യനായിത്തീർന്ന ദൈവം എന്ന സങ്കല്പത്തിൽ ദൈവമായിത്തീരുന്ന മനുഷ്യൻ എന്ന സങ്കല്പവും അന്തർഭവിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇതിന് ദൈവീകരണം (deification=theosis) എന്നു പറയുന്നു. ദൈവമായിത്തീരുക, ദൈവീകരിക്കപ്പെടുക എന്നീ പ്രയോഗങ്ങൾ കൊണ്ട് ദൈവസ്വരൂപമായിത്തീരുക (2 കോരി. 3:18), ദൈവമക്കളായിത്തീരുക (റോമാ. 8:14), ദൈവ സ്വഭാവത്തിൽ പങ്കാളികളായിത്തീരുക (2 പത്രോ. 1:4) എന്നർത്ഥം.

‘ദൈവം മനുഷ്യനായിത്തീർന്നു’ എന്ന പ്രസ്താവത്തിൽ കാണുന്ന അതേ യുക്തിഹീനത ‘മനുഷ്യൻ ദൈവമായിത്തീർന്നു’ എന്ന പ്രസ്താവത്തിലുമുണ്ട്. ഈ ചോദ്യത്തിന് മതിയായ ഉത്തരം കർത്താവിന്റെ മർത്ത്യതയാണ്. മുൻപറഞ്ഞ രണ്ടർത്ഥമെങ്കിലും ക്രിസ്തുവിൽ ഏകീഭവിച്ച് ജീവിക്കുന്ന യാഥാർത്ഥ്യമായി നാം കൺമുമ്പിൽ കാണുന്നു. യുക്തിയുടെ താർക്കികതയെ മിണ്ടക്കുന്ന അനുഭവത്തിലുറച്ച വിശ്വാസമായി നാം നേരിട്ടറിയുന്നു.

14

ദൈവികരണം ഏഷ്യൻ ആഫ്രിക്കൻ സഭാ പൈതൃകം

പാശ്ചാത്യ ആദ്ധ്യാത്മികതയിൽ മനുഷ്യനെ സംബന്ധിച്ച് പരസ്പര വിരുദ്ധമായ രണ്ട് ആശയങ്ങൾ എപ്പോഴും നിലനിൽക്കുന്നതായി കാണാം. ഒന്ന് മനുഷ്യന്റെ ബുദ്ധിയ്ക്കും യുക്തിയ്ക്കും നൽകുന്ന അമിതമായ പ്രാധാന്യം. രണ്ട് തീർത്തും പാപിയും നിസ്സഹായനുമാണ് മനുഷ്യൻ എന്ന സങ്കല്പം. ആദ്യത്തേത് മനുഷ്യബുദ്ധി ദൈവമനസ്സിന് തുല്യമാണെന്ന് വാഴ്ത്തുമ്പോൾ, രണ്ടാമത്തേത് മനുഷ്യസ്വഭാവം ശപ്തവും നിന്ദ്യവുമായി ഇകഴ്ത്തുന്നു. പൗരസ്ത്യ ആദ്ധ്യാത്മികതയാകട്ടെ, മനുഷ്യബുദ്ധിയ്ക്ക് പരിമിതികൾ ഉണ്ടെന്നു പറയുമ്പോൾ തന്നെ ദൈവസ്വരൂപത്തിന്റെ പൂർണ്ണതയിലേക്ക് രൂപാന്തരപ്പെട്ടു വളരുവാൻ മനുഷ്യന് കഴിയും എന്ന് പഠിപ്പിക്കുന്നു. മനുഷ്യന് ദൈവത്തെ ബുദ്ധികൊണ്ട് കണ്ടെത്താൻ കഴിയുകയില്ല. ദൈവത്തിന്റെ ഉണ്മ മനുഷ്യബുദ്ധിയ്ക്കും കണ്ണുകൾക്കും അപ്രാപ്യമാണ്. അതേസമയം ദൈവത്തെ കാണാനും കഴിയും. മോശ ദൈവത്തെ കണ്ടതു പോലെ (പുറ. 33:17-23), മറുപമലയിൽ ശിഷ്യന്മാർ ദൈവത്തേ ജസ്റ്റ് കണ്ടതുപോലെ (ലൂക്കോസ് 9:28-36). ദൈവത്തെ കാണുക എന്നാൽ ദൈവ തേജസ് അല്ലെങ്കിൽ ദൈവപ്രകാശം കാണുകയാണ്. ദൈവതേജസ് കണ്ടയാൾ ദൈവതേജസ് ധരിക്കുന്നു (പുറ. 34:29-35). ദൈവത്തെ കണ്ട് അതായത് ദൈവതേജസ് കണ്ട് ദൈവതേജസ് ധരിക്കുകയാണ് ദൈവികരണം.

ദൈവികരണം എന്ന പദം പാശ്ചാത്യസഭകൾ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്ന പല വേദശാസ്ത്ര നിഘണ്ടുക്കളിലും കാണാൻ കഴിയുന്നില്ല. ഉദാഹരണമായി *ദി ഓക്സ്ഫഡ് ഡിക്ഷണറി ഓഫ് ദി ക്രിസ്ത്യൻ ചർച്ച്* ആംഗ്ലിക്കൻ സഭാ പാരമ്പര്യത്തിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിരിക്കുന്ന ഒരു വേദശാസ്ത്രനിഘണ്ടു വാണ്. ദൈവികരണം എന്ന പദം (തിയോസ് ഓർ ഡിവിനിസേഷൻ) ഈ നിഘണ്ടുവിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല. കത്തോലിക്കാസഭ ഫ്രഞ്ച് ഭാഷയിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിരിക്കുന്ന *ഡിക്ഷണറി ഓഫ് കാത്തോലിക് തിയോളജി* എന്ന 30 വാല്യങ്ങളുള്ള ബൃഹത്തായ വേദശാസ്ത്ര നിഘണ്ടുവിലും

ഈ പദം കാണുന്നില്ല. ദൈവീകരണം എന്ന ആശയം നവീകരണസഭയ്ക്കും കത്തോലിക്കാ സഭയ്ക്കും സ്വീകാര്യമല്ല എന്നാണ് ഇത് സൂചിപ്പിക്കുന്നത്.

ദൈവീകരണത്തെപ്പറ്റി ഈ നൂറ്റാണ്ടിൽ കൂടുതൽ ചർച്ച ചെയ്തിട്ടുള്ളത് ബൈസന്റീൻ ഓർത്തഡോക്സ് പാരമ്പര്യത്തിലുള്ള വേദപണ്ഡിതന്മാരാണ്, സംശയമില്ല. ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനി അവരിൽ നിന്നും പ്രചോദനം ഉൾക്കൊണ്ടിട്ടുണ്ടെന്നുള്ളതും ശരിതന്നെ. ഇതിന്റെ അർത്ഥം ദൈവീകരണം എന്ന ആശയം ബൈസന്റീൻ സഭകളുടെ മാത്രം പാരമ്പര്യമാണെന്നല്ല. കൽക്കദൂൻ സുന്നഹദോസിന് ശേഷമാണല്ലോ (എ. ഡി. 451) റോമൻ, ബൈസന്റീൻ പാരമ്പര്യങ്ങൾ ഓരോന്നും തനതായ വഴിക്ക് തിരിഞ്ഞു പോകുന്നത്. അതിനുമുമ്പുള്ള പൊതു പൈതൃകത്തിൽ തന്നെ ദൈവീകരണം എന്ന ആശയം രൂപംകൊണ്ട് കഴിഞ്ഞിരുന്നു. ഇക്കാര്യം വിശദമായി നമുക്ക് പറഞ്ഞുതന്നത് ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനിയാകുന്നു. മലങ്കര ഓർത്തഡോക്സ് സഭയിലെ ഉന്നതശീർഷരായ വേദപണ്ഡിതരിൽ പലരും ഈ വിഷയം വേണ്ടത്ര പരിഗണിക്കാതിരുന്നതിന് കാരണം അവർ അത്രകണ്ട് പാശ്ചാത്യ ദൈവശാസ്ത്രത്തിന്റെ സ്വാധീനത്തിലായിപ്പോയി എന്നതുകൊണ്ടത്രെ.

ശിശുസ്നാനം, മരിച്ചവർക്കുവേണ്ടിയുള്ള പ്രാർത്ഥന, വിശുദ്ധരോടുള്ള സംസർഗ്ഗം എന്നിവയാണ് ഓർത്തഡോക്സ് സഭയെ നവീകരണ സഭകളിൽ നിന്ന് വേർതിരിച്ച് കാണിക്കുന്ന ഘടകങ്ങൾ എന്നാണ് നമ്മുടെ പൊതുധാരണ. വിപരീതോപദേശങ്ങൾക്കെതിരെ ഓർത്തഡോക്സ് സഭയുടെ വിശ്വാസം ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നതുകൊണ്ട് മാത്രം പൗരസ്ത്യസഭാ പൈതൃകത്തിന്റെ ആഴം കണ്ടെത്തുവാൻ കഴിഞ്ഞെന്ന് വരുന്നില്ല. ഇതുപോലെ തന്നെയാണ് സാർവ്വത്രിക സുന്നഹദോസുകൾ രൂപപ്പെടുത്തിയ വിശ്വാസപ്രമാണവും അവ എടുത്ത തീരുമാനങ്ങളും. വേദവിപരീതങ്ങൾക്കെതിരെ നിൽക്കുവാൻ സഭയെ അവ ശക്തമാക്കി എന്നുള്ളതിനു സംശയമില്ല. ഇന്നും അവ നമ്മുടെ വിശ്വാസത്തിന്റെ അടിസ്ഥാന പ്രമാണങ്ങൾ തന്നെ. എന്നാൽ അതേസമയം ഓർത്തഡോക്സ് സഭാ പൈതൃകത്തെ സുന്നഹദോസ് നിശ്ചയങ്ങളുടെ പരിധിയിൽ ഒതുക്കാനാവില്ല. വിശാലമാണ് ആ പൈതൃകം. വേദപുസ്തകവും വി. പിതാക്കന്മാരുടെ പ്രബോധനങ്ങളും ചേർത്തിണക്കി ആരാധനയും തപശ്ചര്യകളും കൊണ്ടുണ്ടാവുന്ന അനുഭവത്തിൽ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള ഒരു ജീവിത വാഗ്ദാനം പൗരസ്ത്യസഭാ പാരമ്പര്യത്തിനുണ്ട്. ഇത്തരമൊരു പൈതൃകത്തിന്റെ അർത്ഥവും പ്രസക്തിയും ബോധ്യമാവാത്തതുകൊണ്ടാണ് ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനിയുടെ പഠനങ്ങൾ പലർക്കും ഇന്നും മനസ്സിലാകാതിരുന്നത് എന്ന് പറയുകതന്നെ വേണം.

സഭയുടെ ആദിമചരിത്രം പരിശോധിക്കുമ്പോൾ ഓറിയന്റൽ സഭകളുടെ സംഭാവനകളും ക്രിസ്തീയ ചരിത്രത്തിൽ അവയ്ക്കുള്ള പ്രാധാന്യവും ബോധ്യമാകും. ഇത് ഉയർത്തിപ്പിടിക്കുന്നതിൽ ദത്തശ്രദ്ധനായിരുന്നു മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ്. യഹൂദ ക്രിസ്തീയ പൈതൃകം (ജൂഡിയോ - ക്രിസ്ത്യൻ ഹെറിറ്റേജ്) അതായത് വേദപുസ്തകത്തിൽ നിന്നും അപ്പസ്തോലിക പിതാക്കന്മാരുടെ പ്രബോധനങ്ങളിൽ നിന്നും ഉരുത്തിരിഞ്ഞുവന്ന വിശ്വാസത്തിന്റെ അനസ്തുതത ഇന്നും കാത്തുസൂക്ഷിക്കുന്നത് ഓറിയന്റൽ ഓർത്തഡോക്സ് സഭകളാണ്. ഈ സഭകളെല്ലാം തന്നെ ഏഷ്യയിലും ആഫ്രിക്കയിലും ഉള്ളവയാണ്. ദൈവീകരണം സംബന്ധിച്ച പ്രബോധനങ്ങളുടെ സ്രോതസ് വേദപുസ്തകത്തിലും ആദി പിതാക്കന്മാരുടെ കൃതികളിലും കണ്ടെത്താൻ കഴിയും. ഇവയെല്ലാം തന്നെ മുൻപറഞ്ഞതുപോലെ കൽക്കദൂൻ സുന്നഹദോസിന് മുമ്പുള്ളതാണ്. ഈ പൈതൃകത്തെ ഏഷ്യൻ ആഫ്രിക്കൻ പൈതൃകം എന്ന് ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനി വിളിക്കുന്നു. ഇത് രണ്ടുമൂന്ന് കാരണങ്ങൾ കൊണ്ടാണ്. (1) ഈ പിതാക്കന്മാർ ഏഷ്യൻ-ആഫ്രിക്കൻ രാജ്യങ്ങളിൽ നിന്നുള്ളവരോ അവിടുത്തെ സഭകളിൽ നിന്നുള്ളവരോ ആകുന്നു. (2) കൽക്കദൂൻ സുന്നഹദോസിന് ശേഷം വികാസം പ്രാപിച്ച ഗ്രീക്ക്-ബൈസന്റീൻ പാരമ്പര്യത്തിന്റെ സ്വാധീനത്തിൽ അവ വരുന്നില്ലെന്നു എടുത്തുകാണിക്കുന്നു. (3) പാശ്ചാത്യ ക്രിസ്തീയ പാരമ്പര്യത്തിൽ നിന്നും (യൂറോപ്യൻ - അമേരിക്കൻ) അവയെ മാറ്റിനിർത്തുന്നു.

ദൈവീകരണം എന്ന വിഷയം കൈകാര്യം ചെയ്തിട്ടുള്ള ആദിമ പിതാക്കന്മാരിൽ പ്രധാനികളാണ് നിസായിലെ വി. ഗ്രിഗോറിയോസും (എ. ഡി. 335-398), അലക്സന്ത്രിയായിലെ വി. കുറിലോസും (എ. ഡി. 370-444). ഒന്നാമൻ ഏഷ്യാക്കാരനും രണ്ടാമൻ ആഫ്രിക്കക്കാരനും. ദൈവീകരണം സംബന്ധിച്ച് ഇവരുടെ പ്രബോധനങ്ങൾ അടുത്ത അദ്ധ്യായത്തിൽ പ്രതിപാദിച്ചുകൊള്ളാം.

ചുരുക്കത്തിൽ ഓറിയന്റൽ ഓർത്തഡോക്സ് സഭകളുടെ പാരമ്പര്യത്തിൽ ഉറച്ചുനിന്നുകൊണ്ടാണ് ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനി തന്റെ ചിന്ത വികസിപ്പിച്ചെടുക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുന്നത്. ഏത് വിഷയം കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിലും അദ്ദേഹം സ്വീകരിച്ചുകാണുന്ന രീതി വേദപുസ്തകത്തിലും ആദിമ പിതാക്കന്മാരുടെ പ്രബോധനങ്ങളിലുമുള്ള പ്രസ്തുത വിഷയങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനം കണ്ടെത്തുകയത്രെ. ദൈവീകരണത്തെക്കുറിച്ച് ചർച്ച ചെയ്യുമ്പോഴും അദ്ദേഹം ഈ രീതി തന്നെ നിലനിർത്തുന്നു. ഓറിയന്റൽ സഭകൾക്ക് തനതായ ഒരു ദൈവശാസ്ത്രം ഉണ്ടെന്ന് ലോകസഭകൾക്ക് കാണിച്ചുകൊടുത്ത മഹാനാണ് മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ്.

15

ആദ്ധ്യാത്മികതയുടെ നൈരന്ത്യരം

പൗലോസ് മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനി പരുമല തിരുമേനിയുടെ ഒരു ഭക്തനായിരുന്നു. 1975 -ൽ എപ്പിസ്കോപ്പായി വാഴിക്കപ്പെടുന്ന സന്ദർഭം. ‘മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ്’ എന്ന അഭിധാനം സ്വീകരിക്കുന്നതിൽ അദ്ദേഹം പ്രത്യേകം താല്പര്യം കാണിച്ചത് ഇപ്പോഴും ഓർക്കുന്നു. ഇതിന് രണ്ട് കാരണങ്ങളുണ്ട്. ഒന്ന്, ഗ്രിഗോറിയോസ് എന്ന പദത്തിന്റെ വാചാർത്ഥത്തിന്റെ പ്രസക്തി. രണ്ട്, ഗ്രിഗോറിയോസ് എന്ന പേരിൽ അറിയപ്പെട്ടിരുന്ന നിസ്സായിലെ വി. ഗ്രിഗോറിയോസ്, നാസിയാൻസസിലെ വി. ഗ്രിഗോറിയോസ്, മലങ്കര സഭാപിതാക്കന്മാരായിരുന്ന പരുമല മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ്, ഗീവർഗീസ് ദ്വിതീയൻ ബാവാ (ഗ്രിഗോറിയോസ് എന്നായിരുന്നു അദ്ദേഹം എപ്പിസ്കോപ്പായപ്പോൾ സ്വീകരിച്ച നാമം), പാമ്പാടിയിലെ മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് എന്നീ പിതാക്കന്മാരോടുള്ള അതിയായ ആദരവും ഭക്തിയും.

ഗ്രിഗോറിയോസ് എന്ന പദത്തിന്റെ അർത്ഥം ‘ഉണർന്നിരിക്കുന്നവൻ’ എന്നാണ്. ഈ പദത്തിന്റെ ക്രിയാരൂപം പുതിയനിയമത്തിൽ ധാരാളം ഉപയോഗിച്ചിട്ടുണ്ട്. Gregorein എന്ന ഗ്രീക്ക് ക്രിയാരൂപത്തിന്റെ അർത്ഥം ‘ഉണർന്ന് കാത്തിരിക്കുക’ എന്നതാണ്. മണവാളനു വേണ്ടി കാത്തിരിക്കുന്ന കന്യകമാരുടെ ഉപമയുടെ ഒടുവിൽ ഉണർന്നിരിപ്പിൻ എന്ന് കർത്താവ് പ്രബോധിപ്പിക്കുന്നു (മത്താ. 25:13). മറ്റൊരുപക്ഷത്തിൽ യജമാനൻ ഏതു സമയത്തും വരാം എന്നതുകൊണ്ട് വാതിൽ കാവൽക്കാരൻ ഏതു സമയത്തും ഉണർന്ന് കാത്തിരിക്കുന്നതുപോലെ നാമും ഉണർന്നിരിക്കണം എന്ന് കർത്താവ് പ്രബോധിപ്പിക്കുന്നു. ആദ്യത്തെ ഉപമ ആദ്ധ്യാത്മിക ജീവിതം ലോകത്തിന്റെ പ്രലോഭനങ്ങളുടെ ആലസ്യത്തിൽ അമർന്നു പോകാതെ സൂക്ഷിക്കണമെന്നാണ് സൂചിപ്പിക്കുന്നത്. രണ്ടാമത്തെ ഉപമ ദൈവവേലയ്ക്കായി വിളിക്കപ്പെടുന്ന കർത്തുദാസനു നൽകുന്ന പ്രബോധനമാണ്. ഈ രണ്ടു തലങ്ങളും “ഉണർന്നിരിപ്പിൻ” എന്ന കർത്താവിന്റെ കല്പനയിൽ അടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. ഈ വാക്കിന്റെ

സാരസ്യം ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനി എപ്പിസ്കോപ്പായി വാഴിക്കപ്പെടുന്നതിനു മുമ്പ് അച്ചനായിരുന്നപ്പോൾ തന്നെ സെമിനാരി വിദ്യാർത്ഥികളായ ഞങ്ങൾക്ക് വിവരിച്ചു പറഞ്ഞുതന്നത് ഓർക്കുന്നു.

ആദിമ സഭാപിതാക്കന്മാരിൽ ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനിയെ ഏറ്റവും മധികം സ്വാധീനിച്ചിട്ടുള്ളത് നിസ്സായിലെ വി. ഗ്രിഗോറിയോസ് അത്രെ. തികഞ്ഞ ഭക്തനും ദാർശനികനും വേദശാസ്ത്രജ്ഞനുമായിരുന്നു വി. ഗ്രിഗോറിയോസ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചിന്തയുടെ കാലിക പ്രസക്തി ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നതാണ് ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനിയുടെ സുപ്രധാന ഗ്രന്ഥങ്ങളെല്ലാം തന്നെ.

ആധുനിക മലങ്കരസഭയുടെ ചരിത്രം പരിശോധിക്കുമ്പോൾ പരുമല തിരുമേനിയുടെ ഭക്തിജീവിതമാതൃക നിർണ്ണായകമായ ഒരു സ്വാധീനമായി തീർന്നിട്ടുണ്ടെന്ന് കാണാം. 19 -ാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ ഉത്തരാർദ്ധം നവീകരണോപദേശം മലങ്കരസഭയെ വളരെ ശക്തമായി ഉലയ്ക്കുന്നതിന് സാധ്യതയുണ്ടായിരുന്ന ഒരു കാലഘട്ടമാണ്. എന്നാലിതിനെതിരെ വേദശാസ്ത്രപരമായ വാഗ്ദാദത്തിൽ ഏർപ്പെട്ട് സഭയുടെ വിശ്വാസം സംരക്ഷിക്കുന്നതിന് ശ്രമിച്ച ഒരു വ്യക്തിയായിട്ടല്ല പരുമല തിരുമേനിയെ നാം കാണുന്നത്. പ്രത്യുത ഓർത്തഡോക്സ് സഭാവിശ്വാസത്തിന്റെ അർത്ഥവും പ്രസക്തിയും ജീവിതത്തിലൂടെ മറ്റുള്ളവർക്ക് അനുഭവവേദ്യമാക്കി കൊടുത്തുകൊണ്ട് സഭയെ സംരക്ഷിച്ച സഭാപിതാവായിട്ടത്രെ. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവിതമാതൃക കണ്ടും ഉപദേശങ്ങൾ സ്വീകരിച്ചും വളർന്ന ആളായിരുന്നു വട്ടശ്ശേരിൽ മാർ ദിവന്നാസ്യോസ്. ഇവരുടെ രണ്ടുപേരുടെയും ശിഷ്യനായിരുന്നു പ. ഗീവർഗീസ് ദിതീയൻ ബാവ. ഈ പൈതൃകം ജീവിതത്തിൽ വളരെ ശക്തമായി പുനരാവിഷ്കരിക്കുന്നതിൽ വിജയം വരിച്ച ആളായിരുന്നു ഗീവർഗീസ് ദിതീയൻ ബാവായുടെ ശിഷ്യനായിരുന്ന പാമ്പാടിയിലെ മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ്. ഈ ശൃംഖലയിലെ ഏറ്റവും ഒടുവിലത്തെ കണ്ണിയായി നാം കാണുന്നത് മൈലപ്ര മാത്യൂസ് റമ്പാനെയാണ്. ഗീവർഗീസ് ദിതീയൻ ബാവായുമായുണ്ടായിരുന്ന അടുത്ത ബന്ധം പൗരസ്ത്യസഭയുടെ ആദ്ധ്യാത്മിക പൈതൃകം തിരിച്ചറിയുന്നതിനും വ്യാഖ്യാനിക്കുന്നതിനും ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനിയെ സഹായിച്ചുവെന്ന് എടുത്തു പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനി അതീവ ബുദ്ധിമാനായിരുന്നു. ലോകമറിയുന്ന വേദശാസ്ത്രജ്ഞനും ദാർശനികനുമായിരുന്നു. എന്നാൽ മലങ്കരയിലെ മുൻപറഞ്ഞ ഭക്തരായ പിതാക്കന്മാരുടെ മുമ്പിൽ താൻ ഒന്നുമില്ല എന്ന ഭാവത്തോടെയാണ് അദ്ദേഹം എപ്പോഴും സംസാരിക്കുക. യുക്തിയും ബുദ്ധിയും കൊണ്ട് ആർജ്ജിച്ചെടുക്കാവുന്ന വിജ്ഞാനം ശ്രേഷ്ഠമാണ്. എന്നാൽ ദൈവഭക്തിയിൽ നിന്ന് തെളിഞ്ഞുവരുന്ന പരിജ്ഞാനം

മറ്റൊന്നിനോടും തുലനം ചെയ്യാനാവാത്തവിധം അത്യധികം ശ്രേഷ്ഠമാണെന്ന് ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനി ആവർത്തിച്ചു പറയുമായിരുന്നു. കപടമായ ഒരു പ്രസ്താവന ആയിരുന്നില്ല ഇത്. മറിച്ച് സൂക്ഷ്മമായ ഒരു തിരിച്ചറിവായിരുന്നു എന്നതാണ് സത്യം. പൗരസ്ത്യസഭകൾ വിശ്വാസ സംഹിതകൾ ഉണ്ടാക്കി പ്രബോധിപ്പിക്കുന്ന രീതിക്ക് പ്രാധാന്യം കൊടുത്തു കാണുന്നില്ല. ജീവിതമാതൃകകളിലൂടെ പ്രകാശിപ്പിക്കപ്പെടുന്ന വിശുദ്ധിയുടെയും വിശ്വാസത്തിന്റെയും നൈർമല്യം ഒരു തലമുറയിൽ നിന്ന് അടുത്ത തലമുറയിലേക്ക് കൈമാറുന്നതിനാണ് പൗരസ്ത്യസഭകൾ ഊന്നൽ നൽകുന്നത്. ധാരാളം വായിച്ചും മനനം ചെയ്തും പഠിപ്പിച്ചും എഴുതിയും കൊണ്ടിരുന്ന ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനിയുടെ അറിവിന്റെ അറിയപ്പെടാത്ത ആദ്ധ്യാത്മിക സ്രോതസ്സായിരുന്നു പ. പിതാക്കന്മാരുടെ ജീവിതമാതൃകകൾ. പരുമല തിരുമേനിയുടെ ജീവിതമാതൃക ഈ നിലയിലാണ് അദ്ദേഹം സ്വീകരിച്ചിരുന്നത് എന്ന് പ്രത്യേകം എടുത്തു പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

ഒരവസരത്തിൽ പരുമല തിരുമേനിയുടെ കബറിങ്കൽ പ്രാർത്ഥിക്കുവാൻ പോകുന്നതിനെക്കുറിച്ച് തിരുമേനി പറഞ്ഞതോർക്കുന്നു. ഉദ്ദിഷ്ടകാര്യ സാധ്യത്തിന് നേർച്ച നേർന്നു പലരും പരുമല തിരുമേനിയുടെ മദ്ധ്യസ്ഥതയിൽ അഭയം പ്രാപിക്കും. ഈ സമീപനം ശരിയല്ല എന്നദ്ദേഹം പറയുകയുണ്ടായി. പരിശുദ്ധന്മാരോടുള്ള മദ്ധ്യസ്ഥ പ്രാർത്ഥന ലൗകിക കാര്യ സാധ്യത്തിനായി ഉപയോഗിക്കുന്നത് കച്ചവട മനോഭാവത്തിന് തുല്യമാണ്. പരുമല തിരുമേനിയുടെ ജീവിതമാതൃക സ്വാംശീകരിക്കുന്നതിനുള്ള അവസരമായി അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഓർമ്മപ്പെരുന്നാൾ സഭാമക്കൾ ആചരിക്കണം. പരുമല തിരുമേനിയിൽ നിന്ന് നമുക്ക് സ്വീകരിക്കുവാൻ കഴിയുന്ന നാലു പാഠങ്ങൾ ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനി പ്രത്യേകം ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നു.

ഒന്ന്, നോമ്പും ഉപവാസവും പ്രാർത്ഥനയും കൊണ്ട് ജീവിതത്തെ ശിക്ഷണം ചെയ്ത് വിശുദ്ധിയിൽ വളരുന്നതെങ്ങനെയെന്ന് പരുമല തിരുമേനി നമുക്ക് കാണിച്ചുതരുന്നു. രണ്ട്, അനുഷ്ഠാനങ്ങളിലുള്ള നിഷ്ഠയും ശ്രദ്ധയും കൊണ്ട് ക്രിസ്തീയവിശ്വാസം ആഴമായി അനുഭവിച്ചറിഞ്ഞ ആളാണ് പരുമല മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ്. വി. കുർബാനയായിരുന്നു അനുഷ്ഠാന പ്രധാനമായ തിരുമേനിയുടെ ഭക്തിജീവിതത്തിന്റെ കേന്ദ്രബിന്ദു. ഇതേസമയം തന്നെ വേദവായനയും പഠനവും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭക്തിജീവിതത്തിൽ സുപ്രധാനമായിരുന്നു താനും. മൂന്ന്, ബഹുഭൂരിഭാഗവും മനുഷ്യരും ഇന്ദ്രിയപരമായ ലോകം മാത്രമേ കാണുന്നുള്ളൂ. ഇതിനുമപ്പുറം ഒരു അദ്ധ്യാത്മിക തലമുണ്ടെന്ന് അറിയാമെങ്കിലും അനുഭവം കൊണ്ട് ബോധ്യപ്പെടാത്തവരാണ് അവർ. പരുമല മാർ ഗ്രിഗോറിയോസിനെപ്പോലുള്ളവർ ഇന്ദ്രിയാതീത ലോകത്തിലേക്ക് കടന്നുചെന്ന സിദ്ധ

ന്മാരാണ്. അവരിലൂടെയാണ് സാധാരണക്കാരായ നാം ആദ്ധ്യാത്മികമായ ഒരു ലോകവും അനുഭവവും ഉണ്ടെന്ന തിരിച്ചറിവിലേക്ക് വളരുന്നത്. നാല്, പിശാചും പൈശാചികശക്തിയും ഉണ്ടെന്ന് ഇന്ന് പലരും വിശ്വസിക്കുന്നില്ല. കാരണം, പിശാചിനോടും പൈശാചിക ശക്തികളോടും നമ്മുടെ ജീവിതം അത്രകണ്ട് പൊരുത്തപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. പൈശാചിക ശക്തികളോടുള്ള പോരാട്ടം ആദ്ധ്യാത്മിക വളർച്ചയിൽ ഒഴിച്ചുകൂടാനാവില്ലെന്ന് കണ്ടറിഞ്ഞ ആളായിരുന്നു പരുമല മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ്. ഈ പോരാട്ടത്തിൽ വിജയം വരിച്ച ആളായിരുന്നു അദ്ദേഹം. നിരന്തരമായ അദ്ധ്വാനവും കഠിനമായ തപസ്സും കൊണ്ടാണ് അദ്ദേഹമിതു നേടിയെടുത്തത്. ഈ കാലഘട്ടത്തിൽ പൈശാചിക ശക്തികളോടുള്ള പോരാട്ടം ഗൗരവമായി കാണുന്ന ഭക്തന്മാരുടെ പുതിയനിര ഉണ്ടാവേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

കേവലം ബുദ്ധിപരമായ അറിവിലൂടെ ആദ്ധ്യാത്മിക ശിക്ഷണം ആർക്കും നേടിയെടുക്കാനാവില്ല. ജീവിതം നിരന്തരം ശിക്ഷണത്തിന് വിധേയമാക്കി നിഷ്ഠയോടു കൂടിയ അനുഷ്ഠാനങ്ങളിലൂടെ വിശ്വാസത്തിലും വിശുദ്ധിയിലും വളരുവാനുള്ള ആഹ്വാനമാണ് പരുമല തിരുമേനി നൽകുന്നതെന്ന് ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനി ഊന്നിപ്പറയുന്നു.

16

മാർപ്പാപ്പായും ഓർത്തഡോക്സ് സഭകളുടെ ആശങ്കകളും

റോമൻ കത്തോലിക്കാ സഭയുടെ പരമാദ്ധ്യക്ഷനായ ജോൺ പോൾ രണ്ടാമൻ മാർപ്പാപ്പായുടെ രണ്ട് ദിവസത്തെ (1999 നവംബർ 6 മുതൽ 8 വരെ) ഭാരതസന്ദർശനം സംബന്ധിച്ച് അനുകൂലവും പ്രതികൂലവുമായ അഭിപ്രായങ്ങൾ ഇപ്പോഴും നിലനിൽക്കുന്നു. ഈ സന്ദർഭം ജോൺ പോൾ മാർപ്പാപ്പായെ സംബന്ധിച്ച് പൗലോസ് മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനി പല സന്ദർഭങ്ങളിലായി ചെയ്ത പരാമർശനങ്ങളും വിലയിരുത്തലുകളും ചേർത്ത് ചിന്തിക്കുന്നത് ഉചിതമായിരിക്കും. ഇവിടെ വ്യക്തിപരമായ പരാമർശനമോ വിമർശനമോ അല്ല ഉന്നംവയ്ക്കുന്നത്. പിന്നെയോ, രണ്ടാം വത്തിക്കാൻ സുന്നഹദോസ് (1962-1965) തുടങ്ങിവച്ച ധീരമായ സമീപനം തുടർന്നു കൊണ്ടു പോകുന്നതിലും പരിപോഷിപ്പിക്കുന്നതിലും ജോൺ പോൾ രണ്ടാമൻ മാർപ്പാപ്പാ എത്ര കണ്ട് വിജയിച്ചു എന്ന ചോദ്യത്തിന് ഉത്തരം കണ്ടെത്താനുള്ള പരിശ്രമമാണ്. ഒറ്റ വാക്യത്തിൽ ഉത്തരം പറയുന്ന പക്ഷം മുൻപറഞ്ഞ കാര്യത്തിൽ ജോൺ പോൾ മാർപ്പാപ്പായ്ക്ക് അധികമൊന്നും ചെയ്യാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല എന്നായിരുന്നു ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനിയുടെ വിലയിരുത്തൽ. ഇതിന് ഉപോദ്ബലകമായി രണ്ട് തലങ്ങളിൽ ജോൺ പോൾ രണ്ടാമൻ മാർപ്പാപ്പായുടെ സമീപനം അവലോകനം ചെയ്യുന്നതിന് ശ്രമിച്ചു നോക്കാം.

ഒന്ന്, പൗരസ്ത്യസഭകളോടുള്ള സമീപനം. രണ്ടാം വത്തിക്കാൻ സുന്നഹദോസിനു മുമ്പുവരെ പൗരസ്ത്യ സഭകളെ കൂടുതൽ കൂടുതൽ പാശ്ചാത്യവൽക്കരിക്കുക എന്ന സമീപനമാണ് റോമൻ കത്തോലിക്കാസഭ അടിസ്ഥാനപരമായി സ്വീകരിച്ചിരുന്നത്. പൗരസ്ത്യസഭകളെ റീത്തുകളായി അംഗീകരിച്ച് തനതായ ആരാധനാ സംവിധാനങ്ങൾ നിലനിർത്തുന്നതിന് അനുവദിച്ചിരുന്നു എങ്കിലും മറ്റു പല മേഖലകളിലും പാശ്ചാത്യ ക്രിസ്തീയ സമ്പ്രദായങ്ങളോട് പൊരുത്തപ്പെട്ടു പോകുവാനുള്ള സമ്മർദ്ദം പ്രസ്തുത റീത്തുകളുടെ മേൽ എപ്പോഴും ഉണ്ടായിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ഈ

സമീപനത്തിൽ കാതലായ ഒരു പരിവർത്തനം രണ്ടാം വത്തിക്കാൻ സുന്ന ഹദോസിനു ശേഷം അനുക്രമമായി ഉണ്ടായി വരുന്നുണ്ട്.

എന്നാൽ കത്തോലിക്കാസഭയുടെ മേൽക്കോയ്മയിൽ പെടാതെ നിലക്കുന്ന പൗരസ്ത്യ ഓർത്തഡോക്സ് സഭകളോടുള്ള സമീപനത്തിൽ റോമൻ കത്തോലിക്കാസഭ വിശാലമായ ഒരു കാഴ്ചപ്പാട് സ്വീകരിക്കുന്നുണ്ടോ? ഇതിന് സമ്മിശ്രമായ ഒരുത്തരം നൽകാനേ നിർവാഹമുള്ളൂ. ഒരു വശത്ത് പൗരസ്ത്യ ഓർത്തഡോക്സ് സഭകളുടെ ആരാധനാ വൈശിഷ്ട്യവും വിശ്വാസ നൈർമ്മല്യവും റോമൻ കത്തോലിക്കാ സഭ ആദരവോടെ കാണുന്നു. പടിഞ്ഞാറൻ നാടുകളിൽ ഉള്ള റോമൻ കത്തോലിക്കാ പണ്ഡിതന്മാർ ഇത് തുറന്നു സമ്മതിക്കുന്നതിന് മടിക്കുന്നില്ല. എന്നാൽ അതേസമയം റോമൻ കത്തോലിക്കാസഭയുടെ ഔദ്യോഗിക തലങ്ങളിൽ ഇപ്പോഴും പൗരസ്ത്യ ഓർത്തഡോക്സ് സഭകളെ മാർപ്പാപ്പായുടെ മേൽക്കോയ്മയ്ക്ക് കീഴിൽ കൊണ്ടുവരുന്നതിനുള്ള ആഗ്രഹം അത്ര പരസ്യമായല്ലെങ്കിലും രഹസ്യമായി സൂക്ഷിക്കുന്നു എന്നതാണ് സത്യം. ജോൺ പോൾ രണ്ടാമൻ മാർപ്പാപ്പാ ഇപ്പറഞ്ഞ സമീപനം നിലനിർത്തുന്ന ആളാണെന്ന് ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനി പല സന്ദർഭങ്ങളിലും ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചിട്ടുണ്ട്.

1986 ഫെബ്രുവരി 8 ന് മാർപ്പാപ്പാ മലങ്കര ഓർത്തഡോക്സ് സഭ സന്ദർശിച്ചു. മാർപ്പാപ്പായും മാത്യൂസ് പ്രഥമൻ കാതോലിക്കാ ബാവായും കോട്ടയം മാർ ഏലിയാ കത്തീഡ്രലിൽ വച്ച് കുടിക്കാഴ്ച നടത്തി. മാർപ്പാപ്പായെ സ്വാഗതം ചെയ്തുകൊണ്ട് ചെയ്ത പ്രസംഗത്തിൽ 'പ്രലോഭനം മൂലമുള്ള സഭാ പരിവർത്തനം അവസാനിപ്പിക്കുന്നതിന്' മാർപ്പാപ്പാ വേണ്ടത് ചെയ്യുമെന്ന് പ്രത്യാശ പ്രകടിപ്പിക്കുകയുണ്ടായി. എന്നാൽ ഇതു പറയുമ്പോൾ തന്നെ ജോൺ പോൾ മാർപ്പാപ്പായിൽ നിന്നും ഫലപ്രദമായ നടപടികൾ ഉണ്ടാകുമെന്ന് ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനി പ്രതീക്ഷിച്ചിരുന്നു. മാർപ്പാപ്പായുടെ മറുപടി പ്രസംഗത്തിൽ വ്യക്തമായ ഒരു നിർദ്ദേശവും ഉണ്ടായില്ല. മാർപ്പാപ്പായും ബാവാ തിരുമേനിയും കുടിക്കാഴ്ച നടന്നുകഴിഞ്ഞ് പിരിയുമ്പോൾ മാർപ്പാപ്പാ ബാവാ തിരുമേനിയോട് ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു: "ഞാൻ റോമിലെ പാപ്പാ, അവിടുന്ന് കോട്ടയത്തെ പാപ്പാ." ഈ പ്രസ്താവന വളരെ ആശങ്കയോടെയാണ് ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനി കണക്കിലെടുത്തത്. 1986 ഏപ്രിൽ മാസത്തിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച 'പുരോഹിതൻ' മാസികയിൽ അദ്ദേഹം ഇങ്ങനെ എഴുതി: "അതിന്റെ (മാർപ്പാപ്പായുടെ മുൻപറഞ്ഞ പ്രസ്താവനയുടെ) പിറകിൽ കിടക്കുന്നത് റോമ്മാപാപ്പായുടെ പരമാധികാരം സമ്മതിച്ചുകൊടുക്കാമെങ്കിൽ നമ്മുടെ കാതോലിക്കായുടെ പാത്രിയർക്കാ സ്ഥാനം അംഗീകരിക്കാമെന്നോ മറ്റോ ആയിരിക്കണം. കാരണം അങ്ങനെയൊരു വിചിത്രമായ നിർദ്ദേശം

ഇവിടെയുള്ള ചില കത്തോലിക്കാ മെത്രാന്മാർ നമ്മുടെ ബാബായുടെ മുമ്പിൽ കുറെ ആഴ്ചകൾക്ക് മുമ്പ് സമർപ്പിച്ചു എന്നുള്ളത് പരമാർത്ഥമാണ്. വത്തിക്കാനിൽ നിന്നുള്ള നീക്കമായിരുന്നു ഇതെന്നും പാപ്പാ ഇവിടെയുള്ളപ്പോൾ പുനരെകൃം സാധിക്കാമെന്നുമൊക്കെ ആയിരുന്നിരിക്കണം ചിലരുടെ മോഹമെന്നും അറിവുള്ളവർ പറയുന്നു.” ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനി ഇങ്ങനെ തുറന്നു പറഞ്ഞതും എഴുതിയതും ഓർത്തഡോക്സ് സഭയിൽ തന്നെയുള്ള ചിലർ, വിമർശിച്ചത് ഓർക്കുന്നു. കിഴക്കൻ യൂറോപ്പിലുള്ള ചില ഓർത്തഡോക്സ് സഭകളോടുള്ള സമീപനത്തിലും ഇത്തരം പ്രവണതകൾ കണ്ടിട്ടുണ്ട്. അവയെ റോമൻ സഭയുടെ മേൽക്കോയ്മയ്ക്ക് കീഴിൽ കൊണ്ടുവരണമെന്ന ഉദ്ദേശ്യത്തിൽ മാർപ്പാപ്പായുടെ സമ്മതത്തോടെ ചില നീക്കങ്ങൾ നടന്നതായി ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനി തന്നെ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചിട്ടുണ്ട്. മറ്റൊരു വിധത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ പൗരസ്ത്യ ഓർത്തഡോക്സ് സഭകളോട് ജ്ജുവും മാനുവുമായ ഒരു ബന്ധം വളർത്തിയെടുക്കുന്നതിനല്ല ജോൺ പോൾ രണ്ടാമൻ മാർപ്പാപ്പാ ശ്രമിച്ചിരുന്നത് എന്ന് കാണാൻ കഴിയും. ഭാരത സന്ദർശനം കഴിഞ്ഞ് ജോർജ്ജിയായിലേക്കാണ് മാർപ്പാപ്പാ പോയത്. ജോർജ്ജിയായിൽ ബഹുഭൂരിപക്ഷം ആളുകളും ഓർത്തഡോക്സുകാരാണ്. ജോർജ്ജിയൻ ഓർത്തഡോക്സ് സഭകളുടെ തലവൻ ഇലിയാ രണ്ടാമൻ പാത്രിയർക്കീസ് മാർപ്പാപ്പായെ സ്വീകരിക്കുന്നതിൽ ആദ്യം വിമുഖത കാണിച്ചിരുന്നു. പിന്നീട് മാർപ്പാപ്പായെ സ്വീകരിക്കുന്നതിന് ഒരുവെട്ടുവെങ്കിലും മാർപ്പാപ്പാ അനുഷ്ഠിക്കുന്ന ദിവ്യബലിയിൽ ഓർത്തഡോക്സ് സഭാംഗങ്ങൾ സംബന്ധിക്കരുതെന്ന് പാത്രിയർക്കീസ് ഓർത്തഡോക്സ് സഭാംഗങ്ങളെ വിലക്കുകയുണ്ടായി. ഇതിനു പിമ്പിലുള്ള കാരണം, ജോൺ പോൾ രണ്ടാമൻ മാർപ്പാപ്പായുടെ ഉദ്ദേശ്യശുദ്ധി സംശയാസ്പദമായി കാണുന്നതു കൊണ്ടാണ്.

രണ്ട്, പൗരസ്ത്യ മതങ്ങളോടും സംസ്കാരങ്ങളോടുമുള്ള സമീപനം. പൗരസ്ത്യ മതങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചും സംസ്കാരങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചും ജോൺ പോൾ രണ്ടാമൻ മാർപ്പാപ്പായ്ക്ക് വേണ്ടത്ര അറിവുണ്ടെന്ന് തോന്നുന്നില്ല. ഇക്കാരണത്താൽ പ്രസ്തുത മത സംസ്കാരങ്ങളോട് വിശാലമായ ഒരു സമീപനം സ്വീകരിക്കുവാൻ അദ്ദേഹത്തിന് കഴിയുന്നില്ല എന്ന് പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. 1979 -ൽ ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനി മാർപ്പാപ്പായുമായി നടത്തിയ ഒരു കൂടിക്കാഴ്ച അനുസ്മരിക്കുന്നു. പ്രസ്തുത സന്ദർഭത്തിൽ ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനി മാർപ്പാപ്പായോട് ഉന്നയിച്ച ഒരു ചോദ്യവും അതിന് മാർപ്പാപ്പാ നൽകിയ ഉത്തരവും ശ്രദ്ധ അർഹിക്കുന്നു. കഴിഞ്ഞ ഏതാണ്ട് 500 വർഷമായി പാശ്ചാത്യസഭകൾ സുവിശേഷ പ്രവർത്തനം നടത്തുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ ലോകത്തിലെ പ്രധാന മതങ്ങളെ

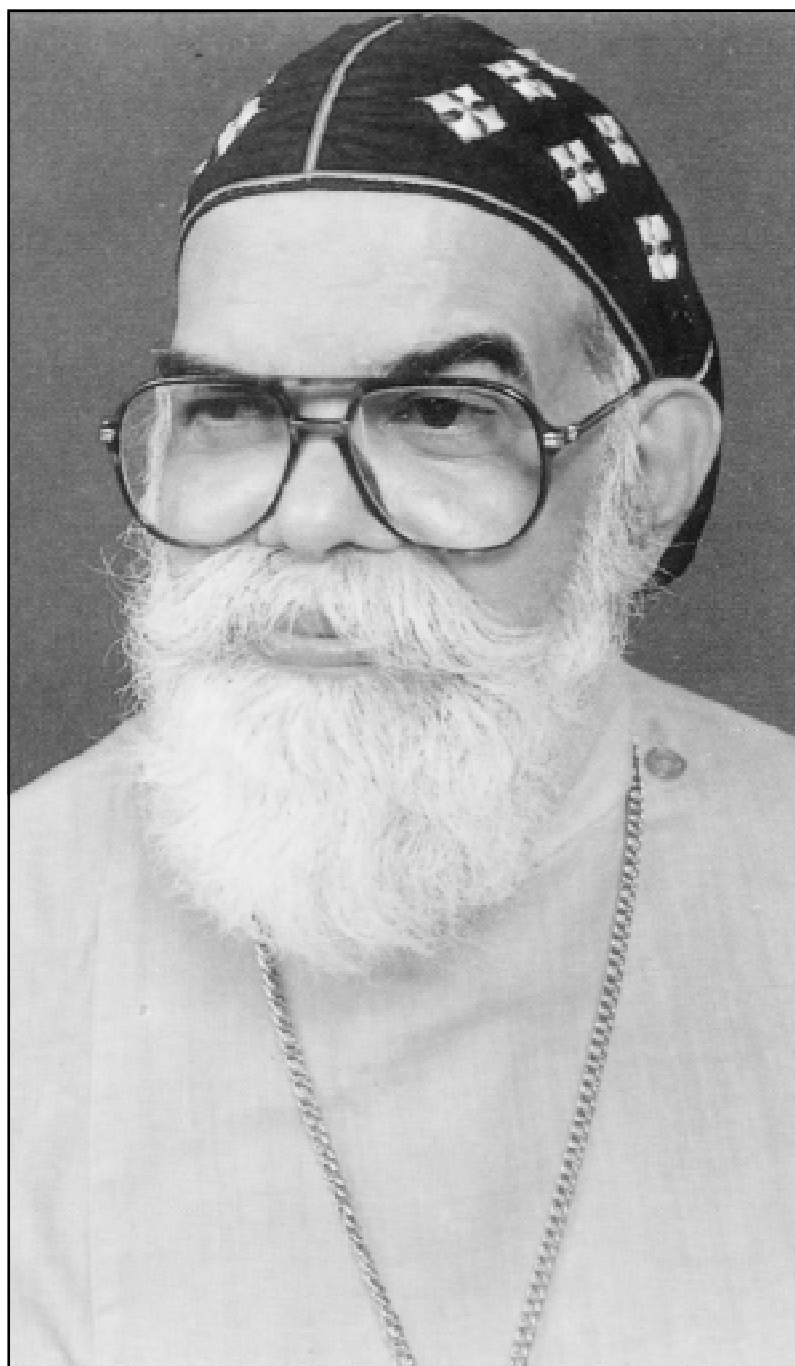
ഛൊന്നും തകർന്നു പോയിട്ടില്ല. ഇതെന്തുകൊണ്ട്? ഈ ചോദ്യത്തിന് മാർപ്പാപ്പാ നൽകിയ ഉത്തരം; ക്രിസ്തീയ വേദശാസ്ത്രത്തിലെ ആശയങ്ങൾ വളരെ ഗഹനമാണെന്നും അത് ഏഷ്യാക്കാർക്കും മറ്റുമൊന്നും മനസ്സിലാ വുകയില്ല എന്നുമായിരുന്നു. ഇത് ഏഷ്യാക്കാരനായ ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനിയെ വ്രണപ്പെടുത്തുന്നതായിരുന്നു. അദ്ദേഹം മറ്റൊരു ചോദ്യം മാർപ്പാപ്പായോടു ചോദിച്ചു: “അവിടുന്ന് ചൈനയിലെയോ ഇന്ത്യയിലെയോ ഫിലോസഫിയുടെ ഒരു പുസ്തകമെങ്കിലും വായിച്ചിട്ടുണ്ടോ?” “ഇല്ല” എന്നായിരുന്നു മറുപടി. ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനി മാർപ്പാപ്പായോട് ഇങ്ങനെ തുടർന്നു പറഞ്ഞു: “പരിശുദ്ധ പിതാവേ, ചൈനീസ് ഫിലോസഫിയെക്കുറിച്ചും ഇന്ത്യൻ ഫിലോസഫിയെക്കുറിച്ചും വളരെ പരിമിതമായ അറിവിന്റെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ പറയുകയാണ്, ഏഷ്യാക്കാർക്ക് യൂറോപ്യ രേക്കാൾ നന്നായി ചിന്തിക്കുവാൻ കഴിയും. നിങ്ങളുടെ ചിന്തകന്മാർ ഉയർത്തിയിട്ടുള്ള ചോദ്യങ്ങളിൽ മിക്കതും അതിനൊരു ആയിരം വർഷമെങ്കിലും മുമ്പ് ഏഷ്യയിലെ ചിന്തകന്മാർ ചിന്തിച്ചിട്ടും എഴുതിയിട്ടുമുള്ളതാണ്.” (ജോയ്സ് തോട്ടയ്ക്കാട്, പ്രകാശത്തിലേയ്ക്ക് ഒരു തീർത്ഥയാത്ര, സോഫിയാ ബുക്സ്, കോട്ടയം, 1997, പേജ് 394).

ഈ പശ്ചാത്തലത്തിൽ വേണം ന്യൂഡൽഹിയിൽ വച്ച് മാർപ്പാപ്പാ ചെയ്ത “ഏഷ്യയിലെ സഭ” എന്ന പ്രബോധനത്തിലെ ചില പരാമർശനങ്ങൾ വിലയിരുത്തുവാൻ. “ഒന്നാം സഹസ്രാബ്ദത്തിൽ ക്രിസ്തീയമതം സ്ഥാപിതമായി. രണ്ടാം സഹസ്രാബ്ദത്തിൽ അമേരിക്കൻ ഭൂഖണ്ഡങ്ങളിലും ആഫ്രിക്കയിലും ക്രിസ്തീയമതം വേരുറപ്പിച്ചു. മൂന്നാം സഹസ്രാബ്ദത്തിൽ വിശാലവും സുപ്രധാനവുമായ ഈ ഭൂഖണ്ഡത്തിൽ വിശ്വാസത്തിന്റെ ഒരു വലിയ കൊയ്ത്ത് ഉണ്ടാവണം” എന്ന് പ്രസ്തുത പ്രബോധനത്തിൽ പറയുന്നു.

സഭ എക്കാലവും സുവിശേഷവേല ചെയ്യുവാൻ ബാധ്യസ്ഥമാണ്. എന്നാൽ വളരെ സമ്പന്നവും ബഹുലവുമായ മതസംസ്കാര പൈതൃകമുള്ള ഏഷ്യയിൽ പ്രത്യേകിച്ച് ഇന്ത്യയിൽ വച്ച് നൽകുന്ന പ്രബോധനത്തിൽ ഇത്തരമൊരു പ്രസ്താവന ഒഴിവാക്കുകയായിരുന്നു വേണ്ടിയിരുന്നത്. ഇവിടെ ഉചിതമായ ഒരു സമീപനം സ്വീകരിക്കണമെങ്കിൽ ഏഷ്യയിലെ മത സംസ്കാരങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച് ആവശ്യമായ ഒരറിവ് ആർജ്ജിച്ചെടുത്തെങ്കിൽ മാത്രമേ സാധ്യമാവുകയുള്ളൂ.

പൗരസ്ത്യ ഓർത്തഡോക്സ് സഭകളോടും പൗരസ്ത്യ മതസംസ്കാരങ്ങളോടുമുള്ള സമീപനത്തിൽ ജോൺ പോൾ രണ്ടാമൻ മാർപ്പാപ്പായുടെ കാലത്ത് കാര്യമായ പുരോഗതി ഉണ്ടായിട്ടില്ല എന്നു വേണം ഇതിൽ നിന്ന് അനുമാനിക്കുവാൻ. ഈ ആശങ്ക പല സന്ദർഭങ്ങളിലും ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനി പ്രകടിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനി നടത്തിയിട്ടുള്ള

പഠനങ്ങൾക്കും വിലയിരുത്തലുകൾക്കും ഇന്നും പ്രസക്തി നഷ്ടപ്പെട്ടു പോയിട്ടില്ല എന്നതാണ് പരമാർത്ഥം. അദ്ദേഹം ഓർത്തഡോക്സ് സഭയ്ക്ക് നൽകിയിട്ടുള്ള ധീഷണാപരവും ആദ്ധ്യാത്മികവുമായ സംഭാവനകൾ തിരിച്ചറിഞ്ഞ് ഉൾക്കൊള്ളാൻ നമുക്ക് കഴിയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

17

സൃഷ്ടിയുടെ സ്വാതന്ത്ര്യം

മനുഷ്യൻ സ്വതന്ത്രനാണ് എന്ന ആശയം എല്ലാവർക്കും സ്വീകാര്യമാണ്. എന്നാൽ മനുഷ്യതര സൃഷ്ടിക്കും സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ട് എന്നു പറയുമ്പോൾ പലരും അതിശയം കുറിയെന്നു വരും. മൃഗങ്ങൾക്കും സസ്യങ്ങൾക്കും അജൈവമെന്ന് നാം കരുതുന്ന വസ്തുക്കൾക്കും സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ടെന്ന് ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനി വാദിക്കുന്നു. ഉണ്മ എവിടെയുണ്ടോ അവിടെ ജീവനുണ്ട്. ജീവനുള്ളതെല്ലാം സ്വതന്ത്രമാണ്. സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ടെങ്കിൽ ആളുതാവും (വ്യക്തിത്വവും Personality) ഉണ്ടെന്ന് പറയേണ്ടിവരുന്നു. യഥാർത്ഥത്തിൽ ആളുതാ ഉള്ളവയ്ക്കാണ് സ്വാതന്ത്ര്യവും ഉള്ളത്. സ്വാതന്ത്ര്യവും ആളുതാവും ഉള്ളവയ്ക്ക് ഗ്രാഹ്യശക്തി (Understanding), ഇച്ഛാശക്തി (will), കർമ്മശേഷി (capacity to act) എന്നിവയുമുണ്ട്. സാധാരണയായി ഇവയെല്ലാം മനുഷ്യർക്കു മാത്രം ഉള്ളതായാണ് നാം സങ്കല്പിക്കുക. എന്നാൽ ഇവ പ്രപഞ്ചത്തിനു മുഴുവനും അവകാശപ്പെട്ടതാണ്, അനുപാതത്തിൽ വ്യത്യാസമുണ്ടെന്നു മാത്രം. മനുഷ്യനിൽ ഇവയെല്ലാം വികസിത രൂപത്തിൽ കാണുന്നു. മൃഗങ്ങളിലും സസ്യങ്ങളിലും അജൈവ വസ്തുക്കളിലും പല അളവിലാണ് ഇവ കാണാൻ കഴിയുന്നത്.

മൃഗങ്ങൾക്ക് ഗ്രാഹ്യശക്തിയും ഇച്ഛാശക്തിയും കർമ്മശേഷിയും ഉണ്ടെന്ന് മനസ്സിലാക്കാവുന്നതേയുള്ളൂ. ഉദാഹരണമായി മനുഷ്യർക്ക് ഗ്രഹിക്കാൻ കഴിയാത്ത ചില കാര്യങ്ങൾ നായ് ഗ്രഹിക്കുന്നുണ്ടല്ലോ. എന്നാൽ മനുഷ്യന്റെ ഗ്രാഹ്യശക്തിക്കും മൃഗത്തിന്റെ ഗ്രാഹ്യശക്തിക്കും തമ്മിൽ വ്യത്യാസമുണ്ട്. മനനപ്രക്രിയയിലാണ് ഈ വ്യത്യാസം കാണാൻ കഴിയുക. മനുഷ്യനിൽ യുക്തിവിചാരം (reasoning) ഏറിയതോതിലുണ്ട്. എന്നാൽ മൃഗങ്ങളിലാവട്ടെ സഹജാവബോധത്തിനാണ് (intuition) മുൻതൂക്കം. മൃഗങ്ങൾക്ക് ഇച്ഛാശക്തി നന്നായുണ്ട്. മൃഗങ്ങൾ തമ്മിൽ പോരടിക്കുമ്പോൾ ഇത് നാം വ്യക്തമായി കാണുന്നുണ്ടല്ലോ.

സസ്യജാലങ്ങൾക്ക് ഗ്രാഹ്യശക്തിയും ഇച്ഛാശക്തിയും കർമ്മശേഷിയും ഉണ്ടോ? ഈ ചോദ്യത്തിന് തീർത്തും ഒരു ഉത്തരം ഇതുവരെ കണ്ടെത്താനായിട്ടില്ല. ഇന്നും ഇത് ഏറെ ചർച്ചയ്ക്ക് വിധേയമായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

സസ്യജാലങ്ങൾക്ക് ഗ്രാഹ്യശക്തിയും ഇച്ഛാശക്തിയും കർമ്മശേഷിയും ഇല്ലെന്ന് പറയാനാവില്ലെന്ന് ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനി അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. സസ്യങ്ങൾക്ക് സംഗീതത്തോടും സ്നേഹപരിചരണങ്ങളോടും പ്രതികരിക്കുവാൻ കഴിയുമെന്നത് ഇന്ന് പൊതുവെ അംഗീകരിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന കാര്യമാണ്. മനുഷ്യരുടേതുമായി താരതമ്യപ്പെടുത്തുമ്പോൾ സസ്യങ്ങൾക്ക് ഇതിനുള്ള കഴിവ് ഒരുപക്ഷേ വളരെ കുറവായിരിക്കാം. എന്നാൽ സസ്യജാലങ്ങളിൽ അവ പ്രാരംഭ പടിയിലേക്കിലും ഉണ്ടെന്ന് സമ്മതിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

മൃഗങ്ങളും സസ്യങ്ങളും ജൈവദ്രവ്യങ്ങളാണെന്നും (organic matter) ധാതുവങ്ങൾ (minerals), ജലം എന്നിവ അജൈവ ദ്രവ്യങ്ങളാണെന്നും (inorganic matter) പൊതുവെ തരംതിരിച്ച് പറയുന്നുണ്ട്. അജൈവ ദ്രവ്യങ്ങൾക്ക് സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ടെന്ന് എങ്ങനെ പറയാൻ കഴിയും? ഗ്രാഹ്യശക്തിയും ഇച്ഛാശക്തിയും കർമ്മശേഷിയും അവയ്ക്കില്ലെന്നാണ് പൊതുവെയുള്ള ധാരണ. ഇതും ഇന്ന് ചർച്ച ചെയ്യപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന വിഷയമാണ്. നമ്മുടെ സാമാന്യ ബോധതലത്തിൽ അനുഭവവേദ്യമാകുന്ന വസ്തു പ്രപഞ്ചം, സൂനിശ്ചിതവും നിയമവിധേയവുമായ വഴിയിലാണ് നിലനിൽക്കുന്നതെന്നും നീങ്ങുന്നതെന്നും പറയാം. എന്നാൽ ദ്രവ്യത്തിന്റെ പരമാണു തലത്തിലും (micro level) ബൃഹത്തലത്തിലും (macro level) ഈ നിയമവും നിശ്ചിതത്വവും പാലിക്കപ്പെടുന്നില്ല. നഗ്നനേത്രങ്ങൾ കൊണ്ട് നിരീക്ഷിക്കുവാൻ കഴിയുന്നതല്ല പരമാണുതലം. സൂക്ഷ്മദർശിനിയിലൂടെ മാത്രമേ അവ കാണുവാൻ കഴിയുന്നുള്ളൂ. ബൃഹത്തലം എന്ന പദം കൊണ്ട് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത് നഗ്നനേത്രങ്ങൾ കൊണ്ട് കാണാൻ കഴിയുന്ന ദ്രവ്യ രൂപങ്ങളെപ്പറ്റിയാണ്. പരമാണുതലത്തിൽ വസ്തുക്കളുടെ പെരുമാറ്റങ്ങൾ കാലദേശ നിയമങ്ങൾക്ക് വഴങ്ങുന്നില്ലെന്ന് കാണാം. മുൻകൂട്ടി പ്രവചിക്കാനാവാത്ത വിധം അവ പെട്ടെന്ന് എന്തോ ഉൾപ്രേരണയാലെന്നവിധം പെരുമാറുകയും വ്യതിചലിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. പരമാണുതലത്തിൽ വസ്തുവിന് ഉണയും ജീവനും സ്വാതന്ത്ര്യവുമുണ്ടെന്നാണ് ഇത് സൂചിപ്പിക്കുന്നതെന്ന് ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനി ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നു. അണുവിനെ (Atom) സംബന്ധിച്ചും അണുവിന്റെ ഘടകങ്ങളായ കണികകളെ (particles) സംബന്ധിച്ചുമുള്ള പഠനങ്ങൾ ഈ വാദം ശരിവയ്ക്കുന്നുണ്ട്. പരമാണുവിന്റെ കാര്യം തന്നെ എടുക്കാം. ധന വൈദ്യുത (Positive) ചാർജുള്ള പ്രോട്ടോണുകളും വൈദ്യുതിചാർജില്ലാത്ത ന്യൂട്രോണുകളും ചേർന്നുണ്ടാവുന്ന അണുകേന്ദ്രത്തിന് (ന്യൂക്ലിയസ്) ചുറ്റും ഋണവൈദ്യുത (negative) ചാർജുള്ള ഇലക്ട്രോൺ കണികകൾ വലംവെച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ഇതാണ് പരമാണു (Atom). പുറമേ അജൈവമെന്നു തോന്നുന്നതെങ്കിലും ജീവന്റെ തുടിപ്പ് പരമാണുവിലും

കാണാൻ കഴിയുന്നുവെന്നത് ഒരു ശാസ്ത്രസത്യമാണ്. ഇത് കുറെക്കൂടി പ്രസ്താവിക്കുന്നതാണ് ഇന്ന് വളരെ പ്രസിദ്ധിയാർജ്ജിച്ചിട്ടുള്ള കണിക ഭൗതികശാസ്ത്രം (particle physics.). ഒരു മൂലകത്തിന്റെ ഏറ്റം ചെറിയ ഭാഗമാണ് അണു അല്ലെങ്കിൽ പരമാണു. പരമാണു വിഭജിക്കപ്പെടാൻ കഴിയില്ലെന്നാണ് വിശ്വസിച്ചുവന്നത്. എന്നാലിന്ന് അത് തിരുത്തപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഇത് കണിക ഭൗതികശാസ്ത്രത്തിന്റെ നേട്ടമാണ്. ഒരു വസ്തു (ദ്രവ്യം) നിയതമായ ഘടകങ്ങളുടെ സംഘാതമാണെന്നാണല്ലോ നമ്മുടെ പൊതുവായ ധാരണ. ഈ ധാരണ കണികകളെ സംബന്ധിച്ച ഭൗതിക ശാസ്ത്രത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഇന്ന് അപ്രസക്തമായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ട്. ഉദാഹരണമായി ഒരു കണികയെ സ്ഫോടനത്തിലൂടെ ശകലങ്ങളായി (fragments) വിഭജിക്കുവാൻ കഴിയും. എന്നാൽ പ്രസ്തുത വിഭജന പ്രക്രിയയിലൂടെ അവ ശകലങ്ങളായി തീരുകയല്ല. അതേ വർഗ്ഗത്തിലുള്ള കണികകളായിത്തന്നെ ആവിർഭവിക്കുകയാണ്. രണ്ട് പ്രോട്ടോണുകളുള്ള ഒരു കണികയെ ശകലങ്ങളായി വിഭജിക്കുവാൻ കഴിയും. ഉയർന്ന പ്രവേഗങ്ങളിൽ (velocities) സ്ഫോടനത്തിനു വിധേയമാക്കുമ്പോൾ അവ പ്രോട്ടോണുകളുടെ ശകലങ്ങളായല്ല പ്രോട്ടോണുകൾ ചേരുന്ന മുഴു ഹേഡ്രോണു (Hadrons) കളായി രൂപപ്പെട്ടുവരുന്നു. ചുരുക്കത്തിൽ പരമാണുതലത്തിൽ വസ്തുക്കൾ നിയതമായ ചട്ടക്കൂടുകൾ പൊട്ടിച്ച് സ്വതന്ത്രമായി പെരുമാറുന്നു എന്ന് സാരം. ഈ ശാസ്ത്രസത്യം പ്രചരിപ്പിക്കുന്നതിൽ നിർണ്ണായകമായ പങ്ക് വഹിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു ശാസ്ത്രജ്ഞനാണ് ഫ്രിത്ജോഫ് കാപ്ര. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രസിദ്ധമായ ഗ്രന്ഥമാണ് *The Tao of Physics*. 1976 -ൽ ഇതിന്റെ ആദ്യപതിപ്പ് പ്രസിദ്ധീകൃതമായി. ഏതാണ്ട് ഇതേ സമയത്തുതന്നെ ഈ പുസ്തകം നൽകുന്ന ഉൾക്കാഴ്ചയെ ആസ്പദമാക്കി സെമിനാരി വിദ്യാർത്ഥികളോട് ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനി സംസാരിച്ചത് ഇപ്പോഴും ഓർക്കുന്നു. എന്നാൽ അതിനു വളരെ മുമ്പുതന്നെ (1972) അദ്ദേഹത്തിന്റെ '*ഫീഡം ആൻഡ് അതോറിറ്റി*' എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ (പേജ് 89) കണിക ഭൗതികശാസ്ത്രത്തിന്റെ ഉൾക്കാഴ്ച സ്വീകരിച്ചുകൊണ്ട് അജൈവ വസ്തുവിനും തനതായ സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ടെന്ന് മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് സ്ഥാപിക്കാൻ ശ്രമിച്ചിരിക്കുന്നു.

പരമാണു തലത്തിൽ അജൈവ വസ്തുവിന്റെ സ്വാതന്ത്ര്യത്തെക്കുറിച്ചാണ് മുകളിൽ വിവരിച്ചത്. ബൃഹത് തലത്തിലും അജൈവ വസ്തുവിന് സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ടെന്ന് മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നു. ഇതിനുദാഹരണമായി പ്രപഞ്ചത്തിന്റെ പരിണാമഗതിയിൽ ഉണ്ടായിട്ടുള്ള കുതിപ്പുകളും (leaps or jumps) വ്യതിയാനങ്ങളും (mutations) എടുത്തുകാണിക്കുവാൻ കഴിയും. കൂരങ്ങിനും മനുഷ്യനും തമ്മിൽ വളരെ സാധർമ്മ്യങ്ങളുണ്ട്. കൂരങ്ങുകളിൽ നിന്ന് മനുഷ്യൻ പരിണമിച്ചുണ്ടായി എന്ന്

പരിണാമസിദ്ധാന്തം വച്ച് പൊതുവെ പറഞ്ഞുവരുന്നുണ്ടല്ലോ. എന്നാൽ അങ്ങനെയങ്ങ് ലളിതമായി പറയാൻ കഴിയുന്നതല്ല മനുഷ്യസൃഷ്ടി എന്ന് ശാസ്ത്രജ്ഞർ തന്നെ ഇന്ന് സമ്മതിക്കുന്നു. കൂരങ്ങുകളെയും മനുഷ്യനെയും ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന പൊതു ഘടകങ്ങൾ വളരെയുണ്ട്. എന്നാൽ അവയെ തമ്മിൽ വേർതിരിക്കുന്ന മറ്റ് അനവധി ഘടകങ്ങളുമുണ്ട്. ലഭ്യമായ തെളിവുകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ കൂരങ്ങിനെയും മനുഷ്യനെയും തമ്മിൽ കൂട്ടിയിണക്കുന്ന നിർണായകമായ കണ്ണികൾ ഇന്നുവരെ കണ്ടെത്തുവാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. അവ കണ്ടെത്താൻ കഴിയുകയില്ലെന്നും പരിണാമഗതിയിൽ ഒരു വർഗ്ഗത്തിൽ നിന്ന് മറ്റൊരു വർഗ്ഗത്തിലേക്ക് നിലവിലുള്ള ചട്ടങ്ങളെ പൊട്ടിച്ചുകൊണ്ടുള്ള കുതിച്ചുചാട്ടങ്ങൾ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടെന്നും ഇപ്പോൾ ശാസ്ത്രജ്ഞർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. ഇവിടെയാണ് ദൈവത്തിന്റെ സൃഷ്ടിവൈഭവം വെളിവാൻ വരുന്നത്. മാത്രമല്ല പരിണാമ ശാസ്ത്രത്തിന്റെ കൺകോണിലൂടെ നോക്കിയാലും നിയമങ്ങളെ ഉല്പാദിക്കുന്ന സ്വതന്ത്രമായ പെരുമാറ്റങ്ങൾ സൃഷ്ടിയിൽ തന്നെ കാണാൻ കഴിയും. ഇവയെല്ലാം തന്നെ സൃഷ്ടിയുടെ സ്വാതന്ത്ര്യത്തെ ഉപോദ്ബലകമാക്കുന്ന സംഗതികളാണ്.

ഈ വിഷയത്തിൽ ഫ്രഞ്ചുകാരനായ പിയർ തെയോർദ് ദ് ഷാർദാന്റെ ഉൾക്കാഴ്ചകൾ ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനി വളരെ വിലമതിക്കുന്നു. കത്തോലിക്കാ സഭയിലെ ഈശോ സമൂഹാംഗമായ ഒരു പുരോഹിതനായിരുന്നു തെയോർദ് ദ് ഷാർദാൻ (1881-1955). ദാർശനികനും വേദപണ്ഡിതനും ശാസ്ത്രജ്ഞനും പുരാവസ്തു ഗവേഷകനുമായിരുന്നു അദ്ദേഹം. അദ്ദേഹത്തിന്റെ The Phenomenon of man (മനുഷ്യനെന്ന് പ്രതിഭാസം), The Hymn of the Universe (പ്രപഞ്ചത്തിന്റെ സംഗീതം) എന്നീ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ പ്രസിദ്ധങ്ങളാണ്. ശാസ്ത്രത്തെയും മതത്തെയും കൂട്ടിയിണക്കുന്നതാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ പഠനങ്ങൾ. പ്രപഞ്ചം നിരന്തരം പരിണമിച്ച് വികസിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ഒരു വശത്ത് വളരെ ലളിതമായ അവസ്ഥയിൽ നിന്ന് ഏറെ സങ്കീർണ്ണതയിലേക്കാണ് ഈ വികാസം സംഭവിക്കുന്നത്. എന്നാൽ മറുവശത്ത് ഈ പരിണിതി ബോധനീയതയുടെ (consciousness) ഉയർന്ന തലങ്ങളിലേക്കാണ് നീങ്ങുന്നതും. ശിലാതലത്തിൽ (lithosphere) നിന്ന് ജൈവതലത്തിലേക്കും (biosphere) അവിടെ നിന്നും ആത്മതലത്തിലേക്കും (മനോതലത്തിലേക്കും - noosphere) മുള്ള വളർച്ചയാണ് പ്രപഞ്ചപരിണാമത്തിൽ കാണാൻ കഴിയുക. ഈ വളർച്ചയുടെ ഒരു ഘട്ടത്തിലാണ് മനുഷ്യന്റെ ഉത്ഭവം. യുക്തിവിചാരവും (reasoning) സ്വബോധവും (self-consciousness) ഉയർന്നു നിൽക്കുന്ന പരിണാമത്തിന്റെ ഒരു പടിയിലാണ് മനുഷ്യന്റെ പിറവി. ഒരു വശത്ത് പ്രപഞ്ച പരിണാമത്തിന്റെ ഒരു പടിയായി മനുഷ്യസൃഷ്ടിയെ കാണാൻ കഴിയും. മറുവശത്ത് ദൈവ

ത്തിന്റെ പ്രത്യേകമായ കരസ്ഥാവസ്ഥയും മനുഷ്യസൃഷ്ടിയിലുണ്ടെന്ന് ചേർത്തിണക്കി ചിന്തിക്കാനും കഴിയും.

ദൈവം മനുഷ്യന് നൽകിയിരിക്കുന്ന ഉണ്മയും ജീവനും ആളുതലവും സ്വാതന്ത്ര്യവും സർവസൃഷ്ടിയിലും കാണാൻ കഴിയുമെന്ന ഉൾക്കാഴ്ച വേദാധിഷ്ഠിതമാണെന്ന് ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനി ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നു. ഇതിന് അദ്ദേഹം ആധാരമാക്കുന്ന വേദഭാഗം റോമർ 8: 19-23 വരെയാണ്. കർത്താവിന്റെ രണ്ടാമത്തെ വരവിൽ സംഭവിക്കുന്ന രക്ഷാപരിപൂർത്തിയ്ക്കായി ദൈവമക്കൾ കാത്തിരിക്കുന്നു. ദൈവമക്കളോടൊപ്പം തേജസ്സിൽ പങ്കാളികളാവാൻ സൃഷ്ടിയും ആകാംക്ഷയോടെ കാത്തിരിക്കുന്നു. ഇന്ന് സൃഷ്ടി ദാസ്യത്തിലാണ്. ദൈവമക്കൾ സ്വാതന്ത്ര്യമാവുന്നതോടെ സൃഷ്ടിയും സ്വാതന്ത്ര്യം പ്രാപിക്കും എന്ന് പൗലോസ് അപ്പോസ്തോലൻ പഠിപ്പിക്കുന്നു. സർവസൃഷ്ടിയും ഒരുപോലെ ഞരങ്ങി ഈറ്റുനോവോടെ ഈ അനർഘനിമിഷത്തിനായി കാത്തിരിക്കുന്നുവെന്ന് അപ്പോസ്തോലൻ ഉദ്ബോധിപ്പിക്കുന്നു. സൃഷ്ടിയുടെ സ്വാതന്ത്ര്യത്തെ സംബന്ധിച്ചും ആളുതലത്തെ സംബന്ധിച്ചും ഈ വേദഭാഗം നൽകുന്ന ഉൾക്കാഴ്ച വേദപണ്ഡിതർ ഗൗരവമായി പരിഗണിച്ചിട്ടില്ല എന്നതാണ് സത്യം.

സൃഷ്ടിയുടെ സ്വാതന്ത്ര്യത്തെ സംബന്ധിച്ചും ആളുതലത്തെ സംബന്ധിച്ചും ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനി നടത്തുന്ന പഠനത്തിൽ നിന്ന് രണ്ടു മൂന്നു കാര്യങ്ങൾ ഉരുത്തിരിഞ്ഞു വരുന്നുണ്ട്. ഒന്ന്: മനുഷ്യനെപ്പോലെ തന്നെ മനുഷ്യേതര പ്രപഞ്ചത്തിനും ദൈവം സഹജമായി സ്വാതന്ത്ര്യവും ആളുതലവും നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ഇത് സൃഷ്ടിയുടെ അന്തസ്സം നിലയുമാണ് സൂചിപ്പിക്കുന്നത്. മനുഷ്യൻ ചൂഷണം ചെയ്യേണ്ട വസ്തുവല്ല ഈ പ്രപഞ്ചം. ആദരവോടെ മാത്രമേ പ്രപഞ്ചത്തെ സമീപിക്കാവൂ. രണ്ട്: മുൻപറഞ്ഞ സമീപനം ക്രിസ്തീയ മതത്തിന്റെ സുപ്രധാനമായ ഒരു അംശമാണ്. ഇത് പൗരസ്ത്യമതങ്ങൾ പ്രപഞ്ചത്തിനു കല്പിച്ചിരിക്കുന്ന അന്തസ്സിന് ചേർന്നുവരുന്ന സമീപനമാവുന്നു. മൂന്ന്: ദ്രവ്യവും (matter) ഊർജ്ജവും (energy - spirit) തമ്മിൽ ഉണ്ടെന്നു കരുതിയിരുന്ന ദൈതം ആധുനിക ശാസ്ത്രത്തിലെത്തുപോലെ മതത്തിലും അപ്രസക്തമായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു.

18

അധികാരവും ധിക്കാരവും

പൗലോസ് മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനിയുടെ പ്രബോധനത്തിന്റെ ഒരു പ്രത്യേകത വാക്കുകളുടെ ശരിയായ അർത്ഥം കണ്ടെത്തി അവയ്ക്ക് പിമ്പിലുള്ള ആശയവും ആദർശവും അവതരിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള അസാമാന്യമായ കഴിവത്രേ. വ്യവഹാരഭാഷയിൽ വാക്കുകൾ മൂല്യം ചോർന്ന് ബലഹീനമായി പോകാറുണ്ട്. ഈ അർത്ഥവ്യതിയാനം ആശയങ്ങളെയും ആദർശങ്ങളെയും മാറ്റിമറിക്കുന്നതായും കാണാനാവും. വാക്കുകൾക്ക് ഉണ്ടാവുന്ന മൂല്യച്യുതി ലോകത്തിൽ ഇന്ന് സംഭവിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന മൂല്യച്യുതിയുടെ തന്നെ സൂചികയായി കാണേണ്ടതാണ്. ഇതിന് ഒരു നല്ല ഉദാഹരണമാണ് 'അധികാരം' എന്ന പദം.

അധികാരവും സ്വാതന്ത്ര്യവും തമ്മിലുള്ള ബന്ധം കണ്ടെത്തുന്നതിന് ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനി ഒരു പ്രത്യേക പരിശ്രമം നടത്തുകയുണ്ടായി. ഇതിൽ സ്വാതന്ത്ര്യത്തെക്കുറിച്ചുള്ള അന്വേഷണം അദ്ദേഹത്തിന് എന്നും പ്രിയങ്കരമായിരുന്നു. യഥാർത്ഥത്തിൽ മാർ ഗ്രിഗോറിയോസിന്റെ ചിന്തയുടെ അടിസ്ഥാനശില അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്വാതന്ത്ര്യത്തെക്കുറിച്ചുള്ള സങ്കല്പമത്രേ. മാർ ഗ്രിഗോറിയോസിന്റെ കൃതികളിൽ ആദ്യത്തെ സുപ്രധാന ഗ്രന്ഥം 1967-ൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച *സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെ ആഹ്ലാദം* (The Joy of Freedom) ആയിരുന്നു. 1972-ൽ *The Freedom of Man* എന്ന ശീർഷകത്തിൽ അമേരിക്കയിലും 1974-ൽ *Freedom and Authority* എന്ന ശീർഷകത്തിൽ ഇന്ത്യയിലും പ്രസിദ്ധീകരിച്ച ഗ്രന്ഥങ്ങളിലും മാർ ഗ്രിഗോറിയോസിന്റെ അന്വേഷണത്തിന്റെ ആധാരശില സ്വാതന്ത്ര്യം തന്നെയായിരുന്നു. 1978-ൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച *The Human Presence* 1980-ൽ പുറത്തിറങ്ങിയ *Cosmic Man: The Divine Presence* എന്നീ ഗ്രന്ഥങ്ങളിലെയും അടിസ്ഥാന ചിന്ത സ്വാതന്ത്ര്യമത്രേ. മാർ ഗ്രിഗോറിയോസിന്റെ സ്വാതന്ത്ര്യ സങ്കല്പമാകട്ടെ നിസ്സായിലെ വി. ഗ്രിഗോറിയോസിൽ (A.D. 330 - 395) നിന്നും സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളതാകുന്നു.

മാർ ഗ്രിഗോറിയോസിന്റെ എല്ലാ പ്രധാന ഗ്രന്ഥങ്ങളിലെയും മൗലികമായ ചിന്താധാര സ്വാതന്ത്ര്യത്തെക്കുറിച്ചുള്ള സങ്കല്പമാണെന്ന് കാണാം. പൗരസ്ത്യ ക്രിസ്തീയ ചിന്തയെ പാശ്ചാത്യ ക്രിസ്തീയ ചിന്തയിൽ നിന്ന്

വേറിട്ടു കാണാൻ സഹായിക്കുന്ന താക്കോൽ വാക്കാണ് മാർ ഗ്രിഗോറിയോസിന്റെ ചിന്തയിൽ സ്വാതന്ത്ര്യം. വി. അഗസ്തീനോസിൽ നിന്നാണ് പാശ്ചാത്യചിന്ത വളർന്നു വികസിച്ചതെന്നു മുമ്പ് സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. അഗസ്തീനോസിൽ നിന്നും വ്യതിരിക്തമായി പൗരസ്ത്യ ക്രിസ്തീയ ചിന്തയെ പ്രതിനിധീകരിക്കുന്നത് നിസ്സായിലെ വി. ഗ്രിഗോറിയോസ് ആകുന്നു. നിസ്സായിലെ വി. ഗ്രിഗോറിയോസിന്റെ സ്വാതന്ത്ര്യസങ്കല്പത്തെ അടിസ്ഥാനപ്രമാണമായി സ്വീകരിച്ചുകൊണ്ട് പാശ്ചാത്യചിന്തയെ വിശകലനം ചെയ്ത് വിലയിരുത്തുന്നതിന് മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് പരിശ്രമിക്കുന്നു. പാശ്ചാത്യചിന്ത എന്ന പദം കൊണ്ട് ഇവിടെ വിവക്ഷിക്കുന്നത് വേദശാസ്ത്രം മാത്രമല്ല; തത്വ ശാസ്ത്രം ഉൾപ്പെടെ എല്ലാ ചിന്താധാരകളുമാകുന്നു. ഈ മുന്നറിവോടെ വേണം അധികാരത്തെ സംബന്ധിച്ച് മാർ ഗ്രിഗോറിയോസിന്റെ പ്രബോധനങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കുവാൻ.

അധികാരം എന്ന വാക്കുകൊണ്ട് നാം സാധാരണ മനസ്സിലാക്കുന്നത് മേൽക്കോയ്മ ആണല്ലോ. സൈന്യത്തിലെ അധികാരശ്രേണി ഉദാഹരണമായി എടുക്കാം. പുതിയനിയമത്തിൽ തന്നെ ഇതിന് സൂചനകളുണ്ട്. ശതാധിപൻ കർത്താവിനോട് പറയുന്ന വാക്കുകൾ ശ്രദ്ധിക്കുക: “ഞാനും അധികാരത്തിൻ കീഴിലുള്ള മനുഷ്യനാകുന്നു, എന്റെ കീഴിൽ പടയാളികളുണ്ട്” (മത്താ. 8:9). ശതാധിപൻ മേലാളരുടെ വരുതിക്കു കീഴിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നു. അയാളുടെ മേൽക്കോയ്മയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന കീഴാളരുമുണ്ട്. ഇത്തരം കീഴും മേലുമായി നിൽക്കുന്ന അധികാരഘടനയെ സംബന്ധിച്ച ചിന്തയാണ് സാധാരണയായി നമ്മുടെ അധികാര സങ്കല്പത്തിലുള്ളത്.

ഇതിൽ നിന്നും വ്യത്യസ്തമായ ഒരു സങ്കല്പം അധികാരത്തിനുണ്ട്. ഇത് സ്വപ്നമാക്കുന്നതിന് ഹൈയരാർക്കി (hierarchy) എന്ന പദം മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് വിശകലനം ചെയ്ത് പഠിപ്പിച്ചിരുന്നു. ഹൈയരാർക്കിയുടെ ഇന്നത്തെ അർത്ഥം ഇതായിരുന്നില്ല. ഇത് കണ്ടെത്താൻ ക്രിസ്താബ്ദം ഏതാണ്ട് അഞ്ചാം നൂറ്റാണ്ടിൽ ജീവിച്ചിരുന്ന അരിയോപഗക്കാരനായ ദിവന്യാസ്യോസ് എന്ന തൂലികാനാമത്തിൽ അറിയപ്പെടുന്ന ഒരു ക്രിസ്തീയ ചിന്തകന്റെ *സ്വർഗ്ഗത്തിലെ വിശുദ്ധിയുടെ ക്രമം* (Celestial Hierarchy) എന്ന ഗ്രന്ഥം മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് എടുത്തുകാട്ടുന്നു. സ്വർഗ്ഗത്തിലെ വിശുദ്ധിയുടെ ക്രമം ദൈവസിംഹാസനത്തിനു ചുറ്റും നിലകൊള്ളുന്ന ദൈവദൂതസംഘങ്ങളുടെ ക്രമമത്രെ. മൂന്നു വൃന്ദങ്ങൾ വീതം മൂന്നു വിഭാഗങ്ങളായി ഒമ്പതു വൃന്ദം ദൈവദൂതർ ദൈവസാന്നിധ്യത്തിന്റെ ചുറ്റും നിൽക്കുന്നു. ഇവയിലെ ഒന്നാമത്തെ വിഭാഗം സെറാഫുകൾ, കെറൂബുകൾ, സിംഹാസനങ്ങൾ എന്നീ സംഘങ്ങളും രണ്ടാമത്തെ വിഭാഗം കർത്തൃത്വങ്ങൾ, ശക്തികൾ, അധികാരങ്ങൾ എന്നിവയുടെ സംഘങ്ങളും

മൂന്നാമത്തെ വിഭാഗം വാഴ്ചകൾ, പ്രധാന ദൂതർ, ദൂതർ എന്നീ സംഘങ്ങളുമത്രെ. ദൈവത്തേജസ്സ് സ്വീകരിച്ച് പ്രകാശിതരാവാനുള്ള കഴിവിനൊത്ത് ദൈവസന്നിധിയിൽ ഈ ഒമ്പത് സംഘം ദൈവദൂതർ നിലകൊള്ളുന്നു. ഇത് അചലമായി നിൽക്കുന്ന ക്രമമല്ല. ചലവും ഗതീയവുമാണവ. വിശുദ്ധിയിൽ നിന്ന് ഏറെ വിശുദ്ധിയിലേക്കും തേജസ്സിൽ നിന്ന് ഏറെ തേജസ്സിലേക്കും നിരന്തരം അവ വളർന്നു കൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

മറ്റൊരു വിധത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ വിശുദ്ധിയുടെ ശ്രേണിയാണ് അധികാരത്തിന്റെയും ശ്രേണി. ഇവിടെ മേൽക്കോയ്മയും കീഴാഴ്മയും ഇല്ല. ദൈവാഭിമുഖ്യമാണ് അധികാരത്തിന്റെ അളവുകോൽ. ആഭിമുഖ്യം ആഴമാവുന്നതനുസരിച്ച് ആധികാരികതയും ആഴമായി വരുന്നു. പിരമിഡു പോലെ അചലമായ അധികാരസങ്കല്പത്തിനു പകരം ഗതീയവും ചാക്രികവുമായ പാരസ്പര്യവും ആഭിമുഖ്യവും ചേർന്ന് വരുന്നു. ഒരു പുതിയ അധികാര സങ്കല്പം ഇവിടെ ഉരുത്തിരിഞ്ഞു വരുന്നത് കാണാം. പൗരസ്ത്യ ക്രിസ്തീയ ചിന്തയിൽ അധികാരത്തെപ്പറ്റിയുള്ള സങ്കല്പത്തിൽ സ്വർഗ്ഗത്തിലെ വിശുദ്ധിയുടെ ക്രമം ഉത്തമമായ ഒരു മാതൃകയത്രെ.

ഇതിനു ചേർന്നു വരുന്നതാണ് ഭാരതീയ ചിന്തയിലും അധികാരം എന്ന പദം. 'ധി' ശബ്ദത്തിന് ബുദ്ധി, ബോധം എന്നാണർത്ഥം. 'അഹം' കാരത്തിലൂന്നിയ സ്വബോധത്തിന്റെ സ്ഥാനത്ത് ദൈവബോധം നിറഞ്ഞുവരുമ്പോഴുണ്ടാകുന്ന 'ധിക്കാര' (ധികാര) മില്ലായ്മയാണ് അധികാരം. ഈശ്വരബോധം ഉണർന്ന് അഹംഭാവം തീർത്തും മാറിക്കിട്ടിയ ത്യാഗിയാണ് യഥാർത്ഥ അധികാരി. ഇക്കാരണത്താൽ അധികാരിക്ക്, അധികാരിയുടെ വാക്കുകൾക്ക് ജീവനും ചൈതന്യവുമുണ്ട്. അയാൾക്ക് മുമ്പിൽ പൈശാചിക ശക്തികൾ ഓടിമറയുന്നു. ഇത്തരം ഒരധികാരമാണ് കർത്താവിനുണ്ടായിരുന്നത്. പഴയ നിയമ ശാസ്ത്രികൾക്ക് അഭ്യസനത്തിൽ നിന്നും ആർജ്ജിച്ചെടുത്ത അറിവിന്റെ ധിക്കാരമുണ്ടായിരുന്നു. എന്നാൽ കർത്താവിനാകട്ടെ പിതാവുമായുള്ള ആഭിമുഖ്യത്തിൽ നിന്നും ഉത്ഭവിച്ച അറിവിന്റെ അധികാരമാണുണ്ടായിരുന്നത്. അതുകൊണ്ടത്രെ സുവിശേഷത്തിൽ ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നത്, "അവരുടെ ശാസ്ത്രീമാരെപ്പോലെ യല്ല അധികാരമുള്ളവനായിട്ടത്രെ അവൻ അവരോട് ഉപദേശിച്ചത്" (മത്തായി 7:29). വീണ്ടും സുവിശേഷത്തിൽ ഇങ്ങനെ രേഖപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു: "അവൻ അധികാരത്തോടെ അശുദ്ധാത്മാക്കളോടു കല്പിക്കുന്നു. അവ അവനെ അനുസരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു" (മർക്കോസ് 1:28). എന്നാൽ വൈരുദ്ധ്യമെന്നു പറയട്ടെ, യേശുക്രിസ്തുവിന്റെ കാലത്തെ സാമൂഹികവും മതപരവുമായ ഘടനയ്ക്കു മുമ്പിൽ ശാസ്ത്രികൾ അധികാരികളും യേശു ധിക്കാരിയുമായാണ് കാണപ്പെട്ടത്.

അധികാരത്തെ സംബന്ധിച്ച അന്വേഷണത്തിൽ ഗ്രിഗോറിയോസ്

തിരുമേനി അധികാരത്തിന് തതൃല്യമായി ഗ്രീക്ക് വേദപുസ്തകത്തിൽ ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്ന *exousia* എന്ന പദം പ്രത്യേകം എടുത്തുകാണിക്കുന്നു (ഫ്രീഡം ആൻഡ് അതോറിറ്റി, പേജുകൾ 34-38). *Ousia* എന്നാൽ ഉണ്ണ എന്നാണർത്ഥം. *exousia* എന്നാൽ ഉണ്ണയിൽ നിന്ന് ഉത്ഭവിക്കുന്നത് എന്നും അർത്ഥം വരുന്നു. ഉണ്ണയിൽ നിറഞ്ഞുനിൽക്കുന്ന നന്മയാണ് അധികാരത്തിന് അടിസ്ഥാനമെന്ന് ഈ പദ വിശകലനം നമ്മെ ബോധ്യപ്പെടുത്തുന്നു. അധികാരം മേൽക്കോയ്മയല്ല, നന്മയിൽ നിറഞ്ഞുകവിഞ്ഞ ഉണ്ണയുടെ പ്രകാശനമാകുന്നു. മറ്റൊരുവിധത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ തിന്മയിൽ നിന്ന് സ്വതന്ത്രമായി നന്മപൂർണ്ണതയിലേക്ക് വളരുമ്പോൾ മാത്രമേ ഒരാൾ യഥാർത്ഥ അധികാരിയായി തീരുന്നുള്ളൂ.

19

മാർ ഗ്രിഗോറിയോസും പൗരസ്ത്യ ചിന്തയുടെ മൗലികതയും

1966-ലാണ് ഞാൻ പൗലോസ് മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനിയെ (അന്ന് ഫാ. ടി. പോൾ വർഗീസ്) ആദ്യമായി കാണുന്നത്. അഖിലലോക സഭാകൗൺസിൽ അസോസിയേറ്റ് സെക്രട്ടറിയായിരുന്ന അദ്ദേഹം 1966 ഡിസംബറിൽ സെമിനാരി സന്ദർശിച്ചു. ഞാൻ സെമിനാരിയിൽ വിദ്യാർത്ഥിയായി ചേർന്ന വർഷം. അന്ന് സെമിനാരി പ്രിൻസിപ്പലായിരുന്ന ഫീലിപ്പോസ് മാർ തെയോഫിലോസ് തിരുമേനിയുടെ നിർദ്ദേശാനുസരണം സന്ധ്യാപ്രാർത്ഥനയ്ക്കുശേഷം അദ്ദേഹം സെമിനാരി ചാപ്പലിൽ പ്രസംഗിച്ചു. വി. കന്യകമറിയാമിന് സഭയിലുള്ള സ്ഥാനമായിരുന്നു വിഷയം. ദൈവത്തോട് നാം പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു. കന്യകമറിയാമിനോടും പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു. രണ്ടും തമ്മിൽ എന്താണ് വ്യത്യാസം? ഓർത്തഡോക്സ് സഭ വി. കന്യകമറിയാമിനെ ദൈവമാക്കുകയാണോ? ഈ ചോദ്യങ്ങൾ അക്കാലത്ത് മനസ്സിനെ അലട്ടിയിരുന്നു. ഫാ. പോൾ വർഗീസിന്റെ പ്രസംഗം എന്റെ സംശയങ്ങൾ ദുരീകരിച്ചു. അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: “ദൈവം സൃഷ്ടാവാണ്. കന്യകമറിയം സൃഷ്ടിയുമാണ്. സൃഷ്ടിയുടെ പരിധിക്കുള്ളിൽ മാത്രമാണ് കന്യകമറിയാമിന്റെ സ്ഥാനം. എന്നാൽ സൃഷ്ടിയുടെ പരിധിക്കുള്ളിൽത്തന്നെ എല്ലാ പരിശുദ്ധന്മാരുടെയും നിരയിൽ വി. കന്യകമറിയാമിന് അഗ്രിമസ്ഥാനമുണ്ട്. കാരണം അവൾ മനുഷ്യാവതാരം ചെയ്ത ദൈവത്തെപ്പറ്റി അമ്മയാണ്. അത്ര ശ്രേഷ്ഠമായ ദൗത്യത്തിന് അർഹയായി ദൈവം കണ്ട് തിരഞ്ഞെടുത്ത് വേർതിരിച്ചവളാണ്. അവൾ നമ്മുടെ അമ്മയാണ്. ക്രിസ്തുവിൽ രൂപപ്പെട്ടുവരുന്ന ഒരു പുതിയ ജനതയുടെ ആദിസ്ഥാനത്ത് അവൾ നമുക്കു മാതാവും മാതൃകയുമായി നിലകൊള്ളുന്നു. സമസ്ത ലോകത്തിനും വേണ്ടി കർത്താവിനെ വഹിച്ചുകൊണ്ടു നിൽക്കുന്ന അമ്മ സഭയുടെ പ്രതിനിധിയും പ്രതീകവുമാണ്”. തിരിഞ്ഞു നോക്കുമ്പോൾ ഓർത്തഡോക്സ് വിശ്വാസപഠനത്തിലേക്കുള്ള എന്റെ ഉപനയനം ഗുരുവോ ശിഷ്യനോ ബോധപൂർവ്വമറിയാതെ അന്നവിടെ നടന്നുകഴിഞ്ഞിരുന്നു.

1967-ൽ ഫാ. റ്റി. പോൾ വർഗീസ് പ്രിൻസിപ്പലായി വന്നു. അക്കാലത്ത് താരതമ്യേന കൂടുതൽ സമയം അദ്ദേഹം സെമിനാരിയിൽ ചിലവഴിച്ചിരുന്നു. ധാരാളം വിഷയങ്ങൾ അദ്ദേഹം ഞങ്ങളെ പഠിപ്പിച്ചു. പുതിയനിയമം, ദൈവശാസ്ത്രം, ആരാധനാശാസ്ത്രം, സഭാകുടാശകൾ ഇവയെല്ലാം അദ്ദേഹം കൈകാര്യം ചെയ്തിരുന്ന വിഷയങ്ങളാണ്. പുറമെ സംവാദങ്ങളും പ്രഭാഷണങ്ങളും ഉണ്ടാവും. അന്താരാഷ്ട്ര സമ്മേളനങ്ങളിൽ പങ്കെടുത്ത ശേഷം തിരികെ എത്തുമ്പോൾ നടത്തിയിരുന്ന അവലോകനങ്ങൾ സഭയിലും സമൂഹത്തിലും ഉയർന്നുവരുന്ന ഏറ്റവും പുതിയ പ്രവണതകളും ചിന്തകളും പരിചയപ്പെടുവാനുള്ള സന്ദർഭങ്ങളായിരുന്നു. ഒരു വശത്ത് ഓർത്തഡോക്സ് വിശ്വാസം യുക്തിസഹവും, വേദാധിഷ്ഠിതവും, പിതാക്കന്മാരുടെ പ്രബോധനങ്ങളിൽ ഊന്നിയതും തീർത്തും പൗരസ്ത്യവുമാണെന്ന ആത്മാർത്ഥവും ആഴവുമായ ബോധ്യം; മറുവശത്ത് ദാർശനികവും ചിന്താപരവുമായ പുതിയ പ്രവണതകളോടും സഭയിലും സമൂഹത്തിലും ഉയർന്നു വരുന്ന ഓരോ ചലനങ്ങളോടും സംവദിക്കാനും ക്രിയാത്മകമായി പ്രതികരിക്കാനുമുള്ള പ്രത്യുൽപ്പന്നമതിത്വം. ഇവ രണ്ടും സമഞ്ജമായി സമ്മേളിച്ചിരുന്നുവെന്നതാണ് ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനിയുടെ വ്യക്തിത്വത്തിന്റെയും ചിന്തയുടെയും സവിശേഷത.

മതോപദേശസാരത്തിൽ ആറാം സംഗതിയായി കുദാശകൾക്കു നൽകിയിരിക്കുന്ന നിർവ്വചനം ശ്രദ്ധിക്കുക: “കുദാശകൾ മനുഷ്യവർഗ്ഗത്തിന്റെ രക്ഷയ്ക്കു ആവശ്യപ്പെട്ടവയായി നമ്മുടെ കർത്താവു കല്പിച്ചു നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള അപ്രത്യക്ഷമായ നന്മകളുടെ പ്രത്യക്ഷമായ വിശുദ്ധ കർമ്മങ്ങളാകുന്നു.” ഈ നിർവ്വചനത്തിന് ഒറ്റനോട്ടത്തിൽ അപാകതയൊന്നുമില്ലെന്നു തോന്നിയേക്കാം. എന്നാൽ സൂക്ഷ്മ പരിശോധനയിൽ ഇത് ആംഗ്ലിക്കൻ സഭയുടെ കുദാശകളെപ്പറ്റിയുള്ള നിർവ്വചനത്തോട് ഇണങ്ങിപ്പോകുന്നതായി കാണാം. ആംഗ്ലിക്കൻ സഭയുടെ *Book of Common Prayer*-ലെ കാറ്റക്കിസത്തിൽ കുദാശകളെ ഇങ്ങനെ നിർവ്വചിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു: "Sacrament is an outward and visible sign of an inward and spiritual grace given unto us ordained by Christ himself as a means whereby we receive the same, and pledge to assure us thereof." . ആന്തരീയവും ആത്മീയവുമായ കൃപകളുടെ ബാഹ്യവും പ്രത്യക്ഷവുമായ ചിഹ്നമായി കുദാശയെ ഇവിടെ നിർവ്വചിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇത് മതോപദേശസാരത്തിലെ നിർവ്വചനത്തോട് സാധർമ്മ്യമുള്ളതാണെന്ന് മനസ്സിലാക്കാൻ വിഷമമില്ല. വി. കുദാശകളെപ്പറ്റി അഗസ്തീനോസ് (AD. 354-430) നൽകുന്ന വ്യാഖ്യാനത്തിൽനിന്നും തോമസ് അക്വിനാസ് (1225-1274) വികസിപ്പിച്ചെടുത്ത നിർവ്വചനമാണ് ആംഗ്ലിക്കൻ സഭയുടെ പ്രബോധനത്തിനാധാരം. കുദാശകളെപ്പറ്റിയുള്ള ഒരു വിശദീകരണം ശ്രദ്ധിക്കുക; ദൃശ്യമായ വസ്തു (element or matter) വിന്മേൽ യഥാർത്ഥ ഉദ്ദേശ്യത്തോടെ (right intention) നിശ്ചിതവചനം (word

or form) ഉച്ചരിക്കുമ്പോൾ കുദാശ പൂർത്തീകരിക്കപ്പെടുന്നു (ഫാ. കെ. ഗീവർഗ്ഗീസ് അഞ്ചൽ, സഭയും കുദാശകളും, 30-31 പേജുകൾ). ഈ വിശദീകരണത്തിലും മുൻപറഞ്ഞ നിർവ്വചനത്തിലും കാണുന്ന പ്രധാന പദങ്ങൾ എല്ലാത്തന്നെ പാശ്ചാത്യ സഭയുടെ കുദാശകളെപ്പറ്റിയുള്ള പ്രബോധനത്തിൽ കാണാൻ കഴിയും.

ഇതിൽ നിന്ന് വ്യത്യസ്തമായ ഒരു ചിന്താധാര പൗരസ്ത്യസഭകൾക്ക് പൈതൃകമായുണ്ട്. ഇതിലേക്ക് സംഭാവനകൾ നൽകിയ പിതാക്കന്മാരുടെ പരമ്പരയിൽ പാശ്ചാത്യ പിതാക്കന്മാരേയും കാണാം. ആദിമസഭയിൽ ആവിർഭവിച്ച് പുതിയനിയമ ഗ്രന്ഥങ്ങളിലൂടെയും പിതാക്കന്മാരുടെ സാക്ഷ്യങ്ങളിലൂടെയും ഒഴുകിയെത്തുന്ന പൗരസ്ത്യ ക്രിസ്തീയ ചിന്തയ്ക്ക് ഒരു അനസ്തുതതയും സാർവ്വത്രികതയും ഉണ്ടെന്നാണ് ഇത് ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നത്. റോമിലെ വി. ക്ലീമീസ് (AD 96), അന്ത്യോഖ്യായിലെ വി. ഇഗ്നാത്തിയോസ് (A.D 35-107), ലിയോൺസിലെ വി. ഐറേനിയോസ് (130-200), അലക്സാന്ത്യയിലെ വി. ക്ലീമീസ് (150-215), റോമിലെ വി. ഹിപ്പോലിറ്റസ് (170-236), അലക്സാന്ത്യയിലെ വി. അത്താനാസ്യോസ് (296-373), യറുശലേമിലെ വി. കുറിലോസ് (315-386), നാൻസിയാൻസിലെ വി. ഗ്രിഗോറിയോസ് (329-389), കൈസറിയായിലെ വി. ബസ്സേലിയോസ് (329-379), നിസ്സായിലെ വി. ഗ്രിഗോറിയോസ് (330-395), അലക്സാന്ത്യയിലെ വി. കുറിലോസ് (444), മാബുഗിലെ വി. പീലക്സിനോസ് (440-523), അന്ത്യോഖ്യായിലെ വി. സേവേറിയോസ് (465-538), സൂഗിലെ വി. യാക്കോബ് (451-521) എന്നീ പിതാക്കന്മാരുടെ ചിന്താധാരയോട് പൊരുത്തപ്പെടുന്നതല്ല അഗസ്തീനോസും തോമസ് അകീനാസും പ്രതിനിധീകരിക്കുന്ന പാശ്ചാത്യ ക്രിസ്തീയ ചിന്ത. വി. കുദാശകളുടെ കാര്യത്തിലും ഇത് അമ്പർത്തമത്രേ.

വി. കുദാശകളെപ്പറ്റിയുള്ള പൗരസ്ത്യ ക്രിസ്തീയ ചിന്തയിൽ മൂന്ന് താക്കോൽ വാക്കുകൾ ഉണ്ടെന്നു കാണാം: (1) രഹസ്യം (mystery-mysterion), (2) സംബന്ധം/പങ്കാളിത്തം (Participation/Communion-koinonia), (3) ഓർമ്മ/പുനരാവിഷ്ക്കരണം (Commemoration/representation-anamnesis). ഈ മൂന്നു പദങ്ങളും പുതിയനിയമത്തിലുള്ളവയാണ്. വി. കുർബ്ബാന തക്സായിലും കുദാശക്രമങ്ങളിലും പിതാക്കന്മാരുടെ ഗ്രന്ഥങ്ങളിലും ഈ മൂന്നു പദങ്ങളും വി. കുദാശകളെപ്പറ്റിയുള്ള വിവരണങ്ങളിൽ കാണുന്നു. ഈ പദങ്ങളിൽ നിന്നും അവയോടു ബന്ധിച്ചുവരുന്ന ആശയങ്ങളിൽനിന്നും ഉരുത്തിരിഞ്ഞുവരുന്ന വിശ്വാസമാണ് കുദാശകളെപ്പറ്റിയുള്ള പൗരസ്ത്യ ക്രിസ്തീയ ചിന്തയ്ക്ക് അടിസ്ഥാനം.

പുതിയനിയമത്തിൽ 'രഹസ്യം' എന്ന വാക്കുകൊണ്ട് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത് അനാദികാലംമുതൽ മറഞ്ഞുകിടന്നതും കാലത്തികവിൽ ക്രിസ്തുവിൽ

പൂർത്തീകരിക്കപ്പെട്ടതുമായ ദൈവത്തിന്റെ രക്ഷാപദ്ധതിയത്രെ. യേശു ക്രിസ്തുവിൽ നിറവേറിയ രക്ഷാകര സംഭവങ്ങൾ അതായത് രഹസ്യങ്ങൾ, ഈ കാലത്തിൽ ജീവിക്കുന്ന സഭ കുദാശകളാകുന്ന ആരാധനാനുഷ്ഠാനങ്ങൾ വഴി ഓർക്കുകയും അതായത് പുനരാവിഷ്കരിക്കുകയും അവയിൽ പങ്കുകാരാവുകയും ചെയ്യുന്നു. ഈ അടിസ്ഥാനചിന്തയിൽ നിന്നു കൊണ്ട് അർത്ഥപൂർണ്ണമായി എല്ലാ കുദാശകളേയും വിലയിരുത്താനും വ്യാഖ്യാനിക്കാനും സ്വാംശീകരിക്കാനും കഴിയണം.

ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനി മലങ്കരസഭയ്ക്ക് നൽകുന്ന അനുശാസനം (legacy) പൗരസ്ത്യ ക്രിസ്തീയ ചിന്തയുടെ മൗലീകതയിലേയ്ക്ക് മലങ്കര ഓർത്തഡോക്സ് സഭ മടങ്ങിവരണം എന്നത്രെ. ഈ പ്രതിബദ്ധത ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന് പ്രതിജ്ഞാബദ്ധരാവുകയാണ് നമുക്ക് അദ്ദേഹത്തിന് നൽകാൻ കഴിയുന്ന ഏറ്റവും യുക്തമായ ഗുരുദക്ഷിണ.

Appendix

THE WORKS OF DR. PAULOS MAR GREGORIOS A CHRONOLOGICAL LIST

A. BOOKS

1. *The Joy of Freedom: Eastern Worship and Modern Man*. London: Lutterworth Press/Richmond, Virginia: John Knox Press, 1967; Madras: CLS, 1986.
2. *The Gospel of the Kingdom*. Madras: CLS, 1968.
3. *Date of Easter and Calendar Revision of the Orthodox Churches: A Preliminary Study*, Addis Ababa: The Standing Committee of the Conference of Oriental Orthodox Churches, 1968.
4. *The faith of Our Fathers*. Kottayam: MGOCSM, 1969/Kottayam: Bethel Publications. 1996.
5. *The Freedom of Man*. Philadelphia: Westminster, 1972.
6. *Be Still and know*. Madras: CLS/Delhi: ISPCK/Lucknow: The Lucknow Publishing House, 1974.
7. *Freedom and Authority*. Madras: CLS/Delhi: ISPCK/Lucknow: The Lucknow Publishing House, 1974.
8. *Quest for Certainty: Philosophical Trends in the West: A Sample Survey of Later Twentieth Century Western Thought for the Average Indian Reader*. Kottayam: Orthodox Seminary, 1976.
9. *The Human Presence: An Orthodox View of Nature*. Geneva: WCC, 1978/Madras CLS, 1980/NewYork: Amity, 1987/NewYork: Element Books, 1992.
10. *Truth Without Tradition?*. Tirupati: Sri Venkateswara University, 1978.
11. *Science for Sane Societies: Reflections of Faith, Science and the Future in the Indian Context*. Madras: CLS, 1980/ NewYork: Paragon, 1987.
12. *Cosmic Man. The Divine Presence: An Analysis of the Place and Role of the Human Race in the Cosmos, in relation to God and the Historical World, in the thought of St. Gregory of Nyssa (ca 330 to ca 395*

- A.D.). NewDelhi/Kottayam: Sophia Publications, 1982.
13. *The Indian Orthodox Church: An Overview*. NewDelhi/ Kottayam: Sophia Publications, 1982.
14. *The Meaning and Nature of Diakonia*. Geneva: WCC, 1988.
15. *Enlightenment East and West: Pointers in the Quest for India's Secular Identity*. Shimla: Indian Institute of Advanced Study/ NewDelhi: B. R. Publishing Corporation, 1989.
16. *A Light Too Bright*. Albany, New York: State University of NewYork Press, 1992.
17. *A Human God*. Kottayam: MGF, 1992.
18. *Healing: A Holistic Approach*. Kottayam: Current Books/ MGF, 1995.
19. *Love's Freedom The Grand Mystery: A Spiritual Auto-Biography; All Uniting Love with Creative Freedom in the Spirit, As the Grand Mystery at the Heart of Reality - One Man's Vision*. Kottayam: MGF, 1997.
20. *The Secular Ideology: An Impotent Remedy for India's Communal Problem*. Kottayam: MGF/NewDelhi: ISPCK, 1998.
21. *Global Peace and Common Security*. Kottayam: MGF/NewDelhi: ISPCK, 1998.
22. *Disarmament and Nuclear Weapons*. Kottayam: MGF/NewDelhi: ISPCK, 1998.
23. *Introducing The Orthodox Churches*. Kottayam: MGF/NewDelhi: ISPCK, 1999.
24. *Religion and Dialogue*. Kottayam: MGF / NewDelhi: ISPCK, 2000.
25. *The Church and Authority*. Kottayam: MGF / NewDelhi: ISPCK, 2001.
26. *Worship in a Secular Age*. Kottayam: MGF / Thiruvalla: CSS, 2003.
27. *വി. കന്യകമറിയം*. കോട്ടയം, 1959.
28. *സ്വാതന്ത്ര്യദീപ്തി: പൗരസ്ത്യ ക്രൈസ്തവദർശനത്തിന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ ആരാധനയെക്കുറിച്ചും സ്വാതന്ത്ര്യത്തെക്കുറിച്ചുമുള്ള പഠനം*. തിരുവല്ല: സി. എൽ. എസ്., 1972, 1982, 1997.
29. *ദർശനത്തിന്റെ പുക്കൾ*. കോട്ടയം: കറന്റ് ബുക്സ്, 1992.
30. *ദർശനം മതം ശാസ്ത്രം*. കോട്ടയം: കറന്റ് ബുക്സ്/എം. ജി. എഫ്, 1995.

31. പാശ്ചാത്യ പ്രബുദ്ധതയും ആധുനികോത്തരതയും. കോട്ടയം: കറന്റ് ബുക്സ്/എം. ജി. എഫ്., 1995.
32. മതനിരപേക്ഷത ഒരു സംവാദം; ഇ. എം. എസിന്റെ പ്രതികരണത്തോടു കൂടി. കോട്ടയം: കറന്റ് ബുക്സ്/എം. ജി. എഫ്., 1996.
33. പൗരസ്ത്യ ക്രൈസ്തവദർശനം, കോട്ടയം: ദിവ്യബോധനം, 1998.
34. മതം, മാർക്സിസം, മതനിരപേക്ഷത. കോട്ടയം: സോഫിയാ ബുക്സ്, 1998.
35. മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് മറുപടി പറയുന്നു. ആലുവാ: ചർച്ച് വീക്ലി, 1999.
36. മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് പഠിപ്പിക്കുന്നു. ആലുവാ: ഓംസൺസ് പബ്ലിഷേഴ്സ്, 1999.
37. സ്നേഹത്തിന്റെ സ്വാതന്ത്ര്യം. കോട്ടയം: മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് ഫൗണ്ടേഷൻ, 1999.

A. BOOKS ON MAR GREGORIOS

1. George K. M., ed, *Freedom, Love, Community*, Madras: CLS, 1985.
2. George K. M. and Gabriel K. J., eds. *Towards A New Humanity*. New Delhi: ISPCK, 1992.
3. Jose Kurian Puliyeril, ed, *Dr. Paulos Mar Gregorios: The Shinig Star of the East*. Kottayam: Puliyeril Publications, 1997.
4. തരകൻ കെ. എം., പൗലോസ് മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ്: മനുഷ്യത്വം ചിന്തകനും. കോട്ടയം: ഓർത്തഡോക്സ് സെമിനാരി, 1982.
5. ജോയ്സ് തോട്ടയ്ക്കാട്, എഡി. ദാർശനികന്റെ വിചാരലോകം. കോട്ടയം: കറന്റ് ബുക്സ്, 1994.
6. ചെറിയാൻ സി. സി., ഓർമ്മയുടെ തീരങ്ങളിൽ. കോട്ടയം: സി. സി. ബുക്സ്, 1996.
7. ജോയ്സ് തോട്ടയ്ക്കാട്. പ്രകാശത്തിലേക്ക് ഒരു തീർത്ഥയാത്ര. കോട്ടയം: സോഫിയാ ബുക്സ്, 1997.
8. തോമസ് നീലാർമം, എഡി. വിശ്വമാനവികതയുടെ വിശുദ്ധ പ്രവാചകൻ. മാവേലിക്കര: ധീഷണാ ബുക്സ്, 1997.
9. മതനിരപേക്ഷതയും വിശ്വനാഗരികതയും. ഇ. എം. എസ്. - മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് സംവാദം, തിരുവനന്തപുരം: ചിന്താ പബ്ലിഷേഴ്സ്, 1995.
10. ധീഷണാസംഘർഷം: ഗ്രിഗോറിയോസും നിരൂപകന്മാരും. തിരുവനന്തപുരം: ചിന്താ പബ്ലിഷേഴ്സ്, 1996.
11. ഗബ്രിയേൽ കെ. ജെ., ഗുരുമുഖത്തുനിന്നും, ഒന്നാംഭാഗം. കോട്ടയം: എം. ജി. എഫ്., 1998.

12. ഏലിയാസ് റ്റി. പി., എഡി. ജ്ഞാനത്തിന്റെ ഗ്രിഗോറിയൻ പർവ്വം. കോട്ടയം: സോഫിയാ ബുക്സ്, 2000.
13. Elias T. P. , ed. *New Vision New Humanity*. Kottayam: Sophia Books, 2000.
14. സിദ്ധാർത്ഥൻ. *കുട്ടികളുടെ തിരുമേനി*. കോട്ടയം: സോഫിയാ ബുക്സ്, 2000.
15. Joseph E. Thomas, *Paulos Mar Gregorios: A Personal Reminiscence*, Kottayam: Roy International Providential Foundation, 2001.
16. ഗബ്രിയേൽ കെ. ജെ., *ഗുരുമുഖത്തു നിന്നും, രണ്ടാം ഭാഗം*. കോട്ടയം: സോഫിയാ ബുക്സ്, 2004.

B. ARTICLES

1949

1. "India - Land of Dying Millions - Nature Made at Ethiopia." Address delivered at Imperial College, Ambo, Ethiopia, Nov. 10.

1950

2. "A Sociological Analysis of the Group of Foreign Students at Goshen College, 1950 - 51."

1951

3. "The Sermon on the Mount: An Interpretation."
4. "Freedom From Fear Or Triumphant Faith."

1952

5. "Population Problems of the Indian Sub- Continent: A Study in Present Trends." May, 1952

1953

6. "How to Become a Christian?" (A Tract) Dec.7, 1953
7. "Knowledge Without Zeal."
8. "Doctrine of God."
9. "Two By Two. Visitation Evangelism Rediscovery of a Classic Method." Nov. 20
10. "Personal Evangelism: the Contact", *Herald Teacher*, No.3, March, pp. 8-9.

1954

11. "Myth and Legend in Comparative Religion and Modern Philosophy."
12. "The Aramaic Origin of The Gospels." May 24, 1954
13. "On the One Hand", *Princeton Seminarian*, Vol. IV, No. 2, Jan., pp. 11-13.
14. "The Doctrine of the Church and the Christian Life." March 8, 1954

1956

15. "Tito's Yugoslavia: New Heaven of a Dissident Marxism."
16. "The Game Knowland is Playing. What Lies Behind the Split in the American Republican Party?"

1957

17. "The Land of Haile Sellassie", *Church Weekly*, Vol. XI, No. 15, pp. 15-16.
18. "The Most Significant Fact of Our Time", *Church Weekly*, Vol. XI, No. 21, pp. 11-12.
19. "Why Is'nt Everyone A Christian", *Church Weekly*, Vol. XI, No. 22, p.12.
20. "I Have Learned the Secret", *Church weekly*, Vol. XI, No. 26, 27.

1958

21. "The Syrian Churches in India", *The Student World*, Vol. 6, No. 1, First Quarter.

1959

22. "The Cognitive Value of the Numinous Experience: Some Random Thoughts on Rudolf Otto's *Idea of the Holy*." Oct. 20

1960

23. "The Sophiology of Sergius Bulgakoff 1871- 1944."
24. "The Sophiology of Vladimir Soloviev" July
25. "Doctrine of Authority Implicit in the Writings of Gregory Nazianzus." Sept.
26. "The Doctrine of Authority in Vincent of Lerins." Sept.

27. "Doctrine of Authority Implicit in the Treatise of Basil of Caesarea (330?-379)" Sept.
28. "Origen's Use of Scriptures" Sept.
29. "The Doctrine of Authority in Origen's Writings" Sept.
30. "The Conception of Sin: Hindu Thought. A Brief Survey." A Paper Submitted to the Seminar on Sin and Forgiveness, Jan. 28.
31. "St. Basil's Use of the"
32. "Christians and the State." Lecture Delivered at Joint Campus Ministry Conference, Naperville, Illinois, July 7-14.
33. "Christian Responsibility in Africa." A Paper Prepared for Commission on Ecumenical Mission and Relations, New York, Sept. 8.
34. "Church, Sacrament, and Liturgy in Pere L. Bouyer's Liturgical Piety" May
35. "The Ancient Christian Church of India."
36. "The Doctrine of Authority Implied in the Tome of Leo."
37. "The Problem of Authority From the Present Perspective: A Simple Statement of Some Random Thoughts" July
38. "Freedom and the Moral Philosophy of Immanuel Kant: A Survey of His Ethical Thought." Paper Presented at the Yale Divinity School, Jan. 25.
39. "Truth, Revelation and Knowledge: A Brief Enquiry into the Basic Thought of N. A. Berdyaev." Jan. 6

1961

40. "Unity in the Church", *Prism*, Vol. 5, No. 1, Jan.
41. "The Ancient Syrian Church of India: A Contemporary Picture", *The Ecumenical Review*, Vol. 13, No. 3, April, pp. 281-286.
42. "A Review of Our West African Experience." Paper Presented at The Ghana Study Seminar on 'Confronting The New Africa', Presbyterian Training College, Aburi, July 2-Aug. 18; *The Ghana Study Seminar: A Diary Report*, New York, pp. 94-105.

1962

43. "What the S. C. M. has meant to me ?", *Aikya*, Vol.8, No.5, May, p. 3.
44. "The Finality of Jesus Christ in the Age of Universal History", *The Ecumenical Review*, Vol. 15, No. 1, oct., pp. 12-25.

45. "Unity of the Body", *The Student World*, Vol. LV, No. 1, First Quarter.
46. "Fellowship Unbroken", *The Report of the 1961 Meeting of the United Presbyterian Women of the United Presbyterian Church*.
47. "The Calling of the Churches to Fresh Service: Can One Serve and Not love?" Address delivered at Conference of European Churches, Nyborg, Oct.; *The Friends Quarterly*, Vol. 14, No. 5, Jan., pp. 230-240.
48. "Leitourgia As Service of God and Service to Men." Bible Studies delivered at W. C. C. Consultation, Nyborg Strand, Denmark, July 27 - July 3.
49. "The Mission of the Church in South Asia." Lecture delivered at Silver Bay Conference on the Christian World Mission, Silver Bay, New York, July 10-17.
50. "The Bible and the Liturgy." Address delivered at Orthodox Seminar and Holy Week Worship, Ecumenical Institute, Bossey, April 1-14.
51. "Bible Study (2 Corinthians 5:17-21)." Delivered at the World YWCA Council Meeting, Denmark, Sept. 28 - Oct. 11.

1963

52. "Bible Study 2 Corinthians 5:17-21", *Bible Studies in Preparation for The World YWCA Council Meeting*: Denmark, pp. VIII - XI.
53. "What is the Church? Towards a Biblical Theological Understanding of Ecclesia", *World Christian Education*, Vol. 18, No. 3, Third Quarter.
54. "The Role of Monasticism and a New Askesis for Our Time", *The Ecumenical Review*, Vol. XV, No. 3, April, pp. 311-319.
55. "Aggiornamento and the Unity of All: An Eastern Orthodox View of the Vatican Council", *The Ecumenical Review*, Vol. XV, No. 4, July, pp. 377-384.

1964

56. "The Cultivation of the Christian Life", *The South East Asian Journal of Theology*, April, pp. 37-52.
57. Book Review of Theological Study in the Russian and Bulgarian Orthodox Churches Under Communist Rule by A. Johansen. The Faith Press, London, 1963, *The Ecumenical Review*, Vol. XVI, No. 3, April, pp. 341-342.

58. "The Nature of the Church: Parables of the Kingdom." Meditations given at the 10th National Assembly of United Church Women, Kansas City, Missouri, October 5-9.

1965

59. "Pluralistic Human Society", *Study Encounter*, Vol. 1, No. 2.
60. "The Nature of the Church: Parables of the Kingdom", *Methodist Women*, Vol. 25, No. 6, Feb., pp. 12-13.
61. "Confessing the Faith in Asia." Sept.
62. "Armenian Massacre - 1914-1915." April 5
63. "Christians for Breakfast", *Faith at Work. The Magazine of Christians Experience*, Vol. LXXVIII, No. 3 April, pp. 39-41.
64. "Ecumenical Education: An Introductory Word", *Study Encounter*, Vol.1, No. 4, p. 167.
65. "The Nature of the Layman's Commission", *The Methodist Women*, Vol. 25, No. 7, March, pp. 10-11, 50.
66. "Ecumenism in the Kerala Churches", *Kerala Christian Council Silver Jubilee Souvenir*, pp. 17-20.
67. "Relation Between Baptism, 'Confirmation' and the Eucharist in the Syrian Orthodox Church." March
68. "The Conference of the Heads of Oriental Orthodox Churches, Addis Ababa, Jan. 15-21, 1965, Report to S. E. G." Feb. 2.
69. "The Newness of Our Christian Faith", *Student World*, Vol. LVIII, First Quarter, No.1, Serial No. 227, pp. 23-32.

1966

70. "The Ecumenical Churchman", *Ecumenical Institute News Letter*, Vol.2, No. 5, May.
71. "Some Reflections on the Healing Ministry of the Church", *Study Encounter*, Vol. 2, No. 3, pp. 141-145.
72. "Education and the Nature of Man: Some Related Biblical Concepts", *Study Encounter*, Vol. 2, No. 4.
73. "The Problem of Hermeneutics." Address delivered at Bossey Graduate School, Oct.
74. "Missions - Orthodox" March.
75. "The Mission of the Church in Our Time." Address delivered to the

Programme Board of the Division of Overseas, N.C.C.C., U.S.A., March 10.

76. "New Life in the Church." Address delivered at Second All India Assembly of Christian Youth, Jabalpur, Dec. 28 - Jan.1.
77. "Youth and Student Movements." An Address delivered at the Syndesmos Executive Committee, Bossey, May 11.
78. "Bible Studies." Prepared for the Study Booklet for the Fourth Assembly of the World Council of Churches.
79. "New Life in the Church", *National Christian Council Review*, Vol. LXXXVI, No. 3-4, Mar. - Apr., pp. 112-119, 167-173.
80. "New Life in the Church", *Youth Bulletin*, Central Youth Committee, National Christian Council of India, April.
81. "Orthodox Churches, Chalcedonian and Non Chalcedonian: A Resume of Some Recent Contacts", *Eastern Churches Review*, Vol. 1, No. 2, Autumn.
82. "Laity Formation-Frame Work: Aims, and Principles", *Laity Formation - Proceedings of the Ecumenical Consultation*, Gazzada, Rome.
83. "Vatican II: Gains, Hopes and Hurdles." Address delivered at Third Hammersmith Christian Unity Conference, May.
84. "A General Report on AFPRO (Action for Food Production in India)". Addressed to W.C.C., Dec. 12.
85. "To the Western Church Activist From an Eastern Orthodox Perspective: On Choosing the Good Portion", *Sermons to Men of Other Faiths and Traditions*, New York, Abingdon Press.
86. "Secular Society or Pluralistic Community", *Man in Community*, New York, Association Press.

1967

87. "Righteousness and the Coming Kingdom", *The Ecumenical Review*, Vol.19, No. 4, Oct., pp. 417-427.
88. "Report on Trip To Middle East" June 26
89. "To Go or Not to Go" (Meditation) Jan. 21
90. "A New Leader" (Meditation) Jan. 22
91. "Time of Decision" (Meditation) Jan. 23
92. "The Stronghold Falls" (Meditation) Jan. 24
93. "Judge and Judgment" (Meditation) Jan. 25

94. "Gideon's Hundred" (Meditation) Jan. 26
95. "Samson and Delilah" (Meditation) Jan. 27
96. "A Women's Petition" (Meditation) Jan. 28
97. "Hannalis Gift" (Meditation) Jan. 29
98. "The Lord Speaks" (Meditation) Jan. 30
99. "The First King" (Meditation) Jan. 31
100. "Holy Spirit and Unity"
101. "On Putting Your Body in Line." Jan. 17
102. "Authority in the Church", *McCornic Quarterly*, Vol. 21, No. 1, pp. 136-150.
103. "Vatican II, Gains Hopes and Hurdles", *Eastern Churches Review*, Spring, pp. 253-263.
104. "The Orthodox Church and Its Two Families", *Mar Gregorios Orthodox Church Souvenir*, Baroda.
105. "Whither, the Orthodox Church", *Sabha Chandrika*, Dec.
106. "Towards a Theological Framework for Christian Reflection on International Economic Justice."
107. "The Flesh Rebels", *Frontier*, Spring, pp. 37-44.
108. "Christian Education in Orthodox Perspective - Philosophy and Learning Theory". Lecture delivered at Programme of the Consultation of Oriental Orthodox Churches on Christian Education Curriculum, Antelias, Lebanon, Jan. 31.

1968

109. "The Spiritual Foundations of Christian Service", *Religion and Society*, March.
110. "Is Christianity a Western Religion", *Ahmedabad St. Mary's Orthodox Church Souvenir*.
111. "Salvation: The Meaning of A Biblical Word", *International Review of Missions*, Vol. LXVII, No. 228, oct.
112. "The Christian and the Revolutionary" (Editorial), *Theology Today*, Vol XXV, NO. 2, July, pp. 141-144.
113. "Personal Reflections on Uppsala", *Journal of Christian Colleges in India*, Vol. I. No. 4, October, pp. 66-74.

114. "Uppsala Assembly of the W.C.C.: What did it achieve? What are the Prospects?", *Church Weekly*, Vol. 22, No. 34, Sept., pp. 10-11, No. 35, Sept. 8, pp. 10-11; *Orthodox Youth*, Aug., pp. 10-13.
115. "The Profile of Tomorrow's Christian." Princeton Lecture, May.
116. "Is Christianity A Western Religion?", *The Orthodox Church, Delhi Souvenir*, Delhi, pp. 45-47.
117. "Pastors And Priests."
118. "How Shall We Sing the Song of the Lord When the Poor Perish", *Risk*, Vol. 4, No. 2, pp. 44-52.
119. "On God's Death - An Orthodox Contribution to the Problem of Knowing God", *Indian Journal of Theology*, Vol. XVII, No. 4, Oct.-Dec., pp. 151-161.
120. "The Monothelite Controversy-A Historical Study", *The Greek Orthodox Theological Review*, Vol. 13, No. 2, Jan., pp. 196-208.
121. "Christian Education in Orthodox Perspective - Philosophy and Learning Theory", *Curriculum Consultation Report*, ed. Fr. Paul Varghese, Kottayam, pp. 27-38.

1969

122. "Humanisierung as welt Problems", *Oekumenische Rundschau*, Jahrgang, Heft 2, pp. 193-210.
123. "Relation between Oriental Orthodox and Eastern Orthodox Churches." A Brief Summary Account Presented to His Beatitude Patriarch Justinian of Romania at Kottayam on 8th January.
124. "The Churches and Self - Reliance. The Need for a New Approach", *N.C.C. Review*, Vol. LXXXIX, No. 12, pp. 459-465.
125. "Humanisation as World Problem: Some Reflections", *Study Encounter*, Vol. 5, No. 1, pp. 3-16.
126. "Some Perspectives of Christian Spirituality - An Eastern Orthodox View" (A Bible Study), *Religion and Society*, Vol. 16, No. 2.
127. "Who is the Educated Man", *Journal of Christian Colleges In India*, Vol. 2, No. 2, March, pp. 61-78.
128. "Students in the Asian Revolution" (A Bible Study), *Aikya*, Nov.
129. "The See of St. Mark an Its Contribution of the Universal Church", *Eastern Churches Review*, Spring, pp. 293-295.

130. "The Role of Individual in the Social Economic Structures of Today." Address delivered at Peace Conference, U.S.S.R, June 28 - July 8.
131. "Red Government and Green Revolution in Kerala"
132. "Kerala and her Problem" May 3
133. "Editorial (1. Human Education, 2. The Science of Man, 3. The Future of the University)", *Journal of Christian Colleges in India*, Vol. 2, No. 2, March, pp.1-6.

1970

134. "The Liturgical Tradition of the Syrian Orthodox Church", *Orthodox Youth*, Oct.
135. "Syncretism and the Quest for Interiority", *The Christian Century*, Dec. 23.
136. "A Sacramental Humanism. How My Mind has Changed", *The Christian Century*, Sept. 23, pp. 1116-1120.
137. "Theology of Development. Can It Lead us Astray", *Indian Journal of Theology*, July - Dec.
138. "The Role of Students in College Administration", *Journal of Christian Colleges in India*, Vol. 3, No. 2, March, pp. 22-27.
139. "Basic Principles of Ecumenism", *St. George Orthodox Church Souvenir*, Calicut.
140. "The Secular - An Extinct Category?" Address delivered at U.S.A., April.
141. "Christian Involvement in Development." Address delivered at Delhi, Feb.
142. "Ecclesiological Issues Concerning the Relation of Eastern Orthodox and Oriental Orthodox Churches." Third Unofficial Consultation Between Theologians of the Eastern Orthodox and Oriental Orthodox Churches, Geneva.
143. "Who is My Neighbour." Bible Study delivered at Asian Church Women's Conference, Jakarta, Indonesia, Aug., 11-17.
144. "The Demand for Justice." Bible Study delivered at Asian Conference on Development, Tokyo, July 15.
145. "The Liturgical Tradition of the Syrian Orthodox Church", *The Orthodox Seminary Annual Report*, pp. 13-21.

146. "Basic Principles of Ecumenism", *Orthodox Herald Annual*, pp. 8-9.
147. "Basic Principles of Ecumenism", *The Delhi Orthodox Church Souvenir*, New Delhi, pp. 15-21.
148. "Basic Principles of Ecumenism", *Sabha Chandrika*, Jan., pp. 42-45.
149. "The Traditional Reaction", *Student Participation*, C.L.S., Madras, pp. 41-51.
150. "Bible Studies" (I Corinthians 2-16) April 4-30
151. "Bible Studies" (I Corinthians) April 1-30
152. "Higher Education at the Cross - Roads. Whither the Christian College?" Address delivered at Delhi, Dec.
153. "Again Pioneers", *Journal of Christian Colleges in India*, Vol. IV, No.1, Dec., pp. 48-56.
154. "Crisis in Theological Education - The Need for New Perspectives." Address delivered at Bishops College, Culcutta, in connection with the 150th anniversary of the College, Dec.
155. "Bible Study" April 1-30
156. "Editorial (1. Ernakulam Conference, 2. Student Participation, 3. A Christian University?, 4. What is in a Name?)", *Journal of Christian Colleges In India*, Vol. 3, No. 2, March, pp. 1-4.
157. "Editorial (1. Princeton Meeting, 2. Thinking Cell, 3. Education and Social Justice, 4. International Education Year, 5. The United Nations 25th Anniversary 6. Education and the Counter - Culture, 7. The Robbins Report - a Second Look).", *Journal of Christian Colleges In India*, Vol. 4, No. 1, Dec., pp. 1-7.

1971

158. "Ecclesiological Issues Concerning the Relation of Eastern Orthodoxy and Oriental Orthodox Churches", *Greek Orthodox Theological Review*, Vol. 16, No. 112, Spring & Fall.
159. "Meditation On the Beatitudes", *The Church Women*, Vol. 37, No. 8, pp. 25-26.
160. "Response to Miguez Bonino", *Religious Education*, Vol. LXVI, No. 6, Nov. - Dec., pp. 411-413.
161. "Crisis Past: An Evaluation of the Christian Peace Conference", *Christian Century*.

162. "Christ and all Men", *Living Faiths and the Ecumenical Movement*, Ed. S. J. Samatha, Geneva, pp. 159-164.
163. "Christianity as Help or Hindrance to Social Change", *Arunodayam*, Vol. XXVII, NO. 627, Aug. - Sept., pp. 2-3.
164. "The Theology of Development: Can It Lead Us Astray?", *The Indian Journal of Theology*, No. 19, pp. 99-110.
165. "A Sacramental Humanism", *Theological Crossings*, Eds. Alan Geyer and Dean Peerman, W.B.E. Publishing Company, U.S.A., pp. 137-145.
166. "Forward with Brakes On! A Many Sided Ecumenical Impasse?" (Editorial), *The Christian Century*, July 14, pp. 848-849; *Christian Education*, Vol. L., 4th Quarter, Dec., p. 8.
167. "Bible Meditation." Delivered at the W.C.C.E. Assembly, Friday, July 16.
168. "The Bulgarian Orthodox Church and the Syrian Orthodox Church. What is Our Future?" March 10
169. "Acceptance of Chalcedon. Some Difficulties"
170. "From Canterbury to Addis Ababa. Reflections on the Central Committee Meeting of the W.C.C." Feb. 2
171. "Gregory of Nyssa and the Sages of India" Aug. 11.
172. "Why Bother About Religion?", *Student Christian Movement of India Kerala Province Diamond Jubilee Souvenir*, pp. 48-49.
173. "The Ideology of Development." Address delivered at Christian Peace Conference Working Committee, New Delhi.
174. "The Crisis in Education Today", *M.G.D. School Puthussery Golden Jubilee Souvenir*, pp. 9-10.
175. "The Passing of A Patriarch - A Tribute To Athenagoras."

1972

176. "The 9th Chooses", *The Christian Century*, June 7.
177. "Three Dangers in the Theology of Development", *Theology Digest*, Vol. 20. No. 3, Autumn, pp. 249-252.
178. "The Relevance of Christology Today", *Wort und Wahrheit Supplementary*, No. 1, Dec., pp. 166-178.
179. "St. Thomas and us", *St. Thomas 19th Century Souvenir*, Kottayam.

- 180. "The Unfinished Renaissance of India." Address delivered at the Kerala Banga Samskriti Sangh, Ernakulam, Dec. 19.
- 181. "Peace Strategy in Asia Today." Address delivered at Christian Peace Conference Working Committee, New Delhi, March 9-13.
- 182. "Committed to Fellowship", *Risk*, Vol. 8, No. 3, pp. 24 - 25.
- 183. "Für die ganze Schöpfung", *Evangelische Kommentare*, Nummer 6, 5 Jahrgang, Juni, pp. 330-334.

1973

- 184. "Future Relation Between the Syrian Orthodox Church in India and the Russian Orthodox Church", *Journal of Moscow Patriarchate*, No. 7.
- 185. "Christian Action in Asian Struggle", *The Christian Century*, Aug. 29.
- 186. "Development, But Don't Grow! The Demise of the Rostowian Metaphysics" (Editorial), *Christian Century*, June 6, pp. 653-655.
- 187. "Orthodox Youth Outside Kerala", *Chaathra*, Vol. 1, No. 2, Sept., p. 5.
- 188. "The Role of Monasticism in Quickening the Churches in Our Time", *Orthodoxy: Life and Freedom*, Ed. A. J. Philippou, Studion Publications, Oxford, pp. 73-79.
- 189. "Christ and All Men", *Living Faiths and the Ecumenical Movement*, Ed. S. J. Samartha, Unity Books, Delhi, pp. 105-106.
- 190. "Does Jesus Christ Free and Unite? Meditations on the Fifth Assembly. Theme", *The Ecumenical Review*, Vol. 26, No. 3, July, pp. 366-379.
- 191. "Does Humanity Have a Future? Conclusions of a Five Year W.C.C. Study of Science and Technology", *Christian Century*, 21-28.
- 192. "Mastery and Mystery", *Religion and Society*, Dec., pp. 29-38.
- 193. "The Infallibility of the Church: Significance of the Ecumenical Council, *Wort und Wahrheit Supplementary Issue*, No. 2, Dec.
- 194. "Friedliche Koexistenz und Die, Zwei-Drittel Welt", *CHRISTEN IN WELTWEITEN FRIEDENSKAMPE*, Union Verlag, Berlin, pp. 95-102.
- 195. "A Message to the Church About Evangelization." Address delivered at 114th General Assembly of the Presbyterian Church in The United States and the 186th General Assembly of the United Presbyterian Church in the U.S.A. in Louisville, Kentucky, June.

196. "God's Survival And The Future of the Universe", *Anticipation*, No. 16, March, pp. 35-36.
197. "Can Reason be Healed and Restored: Reflections on the Long Way About to a Saner Spirituality", *Areopay*, 9 Jahrgang 2, pp. 118-125.

1974

198. "God's Survival And The Future of the Universe", *Anticipation*, No. 16, March, pp. 35-36.
199. "A Message to The Church About Evangelisation", *Concern*, Nov.
200. "Peace Strategy in Asia Today", *Series of Study Papers of the C.P.C.*, Vol. I, April.
201. "The Impact of Western Educational Style on India's Struggle for Development and Justice", *New Frontiers In Education*, Jan. - Mar.
202. "The Infallibility of the Church - Significance of the Ecumenical Councils", *Wort und Wahrheit*, Supplementary Issue, No. 2, Dec.
203. "What are They Quarelling About?", *N.C.C. Review*, Vol. XXIV, Nos. 6-7, June-July, pp. 307-311.
204. "International Justice, and Justice According to Christ." Address delivered at Theological Commis, Vogelenzang, May 16-21.
205. "Mastery and Mystery." Address delivered at W.C.C. Conference on Science and Technology for Human Development held in Bucharest; *Religion and Society*, Dec., pp. 29-38.
206. "Reflections on Bucharest." A Paper read at the W.C.C. Central Committee, Berlin, Aug. 11-18.

1975

207. "Are You Bourgeois", *Mar Gregorios Social Development Society, Eloor, Ernakulam Souvenir*.
208. "On the Quality of Life Debate", *One World*, No. 10, Oct., pp. 7-8.
209. "Dialectics of Theology and Peace Activity." Address delivered at the Lutheran Theological Academy in Hungary.
210. "Cultural Identity and Perception of Reality." Address delivered at A Consultation on Human Identity in Nature, Science and Society, Bossey Ecumenical Institute, April 1-5; *Human Identity in Nature, Science and Society*, Bossey Ecumenical Institute, Geneeva.
211. "Editorial", *M.G.O.C.S.M. Trivandrum Student Centre Souvenir*, Trivandrum.

212. "Goals of Our Nation And My Personal Life", *M.G.O.C.S.M Southern Regional Conference Souvenir*, Coimbatore, pp. XVII-XVIII.
213. "Befreit Undeint Jesus Christ Us?", *OEKUMENISCHE RUNDSCHAU*, 24, JAHRGANG, HEFT. I. JANUAR, pp. 18-32.
214. "Does Humanity Have A Future? Conclusions of a Five Year W.C.C. Study on Science and Technology", *M.G.O.C.S.M. Trivandrum Student Centre Souvenir*, Trivandrum, pp. 1-7.

1976

215. "The Glory and the Burden." Address delivered on the occasion of the enthronisation as Metropolitan of Delhi, Delhi, July 11; *The Guardian*, Vol. LIV, No. 15, Aug. 1, pp. 1-4.
216. "The Dialectic Between Theology and Work of Peace", *Christian Peace Conference Journal*, No. 11, pp. 12-16.
217. "W.C.C. Fifth Assembly Concludes. The Sorting Out of Nairobi, Recommendation at Central Committee, Geneva."
218. "On God's Death: An Orthodox Contribution To The Problem of Knowing God."
219. "Is Experience the Necessary Ground of Philosophy." Presidential Address of the Kerala Philosophical Congress Session on the Philosophy of Sankara at the Indian Philosophical Congress, Aluva, Dec.
220. "The God -World - Man Relationship in St. Gregory of Nyssa with Particular Reference to Some Contemporary Issues."
221. "Muddled Metaphors: An Asian Response to Garret Hardin", *Soundings*, Vo. LIX, No. 2, Summer, pp. 244-249.
222. "Ephphatah: May the Word of the Lord Penetrate Our Deafness and Open Our Ears!" Sermon Preached on Pontifical Mass at St. Stephen's Cathedral, Vienna, Sunday, Sept. 5.
223. "The Christological Consensus Reached in Vienna." A Paper read at the Third Ecumenical Consultation Between Theologians of The Oriental Orthodox Churches, and The Roman Catholic Church. Organized by the Ecumenical Foundation Pro-Oriente, Vienna, Aug. 30 - Sept. 5.
224. "An Analysis of the Place of Man in the Cosmos, in Relation to God and to The World in St. Gregory of Nyssa - Ca 330 A.D. to ca 395 A.D" October.

225. "Good Lives Before Goods" (Interview), *Newzealand Listener*, August 7.
226. "Bishop Defends Mrs. Gandhi" (Interview) , *The Press Newzealand*, June 10.
227. "The Poor Support Her Rule" (Interview), *The Age*, June 4.

1977

228. "Take a Look at Our World. A Partial Perception of Some Aspects of World Today", Keynote Address at the 7th YMCA World Council, Buenos Aires, Argentina, June 29-July 6; *7th Y.M.C.A World Council Official Report*, pp. 11-27.
229. "Does the New International Economic Order Bring New Hope?", *Burning Issues*, ed. Paul Gregorios, Sophia Publications, Kottayam, pp. 3-10.
230. "New Angels or Old Rascals? What are TransNational Corporations?" Address delivered at T.N.C. Seminar, Kottayam, Sept. 24; *Burning Issues*, ed. Paul Gregorios, Sophia Publications, Kottayam, pp. 32-42.
231. "Problems of Peace and Disarmament", *Burning Issues*, ed. Paul Gregorios, Sophia Publications, Kottayam, pp. 32-42.
232. "The Nature of Nature." Paper Presented at The Seminar On "Nature, Humanity, and God", Zurich, July 11-16.
233. "Christian Mission And Dialogue with Religions." March 23
234. "Orthodox Saints and Saint Gregorios of Parumala", *Kanpur St. Mary's Church Souvenir*, pp. 13-16.
235. "Jesus Christ in Asian Suffering and Hope." Bible Study delivered at Christian Conference of Asia Sixth Assembly, Penany, May 31-June 9.
236. "Jesus Christ in Asian Suffering and Hope" (Booklet) C.C.A., Singapore, pp. 15-22.
237. "The Christological Consensus Reached in Vienna", *Deepthi*, pp. 1-9.
238. "Towards a United Church in India: Practical Proposals", *Orthodox Youth*, Vol. XX, NO. 9, Sept. pp. 13-14.
239. "Spirit and Structure", *Orthodox Youth*, Vol. XIX, No. 7,8,9.
240. "Can Philosophy Create Culture?", *Dialectics and Humanism*, No. 2, pp. 129-132.

241. "An Eastern Orthodox View of Ecumenism." Address delivered at America, Dec. 3; *America*, Vol. 137, No. 18, Dec. 3, pp. 400-401.
242. "Orthodox Saints and Saint Gregorios of Parumala", *Platinum Jubilee Souvenir of the Demise of Parumala Mar Gregorios*.
243. "Servant of Man or Salt of the Earth? The Social Thinking of the Orthodox", *One World*, No. 24, March.
244. "Justice Among Nations - The Struggle for a just International Economic Order", *Christian Peace Conference Bulletin*, No. 58-59, III - IV.
245. "Suffering and Hope in the Light of the Cross and Resurrection - A Biblical Meditation", *Jesus Christ in Asian Suffering and Hope*, ed. J. M. Colaco, C.L.S., Madras.
246. "Alternative World Models - Some Perplexities about Social Reconstruction", *New Frontiers in Education*, Vol. 7, No. 2, April-June, pp. 17-27.

1978

247. "Some Major Economic Issues Today", *The Fifth All Christian Peace Assembly Report*, pp. 85-111.
248. "New Angels or Old Rascals? What are Transnational Corporations?", *Indo-G.D.R. Friendship Association Trivandrum District Conference Souvenir*.
249. "Social Creativity and The State", *Dialectics and Humanism*, Vol. 5, No. 1, Winter, pp. 5-12.
250. "Some Reflections on the Healing Ministry of the Church?", *Kuzhimattam St. George Orthodox Church Souvenir*, pp. 47-49.
251. "Some Major Economic Issues Today." Address delivered at All Christian Peace Assembly Prague, June 23.
252. "The Conciliar Fellowship: Orthodox View", Paper Presented at National Consultation on Conciliar Unity, Ecumenical Christian Centre, Bangalore Jan. 31- Feb. 4; *Conciliar Unity Bangalore National Consultation Report*, The Ecumenical Christian Centre, Bangalore.
253. "The Development of a Preeminence of Some Churches Over Others and The Reason for This." Paper Presented at the Fourth Vienna Consultation between Theologians of The Oriental Orthodox Churches and The Roman Catholic Church, Vienna, Austria, Sept. 11-17.

254. "Four Unofficial Conversations Between Oriental Orthodox and Roman Catholic Theologians, Organized By Pro Oriente, Vienna, 1971-78. A Brief Report To The Holy Synod and To The InterChurch Relations Committee." Nov. 1
255. "Hermeneutics in India Today in the Light of the World Debate." Paper Presented at the Consultation on "Hermeneutics in the Indian Context" held at Bangalore, Oct. 26-28.
256. "Hermeneutics in the Indian Context", *Report of an Exploratory Consultation*, Bangalore.
257. "The Dialectics of Theology and Peace Activity", *The Voice of Christians for Peace*, ed. Dr. Karoly Toth, Budapest, pp. 18-21.
258. "Reflection on Uppsala", *Journal of Christian Colleges In India*, Oct.
259. "The Ideology of Development", *The Voice of Christians for Peace*, Budapest, ed. Karoly Toth.
260. "Alternative World Models - Some Perplexities about Social Reconstruction", *The Whole Earth Papers*, Voices From India, Vol. 1, No. 5, Winter, pp. 10-13, 30-31.
261. "Uber Einige Wirtschaftliche Schlusselfragen der Gegenwart", *Neue Stimme*, November - Heft, 11, Jahrgang, pp. 4-8.
262. "Cults Reach Financial Peak in U. S." (Interview) , *The Denver Post*, April 28.

1979

263. "Why The Churches are Gathering at M.I.T.?", *One World*, No. 42, May.
264. "Hands of Vietnam! Vietnam is Our Leader." Address delivered at the World Peace Council Emergency Conference in support of Vietnam, Helsinki, March 6-8.
265. "Dialogue with World Religions - Basic Approaches and Practical Experiences", *The Star of the East*, Vol. 1, No. 3, July, pp. 3-14.
266. "A Panchasheel for Religions", *The Star of the East*, Vol. 1, No. 2, April, pp. 29-32.
267. "Could The Paper of the International Anglican Roman Catholic Commission on Authority Form a Basic Discussion Between Oriental Orthodox and Roman Catholics? The Primacy in Modern Ecclesiology: The Concept and It's Reality Today", *Wort Und Wahrheit*, No. 4, Dec., pp. 216-225.

268. "Thoughts on the Priesthood", *Athyunnathante Nizhalil*, ed. Dr. K. M. George, Trivandrum, pp. 9-11.
269. "Epiphany, Present Power and Glory of God's Reign", *W.C.C. Bible Study Booklet for 1980*, 10-11.
270. "An Oriental Orthodox Looks at The Ecumenical Movement", *Dubai St. Thomas Church Souvenir*.
271. "The New Self-Understanding of Science: Its Implications For Hermeneutics and Theology", *Southern Chronicle*, Vol. 5, No. 8, Aug., pp. 1-10.
272. "The Main Tasks of Theology Today: Interpreting the Theology of Liberation.", *Christian Peace Conference Journal*, II, pp. 9-12.
273. "The Development of a Preeminence of Some Churches Over Others and the Reasons for This", *Wort Und Wahrheit*, No. 4, Dec., pp. 15-22.
274. "Hermeneutics in India Today in the Light of the World Debate", *The Indian Journal of Theology*, Jan - Mar.
275. "Are God and Man One or Two? Some Reflections on the Secular Temptation and on the New Doctrine of God", *The Star of the East*, Vol. 1, No. 3, July, pp. 17-26.
276. "Authority in the Church", *The Star of the East*, Vol. 1, No. 4, Oct., pp. 16-25.
277. "Science, Faith and Our Future", *The Star of the East*, Vol. 1, No. 2, April, pp. 11-20.
278. "Science Faith and Our Future", *New Frontiers in Education*, Vol. 9, No. 4, oct. - Dec. pp. 1-7.
279. "The W.C.C. - Target of Concentrated Attack from the Right" (Editorial), *The Star of the East*, Vol. 1, No. 3, July, pp. 1-2.
280. "Ecumenical Priorities - An Oriental Orthodox Look at the Ecumenical Movement Today", *The Star of the East*, Vol. 1, No. 1, Jan., pp. 12-16.
281. "An Eastern Orthodox Perspective of Nature, Man and God", *Anticipation*, No. 25, Jan.
282. "Problems of Peace and Disarmament", *Trivandrum Indo- Soviet Cultural Society Twelfth National Conference Souvenir*, pp. 47-50.
283. "'Justification by Faith' with Special Reference to Social Justice." paper

- presented at Orthodox-Lutheran Dialogue II, Gurukul, Madras, Jan. 20-21.
284. "Authority in The Church: An Orthodox Perspective." paper presented at Orthodox Lutheran Dialogue III, Coonoor, June 7-9.
285. "A Reverse in the Trend of Secularization: Are We Ready." Dudleian Lecture (1979) delivered at Andover Chapel, Oct. 10; *Harvard Divinity Bulletin*, Nov.
286. "Pope John Paul II and the Conference of Latin American Bishops", *The Star of the East*, Vol. 1, No. 2, April, pp. 3-4.
287. "Science, Faith and Our Future." lecture delivered at the University of Hamburg, Germany, April.
288. "Welcome, 1980, With Fear and Hope! (Editorial)", *The Star of the East*, Vol. 1, No. 4, October, p. 3.
289. "The Element of Modernity in Modern Philosophy: An Epistemological Analysis." Paper read at the Indian Philosophical Congress, Madras. 290. "Editorial", *The Star of the East*, Vol. 1, No. 2, April, pp. 1-2.
291. "Whether the Primary Task of The WCC Was to Work for the Unity of the Church or the Unity of Human Kind Which is Related to Social justice." Address delivered at the WCC Central Committee, Kingston, Jamaica, Jan.1; *The Ecumenical Review*, Vol. 31, No. 2, April, p. 202.
292. "Science and Faith Complementary or Contradictory?" Address delivered at WCC Conference on Faith, Science and the Future, Massachusetts Institute of Technology, Cambridge, U.S.A., July, 12-24.
293. "Science and Technology Within the Story of Redemption." Bible Study delivered at WCC Conference on Faith, Science and the Future, Massachusetts Institute of Technology, Cambridge, U.S.A., July 12-24.
294. "Christian Social Service: New Directions to be Sought", *St. Thomas Mount Orthodox Church Madras Souvenir*.

1980

295. "Issues in the Hermeneutical Discussion in The West", *The Star of the East*, Vol. 2, No. 4, Oct., pp. 5-15.
296. "The Element of Modernity in Modern Philosophy", *The Star of the East*, Vol. 2, No. 1, Jan., pp. 14 -22.

297. "Fashioning The Future: Some Complex Issues in Science, Philosophy and Culture", *India International Centre Quarterly*, Vol. 7, No. 3, pp. 165-174.
298. "This Kueng Affair", *The Star of the East*, Vol. 2, No. 2, April, pp. 18-22.
299. "Thy Kingdom Come" (Editorial), *The Star of the East*, Vol. 2, No. 2, April, pp. 5-8.
300. "Dialogue With World Religions: Basic Approaches and Practical Experiences." paper presented at Orthodox Lutheran Dialogue IV, Sophia Centre, Kottayam, March 13-16; *The Indian Journal of Theology*, Jan. - Mar.
301. "Each Child Has An Angel?", *Karuna* 1980.
302. "What is the Church of Jesus Christ and What For?" Jan.
303. "Why Pray for the Dead? Why Ask the Departed Saints to Pray for Us?", *The Orthodox Herald*, Vol.1 No.2, Dec., pp. 4-9
304. "Report on the Conference on Faith, Science, and the Future", *Anticipation*, No. 28, Dec., pp. 68-70.
305. "The Augsburg Confession in the Ecumenical Movement: An Orthodox Perspective." Paper Presented at the Lutheran - Orthodox Dialogue IV, Sophia Centre, Kottayam, March 13-16.
306. "Another Research Centre in Kerala", *The Federated Faculty for Research in Religion and Culture Souvenir*, July, pp. 11-12.
307. "Knowing as Striving Towards Unity." Paper read at Academic Congress on "Concern About Science: Possibilities and Problems", Centennial Free University, Amsterdam, Oct. 13-17.
308. "What Can The Churches Do in Development Action in Kerala." Address delivered at the Sophia Centre Consultation on "The Role of the Churches in Development Action in Kerala", March 17-20.
309. "Editorial", *The Star of the East*, Vol. 2, No. 1, January, pp. 3-5.
310. "Thy Kingdom Come - A Rejoinder", *The Star of the East*, Vol. 2, No. 3, July, pp. 26-30.
311. "Back to Square One" (Editorial), *The Star of the East*, Vol. 2, No. 3, July, pp. 3-4.
312. "Science and Faith: Complementary or Contradictory?", *Faith and Science in an Unjust World*, Ed. Roger L. Shinn, WCC Geneeva, pp. 46-58.

313. "Science and Technology Within the Story of Redemption" (Bible Study), *Faith and Science in an Unjust World*, Ed. Roger L. Shinn, WCC Geneveva, p. 117.

1981

314. "India in the New Year" (Editorial), *The Star of the East*, Jan., pp.
315. "Justice, Participation and the Gospel" (Editorial), *The Star of the East*, Vol. 3, No. 3, July - Sept., pp. 3-6.
316. "Nonaligned Movement Fights Oppression and Exploitation", *New Perspective*, Vol. 2, No. 2, pp.
317. "The Council of Constantinople and the Nicene Creed", *The Star of the East*, Vol. 3, No.3, July-Sept, pp. 7-13.
318. "Ecumenical Development Thought Today", *The Star of the East*, Vol. 3, No. 1, Jan., pp. 9-14.
319. "Collaboration Between R.C.C. and W.C.C.: Some Random Comments", *The Star of the East*, Vol. 3, No. 1, Jan., pp. 28-30.
320. "Peace on Earth" (Editorial), *The Star of the East*, Vol. 3, No. 4, Oct.-Dec., pp. 3-4.
321. Book Review of: *The Social God*, Kenneth Leech, Sheldon Press, London, 1981, *The Star of the East*, Vol. 3, No. 4, Oct. - Dec., pp. 29-30.
322. "How is Meaning Derived? A Methodological Exploration That Affects The Content." A Paper Presented at the Conference on "The Meaning of Life-The Meaning of History", Polish Academy of Sciences, Poland, August; *Dialectics and Humanism*, No. 4, pp.
323. "What Do The Orthodox Believe", *St. Mary's Orthodox Church Souvenir*, NewYork, pp. 7-10.
324. "This Business of Going to Church", *The Orthodox Herald*, Vol. 1, No. 3, Dec., pp. 4-7.

1982

325. "The Roots of Injustice", *Christian Peace Conference Bulletin*, No. 72.
326. "In Him Was Life: Biblical- Theological Meditations On the Theme of Life", *The Star of the East*, Vol. 4, No. 2, pp. 5-13.
327. "The Roman Catholic Church and the Identity of the W.C.C.", *The Star of the East*, Vol. 4, No. 3, July-Sept., pp. 5-6.

328. "The Catholicate in India" (Editorial), *The Star of the East*, Vol. 4, No. 3, Dec., pp. 1-4.
329. "The Catholicate of The East", *The Star of the East*, Vol. 4, No. 3, Dec., pp. 1-4.
330. "The Scientific Tember Debate: Some Reflection and Few Tentative Conclusions", *Bulletin of the Indian Institute of World Culture*, May.
331. "Knowing as Striving Towards Unity", *Concern About Science: Possibilities and Problems, Academic Congress Proceedings, Amsterdam*, pp. 25-37.
332. Book Review of: "*Can you Think Laterally? New Frontiers of Thinking and Fritz Schumacher*", ed. Satish Kumar, Abacus Edition, London, 1982, *The Star of the East*, Vol. 4, No. 2, April-June, pp. 34-36.
333. Book Review of: *Celebration of Life*, Rene Dubos, Mc Graw Hill, New York, 1981, *The Star of the East*, Vol. 4 No. 2, April-June, p. 36
334. "Christ is Risen " (Editorial), *The Star of the East*, Vol. 4, No. 1, Jan.-Mar., pp. 3-4.
335. "On The Road to Vancouver" (Editorial), *The Star of the East*, Vol. 4, No. 1, Jan. - Mar, pp. 4-5.
336. "Life Through Death." Address delivered at the Seminar on 'Life in the Midst of Death', Sophia Centre, Kottayam; *Struggle Against Death*, C.M.S. Press, Kottayam, pp. 161-164.
337. "How is Meaning Derived? A Methodological Exploration That Affect The Concept", *Southern Chronicle*, Vol. 8, No. 8, Aug., pp. 8 - 15.
338. "God's Becoming a Human Being and Human Beings Becoming Gods." A Paper Read Before a Faith and Order Study Group in Pendely, Athens, Greece.
339. "Towards A Christian Philosophy of Peace: Some Reflections", *M.G.O.C.S.M. Platinum Jubilee Souvenir*.
340. "The Hermeneutical Discussion in India Today", *The Indian Journal of Theology*, Vol. 31, Nos. 3-4, July-Dec., pp.153-155.
341. "Issues in The Hermeneutical Discussion in the West:Some Notes", *The Indian Journal of Theology*, Vol. 31, Nos. 3-4, July-Dec., pp. 156-165.

342. "The Principal Tasks of Theology Today: An Interpretation of The Theology of Liberation, *Evangelization and Politics*, eds., Sergio Arce, Oden Marichal, Circus, NewYork, pp. 88-94.

1983

343. "The Meaning of Life: Reflections from an Eastern Orthodox Christian Perspective." A Paper Presented at the W.C.C. Inter-faith Preparatory Consultation, Mauritius, Jan.; *The Star of the East*, Vol. 5, No. 1, March, pp. 37-44.
344. "So What is New in the New Year?", *The Star of the East*, Vol. 5, No. 4, Dec., pp. 3-4.
345. "The Roots of Communal Conflict in India: Towards A New Integral Vision." Paper presented at the Gandhi Jayanthi Seminar on Communal Harmony, India International Centre, NewDelhi, Oct. 1.; *The Star of the East*, Vol. 5, No. 3, Sept., pp. 8-15.
346. "God to What If Anything Does the Word Refer : An Eastern Christian Perspective." A Paper presented at the International Society of Metaphysics; *The Star of the East*, Vol. 5, No. 2, June, pp. 9-19.
347. "W.C.C. Fifth Assembly Concludes. The Sorting Out of Nairobi Recommendations at Central Committee Geneva", *The Star of the East*, March, pp. 30-36.
348. "Can We Talk Freely- Some Questions for the Vancouver Assembly of the W.C.C.", *The Star of the East*, Vol. 5, No. 1, March, pp. 2-11.
349. "In the Wake of Vancouver-Reflections on the W.C.C. Sixth Assembly", *The Star of the East*, Vol. 5, No. 3, Sept., pp. 4-7.
350. "Will Vancouver Be a Turning Point?" (Editorial), *The Star of the East*, Vol. 5, No. 1, March, p.1.
351. "Solar Energy in India Today. How Excited Should We be?", *Southern Chronicle*, August, pp.
352. "Peace For All Ages - The Three Pronged Approach to Peace and The Role of The Non-aligned Movement." Address delivered at Dhyana Ashram, Santhome, Madras, Aug. 26-28.
353. "Life and Peace - Christian World Conference", *The Star of the East*, Vol. 5, No. 2, June, pp. 22-25.
354. "Communal Violence in Kerala" (Editorial), *The Star of the East*, Vol. 5, No. 3, Sept. pp. 1-3.

355. "The Churches on Peace. Recent Development." Sept.
356. "Are God and Man One or Two? Some Reflections on the Secular Temptation and on the New Doctrines of God." Lecture delivered at The University of Vienna, January.
357. "Report to the Synod. Sixth Assembly of the World Council of Churches, Vancouver."
358. "The Three-Pronged Approach To Peace and the Role of The Non-Aligned Movement." Paper Presented at the Seminar On "Peace For All Ages", Dhyana Ashram, Madras, Aug. 26-28.
359. "Justification by faith With Special Reference to Social Justice", *Dialogue Begins*, Eds. K. M. George & Herbert Hoefer, Kottayam, pp. 19-23.
360. "Authority in the Church: An Orthodox Perspective", *A Dialogue Begins*, Eds. K. M. George & Herbert Hoefer, Kottayam, pp. 76-86.
361. "Dialogue With World Religions Basic Approaches and Practical Experiences", *A Dialogue Begins*, Eds. K. M. George & Herbert Hoefer, Kottayam, pp. 123-134.
362. "The Augsburg Confession in The Ecumenical Movement. An Orthodox Perspective", *A Dialogue Begins*, Eds. K. M. George & Herbert Hoefer, Kottayam, pp. 136 - 143.
363. "God's Becoming A Human Being and Human Beings Becoming God. A Brief Introduction to the Christian Doctrine of Theosis", *A Dialogue Begins*, Eds. K. M. George & Herbert Hoefer, Kottayam, pp. 283-295.
364. "Seeking A Common Ground for Faith and Technology" (Interview), *S. F. Examiner*, July 23.

1984

365. "The Ministry of the Church. Two Ways of Understanding It", *The Star of the East*, Vol. 6, No. 1, March, pp. 15-21.
366. "Space-The New Battlefield: These New Trends Should be Stopped." Address delivered at The World Conference: "Religious Workers for Saving the Sacred Gift of Life from Nuclear Catastrophe", Working Presidium and Secretariat, Moscow, Jan. 3-4.
367. "Will the Arms Race Hit Space? Some Deep Anxieties in My Mind." Address delivered at Seminar on "Science for Peace and Development," Indo-Soviet Cultural Society, Trivandrum Feb. 5;

Science for Peace and Development Seminar Report, Indo-Soviet Cultural Society, Trivandrum; *Christian Peace Conference Silver Jubilee Souvenir*, Kottayam, pp.

368. "Space Without Weapons." Introductory Speech, International Round Table Conference of Religious Workers and Experts on Preventing the Use of Outer Space for Military Purposes, Moscow, April 2-4.
369. "For a Nuclear Weapons Free World for the Survival of Humanity." Address given at the International Forum, Moscow, Feb. 14-16; *The Journal of the Moscow Patriarchate*, No. 5, pp.
370. "Shri K. P. S. Menon : A Tribute", K. P. S. Menon, Soviet Land Booklets, pp. 10-11.
371. "Peace With Justice: Some Theological Considerations." Paper presented at the Seminar on "Towards a Theology of Peace", Budapest, September 17-22.
372. "Six Crises Facing Humanity." Paper presented at the CPC Symposium on "Global Threat to Humanity: Global Strategy For Peace," Dec. 3-6.

1985

373. "Stop Darkness at Noon : Save Life." Address delivered at International Round Table Conference of Religious Leaders and Experts on "New Dangers to the Sacred Gift of Life: Our Tasks", Moscow, Feb.11-13; *The Star of the East*, Vol. 7, No. 1, March, pp. 8-15.
374. "Liberation Theology and the Vatican Instruction" (Editorial), *The Star of the East*, Vol. 7, No. 1, March, pp. 1-3.
375. "An Extra - Ordinary Synod", *The Star of the East*, Vol. 7, No. 4, Dec., pp. 5-10.
376. "The Christian Heritage." Address delivered at The Assembly of the World's Religions. Sponsored by the International Religious Foundation With The 1985 Theme "Recovering the Classical Heritage," New Jersey, U.S.A; Nov. 15-21.
377. "Human Unity for the Glory of God", *Ecumenical Review*, Vol. 37, No. 2, April, p. 206-208.
378. "Perceiving Reality and Anticipating the Future." A Paper read at U.T.C.'s Third Universal Scholars' Seminar on "Anticipating the Future"; *Bangalore Theological Forum*, Vol. 17, No. 3, July - Sept.

379. "South Africa - Are We at a Turning Point?" (Editorial), *The Star of the East*, Vol. 7, No. 4, December, pp. 1-2.
380. "The Pope's Visit to India" (Editorial), *The Star of the East*, Vol. 7, No. 4, December, pp. 3-4.
381. "God Calls - Choose Life! the Hour is Late!" Keynote Address delivered at Christian Peace Conference, Prague.
382. "Towards a Christian Philosophy of Peace: Some Reflections", *M.G.O.C.S.M. Platinum Jubilee Souvenir*.
383. "Significance of Prayer", *M.G.O.C.S.M. Souvenir*, pp. 47-51.
384. "Higher Education and National Unity: The Role of Christian Colleges", *Higher Education Today*, No. 26, March, pp. 18-21.
385. "Science and Faith, *The Ecumenical Review*, Vol. 37, No. 1, Jan., pp. 140-151; *Malankara Orthodox Herald*, Vol. 2, No. 22,23 February 13-20.
386. "Emerging Consciousness for A New Humankind." Paper presented at the Seminar on "Emerging Consciousness For A New Humankind", Gurukul Lutheran Theological College, Madras, Jan. 3-8; *Emerging Consciousness for New Humankind*, ed. Michael Von Bruck, A.T.C., Bangalore, pp. 93-109.
387. "Greetings From The World Council of Churches." Delivered at The Seminar on "Emerging Consciousness for A New Humankind", Lutheran Theological College, Madras, Jan. 3; *Emerging Consciousness for A New Humankind*" ed. Michael Von Bruck, A.T.C., Bangalore, pp. VIII-IX.
388. "Argentina" (Meditation) July 30
389. "Asia - Does It Have Anything In Common?" Paper presented at the Niles Lecture-I, Seoul.
390. "The Captivity of Science. Science as Exploiter and Science for War." Paper Presented at the Niles Lecture II, Seoul.
391. "Christian Love and Asian Religions, Affluence or Justice: the Difficult Choice in Development Strategies." Paper presented at The Niles Lecture-III, Seoul.
392. "Liberation and Development: A Christian Answer." Paper presented at The CPC Commission "Solidarity, Liberation and Development", Warsaw, Poland, March.
393. "Heritage And Technology", *Harmony or Conflict*.

394. "Pursuit of Truth. Anticipating the Future." March 26
395. "Meditation" July 30
396. "In Memorium: Dr. William A. Visser't Hooft."
397. "M. M. Thomas: A Tribute on His 70th Birthday." Address delivered at M. M. Thomas Saphathy Celebrations, Kottayam, June 28.
398. "The Vatican Responds" (Editorial), *The Star of the East*, Vol. 8, No. 2, June, pp. 1-2.
399. "Meditation." Presented to WCC Staff.
400. "Three Points to Consider in Inter Religious Dialogue." Plenary Address delivered at the Seminar on "The World Wide Interfaith Movement: Prospects", Bad Nauheim, West Germany, Aug. 13-18.
401. "The Impact of Neo - Platonism on Western Civilisation." Inaugural Address as President of International Society for Neo-Platonic Studies (India), Hyderabad.
402. "Theurgic Neo - Platonism and Eunomius - Gregory Debate." Paper presented at The Sixth International Colloquium on Gregory of Nyssa at The University of Navarra, Pamplona, Spain, Sept. 1-5.
403. "Monasticism and the Life of The Church Today", *Orthodox Youth*, Sept.

1986

404. "The Christian Heritage", *Assembly of the World Religions (1985) Report*, Paragon House, NewYork, pp. 169-175.
405. "Can Philosophy Create Culture?", *The Orthodox Christian Youth Movement, Trivandrum Diocese Golden Jubilee Souvenir*.
406. "The Ideological Choices", *M.G.O.C.S.M. Souvenir*, pp. 3-14.
407. "A Reformation in The Malankara Orthodox Church", *The Star of the East*, Vol. 8, No. 1, March, pp. 13-33.
408. "The Jarring Note" (Editorial), *The Star of the East*, Vol. 8, No. 1, March, pp. 1-4.
409. "Prospects For Peace" (Editorial), *The Star of the East*, Vol. 8, No. 3, September, pp. 1-2.
410. "The Fundamentalist Virus" (Editorial), *The Star of the East*, Vol. 8, No. 3, September, pp. 2-3.

- 411. "Overcoming The Enlightenment", *The Star of the East*, Vol. 8, No. 3, September, pp. 4-16.
- 412. "An Ancient Faith, A National Identity", *St. Mary's Orthodox Cathedral Souvenir, Sultansbattery*.
- 413. "Mastery and Mystery: Spirituality Within Humanity's Mediating Role", *The Way*, Oct., pp. 312-329.

1987

- 414. "Common Security and A New International Morality." Address delivered at the 5th International Round Table Conference of Religious Workers and Scientific Experts "Common Security and Moral - Ethical Values", Moscow, March 18-20; *The Journal of the Moscow Patriarchate*, No. 6.
- 415. "Restructuring and Openess in the U.S.S.R.: Significance for All Humanity", *The Star of the East*, Vol. 9, No. 3-4, Sept. - Dec., pp. 28 - 33.
- 416. "The Statue and Its Shadow" (Editorial), *The Star of the East*, Vol. 9, No. 1, March, pp. I-II.
- 417. "Ecclesiastical Authority: Options and Patterns in the Indian Orthodox Church", *The Star of the East*, Vol. 9, No. 1, March, pp. 1-8; *Church Weekly* Vol. 41, No.35, sept. 6, pp. 1-6.
- 418. "Is Church Unity in Sight" (Editorial), *The Star of the East*, Vol. 9, No. 2, June, pp. I-II.
- 419. "The Dialectic of the Cross: The Way Forward in Three Directions for The Ecumenical Movement", *The Star of the East*, Vol. 9, No. 2, June, pp. 1-14.
- 420. "Musings on the Nature of Reality" (Editorial), *The Star of the East*, Vol. 9, No. 3 & 4, Sept.-Dec., pp. 1-4.
- 421. "New Testament Foundations for Understanding The Creation", *Tending the Garden; Essays on The Gospel and the Earth*, eds. Wesley Granberg & Michaelson, Grand Rapids, Michigan: William B. Eerdmans, pp. 83-92.
- 422. "The New Faith - Science Debate" (Six Bible Studies). Delivered at Global Consultation on "The New Scientific/Technological World. What Difference does It Make for the Churches? Sponsored by Lutheran Church America, Cyprus.

423. "National Integration and Communal Harmony. Some Thoughts for Pondering." Paper Presented at the Communal Harmony Dialogue, National Integration Council, NewDelhi, May 17.
424. "The Eastern Orthodox Churches", *St. John's Orthodox Church Souvenir East Delhi*, pp. 2-4.
425. "New Ethos, New Responsibilities." Lecture given at the Second Symposium of the Christian Peace Conference on "The Question of Globalism," Prague, Nov. 24-27.
426. "Turning to The Future." Lecture given at The Second Symposium of The Christian Peace Conference on "The Questions of Globalism," Prague, Nov. 24-27.
427. "Can Our Universities Be Reformed?"
428. "Meditation", *One World*, No. 125, May, pp. 8-9.
429. "The Inseparability of Disarmament and Development." Address delivered at The United Nations International Conference on "The Relationship between Disarmament and Development," Aug. 27; *National Issues*, No. 2, Nov., pp. 10-11.
430. "Fascism: The Perennial Temptation", *Challenge of Fascism in Contemporary World*, ed. N. I. Gupta, New Literature, NewDelhi, pp. 73-77.
431. "Towards a Vital and Coherent Theology."
432. "Christ's Ministry to The World: The Focus of the Church's Ministry." Paper Presented at The Seminar on "Christian Ministry in Ecumenical Perspective", Council for The World's Religions, Ebsee, West Germany, July 20-24.
433. "Assessment of The Conference And Considerations on Future Steps." A Paper presented at The NGO Briefing Session at The United Nations, Sept. 10.
434. "Clouds of War And Hopes For Peace" (Editorial), *National Council of Churches Review*, Vol. CVII, No. 4, April, pp. 210-213.
435. "Not Hewn In Stone. Three Aspects of The Soviet Response To S.D.I." Paper Presented at The Fifth Round Table Conference of Theologians And Scientific Experts, "Common Security and Moral Ethical Values", Moscow, March 16-20.
436. "Banish and Ban Nuclear Weapons! Some Hurdles of Our Way." Paper presented at The International Forum for A Nuclear Weapon

Free World for The Survival of Humanity, Moscow, Feb. 14.

437. "President Reagan and The Apocalyptic Consiousness." Paper presented at The Fifth Round Table Conference of Theologians and Scientific Experts "Common Security and Moral Ethical Values", Moscow, March 18-20.

1988

438. "The Christological Consensus Reached in Vienna", *Selection of The Papers and Minutes of The Four Vienna Consultations Between Theologians of The Oriental Orthodox Churches and the Roman Catholic Church*, Pro Oriente, Vienna, pp. 181-187.
439. "Hermeneutics in India Today", *The Church on the Move*, ed. H. S. Wilson, C.L.S., Madras, pp. 62-65.
440. "Turning to the Future", *Christian Peace Conference Bulletin*, No. 93, 1/1988, pp. 3-9.
441. "Can Science Recreate Culture."
442. "Musings on the Nature of Reality (From the Perspective of Modern Physics)", *St. Paul's School Souvenir*, NewDelhi, pp. 8-9.
443. "Peristroika in China: Compromise With Capitalism?", *Main Stream*, Dec. 24.
444. "The Witness of the Churches: Ecumenical Statements on Mission and Evangelism", *Ecumenical Review*, Vol. 40, Nos. 3-4, July-Oct., pp. 359-366.
445. "Global Humanism and the Class Struggle: Reflection on An Ongoing Debate." Otto Nuschke Award Lecture, Germany.
446. "Fifth Non - Official Ecumenical Consultation Between Theologians of the Oriental Orthodox Churches and the Roman Catholic Church (Vienna, Sept. 18-25). Report."
447. "Why Gregory of Nyssa?"
448. "Preparatory Meeting for the Anglican/Oriental Orthodox Forum." Aug. 6.
449. "Musings on The Nature of Reality", *St. Mary's Church Souvenir*, Chandigarh.
450. "Millennium of the Baptism of Kievan Rus." Jubilee Address delivered at The Bolshoi Theatre, Moscow, June.

451. "Ephphatah. May the World of The Lord Penetrate Our Deafness and Open Our Ears!", *Selection of the Papers and Minutes of The Four Vienna Consultations Between Theologians of The Oriental Orthodox Churches and The Roman Catholic Church*, Pro Oriente, Vienna, pp. 230-232.
452. "Who Do You Say that I am? Element for an Ecumenical Christology Today", *The Star of the East*, Vol. 10, No. 1, March, pp. 14-23.
453. "Indian Identity - Its Nature and Density", *The Star of the East*, Vol. 10, No. 4, Dec., pp. 3-7.

1989

454. "Nehru and Religion", *Jawaharlal Nehru Centenary Volume*, eds. Sheik Diskshit, K. Natvar Singh, G. Parthasaradhi, H. Y. Sharad Prasad, S. Gopal, Ravinder Kumar, Delhi.
455. "Dialogue With World Religions", *Triune God - Love Justice Peace*, ed. K. M. Tharakan, Kottayam, pp. 129-143.
456. "Continuity in Change", *India International Centre Quarterly*, Spring, pp. 83-91.
457. "Modern Science and Modern Culture - The Unhappy Twins." A Paper read at the Symposium on "Scientific Temper and National Development" Vigyan Bhavan, NewDelhi, March; *The Star of the East*, Vol. 11, No. 1-2, Mar. - June, pp. 18-23.
458. "Not Gospel and Culture", *The Star of the East*, Vol. 11, No. 1-2, Mar.-June, pp. 24-26.
459. "Wholeness - How to Handle It or Fit Into It", *The Star of the East*, Vol. 11, No. 1-2, Mar.-June, pp. 31-36.
460. "The Commentary Tradition in Classical Judaism", *The Star of the East*, Vol. 11, No. 1-2, March-June, pp. 37-41.
461. "A Historic Agreement" (Editorial), *The Star of the East*, Vol. 11, No. 1-2, Mar.-June, p. 1.
462. "Culture" (Editorial), *The Star of the East*, Vol. 11, No. 1-2, Mar.-June, pp. 1-2.
463. "On Capitalism and Socialism" (Editorial), *The Star of the East*, Vol. 11, No. 1-2, March-June, pp. 2-6.
464. "The Future of Socialism" (Editorial), *The Star of the East*, Vol. 11, No. 3-4, July-October, pp. 1-4.

465. "The Patriarchate in the Christian Church - History of Its Early Development", *The Star of the East*, Vol. 11, No. 3-4, July-October, pp. 5-13.
466. "Changing Contours of Socialism", *The Star of the East*, Vol. 11, No. 3-4, July-October, pp. 34-54; *Peace Conference Souvenir*, NewDelhi, pp. 37-46.
467. "Asian Identity and Asian Cultures", *St. Stephen's Orthodox Syrian Church, Ranchi, Silver Jubilee Souvenir*.
468. "Independent India's Contribution to the Life of Christ's Church and to The World", *Reflections, Poompuhar Pathippagam*, Madras, pp. 60 - 62.
469. "Towards A Basic Document", *The Ecumenical Review*, Vol. 41, No. 2, April, pp. 184-193.
470. "The New Faith-Science Debate" (Six Bible Studies), *The New Faith - Science Debate*, ed. John. M. Mangum, W.C.C. Publications, Geneva, pp. 106-133.
471. "The Mystery of History." Principal Miller Endowment Lectures, University of Madras, 1989.
472. "Security In the Asia Pacific Region: New Perspectives", *Third Asian Christian Peace Conference Souvenir*, NewDelhi, pp. 33-34.
473. "Comprehensive Global Common Security", *Third Asian Christian Peace Conference Souvenir*, NewDelhi, pp. 37-46.
474. "Hinduism - What Can Christians Learn From It?"
475. "The Whole Heals: But What is Wholistic Medicine." Keynote Address delivered at the International Conference on Wholistic Health and Medicine, Bangalore, Nov. 8-12.
476. "Gorbachevism Under Fire", *Mainstream*, Vol. XXVII, No. 51, Sept. 16, pp. 27-29.
477. "The Vision Beckons From Parliament of Religions to Global Concourse of Religions." Inaugural Speech delivered at the Centenary Celebrations of The World's Parliament of Religions, Rockefeller Chapel, November.
478. "The Future of The World Council of Churches." Opening Address delivered at the W.C.C. Membership of The Future Group Meeting, Hotel Le Grenil, April 25-26.

479. "The Perestroika Debate In India: Some Comments From a Friend of the the Left."
480. "Tribute To a Great Soul", *Festschrift to the Rt. Rev. Dr. Lesslie Newbigin*, C.L.S., Madras.
481. "Education." Address delivered at the India International Centre, Sept. 9.
482. "Overcoming the Enlightenment: Towards Getting Some Bearings on Our Voyage in Inter - Religions Dialogue." Paper presented at The New ERA Conference on "Reshaping the Enlightenment" Toronto, Canada, Aug. 16-20.
483. "Sanctions Against South Africa. USA Holds Key to Dismantling Apartheid", *Mainstream*, Vol. XXVII, No. 24, March II, pp. 15-18.
484. "The Dialectics of the Cross. The Way Forward in Three Directions for The Ecumenical Movement", *Dialogue and Alliance*, Vol. 3, No. 1 Spring, pp. 28-36.
485. "Perestroika - Glasnost - A Closer Look. The Soviet Union's Mounting Problems."
486. "Philosophical And Normative Dimensions and Aspects of the Idea of Renaissance, *Journal of Indian Council of Philosophical Research*, Vol. VI, No. 2, Jan.-Apr., pp. 75-91.

1990

487. "Has History Ended? Reflections on What is Going on in the World", *Goshen College Bulletin*, June, pp. 3-5.
488. "Method and Epistemology in Science: Some Counter - Comments on Chance, Necessity and Predictability", *Philosophy of Science*, University of Cochin, Feb., pp. 137-143.
489. "The Gaia Hypothesis." Isthmus Lecture, April 29.
490. "Humanity is On the Wrong Path", *ECOS*, Jan., pp. 6-13.
491. "Education", *National Integration Through Education*, Agnel Institute for National Integration, NewDelhi.
492. "Will Socialism Survive? Reflections on the Future of World Socialist Political Economics", *The Star of the East*, Vol. 12, No. 3, Sept., pp. 1-12.
493. "Anathemas and Conciliar Decisions. Two Issues to be Settled for Restoration of Communion Among Oriental Orthodox and Eastern Orthodox Churches." Paper presented at the meeting of The "Joint

Commission of 494. "The Theological Dialogue Between The Orthodox Church and The Oriental Orthodox Churches", Geneva, September 23-28. *The Star of the East*, Vol. 12, No. 4, Dec., pp. 1-7.

495. "New Testament Foundations for Understanding The Creation", *Liberating Life*, eds. Charles Birch & William Eakin & Jay B. Mc Daniel, Orbis Books, NewYork.
496. "China, the Church and Cultural Revolution", *St. Mary's Orthodox Church Ernakulam Golden Jubilee Souvenir*.
497. "Ephphatha", *The Vienna Dialogue Communiques and Joint Documents*, Booklet No. 1, Pro Oriente, Geneva, 1990, pp. 73-75.

1991

498. "Human Rights: Prespective From Outside Western Civilisation." Address delivered at Berman, Germany, October; *The Star of the East*, Vol. 13, No. 4, Dec., pp. 1-11.
499. "Women in the Church in India", *The Star of The East*, Vol. XII, No. 1 & 2, pp. 1-5.
500. "Towards A New Global Concourse of Religions." Address delivered at a meeting of The Inter Religious Federation for World Peace held in Rome, Italy on April 15; *IRF News Letter*, Vol. 6, No. 2, Summer, pp. 2-5.
501. "Ecclesiastical Authority: Options and Patterns in the Indian Orthodox Church", *Youth Vision*, Vol. 1, No. 1 Jan., pp. 4-6.
502. "A Centenary Address", YMCA (India) Centenary Souvenir, pp. 9-12.
503. "Development Paradigms: Some Conceptual Clarifications." Paper presented at the Seminar on "Political and Social Aspects of Development", India International Centre, NewDelhi, Nov. 23.
504. "Questions for Future Study on Primacy and Unity: From The Oriental Orthodox Perspective."
505. "Post-Gulf War."
506. "How Different is The Eastern Orthodox Church", *Youth Vision* (A Journal of St. Mary's Orthodox Christian Youth League, Delhi) Vol. I, No. 2, April, pp. 9-12.

1992

507. "Is the Creation Sacred", *The Star of the East*, Vol. 14, No. 1-2, Mar.-June pp. 8-15.
508. "Not a Question of Hospitality: A Comment.", *Ecumenical Review*, Vol. 44, No. 1, p. 46.
509. "Truth Beyond Words." Serampore University Convocation Address delivered at Allahabad Bible Seminary, Feb. 1.
510. "What Next In Ayodhya?" December 14
511. "Chairman's Opening Remarks." Address delivered at The Third Assembly of the World's Religions, Seoul, August.
512. "The Coming Great Civilisation Shift. On Preparing To Lay Foundations For A New Civilisation." Plenary Address delivered at The Nineteenth International Conference on The Unity of the Science, Seoul, Korea.
513. "Holistic Health and Healing For Planet And Person."
514. "The Catalysing Decision. The Hinge on Which Seven Years of History Turned" Jan. 18

1993

515. "Sacred Roots of Secularism", *Indian Express Daily*, Jan. 17; *Indian Currents*, Vol. IV, No. 19, Feb. p. 4; *Orthodox Youth*, Vol. 35, No. 3, pp. 7-9; *Church Weekly*, Vol. 47, No. 11 & 12, Mar. 21- April 3, pp. 1, 2, 5; *N.C.C. Review*, Vol. CXIII, No. 4, April, pp. 246-250.
516. "Redefining the Good Society. Some Reflection on One Aspect of The Theme." Address delivered at Fourth Indira Gandhi Conference, Oct. 30.
517. "The Coming Great Civilisation Shift", *AIACHE News Letter*, Vol. XXVII, No. 1, Jan.-Feb., pp. 14-18.
518. "A Parliament Without Parallel. The Chicago Meet of World Religions." Sept. 8
519. "May the Light Dawn." Address delivered at Global Celebration of The Centenary Year of the Chicago Parliament of World Religions, NewDelhi, Feb. 2; *Khera*, Vol. XIII No. II, Jul.-Dec., pp. 126-131.
520. "The Symphonic Twain Ramakrishna Vivekananda: Their Message to the TwentyFirst Century." March 12

521. "How Do We Get From Here To There? Or How is Tomorrow's World To Be Shaped?" Lecture delivered at The World Colloquium - Towards A Global Future, Hyderabad, Jan. 15-21; *The Star of The East*, Vol. XV, No. 3 & 4, Sept. 1993 - Jan. 1994, pp. 15-28.
522. "Editorial", *The Star of the East*, Vol. XV, No. 3 & 4, Sept., 1993 - Jan. 1994, pp. 1-2.
523. "The Vision Beckons From Parliament of Religions to Global Concourse of Religions", *A Source Book for The Community of Religions*, Ed. Joel Beverslus, The Council For a Parliament of the World's Religions.
524. "Does Geography Condition Philosophy? By Way of An Introduction To The Report of The Second International Seminar on Neoplatonism and Indian Thought." June 2
525. "What Next In Our Land?" January 7
526. "Hermeneutics in India Today in The Light of The World Debate", *Readings in Indian Christian Theology*, Vol. 1, eds. R. S. Sugirthara and Cecil Hargreaves, I.S.P.C.K., Delhi, pp. 176-185.
527. "Authority As A Problem." February 22.
528. "Gregory of Nyssa. An Introductory Lecture." Delivered at St. John's College, Oxford, May 13.

1994

529. "The World Drags Its Feet (Editorial)", *The Star of the East*, Vol. 16, No. 1-2, Jan., pp. 1-3.
530. "The Orthodox Churches and W.C.C.", *The Star of the East*, Vol. 16, No. 1-2, Jan.-June, pp. 25-28.
531. "Consumers and Producers Confronting the Growing Dualism." Keynote Address delivered at International Conference on Fair Play in Global Business, NewDelhi, Feb. 14-15.
532. "Reflections on The Women's Movement From A Non-Woman." March 4
533. "Rishikesh Congress - Report to Patrons", *The Star of the East*, Vol. XV, No. 3-4, pp. 10-11.
534. "If There Were No Evil In This World... Random Reflections on The Dubious Reality of Evil." Paper Presented at The Inter Religious Conference on "The Reality of Evil and The Response of The World's Religion's", April 26.

535. "The Life - Environment. Some Basic Issues." Delivered at Abudhabi, April 4.
536. "Minorities in A Secular Democracy." Paper Presented at The Rajiv Gandhi Foundation Seminar on "Minorities in A Secular Democracy", New Delhi, August 24; *ChurchWeekly*, Vol. 48, Nos. 43-46.
537. "The Future of Health Care. Some Changes Both Desirable and Coming." Keynote Address delivered at The Seminar on Medical Anthropology, Ernakulam, Oct. 21-23.
538. "The Nature, Origin And Function of Evil: Random Reflections on An Age-Old Problem." Paper presented at The Inter Religious Federation for World Peace Conference on "The Reality of Evil And The Response of The World's Religions", Seoul, April 26.

1995

539. "Holistic Health and Healing for Planet and Person", *International Consultation on Medical Anthropology and Alternative Systems of Healing*, New Delhi, pp. 61-67.
540. "Wholeness How to Handle It or Fit In To It", *International Consultation on Medical Anthropology And Alternative Systems of Healing*, New Delhi, pp. 68-70.
541. "The Whole Heals: But What is Wholistic Medicine?", *International Consultation on Medical Anthropology and Alternative Systems of Healing*, New Delhi, pp. 71-81.
542. "The Future of Health Care - Some Changes, Desirable and Coming", *International Consultation on Medical Anthropology And Alternative Systems of Healing*, New Delhi, pp. 19-25.
543. "Liberalism and Fundamentalism in Islam and Christianity. A Comparative Study of How the Two Traditions Have Handled Modernism."
544. "Does Neoplatonism Have Anything To Say To Post-Modern Spirituality." April 24
545. "Authority As A Problem", *Malankara SabhaDeepam*, Vol. 2, No. 3, p. 8.
546. "Malankara Orthodox Church Dispute. Supreme Court Judgement. Some Personal Observation." July
547. "My Own Vision of the Ultimate. Why Am I An Eastern Orthodox Christian?"

548. "Education for A New Civilisation in the New Millennium", AIACHE News Letter, March, pp. 7-13.
549. "Religion is The Matrix of Culture. Reflection on The Inculturation of Christianity."
550. "The Ethics of the Global Market - Some Basic Issues." Sept. 29
551. "Holy Trinity - Concept or Mystery." Oct.
552. "Post Modernity From the Perspective of our Indian Tradition: Some Remarks on Unexamined Possibilities."
553. "Philosophical and Normative Dimensions of the Idea of Renaissance", *The Eye*, Vol. 3, No. 4, pp. 8-14.

1996

554. "Education for a New Civilisation in The New Millennium", *Global Learning*, Vol. 1, No. 1, Jan. - Mar., pp. 15-19.
555. "Possibilities for an ongoing Programme", *The Community of Religions*, ed. Wayne Teasdale & George Cairns, Continuum, Newyork, pp. 225-230.
556. "Who are We in Bharatavarsha Today? Questions About Our Own Identity and Self Understanding", *Church Weekly*, Vol. 50, No. 41 - 45.

PUBLISHED ARTICLES IN MALAYALAM

PART-I

1954

557. "ഭാരതീയ ക്രൈസ്തവസഭ അപകടത്തിലാകുമോ?", *ചർച്ച് വീക്ക്ലി*, വാല്യം 8, ലക്കം 38, സെപ്റ്റംബർ 26.
558. "അയ്യോ, ഞാൻ കേവലം ബാലനല്ലേ" (പ്രതിവാദപ്രഭാഷണം), *ചർച്ച് വീക്ക്ലി*, വാല്യം 8, ലക്കം 39, ഒക്ടോബർ 3.

1955

559. "പരസത്തവാദവും സഹസത്തവാദവും", *ചർച്ച് വീക്ക്ലി*, വാല്യം 11, ലക്കം 39, ഒക്ടോബർ 2.

1956

560. "എത്യോപ്യൻ ഓർത്തഡോക്സ് സഭ: ആരാധനയും കൂദാശകളും", *ചർച്ച് വീക്ക്ലി*, വാല്യം 10, ലക്കം 40, 1956 ഒക്ടോബർ 14.

561. “അമലോത്ഭവ വാദം അതിന്റെ ചരിത്രവും വിശ്വാസപശ്ചാത്തലവും”, *ചർച്ച് വീക്ക്ലി*, വാല്യം 10, ലക്കം 35, സെപ്റ്റംബർ 9.
562. “തെയോട്ടോക്കോസ് പരിശുദ്ധ കന്യകമറിയാമിന് നൽകപ്പെട്ട ബഹു മതിയും അതിന്റെ അർത്ഥവും”, *ചർച്ച് വീക്ക്ലി*, വാല്യം 10, ലക്കം 34, സെപ്റ്റംബർ 2.
563. “പരിശുദ്ധ കന്യക - സഭാപിതാക്കന്മാർ വി. മറിയാമിനെക്കുറിച്ച് എന്ത് പറയുന്നു”, *ചർച്ച് വീക്ക്ലി*, വാല്യം 10, ലക്കം 33, ആഗസ്റ്റ് 26.
564. “ദൈവപ്രസവിത്രി - പരിശുദ്ധ കന്യക മറിയാമിനെക്കുറിച്ചുള്ള വിവിധ സഭാവിശ്വാസങ്ങൾ”, *ചർച്ച് വീക്ക്ലി*, വാല്യം 10, ലക്കം 32, ആഗസ്റ്റ് 19.
565. “വെളിപാടു പുസ്തകം കാനോനികമാണോ?”, *ചർച്ച് വീക്ക്ലി*, വാല്യം 10, ലക്കം 30, 31, ആഗസ്റ്റ് 5, 12.
566. “സങ്കീർത്തന പുസ്തകം ഒരു ലഘു മുഖവുര”, *ചർച്ച് വീക്ക്ലി*, വാല്യം 10, ലക്കം 7, ഫെബ്രുവരി 12.

1965

567. “നിങ്ങൾ സംശയങ്ങൾ ചോദിക്കുക”, *ഓർത്തഡോക്സ് യൂത്ത്*, ജൂലൈ.

1968

568. “അഞ്ചാം തുബ്ദേനിലെ പരിശുദ്ധ പിതാക്കന്മാർ”, *ആനുവൽ റിപ്പോർട്ട് ഓർത്തഡോക്സ് തിയോളജിക്കൽ സെമിനാരി*; *ചർച്ച് വീക്ക്ലി*, നവം.7.
569. “വൈദിക പരിശീലനം സഭയുടെ ജീവന് നിദാനം”, *മലയാള മനോരമ*, സെപ്റ്റം. 30.
570. “നിങ്ങൾ സംശയങ്ങൾ ചോദിക്കുക”, *ഓർത്തഡോക്സ് യൂത്ത്*, ജൂലൈ.
571. “വി. മുറോൻ”, *മലങ്കരസഭ*, ജനുവരി 15.
572. “വൈദിക സെമിനാരി സഭയുടെ ഹൃദയം”, *ചർച്ച് വീക്ക്ലി*, സെപ്റ്റം. 29.
573. “നിങ്ങൾ സംശയങ്ങൾ ചോദിക്കുക”, *ഓർത്തഡോക്സ് യൂത്ത്*, ജൂലൈ.

1969

574. “വൈദിക പരിശീലനം അന്നും ഇന്നും”, *മലയാള മനോരമ*, സെപ്റ്റം. 28, ഒക്ടോ. 6.

575. “എഫേസ്യ ലേഖന പഠനം”, ഓർത്തഡോക്സ് യൂത്ത്, ജൂൺ-ഡിസം.
576. “ധാർമ്മിക നീതി”, ഓർത്തഡോക്സ് യൂത്ത്, ഒക്ടോ.
577. “വി. വേദപുസ്തകം”, ഓർത്തഡോക്സ് യൂത്ത്, നവം.-ഡിസം.
578. “റഷ്യയിൽ മതത്തോട് പുതിയ സമീപനം”, മലയാള മനോരമ, സെപ്റ്റം. 28, ഒക്ടോ. 6.
579. “യുവാക്കൾ സഭയിൽ നിന്നും പ്രചോദനമുൾക്കൊള്ളണം”, മലയാള മനോരമ, ഒക്ടോ. 7.
580. “പരിശുദ്ധന്മാരുടെ മദ്ധ്യസ്ഥത”, മലങ്കരസഭ, നവം. 1.
581. “നിങ്ങൾ സംശയങ്ങൾ ചോദിക്കുക”, ഓർത്തഡോക്സ് യൂത്ത്, ജൂൺ, ആഗസ്റ്റ്.

1970

582. “ദൈവപുത്രന്റെ മർത്യീകരണം: അതിന്റെ മൗലികോദ്ദേശ്യമെന്ത്”, മതവും ചിന്തയും, ഡിസം.
583. “എക്യുമെനിസത്തിന്റെ അടിസ്ഥാന തത്വങ്ങൾ”, സുവനീർ സെന്റ്. സൈമൺസ് ക്നാനായ സിറിയൻ ചർച്ച്, പുതുശ്ശേരി.
584. “ആധുനിക പാശ്ചാത്യചിന്തയിലെ ഷഡ്ദർശനങ്ങൾ”, വിജ്ഞാന കൈരളി, വാല്യം 1, ലക്കം 11, ഏപ്രിൽ, പേജ് 11-28.
585. “നിങ്ങൾ സംശയങ്ങൾ ചോദിക്കുക”, ഓർത്തഡോക്സ് യൂത്ത്, ഡിസം., നവം.

1971

586. “വൈദിക വൃത്തിയിൽ പ്രതിസന്ധിയോ”, മലയാള മനോരമ, ഒക്ടോ. 2.
587. “സന്യാസജീവിതമെന്തിനു വേണ്ടി”, സുവനീർ ബേത്ലഹേം സെന്റ് മേരീസ് മഠം കിഴക്കമ്പലം.
588. “ഓർത്തഡോക്സ് സഭ”, സെന്റ് തോമസ് ചർച്ച് ഉമയാറ്റുകര സുവനീർ; സുവനീർ സെന്റ് തോമസ് ഓർത്തഡോക്സ് ചർച്ച്, പൊങ്ങത്താനം.
589. “നിങ്ങൾ സംശയങ്ങൾ ചോദിക്കുക”, ഓർത്തഡോക്സ് യൂത്ത്, ഒക്ടോ.

1972

590. “ആദാമ്യ പാപം”, ചർച്ച് വീക്കിലി, മെയ് 28; ഓർത്തഡോക്സ് യൂത്ത്, ഏപ്രിൽ.
591. “സ്നേഹം ക്രിസ്തുതന്റെ അടിസ്ഥാനം”, മതവും ചിന്തയും, പുസ്തകം 52, ലക്കം 1, ജനുവരി.
592. “അസ്തിത്വ വിശകലനം ഹൈഡഗറിലും സാർത്രിലും”, വിജ്ഞാന കൈരളി, വാല്യം 4, ലക്കം 1, ജൂൺ, പേജ് 28-35.

1973

593. “സഭൈക്യ പ്രസ്ഥാനം പ്രതീക്ഷകളും പ്രശ്നങ്ങളും”, സെന്റ് പീറ്റേഴ്സ് ചർച്ച് വാഴ്ചർ സുവനീർ.
594. “മതമോ ശാസ്ത്രമോ കൂടുതൽ വിശ്വസനീയം”, ഓർത്തഡോക്സ് സെമിനാരി റിപ്പോർട്ട്.

1974

595. “ഡോളർ പാപത്തിന്റെ ബഹുത്വത്തെ മറയ്ക്കുന്നു”, ചർച്ച് വീക്കിലി, ജൂലൈ.
596. “മതമോ ശാസ്ത്രമോ കൂടുതൽ വിശ്വസനീയം”, ഓർത്തഡോക്സ് യൂത്ത്, ഡിസം.
597. “അന്ത്യോഖ്യ - മലങ്കര ബന്ധം ചില ചരിത്ര വസ്തുതകൾ”, മലങ്കരസഭ, ജൂലൈ; ചർച്ച് വീക്കിലി, ജൂൺ 2.
598. “ഏകസിംഹാസന വാദം. ഒരു ചരിത്ര നിരീക്ഷണം”, സെമിനാരി ആനുവൽ റിപ്പോർട്ട്, ചർച്ച് വീക്കിലി.
599. “പണ്ഡിതനും പരിശുദ്ധനും”, മലങ്കര സഭ പ. ഗീവറുഗീസ് ദ്വിതീയൻ ബാവാ ജന്മശതാബ്ദി സ്മാരക വിശേഷാൽ പ്രതി, ജൂൺ

1975

600. “പ്രാർത്ഥനയുടെ രണ്ടു മുഖങ്ങൾ”, സെമിനാരി റിപ്പോർട്ട്, ഏപ്രിൽ.
601. “ഏകസിംഹാസന വാദം: ഒരു ചരിത്ര നിരീക്ഷണം”, സെമിനാരി ആനുവൽ റിപ്പോർട്ട്, ചർച്ച് വീക്കിലി, 1975, നവം. 16.
602. “യീഹൂദായുടെ സിംഹത്തിനെത്തു സംഭവിച്ചു”, മലയാള മനോരമ, 1975 ഒക്ടോ. 5, 12, 19, 26, നവം. 9, 16, 23, 30.
603. “ഓർത്തഡോക്സ് സഭകളുടെ സംഭാവനകൾ”, ഓർത്തഡോക്സ് യൂത്ത് വിശേഷാൽ പ്രതി.
604. “സ്വാതന്ത്ര്യവും അധികാരവും”, ചർച്ച് വീക്കിലി, ജനുവരി 26.

605. “അഭിനവ കാതോലിക്കാ: വാതിലിലൂടെ കടന്ന യഥാർത്ഥ ഇടയൻ”,
ചർച്ച് വീക്ക്ലി, നവം. 2.

1976

606. “നിങ്ങൾ സംശയങ്ങൾ ചോദിക്കുക”, ഓർത്തഡോക്സ് യൂത്ത്.
607. “മലങ്കരസഭ സ്ഥാനാരോഹണ സ്മരണിക.”
608. “ശിശുസ്നാനം ദൈവഹിതമോ”, ചർച്ച് വീക്ക്ലി, മാർച്ച് 24.
609. “പത്രോസ് പാത്രിയർക്കീസും മുളന്തുരുത്തി സുന്നഹദോസും”,
ചർച്ച് വീക്ക്ലി ഫെബ്രു. 15.
610. “വ്യക്തിത്വം വെളിവാക്കുക”, ഓർത്തഡോക്സ് യൂത്ത്, നവം. 1976.
611. “ക്രിസ്തുമസ് ശാന്തിയുടെ ഉത്സവം”, മലയാള മനോരമ, ഡിസം.
25.

1977

612. “സ്ട്രക്ചറലിസം”, ഭാഷാപോഷിണി, ആഗസ്റ്റ് - സെപ്റ്റം.
613. “ആയുധ മത്സരം”, ശാസ്ത്ര കേരളം, ഒക്ടോ.
614. “റഷ്യയിൽ ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ ക്രിസ്ത്യാനികളാകുന്നു”, മലയാള
മനോരമ, സെപ്റ്റം.
615. “മൗലികാവകാശങ്ങളുടെ മലർ വിരിയുന്നോ?”, ഭാഷാപോഷിണി,
ഡിസം.
616. “പൗരസ്ത്യ ക്രിസ്തീയാരാധനാ ക്രമങ്ങൾ: ഒരു താരതമ്യ പഠനം”,
ഓർത്തഡോക്സ് യൂത്ത്, നവം.
617. “സന്യാസി ദൈവരാജ്യത്തിന്റെ പ്രതീകം”, മലങ്കരസഭ, സെപ്റ്റം.
618. “ഭരണിയിലെ ഗ്രന്ഥാവലി”, മലങ്കരദീപം, വാല്യം 4, ലക്കം 44, ജൂലൈ
28, പേജ് 1.
619. “തിന്മയോടുള്ള പോരാട്ടം”, മലങ്കരദീപം, വാല്യം 5, ലക്കം 7, ഒക്ടോ
ബർ 6, പേജ് 1.
620. “സന്യാസി ദൈവരാജ്യത്തിന്റെ പ്രതീകം”, മലങ്കരസഭ, സെപ്റ്റംബർ.

1983

621. “മാർട്ടിൻ ലൂഥർ എന്ന മനുഷ്യസ്നേഹി”, മാതൃഭൂമി ആഴ്ചപ്പതിപ്പ്,
നവംബർ 6, പേജ് 39-41.

1984

622. “മനുഷ്യൻ ആധുനിക ദൈവശാസ്ത്രത്തിൽ”, പുരോഹിതൻ, മാർച്ച്.

623. “അണായുധ യുദ്ധത്തിനെതിരെ”, മലയാളമനോരമ ആഴ്ചപ്പതിപ്പ്, പുസ്തകം 29, ലക്കം 9, 10, 11, ഏപ്രിൽ 14, 21, 28.

1985

624. “പരിശുദ്ധാത്മ ദാനങ്ങളും വിടുതൽ പ്രസ്ഥാനങ്ങളും”, ഓർത്ത ഡോക്സ് യൂത്ത്, സെപ്റ്റംബർ.
625. “വൈദിക വിദ്യാഭ്യാസം റഷ്യയിൽ”, മലയാള മനോരമ സൺഡേ സപ്ലിമെന്റ്.

PART-II

1. ബാക്ടീരിയയ്ക്കും പേറ്റന്റ്?
2. സാഹിത്യവും മനുഷാസ്ത്രവും.
3. മലങ്കരയുടെ മഹർഷിവര്യൻ (പ. ബസ്സേലിയോസ് ഗീവർഗീസ് ദ്വിതീയൻ കാതോലിക്കാ ബാവായെക്കുറിച്ച്).
4. കൃത്രിമമായ ഭൂണ്ണാല്പാദനം: അതിന്റെ ധർമ്മികതയെപ്പറ്റി.
5. വർഗ്ഗീയതയും രാഷ്ട്രീയകക്ഷികളും.
6. വൈദികരുടെ വേതനം.
7. നിരായുധീകരണം എത്ര പ്രായോഗികം.
8. ജീവപ്രഭയുടെ ഛായാചിത്രം.
9. നിരായുധീകരണത്തിന്റെ തടസ്സങ്ങൾ.
10. പുത്തൻ മാലാഖമാരോ പഴയ പോക്കിരികളോ? എന്താണീ ദേശാതീത കോർപ്പറേഷനുകൾ?
11. ഭഗവദ്ഗീതയും ഭീകരമനുഷ്യനും.
12. നിരായുധീകരണം പരാജയത്തിലോ?
13. ശാസ്ത്രം, മതം, ദർശനം, - ജ്ഞാനാർജ്ജനരീതികളുടെ ഒരു താരതമ്യപഠനം.
14. ആ മറഞ്ഞുപോയ പുഞ്ചിരി (ജോൺ പോൾ ഒന്നാമൻ മാർപ്പാപ്പായെപ്പറ്റി ഒരനുസ്മരണം).
15. പരിണാമവാദം - പൗരസ്ത്യ ക്രൈസ്തവ ദർശനത്തിൽ.
16. ഇവാഞ്ചലിക്കൽ സഭകൾ.
17. എപ്പിഫനി.
18. ഈശോമശിഹാ.
19. ഇഷ്ടമായേൽ.
20. ആരും ജയിച്ചില്ല (മലങ്കരസഭയിലെ 8 കേസുകളിലുണ്ടായ വിധിയുടെ ഒരു പഠനം).
21. സ്ലീബാ വന്ദനവ് വിഗ്രഹാരാധനയോ?
22. ഈശ്വരസ്വഭാവം - ക്രൈസ്തവദർശനത്തിൽ.

23. നാളത്തെ സമൂഹം.
24. ഈശ്വരസ്വാതന്ത്ര്യവും മനുഷ്യസ്വാതന്ത്ര്യവും.
25. സ്വാതന്ത്ര്യം - ദാർശനിക ദൃഷ്ടിയിൽ.
26. അസ്തിത്വം ദാർശനികദൃഷ്ടിയിൽ.
27. പ്രഭാവവും ഭാരവും.
28. പ്രതിഭാസ വിജ്ഞാനീയവും അസ്തിത്വവാദവും.
29. ഉപസാല സമ്മേളനം എന്തുനേടി?
30. അത്മായക്കാരിൽ നിന്നു നേതൃത്വം ഉണ്ടാകണം.
31. കാതോലിക്കേറ്റ് - ചില ചരിത്രവസ്തുതകൾ.
32. പിഴച്ചതു പ്രത്യയശാസ്ത്രമല്ല, പാർട്ടിയുടെ പ്രയോഗശാസ്ത്രം.
33. ആത്മീയ ജ്യോതിസ്സിനു സ്മരണാഞ്ജലി (പ. ബസ്സേലിയോസ് ഗീവർഗീസ് ദിതീയൻ കാതോലിക്കാ ബാവായെപ്പറ്റി).
34. മഹാപുരോഹിതന്റെ ചുമതലകൾ.
35. വിശ്വാസത്തിന്റെ മർമ്മമറിഞ്ഞ ആത്മീയനേതാവ്.
36. പരിശുദ്ധാത്മ ദാനങ്ങളും വിടുതൽ പ്രസ്ഥാനവും.
37. അദ്ധ്യാത്മപ്രേമം: ഒരു മുഖവുര.
38. മലങ്കര സുറിയാനി ക്രിസ്ത്യാനി അസോസിയേഷൻ - ഒരു തിര നോട്ടം.
39. പരിസ്ഥിതിയും ആദ്ധ്യാത്മികതയും.
40. ഭാരതസഭ ആദിമുതലേ സ്വതന്ത്രം.
41. നന്മയുടെ രൂപങ്ങൾ സ്ത്രീകളിൽ നിന്ന്.
42. നീതിയിൽ അധിഷ്ഠിതമായ ഒരു രാഷ്ട്രം പുനഃസ്ഥാപിക്കുക.
43. നമുക്കാവശ്യം സർവ്വമത സംഗ്രാഹിയായ ഒരു വിശ്വാസഗരികത.
44. ഓരോ ശിശുവിനും ഓരോ മാലാഖയോ?
45. നാം എങ്ങോട്ട്?
46. വിവാഹവും കുടുംബജീവിതവും.
47. ഗർഭച്ഛിദ്രം സാധൂകരിക്കാമോ?
48. മരുഭൂമിയിലെ പാരിജാതം (മൈലപ്ര മാത്യൂസ് റമ്പാൻ)
49. ശാന്തിയുടെ നീർച്ചാലുകൾ.
50. സ്ത്രീകൾക്ക് സഭയിൽ സ്ഥാനം.
51. വി. കുവസ്സാരം: പാരമ്പര്യത്തിൽ.
52. കാതോലിക്കേറ്റ് സപ്തതി ആഘോഷം എന്തിന്?
53. സ്നേഹം: ക്രിസ്തുമതത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനം.
54. ആണവഭീതിയിലുണരുന്ന നിരായുധീകരണം.
55. എക്യുമെനിസം: അടിസ്ഥാന തത്വങ്ങൾ.

55. ഹൃദയത്തിൽ നിന്ന്.
56. സാംഖ്യ ദർശനം.
57. പൗരോഹിത്യം അതിന്റെ രൂപവും അടിസ്ഥാനവും.
58. അംശവടി.
59. നമുക്കും വേണം ഒരു പെരിസ്ത്രോയിക്ക.
60. ആരാധന (ക്രിസ്തീയം)
61. പുതൂക്കത്തിന്റെ ശുശ്രൂഷകൾ.
62. ക്രൈസ്തവ സഭയിൽ കശീശായുടെ ചുമതലകൾ.
63. മാർത്തോമ്മാ എഴുതിയ സുവിശേഷം: ഒരു മുഖവുര.
64. എത്യോപ്യയിലെ ഓർത്തഡോക്സ് വിദ്യാർത്ഥി പ്രസ്ഥാനം.
65. ശിശുസ്നാനം ക്രൈസ്തവ വിശ്വാസത്തിൽ.
66. കൂദാശകൾ.
67. ലോകസഭാ കൗൺസിൽ: പരിമിതികളും പ്രതീക്ഷകളും.
68. സോഷ്യലിസവും മാർക്സിസവും.
69. സുപ്രീം കോടതിവിധിയും സഭാസമാധാന സാധ്യതകളും.
70. ഓർത്തഡോക്സ് സഭയിലെ പരിശുദ്ധന്മാരും പരുമല തിരുമേനിയും.
71. കർമ്മകുശലനും ഭരണസാരമിയുമായ സഭാധിപൻ (പ. മാത്യൂസ് പ്രഥമൻ ബാവായെപ്പറ്റി).
72. നിരായുധീകരണം സാധ്യമോ?
73. പുതിയ ജീവിതത്തിലേക്കുള്ള പ്രവേശനം.
74. റഷ്യ ദാരിദ്ര്യത്തിന്റെ പിടിയിൽ.
75. വചന സംഗ്രഹം.
76. നമ്മുടെ സഭയുടെ ആരാധനാ പാരമ്പര്യം.
77. ശാസ്ത്രത്തിന്റെ പരിമിതികൾ.
78. സാർവത്രികതയുടെ പുനരെങ്ക്യം.
79. മോസ്കോയിൽ ഒരു സമാധാന സമ്മേളനം.
80. സഭയും സമാധാനവും (സമാധാനത്തെപ്പറ്റി ചില ചിന്തകൾ).
81. റോമാസഭയും അനുസരണത്തിന്റെ നൽവരവും സുറിയാനിസഭയും.
82. ഡൽഹിയിലെ ഓർത്തഡോക്സ് പള്ളി.
83. നോമ്പും വിവാഹബന്ധവും.
84. വെല്ലുവിളി പ്രാർത്ഥനയായി.
85. സ്പീബാ വന്ദനവ് വിഗ്രഹാരാധനയോ?
86. നമ്മുടെ പ്രകാശം വരട്ടെ.
87. പാശ്ചാത്യ പ്രബുദ്ധതയുടെ മാറുന്ന മുഖങ്ങൾ.

PUBLISHING COMMITTEE

1. Rev. Dn. Paul Cherian, Bronx (General Convener)
2. Benny Kurian And Viji, Bergenfield (Convener)

MEMBERS:

1. Peter Kuriakose And Beena, N.Y.
2. Sunny and Ponnamma, Dallas Tx
3. John Philips And Lisy, Dallas Tx
4. M. P. Kurian And Ammini, Dallas Tx
5. Rajan Joseph And Raji, Dallas Tx
6. Cherian Philipose And Annamma, Dallas Tx
7. Cherian Koshy And Molly, Bronx

സോഫിയാ ബുക്സ് പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങൾ

1. **മതം, മാർക്സിസം, മതനിരപേക്ഷത (പഠനം)**
ഡോ. പൗലോസ് മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ്, പേജ് 48, Rs.8.00
2. **പ്രകാശത്തിലേക്ക് ഒരു തീർത്ഥയാത്ര**
(പൗലോസ് മാർ ഗ്രിഗോറിയോസിന്റെ ജീവചരിത്രം)
ജോയ്സ് തോട്ടയ്ക്കാട്, പേജ് 666, Rs.150
3. **രഹസ്യപ്രാർത്ഥനകൾ**
വിവ: പ. ഗീവർഗീസ് ദിതീയൻ ബാവ, പേജ് 76, Rs. 15.00
4. **ആദ്ധ്യാത്മികതയുടെ യഥാർത്ഥ സ്രോതസ്സുകൾ (ലേഖനസമാഹാരം)**
ഫാ. ഡോ. കെ. ജെ. ഗബ്രിയേൽ, പേജ് 104, Rs. 40.00
5. **വി. മക്രീന (ജീവചരിത്രം)**
ഫാ. ഡോ. ബി. വർഗീസ്, പേജ് 52, Rs. 15.00
6. **ആദിമസഭാ ജ്യോതിസ്സുകൾ (ലഘുജീവചരിത്രങ്ങൾ)**
എഡി. ജോയ്സ് തോട്ടയ്ക്കാട്, പേജ് 80, Rs. 20.00
7. **കാരുണ്യത്തിന്റെ മാലാഖ (മദർ തെരേസയുടെ ജീവിതവും ദർശനവും)**
ഡീക്കൻ ഷൈജു കുര്യൻ, പേജ് 88, Rs. 35.00
8. **നിഷേധികളുടെ അമ്മ (ക്രമകൾ)**
ജോർജ്ജ് കെ. അലക്സ്, പേജ് 80, Rs.35.00
9. **സന്യാസിശ്രേഷ്ഠനായ മാർ അന്തോണിയോസ് (ജീവചരിത്രം)**
ജോസഫ് മാർ പക്കോമിയോസ്, പേജ് 104, Rs. 40
10. **മാർ ഗെമവൂൻ ദെസ്തുനി (ജീവചരിത്രം)**
ഡീക്കൻ ഷൈജു കുര്യൻ, പേജ് 56, Rs. 30.00
11. **പരിസ്ഥിതി ആദ്ധ്യാത്മികത (പഠനം)**
ഫാ. ഡോ. റ്റി. മർക്കോസ് ജോസഫ്, പേജ് 108, Rs. 40.00
12. **കുടുംബജീവിതത്തിൽ യൗവന മനുഷാസ്ത്രം (പഠനം)**
ഫാ. ജോൺ ഡാനിയേൽ പെരിങ്ങനാട്, പേജ് 88, Rs. 35.00
13. **ഒരു സുവിശേഷകന്റെ ദുഃഖം (വേദപുസ്തക പഠനങ്ങൾ)**
ഫാ. ബി. വർഗീസ്, പേജ് 72, Rs. 30.00
14. **ജ്ഞാനത്തിന്റെ ഗ്രിഗോറിയൻ പർവ്വം (പഠനം)**
എഡി. ഫാ. റ്റി. പി. ഏലിയാസ്, പേജ് 100, Rs. 40.00
15. **ഉദാത്തമായ സ്ത്രീത്വം (വേദപുസ്തക സ്ത്രീരത്നങ്ങൾ)**
റീന ക്രിസ്റ്റബിൾ, മറിയമ്മ ജോൺ, മേഴ്സി ജോൺ, അശ്വതി ജോൺ,
പേജ് 150, Rs. 50.00
- 16.. **നിരണം ഗ്രന്ഥവരി (മലയാള ഭാഷയിലെ ആദ്യ ചരിത്ര ഗ്രന്ഥം)**
എഡിറ്റർ: എം. കുര്യൻ തോമസ്, പേജ് 288, Rs. 100.00
17. **കുട്ടികളുടെ തിരുമേനി (പൗലോസ് മാർ ഗ്രിഗോറിയോസിന്റെ ജീവചരിത്രം)**
സിദ്ധാർത്ഥൻ, പേജ് 152, Rs. 50.00
18. **New Vision New Humanity (Gregorian Thoughts)**
Editor: Fr. T. P. Elias, Page 184, Rs. 60.00
19. **കർത്തൃപാദാന്തികം (യാത്രാവിവരണം)**
ഫാ. എ. കെ. ചെറിയാൻ, പേജ് 180, Rs. 90.00
20. **ഭാരതീയ ദിവ്യജ്യോതിസ്സുകൾ (പരമല തിരുമേനിയും സാധു സുന്ദർ സിംഗും)**
ഫാ. എ. കെ. ചെറിയാൻ, പേജ് 130, Rs. 60.00

